

BUTLLETÍ OFICIAL del PARLAMENT de les ILLES BALEARS

D.L.M.558-1983Fq.Con.núm. 33/28

6 de setembre del 2002

V legislatura

Núm. 151

SUMARI

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

- A) RGE núm. 2557/02, de cooperatives de les Illes Balears. 3715
- B) RGE núm. 2580/02, de salut de les Illes Balears. 3757
- C) RGE núm. 2640/02, d'avaluacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears. 3774
- D) RGE núm. 2521/02, de llei reguladora del creixement urbanístic a les Illes Balears (nou termini de presentació d'esmenes). 3787

3.10. PREGUNTES AMB SOL·LICITUD DE RESPOSTA ESCRITA

- A) RGE núm. 2576/02, de l'Hble. Sr. Diputat Antoni Alorda i Vilarrubias, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a pla d'ajudes de Ca Teva de Bell Nou. 3793

3.17. INFORMACIÓ

- A) Convocatòria de sessions extraordinàries de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals per recaptar les compareixences del director i de la cap d'Informatius del centre TVE-Balears, habilitació dels dies necessaris i procediment d'urgència. 3793
- B) Ampliació del termini de presentació d'esmenes al Projecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears, RGE núm. 2520/02. 3793

4. INFORMACIONS

- A) Nomenament de personal eventual. 3793

B) Adjudicació definitiva del contracte d'obres d'instal·lacions d'electricitat, telefonia, megafonia i antiintrusisme a les plantes segona i tercera de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma. 3794

C) Adjudicació definitiva del contracte de subministrament de mampares, falsos sòtils i sols tècnics per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma. 3794

D) Adjudicació definitiva del contracte de subministrament de mobiliari per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma. 3795

E) Adjudicació definitiva del contracte de subministrament, instal·lació i configuració d'una xarxa d'emmagatzemament massiu (Storage Area Network-SAN) a l'edifici administratiu del Parlament de les Illes Balears, carrer Palau Reial, núm. 8, de Palma. 3795

3. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

3.1. PROJECTES DE LLEI

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 4 de setembre del 2002, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2557/02, de cooperatives de les Illes Balears.

Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Assumptes Socials, esmenes al projecte esmentat, el text del qual s'insereix a continuació. Aquest termini finalitzarà dia 24 de setembre d'enguany, a les 14,00 hores.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

*El president del Parlament:
Maximilià Morales i Gómez.*

Antoni Garcías i Coll, secretari del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFICA que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió de dia 19 de juliol del 2002, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

13. Aprovació del Projecte de llei de cooperatives de les Illes Balears.

Havent examinat la proposta presentada pel conseller de Treball i Formació, el Consell de Govern adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el projecte de llei de cooperatives de les Illes Balears, que s'adjunta.

Segon. Trametre el projecte de llei esmentat al Parlament de les Illes Balears, de conformitat amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament de les Illes Balears".

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedesc aquest certificat amb el vistiplau del Molt Hble. Sr. President, que firm i segell a Palma, a dia 19 de juliol del 2002.

El secretari del Consell de Govern.
Vistiplau, el president.

A) **Projecte de llei de cooperatives de les Illes Balears**

Sumari

Exposició de motius

Títol I. De la societat cooperativa

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Àmbit d'aplicació

Article 2. Concepte

Article 3. Principis cooperatius

Article 4. Denominació

Article 5. Domicili social

Article 6. Operacions amb tercers

Article 7. Seccions

Article 8. Classes de cooperatives

Capítol II. De la constitució

Article 9. Personalitat jurídica

Article 10. Procés de constitució

Article 11. Nombre mínim de socis

Article 12. Societat cooperativa en constitució

Article 13. Escripura de constitució

Article 14. Contingut dels estatuts socials

Article 15. Inscripció

Capítol III. Del registre de cooperatives

Article 16. Organització i eficàcia

Article 17. Funcions del registre de cooperatives de les Illes Balears

Article 18. Normes supletòries

Capítol IV. Dels socis

Secció 1a. Del règim jurídic

Article 19. Persones que poden ser sòcies

Article 20. Drets dels socis

Article 21. Obligacions i responsabilitat dels socis

Article 22. Dret d'informació

Article 23. Admissió de nous socis

Article 24. Baixa voluntària del soci

Article 25. Baixa obligatòria del soci

Secció 2a. Del soci de treball

Article 26. Concepte

Article 27. Règim jurídic

Secció 3a. De les normes de disciplina social

Article 28. Principi de tipicitat

Article 29. Prescripció

Article 30. Procediment sancionador

Article 31. Suspensió de drets

Article 32. Expulsió

Capítol V. De l'associat

Article 33. Concepte

Article 34. Admissió i baixa

Article 35. Règim jurídic

Capítol VI. Dels òrgans de la societat cooperativa

Article 36. Determinació

Secció 1a. De l'assemblea general

Article 37. Assemblea general

Article 38. Classes d'assemblees generals

Article 39. Competències

Article 40. Convocatòria

Article 41. Constitució i funcionament de l'assemblea general

Article 42. Dret al vot

Article 43. Vot per representant

Article 44. Adopció d'acords

Article 45. Acta de l'assemblea

Article 46. Impugnació d'acords

Article 47. Assemblea general de delegats

Secció 2a. Del consell rector

- Article 48. Naturalesa i competències
- Article 49. Composició
- Article 50. Elecció
- Article 51. Durada, cessament i vacants
- Article 52. Organització i funcionament del consell rector
- Article 53. Delegació de facultats
- Article 54. Impugnació dels acords del consell rector
- Article 55. Direcció

Secció 3a. Dels interventors

- Article 56. Naturalesa i nomenament
- Article 57. Durada, cessament i vacants
- Article 58. Funcions i facultats
- Article 59. Limitacions
- Article 60. Règim de funcionament

Secció 4a. De les disposicions comunes al consell rector, direcció i interventors

- Article 61. Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions
- Article 62. Retribució
- Article 63. Responsabilitat
- Article 64. Accions de responsabilitat
- Article 65. Conflicte d'interessos

Secció 5a. D'uns altres òrgans

- Article 66. Comitè de recursos
- Article 67. Uns altres òrgans socials. Lletrat assessor

Capítol VII. Del règim econòmic

Secció 1a. De les aportacions socials

- Article 68. Responsabilitat
- Article 69. Capital social
- Article 70. Aportacions obligatòries al capital
- Article 71. Aportacions al capital dels nous socis
- Article 72. Aportacions voluntàries al capital
- Article 73. Remuneració de les aportacions
- Article 74. Actualització de les aportacions dels socis
- Article 75. Transmissió de les aportacions
- Article 76. Reemborsament de les aportacions
- Article 77. Aportacions que no formen part del capital social
- Article 78. Uns altres finançaments.

Secció 2a. De l'exercici econòmic i de la determinació de resultats

- Article 79. Exercici econòmic
- Article 80. Aplicació dels excedents
- Article 81. Imputació de les pèrdues

Secció 3a. Dels fons socials obligatoris

- Article 82. Fons de reserva obligatori
- Article 83. Fons d'educació i promoció

Secció 4a. Dels fons socials voluntaris

- Article 84. Fons de reserva per a reemborsament d'aportacions

Capítol VIII. De la documentació social i de la comptabilitat

- Article 85. Documentació social
- Article 86. Comptabilitat i comptes anuals
- Article 87. Auditoria de comptes
- Article 88. Balanç social

Capítol IX. De la modificació dels estatuts socials

- Article 89. Modificació dels estatuts

Capítol X. De la fusió, escissió, dissolució i liquidació

Secció 1a. De la fusió i de l'escissió

- Article 90. Modalitats i efectes
- Article 91. Projecte de fusió
- Article 92. Balanç de la fusió
- Article 93. Procediment de fusió
- Article 94. Escissió

Secció 2a. De la dissolució i de la liquidació

- Article 95. Dissolució
- Article 96. Eficàcia de les causes de dissolució
- Article 97. Liquidació, nomenament i atribucions dels liquidadors
- Article 98. Intervenció de la liquidació
- Article 99. Adjudicació de l'haver social
- Article 100. Operacions finals
- Article 101. Suspensió de pagaments i fallida

Capítol XI. De les classes de cooperatives

Secció 1a. De les cooperatives de treball associat

- Article 102. Objecte i normes generals
- Article 103. Període de prova per a nous socis
- Article 104. Règim de treball
- Article 105. Règim disciplinari
- Article 106. Qüestions contencioses
- Article 107. Suspensió i excedències
- Article 108. Baixa obligatòria per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o força major
- Article 109. Successió d'empreses, contractes i concessions

Secció 2a. De les cooperatives de consumidors i usuaris

- Article 110. Objecte i finalitat social
- Article 111. Operacions amb tercers no socis
- Article 112. Aplicació d'excedents
- Article 113. Condiició i operativitat
- Article 114. Assemblea general

Secció 3a. De les cooperatives d'habitatges

- Article 115. Objecte i finalitat social
- Article 116. Règim dels socis
- Article 117. Construcció per fases o promocions
- Article 118. Auditoria de comptes
- Article 119. Transmissió de drets

Secció 4a. De les cooperatives agràries

- Article 120. Objecte i finalitat social
- Article 121. Operacions amb tercers
- Article 122. Votacions

Secció 5a. De les cooperatives d'explotació comunitària de la terra

- Article 123. Objecte i finalitat social
- Article 124. Operacions amb tercers
- Article 125. Règim dels socis
- Article 126. Cessió de l'ús i aprofitament de béns
- Article 127. Règim econòmic

Secció 6a. De les cooperatives de serveis

- Article 128. Objecte

Secció 7a. De les cooperatives de la mar

- Article 129. Objecte i finalitat social

Secció 8a. De les cooperatives de transport

Article 130. Objecte

Secció 9a. De les cooperatives d'assegurances

Article 131. Normativa aplicable

Secció 10a. De les cooperatives sanitàries

Article 132. Objecte i normes aplicables

Secció 11a. De les cooperatives d'ensenyament

Article 133. Objecte i normes aplicables

Secció 12a. De les cooperatives de crèdit

Article 134. Objecte i normes aplicables

Article 135. Constitució

Article 136. Règim econòmic

Article 137. Control e inspecció

Secció 13a. De les cooperatives d'iniciativa social

Article 138. Objecte i normes aplicables

Secció 14a. De les cooperatives d'inserció social

Article 139. Objecte i normes aplicables

Secció 15a. De les cooperatives integrals

Article 140. Objecte i normes aplicables

Capítol XII. De les cooperatives de segon i ulterior grau i altres formes de col·laboració econòmica

Article 141. Cooperatives de segon i ulterior grau

Article 142. Grup cooperatiu

Article 143. Altres formes de col·laboració econòmica i social

Títol II. De l'administració pública i les societats cooperatives

Capítol I. Del foment del cooperativisme

Article 144. Principi general

Article 145. Altres mesures

Capítol II. De la inspecció, infraccions, sancions, intervenció i desqualificació

Article 146. Inspecció de les societats cooperatives

Article 147. Infraccions

Article 148. Sancions

Article 149. Desqualificació

Títol III. De l'associacionisme cooperatiu

Article 150. Principis generals

Article 151. Competències

Article 152. Procediment de constitució

Disposició addicional primera. Còmput de terminis

Disposició addicional segona. Qualificació com entitats sense ànim de lucre

Disposició addicional tercera. Drets dels cònjuges

Disposició addicional quarta. Beneficis fiscals

Disposició addicional cinquena. Quantia de les sancions

Disposició addicional sisena. Arbitratge

Disposició addicional setena. Creació d'un òrgan assessor i consultiu

Disposició addicional vuitena. Normes especials

Disposició addicional novena. Mesures de foment per a la creació d'ocupació

Disposició addicional desena

Disposició addicional onzena

Disposició transitòria primera. Expedients en tramitació i aplicació temporal de la llei

Disposició transitòria segona. Adaptació dels estatuts

Disposició transitòria tercera. Anotacions registrals

Disposició transitòria quarta. Certificat de denominacions

Disposició final primera. Normes per aplicar i desplegar la llei

Disposició final segona. Entrada en vigor

Disposició final tercera. Dret aplicable

Exposició de motius

L'article 129.2 de la Constitució Espanyola proclama que "els poders públics han de promoure eficaçment les diverses formes de participació a l'empresai han de fomentar, mitjançant una legislació adequada, les societats cooperatives. També han d'establir els mitjans per facilitar l'accés dels treballadors a la propietat dels mitjans de producció". Enquadrat dins el títol VII, Economia i Hisenda, constitueix una declaració programàtica que reafirma, en l'anomenada economia social, la voluntat de promoure el progrés de la cultura i l'economia que asseguri a tothom una qualitat de vida digna, i que estableixi una societat democràtica avançada. Aquestes condicions són indispensables per al desenvolupament d'un estat social i democràtic.

L'article 10.26 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma continguda en la Llei orgànica 3/1999, de 8 de gener, (BOE de 9 de gener de 1999) dóna a la comunitat autònoma competència exclusiva en matèria de cooperatives, sense perjudici que, segons l'article 39.22 de l'Estatut d'autonomia, els consells insulars tinguin la facultat d'assumir les funcions executives i la gestió sobre aquesta matèria dins el seu àmbit territorial. Aquesta circumstància implica que les Illes Balears puguin regular la seva pròpia legislació en matèria de cooperatives segons els criteris que el Parlament de les Illes Balears creguin convenients i adequats.

El Reial decret 99/1996, de 26 de gener, traspassà a la comunitat autònoma de les Illes Balears les funcions i els serveis de l'Administració de l'Estat en matèria de cooperatives.

L'objectiu d'aquesta llei és fomentar la constitució de cooperatives i donar una resposta viable a les demandes de la societat, a més d'aconseguir la consolidació econòmica de les ja existents. Per això, s'ha tractat d'aconseguir una major flexibilització del règim econòmic i societari potenciant fórmules que ajudin a augmentar el finançament d'aquestes entitats.

La Llei s'estructura en 3 títols, amb 152 articles, 11 disposicions addicionals, 4 disposicions transitòries, 1 derogatòria i 3 disposicions finals. A continuació es relaten els aspectes més destacats d'aquesta.

En primer lloc, es defineix conceptualment la societat cooperativa i delimita l'àmbit d'aplicació en funció del domicili i de les activitats que es desenvolupin, amb caràcter principal, dins el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Es fixa en tres el nombre de socis necessaris per crear una cooperativa i s'estableix la possibilitat que la cooperativa pugui realitzar operacions amb tercers no socis, respectant les limitacions de caràcter estatutari, fiscal o sectorial existents.

A continuació la Llei recull el procediment constitutiu de la societat cooperativa des de l'inici fins a l'adquisició de personalitat jurídica, i possibilita que es demani la qualificació prèvia dels estatuts davant el registre de cooperatives de les Illes Balears. A tal efecte, la Llei preveu l'existència del registre de

cooperatives i assenyala els principis bàsics que l'han de regir, i en deixa l'ordenació per a un desplegament reglamentari posterior.

Respecte al règim dels socis, la Llei regula aspectes com la capacitat, l'adquisició, els drets i les obligacions dels socis, així com els tipus, i la pèrdua de la condició de soci. És destacable el fet que les administracions i ens públics puguin ser socis d'una cooperativa per prestar serveis públics i exercir la iniciativa econòmica pública.

Els òrgans socials, integrats per l'Assemblea General, el Consell Rector i la Intervenció, constitueixen elements estructurals de la persona jurídica necessaris per al seu funcionament, és configuren com a vehicles de l'expressió i manifestació de la voluntat dels socis i exerceixen el govern i l'administració de la societat.

En relació als aspectes econòmics es regulen el capital social mínim, el règim d'aportacions, l'interès fix i limitat d'aquestes i la seva actualització i transmissió amb criteris que incentiven i faciliten les aportacions tant dels socis com dels associats, respectant la naturalesa i els principis cooperatius. Finalment, es possibilita la creació d'un fons de reserva per a garantir les aportacions dels socis a la cooperativa.

Una novetat d'aquesta llei és la regulació del balanç social que ha de permetre avaluar l'acompliment dels objectius fixats, la participació social, les col·laboracions amb d'altres cooperatives, les aportacions a l'entorn social, així com el diagnòstic de les fortaleses i debilitats de la cooperativa.

Respecte a les classes de cooperatives, la Llei regula i dóna cobertura a les particularitats que caracteritzen les cooperatives agràries, i tracta de promoure i d'incentivar la modernització agrària amb estructures que incorporin les noves tècniques d'explotació i comercialització, així com el caràcter empresarial de la cooperativa agrària. Per una altra banda, la importància de les cooperatives de treball associat i d'habitatges en l'àmbit de les Illes Balears està perfectament acreditada i reconeguda; per tant, és imprescindible potenciar-les mitjançant una legislació adequada per a la seva definitiva consolidació i implantació. També són importants, i així queda reflectit en la Llei, les cooperatives d'iniciativa social encaminades a promoure l'esperit cooperatiu en activitats relacionades amb la sanitat, l'educació, la cultura o la integració laboral de persones que pateixen marginació o exclusió social.

La regulació continguda en aquesta llei potència l'associacionisme de les societats cooperatives i regula les unions i les federacions, garantint l'essència del moviment cooperatiu i facilitant-ne la consolidació, respectant en tot cas l'autonomia i la llibertat d'associació.

Finalment, es regula el corresponent règim sancionador, que conté la tipificació de les infraccions i estableix les correlatives sancions, així com la funció inspectora, per tal de garantir l'aplicació de la regulació continguda al llarg de la llei.

Títol I. De la societat cooperativa.

Capítol I. Disposicions generals.

Article 1. Àmbit d'aplicació.

L'àmbit d'aplicació d'aquesta llei comprèn totes les societats cooperatives, unions i federacions que desenvolupin

principalment la seva activitat societària al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears; tot això, sense perjudici que per completar i millorar els fins, puguin realitzar activitats instrumentals i tenir relacions amb tercers fora de l'àmbit territorial de les Illes Balears.

Article 2. Concepte.

La societat cooperativa és aquella associació autònoma de persones que s'han unit de forma voluntària per satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals en comú, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica.

Les cooperatives estan basades en els valors de l'autoajuda, l'autoresponsabilitat, la democràcia, la igualtat, l'equitat i la solidaritat d'acord amb la tradició dels fundadors. Els socis cooperatius fan seus els valors ètics de l'honestetat, la transparència, la responsabilitat i la vocació social.

L'estructura i funcionament de la societat cooperativa i la participació dels seus membres han d'ajustar-se als principis del cooperativisme que seran aplicats en el marc d'aquesta llei.

Article 3. Principis cooperatius.

Els principis cooperatius que informen aquesta llei són els següents:

- a) Adhesió voluntària i oberta.
- b) Gestió democràtica i igualtat per part dels socis.
- c) Participació econòmica dels socis.
- d) autonomia i independència de les entitats cooperatives.
- e) interès voluntari i limitat de les aportacions al capital social.
- f) educació, formació i informació dels membres integrants de les cooperatives.
- g) cooperació entre cooperatives.
- h) interès per a la comunitat.

Article 4. Denominació.

1. La denominació de la societat ha d'incloure necessàriament les paraules *societat cooperativa* o la seva abreviatura *s. coop.*
2. Cap societat cooperativa pot adoptar denominació idèntica a la d'una altra ja preexistent. La inclusió en la denominació de la referència a la classe de cooperatives no és suficient per determinar que no hi ha identitat en la denominació.
3. Les societats cooperatives no poden adoptar noms equívocs o que indueixin a confusió amb relació al seu àmbit, objecte social o classe ni amb un altre tipus d'entitat.
4. El certificat que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb idèntica denominació a la cooperativa que es pretén constituir, ha de ser expedit pel Registre de Cooperatives de les Illes Balears.

El certificat que acredita que no hi ha inscrita cap altra societat cooperativa amb idèntica denominació té una vigència màxima de quatre mesos, comptadors des de la data d'expedició.

Article 5. Domicili social.

Les societats cooperatives han de tenir el seu domicili social en el territori de les Illes Balears, dintre del qual n'han d'establir la direcció administrativa i empresarial.

Article 6. Operacions amb tercers.

1. Les societats cooperatives poden realitzar activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis sols quan ho prevegin els estatuts i en les condicions i amb les limitacions que estableix aquesta llei per a cada classe de cooperativa i les lleis de caràcter sectorial que hi siguin d'aplicació.

2. Això no obstant, tota societat cooperativa pot ser autoritzada per realitzar o, si pertoca, ampliar activitats i serveis amb tercers, quan per circumstàncies excepcionals no imputables a aquesta en operar exclusivament amb els seus socis o amb tercers dintre dels límits establerts en la llei en atenció a la classe de cooperativa que es tracti, suposi una disminució d'activitat que posi en perill la viabilitat econòmica. L'autorització ha de fixar el termini i la quantia per realitzar d'aquestes activitats en funció de les circumstàncies que concorrin.

La Conselleria que tingui atribuïdes les competències en matèria de cooperatives ha de resoldre l'autorització a què es refereix el paràgraf anterior. Quan es tracti de cooperatives de crèdit o assegurances, serà necessari l'autorització de la Conselleria competent en la matèria.

3. Els resultats, positius o negatius, que obtinguin les societats cooperatives de les operacions realitzades amb tercers, s'han d'aplicar o imputar al fons de reserva obligatori o al fons de reserva per al reemborsament d'aportacions, d'acord amb el que preveuen els articles 82 i 83 d'aquesta llei.

4. En les societats cooperatives de segon grau, els socis de les quals siguin majoritàriament d'una mateixa classe, s'han d'aplicar a les operacions amb tercers les normes que regulen la classe de societat cooperativa majoritària que integra la de segon grau.

5. Les operacions realitzades entre societats cooperatives que en formen una de segon o d'ulterior grau no tenen la consideració d'operacions amb tercers.

Article 7. Seccions.

1. Els estatuts poden preveure la constitució i el funcionament de seccions amb autonomia de gestió i patrimoni separat als de la cooperativa, per desenvolupar activitats econòmiques específiques, derivades o complementàries al seu objecte social.

Amb aquests efectes, els estatuts han de preveure una junta de socis de la secció, integrada pels que s'hi han adscrit. Se li poden delegar competències pròpies de l'assemblea general sobre les matèries que no afectin el règim general de la societat cooperativa. Els acords adoptats s'han d'incorporar al llibre d'actes de la junta de socis de la secció i obliguen tots els socis que hi estiguin inscrits, incloent-hi els dissidents i els no assistents. Els acords esmentats poden ser impugnats en els termes previstos en aquesta llei.

2. El consell rector de la cooperativa pot acordar motivadament la suspensió dels acords adoptats per la junta de socis de la secció amb efectes immediats i sense perjudici de la seva

impugnació d'acord amb l'article 46 d'aquesta llei. Tant l'acord de suspensió com el d'impugnació han de constar en l'ordre del dia de la primera assemblea general que es dugui a terme després de l'acord de suspensió. Aquesta pot deixar sense efecte qualsevol de les mesures adoptades o poden entendre's ratificades en cas contrari.

3. L'afectació del patrimoni de les seccions de les resultes de les operacions que al seu si es realitzin, s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, que s'estableix en l'article 16 d'aquesta llei, sense perjudici que consti expressament en el text dels contractes corresponents. En tot cas, persisteix la responsabilitat patrimonial universal de la cooperativa, excussió feta del patrimoni de la secció afectada i amb atenció a les disposicions que regulen la constitució per fases o promocions respecte a les cooperatives d'habitatges.

4. Les seccions han de portar obligatòriament una comptabilitat diferenciada, sense perjudici de la comptabilitat general de la cooperativa, un llibre registre de socis adscrits i un llibre d'actes de la junta de socis de la secció.

5. Les cooperatives que no siguin de crèdit poden regular estatutàriament l'existència d'una secció de crèdit, la qual no gaudirà de personalitat jurídica independent de la que forma part i tindrà limitació expressa de les seves operacions actives i passives al seu si i als seus socis i associats, si pertoca.

6. En el cas que hi hagi seccions de crèdit a les cooperatives, aquestes han de sotmetre anualment els seus estats financers a auditoria externa i no poden incloure en la seva denominació les expressions *cooperativa de crèdit*, *caixa rural* o unes altres d'anàlogues, incloent-hi les abreviatures. En allò que li sigui d'aplicació, es regirà per la normativa reguladora de les cooperatives de crèdit.

Article 8. Classes de cooperatives.

1. Les cooperatives de primer grau s'han de constituir a collint-se a qualsevol de les classes següents:

cooperatives de treball associat
 cooperatives de consum
 cooperatives d'habitatges
 cooperatives agràries
 cooperatives d'explotació comunitària de la terra
 cooperatives de serveis
 cooperatives del mar
 cooperatives de transport
 cooperatives d'assegurances
 cooperatives sanitàries
 cooperatives d'ensenyament
 cooperatives de crèdit
 cooperatives d'inserció social.

Amb independència de la seva classe, les cooperatives poden ser denominades i qualificades d'iniciativa social.

2. És d'aplicació a les cooperatives la normativa específica fixada per a la classe de cooperativa de què es tracti, de conformitat amb el capítol XI d'aquesta llei i per les normes de caràcter general establertes en aquest títol. En tot cas, les cooperatives queden subjectes a la legislació específica aplicable en funció de l'activitat empresarial que desenvolupin.

Capítol II. De la constitució.**Article 9. Personalitat jurídica.**

1. La societat cooperativa s'ha de constituir mitjançant escriptura pública, que ha d'inscriure's en el registre de cooperatives de les Illes Balears. Amb la inscripció adquireix personalitat jurídica.

2. Els promotors poden optar per sol·licitar la qualificació prèvia del projecte d'estatuts davant el registre de cooperatives de les Illes Balears o atorgar directament l'escriptura pública de constitució.

Article 10. Procés de constitució.

1. La cooperativa pot constituir-se o bé celebrant prèviament l'assemblea constituent o bé pel tràmit abreujat de comparèixer els socis promotors davant notari per atorgar directament l'escriptura de constitució.

2. L'assemblea constituent ha d'estar formada pels socis promotors, els quals han d'acomplir necessàriament els requisits que s'exigeixin per adquirir la condició de soci de la societat cooperativa de què es tracti.

El president i el secretari de l'assemblea constituent seran elegits entre els promotors assistents.

3. L'assemblea constituent ha de deliberar i adoptar els acords sobre tots els aspectes que siguin necessaris per atorgar l'escriptura de constitució corresponent. L'acta ha de recollir almanco els punts següents:

- a) Lloc i data de la reunió.
- b) Relació d'assistents amb les dades establertes per atorgar l'escriptura de constitució de la societat.
- c) Classe de cooperativa que s'ha de constituir.
- d) Aprovació dels estatuts socials.
- e) Designació d'entre els promotors de qui, després d'haver inscrit la societat, han d'ocupar els càrrecs del primer consell rector i l'interventor o els interventors i, si pertoca, els del comitè de recursos.
- f) Forma i terminis en què els promotors han de desemborsar la part de l'aportació obligatòria mínima per ser soci, subscrita i no desemborsada.
- g) Aprovació de la valoració de les aportacions no dineràries, si les hi ha.
- h) Nomenament d'entre els promotors de la persona o persones que, actuant com a gestors, han de realitzar els actes necessaris per inscriure la cooperativa projectada i per atorgar l'escriptura de constitució.

L'acta ha de ser certificada per qui va exercir les funcions de secretari de l'assemblea constituent, amb el vistiplau del seu president.

4. L'escriptura de constitució ha d'atorgar-se en el termini de dos mesos, comptadors des de la data de celebració de l'assemblea constituent o, si pertoca, des de la notificació de l'acord de qualificació prèvia del projecte d'estatuts socials.

Article 11. Nombre mínim de socis.

Les cooperatives de primer grau han d'estar integrades com a mínim per tres socis. Les de segon grau almanco per dues cooperatives.

Article 12. Societat cooperativa en constitució.

1. Els promotors han de reunir els requisits exigits per adquirir la condició de soci de la cooperativa, d'acord amb les normes establertes en l'article 19 d'aquesta llei per a la classe de cooperativa de què es tracti i en els seus estatuts, i han de realitzar totes les actuacions necessàries per constituir-la.

2. Els promotors de la societat cooperativa en constitució o aquells designats d'entre aquests en l'assemblea constituent, han de subscriure en nom de la societat els actes i els contractes indispensables per constituir-la, així com els que l'assemblea esmentada els encomani expressament, actuant en nom i representació de la futura societat fins que s'inscrigui en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. De l'acompliment dels actes i contractes subscrits en nom de la projectada societat cooperativa abans que s'inscrigui, responen solidàriament qui els ha signat.

Les conseqüències que se'n derivin han de ser assumides per la cooperativa després de la seva inscripció, així com les despeses ocasionades per obtenir-la, si han estat necessàries per constituir-se, si s'accepten expressament en el termini de tres mesos des de la inscripció o si han estat realitzades dins de les seves facultats per les persones designades per això per tots els promotors. En aquests supòsits s'extingeix la responsabilitat solidària a què es refereix el paràgraf anterior, sempre que el patrimoni social sigui suficient per afrontar-los.

4. Mentre no s'inscrigui en el registre, la projectada societat cooperativa ha d'afegir a la denominació les paraules *en constitució*.

Article 13. Escripció de constitució.

1. L'escriptura pública de constitució de la societat cooperativa ha de ser atorgada per tots els promotors i s'hi ha d'expressar:

- a) Identitat dels atorgants.
- b) Manifestació que aquests reuneixen els requisits necessaris per ser soci.
- c) Voluntat de constituir una societat cooperativa i la classe de què es tracta.
- d) Acreditació per part dels atorgants d'haver subscrit l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci i d'haver-la desemborsat almanco en la proporció exigida.
- e) El valor assignat a les aportacions no dineràries, si n'hi ha, fent-hi constar les seves dades registrals, amb detall de les realitzades pels diferents promotors.
- f) Acreditació dels atorgants que l'import total de les aportacions desemborsades no és inferior al del capital social mínim establert estatutàriament.
- g) Identificació de les persones que, en haver inscrit la societat, han d'ocupar els diferents càrrecs del primer consell rector, el d'interventor o interventors i la declaració que no estan sotmesos a causad'incapacitat o a cap prohibició per exercir-los.
- h) Declaració que no hi ha cap altra entitat amb idèntica denominació. Amb aquest efecte, s'ha de presentar al notari el certificat acreditatiu expedit pel registre de cooperatives de les Illes Balears.
- i) Estatuts socials.

2. En l'escriptura de constitució es poden incloure tots els pactes i condicions que els promotors considerin convenient establir, sempre que no s'oposin al que disposa aquesta llei.

Article 14. Contingut dels estatuts socials.

1. En els estatuts s'ha de fer constar almanco:

- a) Denominació de la societat.
- b) Objecte social.
- c) Domicili.
- d) Àmbit territorial d'actuació.
- e) Durada de la societat.
- f) Capital social mínim.
- g) Aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, forma i terminis de desemborsament i els criteris per fixar l'aportació obligatòria que han d'efectuar els nous socis que s'incorporin a la cooperativa.
- h) Forma d'acreditar les aportacions al capital social.
- i) Meritació o no d'interessos per les aportacions obligatòries al capital social.
- j) Classes de socis, requisits per a la seva admissió, per a la baixa voluntària o obligatòria i règim aplicable.
- k) Drets i deures dels socis.
- l) Dret de reemborsament de les aportacions dels socis, així com el seu règim de transmissió.
- m) Normes de disciplina social, tipificació de les faltes i sancions, procediment sancionador i pèrdua de la condició de soci.
- n) Composició del consell rector, nombre d'interventors i, si pertoca, de membres del comitè de recursos, així com la durada dels càrrecs respectius.
- o) S'han d'incloure també les exigències imposades per aquesta llei per a la classe de cooperativa de què es tracti.

2. Sense perjudici del previst en l'apartat anterior, els estatuts socials poden incorporar tota disposició que considerin convenient per al millor desenvolupament de la seva activitat, sempre amb subjecció al que estableix aquesta llei.

3. Qualsevol modificació dels estatuts s'ha de fer constar en escriptura pública, la qual s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. Els estatuts poden ser desplegats mitjançant un reglament de règim intern.

Article 15. Inscripció.

1. Els promotors poden sol·licitar al registre de cooperatives de les Illes Balears la qualificació prèvia del projecte d'estatuts.

2. S'ha d'adjuntar a la sol·licitud de la qualificació prèvia esmentada dos exemplars del projecte d'estatuts, certificat que no hi ha inscrita cap altra societat amb idèntica denominació expedida pel registre de cooperatives de les Illes Balears i, si pertoca, acta de l'assemblea constituent.

3. En tot cas, els promotors o les persones que hagin estat designades d'entre aquells a l'efecte en l'escriptura de constitució, han de sol·licitar en el termini de dos mesos des del seu atorgament la inscripció de la societat en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. El registre de cooperatives de les Illes Balears ha d'inscriure la societat cooperativa o denegar-ne la inscripció en el termini de seixanta dies des de la presentació de l'escriptura de constitució i ha de notificar a les persones interessades els motius pels quals es denega i els recursos de què disposen contra la resolució. Si no hi ha resolució expressa del Registre

en el termini esmentat, la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada per silenci negatiu.

5. Si la sol·licitud es produeix transcorreguts sis mesos, és precís adjuntar la ratificació de l'escriptura de constitució en document públic. Entre la data de ratificació del document públic i la data de la sol·licitud d'inscripció en el registre de cooperatives no pot transcórrer més d'un mes.

6. Havent transcorregut dotze mesos des de l'atorgament de l'escriptura de constitució sense que s'hagi inscrit la societat, el registre de cooperatives pot denegar la inscripció amb caràcter definitiu.

Capítol III. Del registre de cooperatives.**Article 16. Organització i eficàcia.**

1. El registre de cooperatives de les Illes Balears és públic i està adscrit a la conselleria competent en matèria de cooperatives.

El registre de cooperatives de les Illes Balears és únic i tindrà la seva seu a Palma. Es poden establir les delegacions que es considerin convenientes i, en tot cas, n'hi ha d'haver una a Menorca i una altra a Eivissa. Per raó de la matèria hi poden haver altres seccions del Registre de Cooperatives, en atenció a la seva classe i competència.

2. L'eficàcia del registre de cooperatives de les Illes Balears ve definida pels principis de publicitat formal i material, legalitat, legitimitat o presumpció de validesa i d'exactitud, prioritat i tracte successiu.

La publicitat es farà efectiva mitjançant el certificat del contingut dels assentaments expedit pel registre de cooperatives de les Illes Balears o per una simple nota informativa. El certificat serà l'únic mitjà d'acreditar fefaentment el contingut dels assentaments registrals.

Els títols i documents subjectes a inscripció i no inscrits no produeixen efectes davant tercers de bona fe i qui va incórrer en l'omissió no pot invocar-ne la falta d'inscripció.

3. Tots els documents subjectes a inscripció en el registre de cooperatives de les Illes Balears s'han de sotmetre a qualificació, a fi que només hi accedeixin els títols que hagin acomplert els preceptes legals i estatutaris de caràcter imperatiu. La qualificació s'ha de fer en vista dels documents presentats i dels assentaments fets en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

4. Els assentaments del registre de cooperatives de les Illes Balears produeixen efectes mentre no s'inscriui la declaració d'inexactitud o nul·litat, la qual no pot perjudicar els drets de tercers de bona fe adquirits conforme al contingut del registre.

Article 17. Funcions del registre de cooperatives de les Illes Balears.

El registre de cooperatives de les Illes Balears assumeix les funcions següents:

- a) Qualificar, inscriure i certificar els actes als quals es refereix aquesta llei.
- b) Legalitzar els llibres obligatoris de les entitats cooperatives.

c) Rebre en dipòsit els comptes anuals, així com el certificat acreditatiu del nombre de socis al tancament de l'exercici econòmic.

d) Rebre en dipòsit, en cas de liquidació de la cooperativa, els llibres i la documentació social.

e) Expedir certificats sobre la denominació de les cooperatives.

f) Dictar instruccions i resoldre les consultes que siguin de la seva competència.

g) Qualsevol altra atribuïda per aquesta llei o per les seves normes de desplegament.

Article 18. Normes supletòries.

Quant a terminis, recursos, personar-se en l'expedient, representació i les altres matèries referides al registre de cooperatives de les Illes Balears no regulades expressament en aquesta llei o en les seves normes de desplegament, hi és aplicable la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i de procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, o la que és d'aplicació segons la normativa autonòmica sobre la matèria.

Capítol IV. Dels socis.

Secció 1a. Del règim jurídic.

Article 19. Persones que poden ser sòcies.

1. Poden ser sòcies tant les persones físiques com les jurídiques, públiques o privades, amb les excepcions específiques que estableix aquesta llei per a cada classe de cooperativa.

Qualsevol Administració o ens públic amb personalitat jurídica pot ser soci d'una cooperativa per prestar serveis públics o per exercir atribucions que tingui reconegudes en l'ordenament jurídic i per exercir la iniciativa econòmica pública, sempre que no suposi exercir autoritat pública.

2. Els estatuts han d'establir els requisits necessaris per adquirir la condició de soci, d'acord amb aquesta llei. En tot cas, ningú no pot pertànyer a una cooperativa a títol d'empresari, contractista, capitalista o un altre d'anàleg, respecte d'aquella o dels socis com a tals.

Article 20. Drets dels socis.

1. Els socis poden exercir tots els drets reconeguts legalment o estatutàriament.

2. En especial tenen dret a:

a) Assistir a les reunions, participar en els debats, formular propostes segons la regulació estatutària i votar les propostes que se'ls sotmetin a l'assemblea general i als altres òrgans col·legiats dels quals formin part.

b) Ser elector i ser elegible per als càrrecs dels òrgans socials.

c) Participar en totes les activitats de la cooperativa, en especial les formatives i educatives, sense discriminacions.

d) El retorn cooperatiu, si pertoca.

e) L'actualització, quan procedeixi, i la liquidació de les aportacions al capital social, així com a percebre interessos per aquestes.

f) La baixa voluntària.

g) Rebre la informació necessària per exercir els seus drets i per acomplir les seves obligacions.

h) La formació professional adequada per realitzar la seva feina, únicament en el cas dels socis treballadors i els socis de treball.

Article 21. Obligacions i responsabilitat dels socis.

1. Els socis estan obligats a acomplir els deures legals i estatutaris.

2. En especial, els socis tenen les obligacions següents:

a) Assistir a les reunions de l'assemblea general i dels altres òrgans als quals siguin convocats.

b) Acomplir els acords vàlidament adoptats pels òrgans socials de la cooperativa, sense perjudici del que disposa aquesta llei per al cas que l'acord impliqui assumir obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts.

c) Participar en les activitats cooperativitzades que desenvolupa la societat per acomplir la seva finalitat social en la quantia mínima obligatòria establerta en els seus estatuts. Quan hi hagi causa justificada, el consell rector pot alliberar d'aquesta obligació al soci en la quantia que sigui procedent i segons les circumstàncies que concorrin.

d) Guardar secret sobre els assumptes i dades de la cooperativa la divulgació dels quals puguin perjudicar els interessos socials lícits.

e) Acceptar els càrrecs per als quals sigui elegit, llevat de causa justa d'excusa.

f) Acomplir amb les obligacions econòmiques que li corresponguin.

g) No realitzar activitats competitives amb les activitats empresarials que desenvolupi la cooperativa, llevat d'autorització expressa del consell rector.

h) Participar en totes les activitats formatives i educatives de la cooperativa.

3. La responsabilitat del soci pels deutes socials està limitada a les aportacions al capital social que hagués subscrit, estiguin o no desemborsades en la seva totalitat.

Això no obstant, el soci que sigui declarat baixa a la cooperativa ha de respondre personalment pels deutes socials, amb l'exclusió prèvia de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la condició de soci, per les obligacions contraetes per la cooperativa anteriorment a la seva baixa, fins a l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social.

Article 22. Dret d'informació.

1. Tot soci de la cooperativa pot exercir el dret d'informació en els termes previstos en aquesta llei, en els estatuts o en els acords de l'assemblea general.

2. El soci té dret com a mínim a:

a) Rebre còpia dels estatuts socials i, si n'hi ha, del reglament de règim intern i de les seves modificacions, amb menció expressa del moment de l'entrada en vigor d'aquestes.

b) Lliure accés als llibres de registre de socis de la cooperativa i al llibre d'actes de l'assemblea general i, si ho sol·licita, el consell rector ha de proporcionar-li còpia certificada dels acords adoptats en les assemblees generals.

c) Rebre del consell rector, si ho sol·licita, una còpia certificada dels acords del consell que l'afectin, individualment

o particularment i, en tot cas, que se li mostri i aclareixi, en un termini no superior a un mes, l'estat de la seva situació econòmica en relació amb la cooperativa.

d) Examinar en el domicili social i en aquells centres de treball que determinin els estatuts, en el termini comprès entre la convocatòria de l'assemblea i la seva celebració, els documents que s'hi sotmetran i, en particular, els comptes anuals, l'informe de gestió, la proposta de distribució de resultats i l'informe dels interventors o l'informe d'auditoria, segons els casos.

e) Sol·licitar per escrit anteriorment a la celebració de l'assemblea o verbalment en el seu transcurs, l'ampliació de tota la informació que consideri necessària en relació amb els punts continguts en l'ordre del dia. Els estatuts han de regular el termini mínim d'antelació per presentar en el domicili social la sol·licitud per escrit i el termini màxim en què el consell rector pot respondre fora de l'assemblea, per la complexitat de la petició formulada.

f) Sol·licitar per escrit i rebre informació sobre la marxa de la cooperativa en els termes previstos en els estatuts i, en particular, sobre la que afecti els seus drets econòmics o socials. En aquest supòsit, el consell rector ha de facilitar la informació sol·licitada en el termini d'un mes o, si es considera que és d'interès general, en l'assemblea més pròxima a celebrar, incloent-la en l'ordre del dia.

g) Quan el deu per cent dels socis de la cooperativa o, si aquesta en té més de mil, cent socis sol·licitin per escrit al consell rector la informació que considerin necessària, aquesta ha de proporcionar-la també per escrit en un termini no superior a un mes.

3. En els supòsits dels apartats i), f) i g) del punt anterior, el consell rector pot negar la informació sol·licitada mitjançant resolució motivada i per escrit, quan proporcionar-la posi en greu perill els interessos legítims de la cooperativa o quan la petició constitueixi obstrucció reiterada o abús manifest per part dels socis sol·licitants. Això no obstant, aquestes excepcions no són procedents quan la informació hagi de proporcionar-se en l'acte de l'assemblea i aquesta doni suport a la sol·licitud d'informació per més de la meitat dels vots presents i representats i, en els altres supòsits, quan així ho acordi el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general com a conseqüència del recurs interposat pels socis sol·licitants de la informació.

En tot cas, la negativa del consell rector a proporcionar la informació sol·licitada pot ser impugnada pels sol·licitants pel procediment a què es refereix aquesta llei. A més, respecte als supòsits de les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior d'aquest article, poden acudir al procediment previst en la Llei processal civil vigent.

Article 23. Admissió de nous socis.

1. Per adquirir la condició de soci, és necessari subscriure l'aportació obligatòria al capital social que li correspongui, efectuar el seu desemborsament en la forma i terminis establerts estatutàriament i abonar, quan procedeixi, la quota d'ingrés d'acord amb el que disposa l'article 77 d'aquesta llei.

2. La sol·licitud per adquirir la condició de soci s'ha de formular per escrit al consell rector, que ha de resoldre i comunicar la seva decisió en un termini no superior a tres mesos, comptador des que s'ha rebut aquella, i ha de donar publicitat de l'acord en la forma establerta estatutàriament. Havent transcorregut el termini sense haver-se adoptat la decisió, s'entén estimada.

3. L'acord d'admissió pot ser impugnat pel nombre de socis i en la forma determinada estatutàriament i és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

Havent-se denegat l'admissió, que ha de ser motivada i per escrit, el sol·licitant pot recórrer en el termini d'un mes, comptador des de la data de notificació de l'acord del consell rector, davant el comitè de recursos o, si de cas en manca, davant l'assemblea general. El comitè de recursos ha de resoldre en un termini màxim d'un mes, comptador des de la presentació de la impugnació i l'assemblea general, en la primera reunió que es realitzi. En ambdós supòsits és preceptiva l'audiència a la persona interessada.

L'adquisició de la condició de soci queda en suspens fins que hagi transcorregut el termini per recórrer l'admissió o, si aquesta és recorreguda, fins que resolgui el comitè de recursos o, si pertoca, l'assemblea general.

Article 24. Baixa voluntària del soci.

1. El soci pot donar-se de baixa voluntàriament de la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant preavís per escrit al consell rector. El termini de preavís, el qual han de fixar els estatuts, no pot ser inferior a tres mesos ni superior a sis. El seu incompliment pot donar lloc a la indemnització de danys i perjudicis corresponent.

La qualificació i la determinació dels efectes de la baixa és competència del consell rector, el qual ha de formalitzar-la en el termini de tres mesos, comptador des de la data d'efecte de la baixa —llevat que els estatuts estableixin un termini diferent—, mitjançant escrit motivat que ha de ser comunicat al soci interessat. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector hagi resolt, el soci pot considerar la seva baixa com a justificada als efectes de la seva liquidació i reemborsament d'aportacions al capital, tot això sense perjudici del que preveu l'article 76 d'aquesta llei.

2. Els estatuts poden exigir el compromís del soci de no donar-se de baixa voluntàriament sense causa justa fins al final de l'exercici econòmic en què vulgui causar baixa, o fins que hagi transcorregut des de la seva admissió el temps que fixin els estatuts, el qual no pot ser superior a cinc anys. Això no obstant, per acord de l'assemblea general es poden establir uns altres compromisos de permanència específics en funció de les obligacions que posteriorment a l'ingrés siguin assumides pels socis a través de l'òrgan esmentat.

Les baixes que es produeixin dins dels terminis de permanència tenen la consideració de baixes no justificades, llevat que el consell rector, atenent les circumstàncies del cas, acordi motivadament el contrari. En cas de baixa injustificada per incompliment del termini de preavís, el consell rector pot entendre com a data d'efectes de la baixa, quant al termini de liquidació i reemborsament d'aportacions, el de l'acabament de tal període.

3. El soci que hagi salvat expressament el seu vot o estigui absent i disconforme amb qualsevol acord de l'assemblea general, que impliqui l'assumpció d'obligacions o càrregues greument oneroses no previstes en els estatuts, pot donar-se de baixa, que té la consideració de justificada, mitjançant escrit dirigit al consell rector dins dels quaranta dies, comptadors des de l'endemà de la recepció de l'acord.

Article 25. Baixa obligatòria del soci.

1. S'han de declarar baixa obligatòria els socis que perdin els requisits exigits per ser-ho segons aquesta llei o els estatuts de la cooperativa.

El consell rector, amb l'audiència prèvia de la persona interessada, ha d'acordar la baixa obligatòria o bé d'ofici, o bé a petició de qualsevol altre soci o del mateix afectat.

L'acord del consell rector és executiu des que es notifiqui la ratificació del comitè de recursos o, si de cas en manca, de l'assemblea general, o hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet. Això no obstant, pot establir amb caràcter immediat la suspensió cautelar de drets i obligacions del soci fins que l'acord sigui executiu si així ho preveuen els estatuts, els quals han de determinar l'abast de la suspensió esmentada. El soci conserva el dret de vot a l'assemblea general mentre l'acord no sigui executiu.

2. El soci disconforme amb l'acord motivat del consell rector sobre la qualificació i els efectes de la seva baixa pot impugnar-ho mitjançant el procediment establert en l'article 54 d'aquesta llei.

Secció 2a. Del soci de treball**Article 26. Concepte.**

En les societats cooperatives de primer grau que no siguin de treball associat o d'explotació comunitària de la terra i, en les de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden preveure l'admissió de socis de treball que siguin persones físiques, l'activitat cooperativitzada dels quals consistirà en la prestació del seu treball personal a la cooperativa.

Article 27. Règim jurídic.

1. Són d'aplicació als socis de treball les normes establertes en aquesta llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions establertes en aquesta secció.

2. Els estatuts de les cooperatives que prevegin l'admissió de socis de treball, han de fixar els criteris que n'assegurin la participació equitativa i ponderada en les obligacions i drets de naturalesa social i econòmica.

En tot cas, les pèrdues determinades en funció de l'activitat cooperativitzada de prestació de treball desenvolupada pels socis de treball s'han d'imputar al fons de reserva i, si de cas en manca, als socis usuaris, en la quantia necessària per assegurar als socis de treball una retribució mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona pel mateix treball i, en tot cas, no inferior al salari mínim interprofessional.

3. Si els estatuts preveuen un període de prova per als socis de treball, aquest no és procedent si el nou soci porta a la cooperativa com a treballador per compte d'altri el temps que correspon al període de prova.

4. Els socis de treball poden formar part del consell rector en la forma prevista en aquesta llei.

Secció 3a. De les normes de disciplina social.**Article 28. Principi de tipicitat.**

Els socis només poden ser sancionats per les faltes tipificades prèviament en els estatuts, que s'han de classificar en lleus, greus i molt greus.

Article 29. Prescripció.

1. Les infraccions lleus comeses pels socis prescriuen al mes; les greus, als dos mesos, i les molt greus, als tres mesos.

2. Els terminis començaran a computar-se a partir de la data en què el consell rector va tenir coneixement de la seva comissió i, en tot cas, a l'any d'haver-se comès.

3. La prescripció de les infraccions s'interromp per la incoació del procediment sancionador, però només en el cas que en el mateix recaigui resolució d'aquesta, i es notifiqui en el termini de tres mesos des que es va iniciar.

4. El termini s'interromp en incoar-se el procediment sancionador i corre de nou si en el termini de tres mesos no es dicta i notifica la resolució.

Article 30. Procediment sancionador.

Els estatuts han d'establir els procediments sancionadors i els recursos que siguin procedents respectant les normes següents:

a) La facultat sancionadora és competència indelegable del consell rector.

b) En tots els supòsits és preceptiva l'audiència prèvia de les persones interessades, als efectes de la qual aquests han de disposar d'un termini mínim de deu dies per presentar les al·legacions, les quals han de realitzar-se per escrit en els casos de faltes greus o molt greus.

c) L'acord de sanció pot ser impugnat en el termini d'un mes, comptador des de la notificació davant el comitè de recursos, el qual ha de resoldre en el termini de dos mesos o, si de cas en manca, davant de l'assemblea general, la qual ha de resoldre en la primera sessió que celebri. Havent transcorregut els terminis esmentats sense haver-se resolt inotificat el recurs, s'entén que aquest ha estat estimat.

En el supòsit que la impugnació no sigui admesa o es desestimi, es pot recórrer en el termini d'un mes des de la seva no admissió o notificació davant del jutge de Primera Instància pel curs processal previst en l'article 46 d'aquesta llei.

Article 31. Suspensió de drets.

1. La sanció de suspendre el soci en els seus drets s'ha de regular en els estatuts socials per al supòsit en què el soci estigui al descobert de les seves obligacions econòmiques o no participi en les activitats cooperativitzades.

2. En cap cas aquesta sanció pot afectar els drets següents: informació, percebre retorn, meritació d'interessos per les seves aportacions al capital social i la seva actualització.

Article 32. Expulsió.

1. L'expulsió dels socis només és procedent per falta molt greu.

2. L'acord d'expulsió serà executiu després que el ratifiqui el comitè de recursos o, si de cas en manca, l'assemblea general mitjançant votació secreta o quan hagi transcorregut el termini per recórrer davant seu sense haver-ho fet. Això no obstant, pot aplicar-se el règim de suspensió cautelar previst en l'article 25 d'aquesta llei.

Capítol V. De l'associat.

Article 33. Concepte.

1. Els estatuts poden preveure l'existència d'associats a la cooperativa, persones físiques o jurídiques que, sense poder desenvolupar o participar en l'activitat cooperativitzada, poden contribuir a la consecució del seu objecte social mitjançant aportacions al capital. Aquestes aportacions són de caràcter voluntari.

2. Una mateixa persona no pot tenir simultàniament en la mateixa cooperativa la condició de soci i d'associat.

Article 34. Admissió i baixa.

1. La sol·licitud d'admissió com a associat s'ha de formular per escrit al consell rector. Aquest resol sense possibilitat de recurs, llevat que el sol·licitant hagi tingut amb anterioritat immediata la condició de soci. En aquest cas pot recórrer davant de l'assemblea general en el termini màxim de vint dies.

Per adquirir la condició d'associat és necessari desemborsar l'aportació econòmica que fixi l'assemblea general a proposta del consell rector. Aquestes aportacions, que formen part del capital social, s'han d'acreditar mitjançant títols nominatius i especials que s'han de reflectir en comptes diferents a les dedicades a les aportacions dels socis.

2. L'associat pot donar-se de baixa voluntàriament a la cooperativa en qualsevol moment, mitjançant comunicació per escrit al consell rector. Això no obstant, els estatuts poden exigir el compromís de l'associat de no donar-se de baixa a la cooperativa fins que hagi transcorregut des de la seva admissió el temps que aquests fixin, el qual no pot ser superior a tres anys.

3. Les cooperatives, mentre tinguin associats, no poden suprimir aquesta figura dels seus estatuts socials.

4. És d'aplicació als associats les normes de disciplina social que regula aquesta llei per als socis, amb les particularitats pròpies del seu règim jurídic.

Article 35. Règim jurídic.

1. S'aplica als associats el mateix règim jurídic previst en aquesta llei per als socis, amb les excepcions contingudes en els apartats següents.

2. En especial, els associats tenen dret a:

a) Realitzar noves aportacions de caràcter voluntari al capital social.

b) Participar en l'assemblea general amb veu i un conjunt de vots que, sumats entre si, no representin més del trenta per cent de la totalitat dels vots dels socis existents en la cooperativa en la data de la convocatòria de l'assemblea general.

c) Percebre l'interès que es pacti per a les seves aportacions al capital social. Aquest no pot ser inferior al percebut pels socis i no pot superar en cinc punts l'interès legal del diner.

d) En el cas que ho prevegin els estatuts, ser membre del consell rector en les condicions previstes en l'article 49 d'aquesta llei.

3. Els associats no poden en cap cas:

a) Desenvolupar o participar en l'activitat cooperativitzada.

b) Percebre retorn cooperatiu.

c) Superar en el seu conjunt el quaranta per cent d'aportacions al capital social.

d) Actualitzar les seves aportacions al capital social, en els casos en què ho autoritzi la normativa corresponent sobre actualització de balanços.

Capítol VI. Dels òrgans de la societat cooperativa.

Article 36. Determinació.

1. Són òrgans necessaris de les societats cooperatives:

a) Assemblea general.

b) Consell rector.

c) Interventors.

2. La societat cooperativa pot preveure l'existència d'un comitè de recursos i unes altres instàncies de caràcter consultiu o assessor, les funcions dels quals han de determinar-se en els estatuts i no poden coincidir en cap cas amb les pròpies dels òrgans socials.

Secció 1a. De l'assemblea general.

Article 37. Assemblea general.

1. L'assemblea general constituïda pels socis de la cooperativa i, si pertoca, pels associats és l'òrgan suprem d'expressió de la voluntat social en les matèries el coneixement de les quals li atribueix aquesta llei i els Estatuts.

2. Els acords adoptats per l'assemblea general d'acord amb la llei i els estatuts, obliguen tots els socis i associats **assistents** i els que no han participat en la reunió.

Article 38. Classes d'assemblees generals.

1. Les assemblees generals poden ser ordinàries i extraordinàries.

2. L'assemblea general ordinària és aquella que, havent de reunir-se anualment dins dels sis mesos següents al tancament de l'exercici econòmic anterior, té com a objecte la censura de la gestió social, i l'aprovació, si és procedent, del balanç social, dels comptes anuals i distribució dels excedents o imputació de pèrdues, així com establir la política general de la cooperativa. Sense perjudici d'això avantdit, en l'ordre del dia de l'assemblea general ordinària es pot incloure, a més, qualsevol altre assumpte propi de la cooperativa.

3. Tota assemblea que no fos la prevista en el paràgraf anterior té la consideració d'extraordinària.

4. En el supòsit que l'assemblea general ordinària se celebri fora del termini previst en aquesta llei, aquesta és vàlida, sense

perjudici de les responsabilitats que pertoquin al consell rector, tant davant els socis com davant l'entitat.

Article 39. Competències.

1. Són competència de l'assemblea general tots els assumptes propis de la cooperativa, encara que la tinguin atorgada uns altres òrgans socials. En aquest darrer supòsit, és necessari que l'acord sigui adoptat permès dels dos terços de socis o associats que estiguin presents o representats en l'assemblea, sempre que aquesta representació sigui superior, alhora, al cinquanta per cent dels socis que formin part de la cooperativa.

2. Són competència exclusiva i indelegable de l'assemblea general els acords que s'hagin d'adoptar sobre les matèries següents:

a) Nomenar i revocar els membres del consell rector, interventors, liquidadors i membres del comitè de recursos quan ho prevegin els estatuts socials, així com nomenar els auditors de comptes.

b) Aprovar la gestió social i el balanç social i dels comptes i distribuir els excedents o imputar les pèrdues.

c) Establir noves aportacions obligatòries, voluntàries i actualitzar les aportacions, així com de les quotes d'ingrés i periòdiques.

d) Emetre obligacions, títols participatius i uns altres finançaments, segons el que preveu aquesta llei.

e) Modificar els estatuts socials.

f) Aprovar i modificar el reglament de règim interior.

g) Fusionar, escindir, dissoldre i reactivar, si pertoca, la cooperativa.

h) Aprovar el balanç final de liquidació; constituir cooperatives de primer, segon o ulterior grau; crear, adherir o separar als consorcis, les federacions i les associacions; crear i extingir seccions de la cooperativa; participar en empreses no cooperatives, i constituir grups cooperatius o adherir-s'hi.

i) Alienar, cedir, traspasar o constituir algun dret real de garantia sobre l'empresa o d'alguna part seva que tingui la consideració de centre de treball o d'alguns dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.

j) Exercir l'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector, interventors, liquidadors i auditors, així com transigir-hi o renunciar-hi.

k) Establir la política general de la cooperativa, així com prendre acords respecte de qualsevol acte que fos establert en norma legal o estatutària.

3. Són nuls de ple dret tots els acords que sobre les matèries esmentades siguin adoptats per qualsevol altre òrgan social o de manera diferent a l'establerta en aquesta llei.

4. Sense perjudici de l'avantdit, és competència de l'assemblea general conèixer i resoldre els recursos que, si no hi ha comitè de recursos, es formulin davant seu per persones legitimades per a això.

5. D'acord amb l'article 65 d'aquesta llei, l'assemblea general pot conèixer potestativament dels recursos que se li plantegin.

6. En ambdós supòsits si l'assemblea general no ha resolt expressament en el termini establert en aquesta llei, el recurs s'ha d'entendre estimat.

Article 40. Convocatòria.

1. L'assemblea general ordinària ha de ser convocada pel consell rector dins dels sis mesos següents al tancament de cada exercici econòmic. Si transcorre el termini esmentat sense haver-hi convocatòria, la efectuaran els interventors en la forma prevista en l'article 58 d'aquesta llei.

Si transcorre un mes des de l'acabament del termini legal per a la convocatòria sense que cap òrgan social competent l'hagi fet, qualsevol soci o associat pot sol·licitar-la al jutge competent.

Sempre que hi hagi motivació i a petició del consell rector o dels interventors, el termini legal per convocar l'assemblea general ordinària, pot ser prorrogat per l'òrgan competent de l'Administració de la comunitat autònoma, sense perjudici de les facultats conferides als interventors en aquesta llei.

2. El consell rector ha de convocar l'assemblea general extraordinària sempre que ho estimi convenient per als interessos socials i quan ho sol·liciti un nombre de socis o associats que representi almanco el vint per cent dels que formen part de la cooperativa.

En aquest darrer supòsit, la convocatòria s'ha de fer ineludiblement durant els quinze dies següents a la data en què ha estat sol·licitada de forma fefaent al consell rector, i s'ha d'incloure necessàriament en l'ordre del dia tots els assumptes que han estat objecte de petició en la sol·licitud.

Si no es du a terme la convocatòria, els sol·licitants poden efectuar-la lliurant l'ordre del dia al consell rector per informar els socis mitjançant publicació.

3. La convocatòria de l'assemblea general s'ha d'efectuar amb una antelació mínima de quinze dies a la data de la sessió i abans de dos mesos del dia en què es convoca. A aquests efectes, s'ha de notificar a cada soci i a cada associat en la forma que estableixin els estatuts i hi ha de constar justificació documental expedida pel secretari del consell rector de la tramesa de les comunicacions en el termini previst.

Quan la convocatòria de l'assemblea general afecti cooperatives de més de dos-cents cinquanta socis, s'ha de fer mitjançant anunci públic en el domicili social, en cada un dels centres en què desenvolupi l'activitat la cooperativa i en un dels diaris de més circulació de l'illa del domicili social de la cooperativa i, si és procedent, en la forma prevista pels estatuts socials.

4. La convocatòria ha d'expressar clarament: denominació i domicili de la cooperativa; ordre del dia; lloc, dia i hora de la sessió, tant en primera com en segona convocatòria i l'interval de temps entre les dues, d'acord amb els estatuts.

Així mateix, en la convocatòria s'ha de fer constar la relació completa d'informació o documentació que estigui a disposició dels socis en la forma que determinin els estatuts.

Article 41. Constitució i funcionament de l'assemblea general.

1. L'assemblea general té caràcter d'universal quan hi són presents o representats tots els socis i associats de la cooperativa

i decideixen per unanimitat la seva celebració i els assumptes que s'hi han de tractar.

2. La reunió de l'assemblea general ha de celebrar-se, llevat de la que tingui caràcter d'universal, al lloc on estigui ubicat el domicili social de la cooperativa. Tanmateix, els estatuts poden preveure els criteris que el consell rector ha de tenir en compte per celebrar l'assemblea general en un lloc diferent al del domicili social quan concorri una causa justificada.

Només tenen dret a assistir a l'assemblea general tots els socis i els associats de la cooperativa que ho siguin en la data de l'anunci de la convocatòria, i que en la data de celebració continuïn essent-ho i no estiguin suspesos de l'exercici d'aquest dret.

3. L'assemblea general està vàlidament constituïda quan assisteixin en primera convocatòria, presents o representats, com a mínim la meitat més un dels socis de la cooperativa. En segona convocatòria quan assisteixin, presents o representats, com a mínim un deu per cent dels vots socials o cent vots socials.

Si la cooperativa té associats no queda vàlidament constituïda l'assemblea general quan el total dels vots presents i representats dels socis és inferior a la dels associats.

Correspon al president de la cooperativa o a qui actuï en lloc seu, assistit pel secretari del consell rector, el còmput d'assistència i la declaració que l'assemblea general queda constituïda d'acord amb les previsions establertes a l'efecte.

4. L'assemblea general està presidida pel president del consell rector, que també ho és de la cooperativa o, si de cas en manca, el vicepresident. En absència de tots dos, pel soci que decideixi la mateixa assemblea. Actuarà com a secretari el secretari del consell rector o, si de cas en manca, el soci elegit per l'assemblea general.

Quan en l'ordre del dia figurin assumptes que afectin directament les persones que hagin d'exercir les funcions de president o de secretari, aquestes s'han d'encomanar als socis que l'assemblea elegeixi.

5. Les funcions específiques del president de l'assemblea són:

a) Fer el còmput d'assistència i proclamar la constitució de l'assemblea general.

b) Dirigir les deliberacions.

c) Mantenir l'ordre de la sessió, podent expulsar els assistents que facin obstrucció o faltin al respecte a l'assemblea o a algun dels assistents. L'expulsió ha de ser motivada i s'ha de reflectir a l'acta.

d) Vetllar per l'acompliment de les formalitats legals.

6. Les votacions han de ser secretes quan tinguin per finalitat l'exclusió d'un soci, l'elecció o la revocació dels membres dels òrgans socials, l'acord per exercir l'acció de responsabilitat contra els membres esmentats, així com l'acord de transigir o de renunciar a l'exercici d'aquesta acció.

Igualment, quan ho sol·licitin un deu per cent dels socis i associats, presents o representats, ho estableixi aquesta llei o els estatuts socials, els acords sobre qualsevol punt de l'ordre del dia s'han d'adoptar mitjançant votació secreta.

7. Els estatuts socials han de regular el procediment a seguir en el cas que en acabar una jornada no finalitzi la celebració d'una

assemblea. És competència de l'assemblea acordar la pròrroga o les pròrrogues successives.

8. Si ho preveuen els estatuts socials o ho acorda l'assemblea general, poden assistir a l'assemblea, amb veu i sense vot, persones que no tinguin el caràcter de socis o associats. Aquestes persones poden haver estat convocades pel consell rector o pel president de l'assemblea en considerar convenient la seva assistència. No obstant això, si s'oposen la majoria dels assistents o el punt de l'ordre del dia que es tracti és el relatiu a elecció o revocació de càrrecs no poden assistir-hi.

Article 42. Dret al vot.

1. A les cooperatives de primer grau cada soci té dret a un vot.

2. Això no obstant, per al cas de cooperatives agràries, de serveis, de transport i del mar i de segon o d'ulterior grau, els estatuts poden establir el sistema de vot plural en funció del grau de participació de cada soci en l'activitat cooperativitzada, i si pertoca, del nombre de socis de cada entitat associada, sense que cap soci pugui disposar de més d'un terç dels vots totals, llevat que la societat estigui integrada només per tres socis; en aquest cas el límit s'ha d'elevat al quaranta per cent.

3. A les cooperatives de crèdit i assegurances els és d'aplicació l'establert en la normativa especial d'aquestes entitats.

4. En cap cas hi ha vot de qualitat i el conjunt dels vots dels associats no pot assolir el trenta per cent del total dels vots socials.

Article 43. Vot per representant.

1. Els socis poden fer-se representar a l'assemblea per un altre soci; aquest, però, no en pot representar més de dos. La representació dels menors d'edat i d'incapacitats s'ha d'ajustar a les normes generals que li siguin d'aplicació.

2. A excepció del soci que cooperativitza el seu treball o del soci que el té impedit per alguna norma específica, els estatuts de les cooperatives, poden preveure que els socis siguin representats a l'assemblea pel seu cònjuge, o persona amb qui convisqui de manera habitual o un altre familiar que tingui plena capacitat d'actuar.

3. Les persones jurídiques que tinguin la condició de socis són representades pels qui tinguin legalment la seva representació o per les persones que designin. No és lícita la representació conferida a una persona jurídica ni l'atorgada a quila representi.

4. La representació ha d'atorgar-se per escrit i especialment per a cada assemblea. A aquests efectes, els Estatuts han d'establir les previsions que estimin oportunes per verificar l'autenticitat i la suficiència de la representació conferida.

Article 44. Adopció d'acords.

1. Els acords de l'assemblea general han de ser adoptats permés de la meitat dels vots vàlidament expressats, llevat que estatutàriament s'hagi establert una majoria qualificada. No són computables els vots en blanc ni les abstencions.

2. Sense perjudici de l'abans dit, és necessària la majoria dels dos terços dels vots presents i representats per a les matèries següents:

a) Acords de modificació d'estatuts, fusió, escissió i dissolució i, si és procedent, reactivació, així com en els altres supòsits que específicament es prevegin en aquesta llei.

b) Emissió d'obligacions i uns altres finançaments.

c) Alienació, cessió o traspàs de l'empresa o d'alguna de les seves parts que tingui la consideració de centre de treball, o d'alguns dels seus béns, drets o activitats que suposin modificacions substancials en l'estructura econòmica, organitzativa o funcional de la cooperativa.

d) Quan així ho prevegin els estatuts socials.

3. L'assemblea general, llevat que s'hagi constituït amb el caràcter d'universal, no pot adoptar acords sobre assumptes que no constin a l'ordre del dia, fora dels referents a la convocatòria d'una nova assemblea general, la realització de censura de comptes per part de membres de la cooperativa o d'una persona externa, l'exercici de l'acció de responsabilitat contra els membres del Consell Rector o la revocació d'alguns càrrecs socials.

Article 45. Acta de l'assemblea.

1. El secretari de l'assemblea general ha de redactar l'acta de la sessió. S'hi ha de fer constar:

a) Ordre del dia.

b) Documentació de la convocatòria.

c) Lloc i data de les deliberacions.

d) Nombre de socis i, si és procedent, associats, assistents presents o representats, e) existència de quòrum suficient per constituir l'assemblea.

f) Si se celebra en primera o en segona convocatòria.

g) Resum dels assumptes debatuts.

h) Intervencions de les quals s'ha sol·licitat que constin a l'acta.

i) Resultats de les votacions i text dels acords adoptats.

2. La relació d'assistents ha de figurar al començament de l'acta o a l'annex firmat pel president, secretari i socis que la firmin. Pel que fa als socis representats, s'han d'incorporar a l'annex esmentats els documents que acreditin aquesta representació.

3. El president i el secretari de l'assemblea i un nombre de socis no inferior a tres, elegits per aquest d'acord amb les previsions estatutàries, han d'aprovar l'acta com a últim punt de l'ordre del dia o, si no pot ser, ho ha de fer el president dins dels quinze dies següents a la celebració de l'assemblea, en aquest darrer cas, l'aprovació de l'acta haurà de ser ratificada a l'inici de la propera assemblea.

A les cooperatives amb manco de cinc socis és suficient la firma del president, del secretari i d'un soci.

4. L'acta de la sessió ha de transcriure's al llibre d'actes de l'assemblea general en un termini no superior als deu dies següents de la seva aprovació. L'han de firmar el president i el secretari de l'assemblea i les persones que legalment o estatutàriament hagin de fer-ho.

5. Respecte als acords que per la seva naturalesa han de ser inscrits, el consell rector té la responsabilitat de presentar-los al registre en el termini d'un mes a partir de l'endemà de l'aprovació.

6. El Consell Rector pot requerir la presència d'un notari perquè aixequi acta de l'Assemblea General. Està obligat a fer-ho sempre que, amb cinc dies hàbils d'antelació al dia previst

perquè es faci l'Assemblea, ho sol·liciti un grup de persones sòcies que representin almenys el 20% dels vots socials. En aquest últim cas, els acords només seran vàlids si consten en acta notarial. L'acta no s'ha de sotmetre al tràmit d'aprovació i tindrà la consideració d'acta de l'assemblea general, la qual s'ha d'incorporar al Llibre d'actes.

Article 46. Impugnació d'acords.

1. Són impugnables, segons les normes i dins dels terminis establerts en aquest article, els acords de l'assemblea general contraris a la llei, oposats als estatuts o els que lesionin els interessos de la cooperativa en benefici d'un o diversos socis, associats o tercers.

No és procedent la impugnació d'un acord social quan hagi estat deixat sense efecte o substituït vàlidament per un altre.

2. Són nuls de ple dret els acords contraris a la llei. Els altres tenen el caràcter d'anul·lables.

3. Estan legitimats per exercir les accions d'impugnació d'acords anul·lables els assistents a l'assemblea que hagin fet constar en acta la seva oposició a la seva celebració o el seu vot contra l'acord adoptat, els socis i els associats absents i els que ha estat il·legítimament privats d'emetre el seu vot.

Sense perjudici de l'abandonat, poden exercir les accions d'impugnació d'acords nuls, a més dels que es relacionen en el paràgraf anterior, els socis o els associats que han votat a favor de l'acord i els que s'han abstenut, així com els tercers que acreditin interès legítim.

Els membres del consell rector, els interventors i els liquidadors estan obligats a exercir les accions d'impugnació contra els acords que siguin contraris a la llei o s'oposin als estatuts de la cooperativa.

4. L'acció d'impugnació dels acords nuls caduca en el termini d'un any, comptador a partir de la data d'adopció de l'acord o de la notificació a les persones interessades absents i, si està subjecte a inscripció al registre, des del dia en què s'ha inscrit.

L'acció d'impugnació dels acords anul·lables caduca als quaranta dies, comptadors de la mateixa manera que en l'apartat anterior.

5. Les accions d'impugnació s'han d'ajustar a les previsions establertes en els articles 118 a 121 del Text refós de la Llei de societats anònimes sempre que no s'oposin a les previsions d'aquesta llei. Si a l'escrit de demanda se sol·licita la suspensió cautelar de l'acord impugnat, aquest escrit ha de ser presentat pels interventors o per un nombre de socis que representi, almanco, un vint per cent del total dels vots socials.

La sentència estimatòria de l'acció d'impugnació produeix efectes davant tots els socis, però no afectarà els drets adquirits per tercers de bona fe a conseqüència de l'acord impugnat. Si estigués inscrit, la resolució judicial ha de determinar, a més, la cancel·lació de la inscripció i la de tots els assentaments posteriors que en portin causa.

Article 47. Assemblea general de delegats.

1. Quan en una cooperativa concorrin circumstàncies que dificultin la presència simultània de tots els socis i els associats a l'assemblea general per debatre els assumptes i adoptar acords,

els estatuts poden establir que les competències de l'assemblea general s'exerceixin mitjançant una assemblea de segon grau, integrada pels delegats designats en juntes preparatòries. Aquestes causes han de ser definides objectivament i expressament.

Els estatuts socials han de regular els criteris d'adscripció dels socis a cada junta preparatòria, facultats per elevar propostes no vinculants, normes per a l'elecció de delegats d'entre els socis presents que no exerceixin càrrecs socials, nombre màxim de vots que pot tenir cadascú a l'assemblea general i caràcter i durada del mandat, que no pot ser superior a tres anys.

Si el mandat és plurianual, els estatuts han de regular un sistema de reunions informatives prèvies i posteriors a l'assemblea de delegats amb els socis adscrits a la junta corresponent.

2. Les convocatòries de les juntes preparatòries i de l'assemblea de delegats han de ser úniques, amb un mateix ordre del dia i amb el règim de publicitat previst en l'article 40 d'aquesta llei. La seva constitució i funcionament s'ha de regir per les normes que regulen l'assemblea general.

3. Llevat que hi assisteixi el president de la cooperativa, les juntes preparatòries han d'estar presidides pel soci elegit d'entre els assistents i hi ha d'informar almanco un membre del consell rector.

4. Si en l'ordre del dia figuren eleccions a càrrecs socials, aquestes podran tenir lloc directament a les juntes preparatòries que se celebrin el mateix dia, si bé el recompte final i la proclamació dels candidats s'ha d'efectuar a l'assemblea general de delegats.

5. L'aprovació diferida de l'acta de cada junta preparatòria ha de realitzar-se en els cinc dies següents a la celebració.

6. Només és impugnable l'acord adoptat per l'assemblea general de delegats, sense perjudici que, per examinar-ne el contingut i validesa, hagin de tenir-se en compte les deliberacions i els acords de les juntes preparatòries.

7. En el que no preveu aquest article i no preveuen els estatuts sobre les juntes preparatòries, s'han d'aplicar les normes establertes per a l'assemblea general.

Secció 2a. Del consell rector.

Article 48. Naturalesa i competències.

1. El consell rector és l'òrgan de govern, gestió i representació de la cooperativa, amb subjecció a la llei, als estatuts i a la política fixada per l'assemblea general.

Corresponen al consell rector totes les facultats que no estiguin reservades per la llei o pels estatuts a uns altres òrgans socials, sense perjudici del que preveu l'article 39 d'aquesta llei. Pot acordar la modificació dels estatuts quan aquesta consisteixi en el canvi de domicili social dins del mateix terme municipal.

2. Les facultats representatives del consell rector s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social de la cooperativa, sense que tinguin efectes davant tercers les limitacions que quant a ells puguin contenir els estatuts.

3. El president del consell rector, que també ho és de la cooperativa i, si pertoca, el vicepresident, tenen la representació legal de l'entitat segons les facultats que li atribueixin els estatuts i les expresses que per a la seva execució resultin dels acords de l'assemblea general o del consell rector.

4. El consell rector pot conferir apoderaments a qualsevol persona, expressant-hi amb tota claredat i concreció les facultats representatives, d'administració i de gestió que siguin conferides en l'escriptura de poder corresponent. L'escriptura ha de ser inscrita i també les modificacions o la revocació en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

Article 49. Composició.

1. Els estatuts han d'establir la composició del consell rector, el nombre de membres del qual no pot ser inferior a tres ni superior a onze. En tot cas, hi ha d'haver el càrrec de president, de vicepresident i de secretari. Això no obstant, quan la cooperativa tingui tres socis, el consell rector ha d'estar format pel president i pel secretari.

2. Els estatuts poden preveure la reserva de llocs que corresponguin a vocals del consell rector. Aquests s'han de designar d'entre col·lectius de socis configurats en funció de les zones geogràfiques d'activitat cooperativitzada de la societat, o en funció de les activitats que desenvolupa si estan clarament diferenciades; en les cooperatives de treball associat s'han de designar d'acord amb les funcions de les diferents categories professionals dels seus socis, i en les altres classes de cooperatives, en funció del caràcter de soci de treball.

Els estatuts han de preveure la presència en el consell rector de representants de les seccions de la cooperativa, si n'hi ha, determinant la seva forma i proporció. També han de preveure la presència dels associats, amb indicació expressa de si tenen caràcter de conseller ple o de mer representant amb veu però sense vot.

3. En cap supòsit es pot establir reserva dels càrrecs de president i de secretari.

4. Quan la cooperativa tingui més de trenta treballadors amb contracte per temps indefinit, un d'ells ha de formar part del consell rector com a vocal, que ha de ser elegit i revocat pels propis treballadors. El període de mandat i el règim d'aquest són els mateixos que els establerts en els estatuts i en el reglament de règim intern per a la resta de consellers.

Article 50. Elecció.

1. Els membres del consell rector han de ser elegits d'entre els socis per l'assemblea general, en votació secreta i per majoria simple.

Quan s'elegeixi una persona jurídica, aquesta ha de designar la persona física que la representi en el consell rector amb caràcter permanent, subsistint la representació mentre no es notifiqui de forma fefaent la seva expressa revocació.

2. Els estatuts poden regular el procediment electoral d'acord amb les normes d'aquesta llei. I, si expressament el preveuen, es pot realitzar l'elecció dels consellers al llarg d'una jornada de manera ininterrompuda, la durada de la qual s'ha d'establir en la convocatòria mitjançant la constitució d'una mesa electoral.

El caràcter d'elegible dels socis no pot subordinar-se a la proclamació de candidats, per la qual cosa si hi ha candidatures s'han d'admetre tant les individuals com les col·lectives. Aquestes últimes no poden tenir el caràcter de tancades.

El nomenament dels consellers té efecte des del moment de la seva acceptació i han de ser presentats per inscriure'ls en el registre de cooperatives dins dels deu dies següents a la data d'acceptació. S'hi ha de fer constar: nom i cognoms, núm. de DNI o de passaport, domicili, nacionalitat, així com que el conseller no està incurs en cap causad'incapacitat, inelegibilitat i incompatibilitat previstes en la llei o en els estatuts socials.

3. Els estatuts poden admetre el nomenament com a consellers de persones qualificades i expertes que no tinguin la condició de socis, però aquests no poden excedir un terç del total dels membres del consell rector.

Article 51. Durada, cessament i vacants.

1. Els membres del consell rector s'elegeixen pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas pugui ser inferior a tres anys ni superior a sis. Els membres poden ser reelegits en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit.

Els membres del consell rector continuaran exercint el càrrec fins al moment que es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual van ser elegits.

2. El consell rector ha de renovar simultàniament la totalitat dels membres, llevat que els estatuts estableixin renovacions parcials.

3. Les vacants que es produeixin al consell rector han de ser cobertes en la primera immediata assemblea general que se celebri. En el supòsit que la distribució dels càrrecs sigui competència de l'assemblea general, les vacants corresponents al president o secretari han de ser assumides, respectivament, pel vicepresident i pel vocal de més edat fins que se celebri l'assemblea en la qual siguin cobertes. Tot això sense perjudici que els estatuts prevegin l'existència de membres suplents per al supòsit de vacants definitives, amb determinació del seu nombre i de les regles de substitució.

Els suplents han d'exercir la funció dels titulars que substitueixin pel temps que els resti a aquests per a l'exercici del càrrec.

4. Si els càrrecs de president o secretari no poden ser substituïts segons les regles establertes en aquest article o el nombre de membres del consell rector és insuficient per a la seva vàlida constitució, els consellers que restin han de convocar assemblea general per cobrir els càrrecs vacants en un termini no superior a quinze dies des que es produeixi la situació objecte.

Els consellers poden renunciar al càrrec per causa justa, motivada per escrit davant del consell rector i li correspon a aquest acceptar-la. Així mateix, l'assemblea general pot acceptar la renúncia encara que l'assumpte no consti en l'ordre del dia.

5. Els membres del consell rector poden ser cessats en el càrrec per acord de l'assemblea general, encara que no consti com a punt de l'ordre del dia. Hi és necessària la majoria absoluta del total de vots de la cooperativa. Això no obstant, els estatuts

socials poden preveure els casos en els quals s'admet una majoria inferior.

Article 52. Organització i funcionament del consell rector.

1. Els estatuts o l'assemblea general han de regular l'organització i el funcionament del consell rector, sense perjudici del que estableix aquesta llei per als càrrecs d'elecció directa per part de l'assemblea general, així com les comissions i comitès que es puguin crear i les competències dels consellers delegats.

2. El consell rector ha de ser convocat pel seu president o per qui el substitueixi, bé per iniciativa pròpia, bé a petició de qualsevol conseller i queda constituït quan hi concorrin la majoria dels membres. Si la sol·licitud no s'atén en el termini de deu dies, el conseller peticionari pot fer la convocatòria sempre que tingui l'adhesió d'almanco un terç del consell.

En ser presents tots els consellers, poden decidir per unanimitat la celebració del consell.

3. Els acords han de ser adoptats per més de la meitat dels vots vàlidament expressats i correspon un vot a cada conseller. En cas d'empat, el vot del president o de qui el substitueixi és dirimint.

4. El president i el secretari han de firmar l'acta de la sessió i ha de recollir succintament el contingut dels debats, el text literal dels acords i el resultat de les votacions.

5. L'actuació dels membres del consell rector és de caràcter personalíssim i no poden ser representats per una altra persona.

6. Poden ser convocats per assistir a les sessions del consell sense dret a vot, el director, els interventors i els tècnics de la cooperativa o unes altres persones, la presència de les quals sigui d'interès per a la bona marxa dels assumptes socials.

7. El president, en els supòsits d'emergència o d'urgència, pot adoptar les mesures que estimi imprescindibles per evitar qualsevol dany o perjudici a la cooperativa, encara que aquestes siguin competència del consell rector. En aquest cas, ha de donar compte d'aquestes mesures i del seu resultat a l'immediat consell que se celebri després d'adoptar-les per ratificar-les o rebutjar-les.

Article 53. Delegació de facultats.

1. El consell rector, si així ho estableixen els estatuts, pot designar d'entre els seus membres una comissió executiva o un o més consellers delegats, en qui s'ha de delegar de manera permanent o per un període determinat algunes de les seves facultats.

2. Les facultats delegades esmentades han d'arribar al trànsit empresarial ordinari de la cooperativa i són exclusives i indelegables les següents:

a) Fixar les directrius generals de la gestió.

b) Presentar a l'assemblea general els comptes de l'exercici, balanç social, informe sobre la gestió i proposar la distribució o assignació dels excedents i imputar les pèrdues.

c) Atorgar els poders generals.

d) Autoritzar per prestar avals, fiances o garanties reals a unes altres persones, llevat de l'impost per a les cooperatives de crèdit.

e) Les que han estat delegades per l'assemblea general a favor del consell rector, llevat que concorri autorització expressa.

3. La delegació de facultats a la comissió executiva o als consellers delegats i la designació dels membres del consell que hagin d'ocupar aquests càrrecs, exigeix per a la seva validesa el vot favorable de la majoria absoluta dels membres del consell rector, i s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives en els termes previstos en l'article 17 d'aquesta llei.

4. El consell rector pot atorgar, així mateix, apoderaments a favor de qualsevol persona, si bé estan sotmesos a les limitacions previstes en l'apartat 2 d'aquest article i a formalitzar-se en escriptura pública.

L'atorgament, la modificació o la revocació de poders de gestió i administració amb caràcter permanent, s'han d'inscriure en el registre de cooperatives d'acord amb el que disposa l'article 17 d'aquesta llei.

Article 54. Impugnació dels acords del consell rector.

1. Els acords del consell rector que s'estimin nuls o anul·lables poden ser impugnats en el termini de tres mesos o un mes, respectivament, des de la data de la seva adopció i sense perjudici del que preveu l'apartat 4 d'aquest article.

2. Tots els socis estan legitimats per exercir les accions d'impugnació dels acords nuls, incloent-hi els membres del consell rector que han votat a favor de l'acord i els que s'hi han abstingut.

Per exercir l'acció d'impugnació dels acords anul·lables, estan legitimats els assistents a la reunió del consell que ha fet constar en acta el seu vot contra l'acord adoptat, els absents, els que han estat il·legítimament privats de votar, els interventors i el cinc per cent dels socis.

3. El procediment d'impugnació és el que es preveu per impugnar acords de l'assemblea general.

4. Els terminis d'impugnació es computen si l'impugnant és conseller, des de la data d'adopció de l'acord i en els altres supòsits, des que els impugnants el coneguin, sempre que no hagi transcorregut un any des que es va adoptar.

Article 55. Direcció.

1. Els estatuts poden preveure l'establiment d'una direcció integrada per una o per diverses persones amb les facultats i poders conferits en l'escriptura pública corresponent.

El nomenament dels membres de la direcció ha de ser realitzat pel consell rector. S'ha de comunicar a la primera assemblea general que se celebri i ha de constar a l'ordre del dia, juntament amb el cessament i la seva motivació si es produeix abans del termini pactat.

2. Les competències dels membres de la direcció s'estenen als assumptes concernents al gir o trànsit empresarial ordinari de la cooperativa. Els actes de disposició relatius a drets reals, fiances o avals amb càrrec al patrimoni de la cooperativa requereixen sempre l'autorització expressa del consell rector, a excepció d'aquells que formin part de l'activitat pròpia de la cooperativa i sense perjudici del que estableix l'article 53 d'aquesta llei.

3. Els membres de la direcció tenen els deures que dimanen del contracte respectiu. Semestralment, almanco, han de presentar al consell rector un informe sobre la situació econòmica de la cooperativa i dins del termini de tres mesos, comptadors des del dia de tancament de l'exercici social, la memòria explicativa de la gestió de la societat, el balanç social i els comptes anuals. Així mateix, han de comunicar sense demora al president del consell rector tot assumpte que, a parer seu, requereixi la convocatòria d'aquest òrgan o que, per la seva importància, hagi de ser conegut per aquell. Els membres assisteixen amb veu i sense vot a les sessions del consell rector quan se'ls convoqui a aquest efecte i han d'informar sobre els aspectes de la seva gestió que els siguin sol·licitats.

Secció 3a. Dels interventors.

Article 56. Naturalesa i nomenament.

1. Els interventors constitueixen l'òrgan de fiscalització de la cooperativa i exerceixen les seves funcions de conformitat amb aquesta llei i els estatuts i les que no estiguin expressament encomanades a uns altres òrgans socials.

2. Els interventors tenen dret a consultar i comprovar tota la documentació de la cooperativa i fer-hi les verificacions que estimin oportunes.

3. El nombre d'interventors de la cooperativa ha de ser, com a mínim, d'un en les que tinguin manco de vint-i-cinc socis i tres en les de vint-i-cinc o més socis. En tot cas, el nombre d'interventors ha de ser senar.

4. Els estatuts poden preveure l'existència d'interventors suplents. Tant els titulars com els suplents han de ser elegits mitjançant votació secreta i per majoria simple per l'assemblea general de socis de la cooperativa d'entre tots ells. Si es tracta d'una persona jurídica, aquesta ha de nomenar una persona física per a l'exercici de les funcions pròpies del càrrec. Sense perjudici de l'avantdit, els estatuts poden preveure que com a màxim un terç dels interventors, quan estigui regulada l'existència de més d'un d'ells, siguin nomenats entre tercers no socis que, per la seva qualificació professional o experiència tècnica, contribueixin al més eficaç acompliment de les funcions encomanades a la intervenció.

5. Per ser eficaç el nomenament dels interventors, se n'exigeix l'expressa acceptació i ha de ser inscrit en el registre de cooperatives d'acord amb l'article 17 d'aquesta llei.

Article 57. Durada, cessament i vacants.

1. Els interventors seran elegits pel període que fixin els estatuts socials, sense que en cap cas sigui inferior a tres anys ni superior a sis. Poden ser elegits en períodes successius, llevat que els estatuts estableixin limitacions en aquest sentit. Els interventors continuen en l'exercici del càrrec fins al moment en què es produeixi la renovació efectiva, encara que hagi conclòs el període per al qual van ser elegits.

2. La renúncia dels interventors ha de ser acceptada per l'assemblea general i es pot formular davant seu fins i tot en el supòsit que no figure l'assumpte en l'ordre del dia.

Així mateix, poden ser cessats en qualsevol moment per l'assemblea general, mitjançant acord adoptat per la majoria del total dels vots de la cooperativa, encara que no consti com a

punt de l'ordre del dia, si bé els estatuts socials poden preveure expressament els casos en què s'admeti una majoria inferior.

Quan es produeixin vacants definitives per qualsevol causa, s'han de cobrir immediatament pels suplents, d'acord amb els estatuts i les normes d'aplicació a l'efecte. En cas de no haver-hi suplents, les vacants s'han de cobrir necessàriament en la primera assemblea general que se celebri. S'ha de dur a terme el mateix procediment en el supòsit de cessament de la totalitat dels interventors o d'un nombre que impedeixi la vàlida constitució de l'òrgan col·legiat. En aquest cas l'assemblea general ha de ser convocada pel consell rector en el termini màxim de quinze dies.

5. En qualsevol dels supòsits en què es produeixin vacants definitives, el substitut ocupa el càrrec pel temps que resti a qui va cessar-hi.

Article 58. Funcions i facultats.

1. Els interventors exerceixen les funcions següents:

a) Revisar els comptes anuals i emetre un informe sobre aquests i sobre la proposta de distribució d'excedents o imputació de pèrdues, en el termini establert legalment o el que estigui previst en els estatuts socials, abans de ser sotmeses a l'assemblea general, i llevat que aquestes hagin d'estar subjectes a auditoria externa.

Si hi ha disconformitat entre els interventors, aquests han d'emetre l'informe separatament, sense poder convocar l'assemblea general ordinària mentre aquest no hagi estat emès.

b) Revisar els llibres de la cooperativa i proposar-ne al consell rector, si pertoca, l'adequació a la legalitat.

c) Informar l'assemblea general sobre els assumptes o qüestions que aquesta els ha sotmès.

2. Els interventors per al ple exercici i compliment de les seves funcions tenen dret a obtenir del consell rector tots els informes i documents que considerin oportuns. També tenen dret a accedir a la documentació social, econòmica i comptable de la cooperativa, i poden encomanar-ne l'examen i la comprovació a un o a diversos dels seus membres o a un expert aliè a l'entitat.

3. D'acord amb l'article 40.1 d'aquesta llei, els interventors han de convocar l'assemblea general ordinària, quan el consell rector ha incomplert les seves obligacions sobre això segons les previsions legals o estatutàries.

4. Els interventors poden sol·licitar al consell rector la convocatòria d'assemblea general extraordinària quan estimin que algun membre del consell incorre en causa d'incompatibilitat, incapacitat o prohibició de les previstes en l'article 61 d'aquesta llei, amb la finalitat que l'assemblea es pronunciï sobre aquest aspecte i destitueixi, si pertoca, el membre del consell rector de qui es tracti.

El consell rector, després d'haver rebut la sol·licitud esmentada, està obligat a convocar l'assemblea en un termini superior a un mes des de la seva recepció. Havent transcorregut el termini esmentat sense que el consell rector atengui la sol·licitud, els interventors estan facultats per convocar-la, directament o indirectament, perquè es pronunciï sobre l'assumpte.

Article 59. Limitacions.

L'òrgan d'intervenció no pot revelar fora de les vies previstes en els estatuts, ni tan sols als socis de la cooperativa, el resultat de les actuacions o les informacions rebudes.

Article 60. Règim de funcionament.

Quan s'han designat tres o més interventors, els acords adoptats per aquest òrgan s'han de prendre per majoria simple dels seus integrants i s'hi ha d'estendre una acta succinta que ha de ser firmada per la majoria dels assistents, sense perjudici del que preveu l'article 58.1 a) d'aquesta llei.

Secció 4a. De les disposicions comunes al consell rector, direcció i interventors.

Article 61. Incompatibilitats, incapacitats i prohibicions.

1. No poden ser membres del consell rector, ni directors ni interventors

a) Els alts càrrecs i personal al servei de les administracions públiques que exerceixen funcions relacionades amb les activitats de les cooperatives en general, o amb les de la cooperativa de què es tracten particular, llevat que ho siguin en representació de l'ens públic on prestin els seus serveis.

b) Qui exerceixi per compte propi o d'altri activitats competitives o complementàries a les de la cooperativa, llevat que hi hagi acord exprés del consell rector per autoritzar aquesta activitat.

c) Els menors d'edat. En les classes de cooperatives que admeten la condició de soci per a aquestes persones, excepte a les cooperatives educacionals, si n'hi ha. En aquest supòsit, la seva limitada capacitat d'actuar és suplerta pels seus representants legals pel que fa a les relacions amb tercers, amb aplicació del règim d'incompatibilitats, incapacitats, prohibicions i responsabilitat previstos en aquesta llei.

d) Els incapaços segons els termes establerts en la sentència d'incapacitació.

En el cas que es tracti de cooperatives integrades, majoritàriament o exclusivament, per discapacitats psíquics, la seva falta de capacitat és suplerta pels seus tutors d'acord amb les disposicions legals vigents i amb aplicació del règim d'incompatibilitats, incapacitats, prohibicions i responsabilitat previstos en aquesta llei.

e) Els fallits i concursats no rehabilitats, els qui es trobin impeditos per exercir la feina o càrrec públic i els qui per raó del càrrec no puguin exercir activitats econòmiques lucratives.

f) Qui en l'exercici de càrrec de la cooperativa ha estat sancionat almanco dues vegades per la comissió de faltes greus o molt greus en conculcar la legislació cooperativa. Es computa aquesta prohibició durant un període de cinc anys, comptadors des de la ferma de la darrera sanció.

2. Són incompatibles entre si els càrrecs de membres del consell rector, director, interventor i integrants del comitè de recursos. Aquesta incompatibilitat arriba també al cònjuge, a la persona amb qui conviu habitualment i als parents fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat.

Les causes d'incompatibilitat esmentades no són eficaces quan el nombre d'integrants de la cooperativa en el moment de l'elecció de l'òrgan corresponent, és tal que no hi ha socis en qui no concorrin aquestes.

3. Cap dels càrrecs anteriors pot ser exercit simultàniament en més d'una societat cooperativa de primer grau, els objectes socials de les quals compreguin activitats interrelacionades en l'àmbit territorial de la cooperativa, llevat que hi hagi autorització expressa de l'assemblea general. Tampoc no poden exercir-se els càrrecs esmentats simultàniament en més de tres cooperatives de primer grau, qualsevol que sigui el seu objecte social o àmbit.

4. El conseller, director o interventor que incorri en alguna de les incompatibilitats, incapacitats i prohibicions previstes en aquest article ha de ser immediatament destituït a petició de qualsevol soci, sense perjudici de la responsabilitat en què hagi pogut incórrer. En el supòsit d'incompatibilitat entre càrrecs, ha d'optar per un d'ells en el termini de cinc dies des de l'elecció per al segon càrrec i, si no ho fa, serà nul·la aquesta segona designació.

Article 62. Retribució.

Els estatuts poden preveure que els membres del consell rector o la intervenció que no tinguin la condició de socis, puguin percebre retribucions per exercir-ne la funció, segons el sistema i criteris fixats per l'assemblea general. Tot això ha de figurar en la memòria anual. Els consellers i els interventors han de ser compensats, en tot cas, per les despeses que els causi l'exercici del càrrec.

Article 63. Responsabilitat.

1. Els membres del consell rector, els interventors i el director han de realitzar les seves funcions amb la diligència que correspon a un gestor ordenat de cooperatives i a un representant lleial, i han de guardar secret sobre les dades que tinguin caràcter confidencial encara després d'haver cessat en les seves funcions.

2. Tots ells han de respondre davant la cooperativa i dels socis del perjudici que causin pels actes o omissions contraris a la llei o als estatuts o pels realitzats sense la diligència deguda amb què han d'exercir el càrrec.

3. La responsabilitat dels membres dels òrgans col·legiats davant la cooperativa i els socis és de caràcter solidari, excepte en els supòsits relatius a la intervenció en què els estatuts ha previst responsabilitat mancomunada.

4. La responsabilitat davant tercers té el caràcter que estableix la legislació estatal aplicable al cas.

5. Els membres dels òrgans col·legiats en l'exercici de les seves funcions queden exempts de responsabilitat en els supòsits següents:

a) Els qui, havent assistit a la reunió en què es va adoptar l'acord, acreditin que hi han votat en contra mitjançant constatació expressa d'aquesta circumstància a l'acta; els qui no han participat en l'execució de l'acord, o els qui han fet tot el convenient per evitar el dany.

b) Els qui provin que no han assistit a la reunió en què s'ha adoptat l'acord i que no han tingut cap possibilitat de conèixer-lo o, havent-lo conegut, han fet tot el convenient per evitar el dany i no han participat en l'execució de l'acord.

c) Els qui acreditin haver proposat al president de l'òrgan l'adopció de les mesures pertinents per evitar el dany o perjudici

irrogat a la cooperativa com a conseqüència de la inactivitat de l'òrgan.

Article 64. Accions de responsabilitat.

1. L'acció de responsabilitat contra els membres del consell rector, interventors i director, s'exerceix per la cooperativa amb l'acord previ de l'assemblea general. Aquest s'ha d'adoptar per majoria dels vots socials sense que sigui necessària la inclusió prèvia de l'assumpte en l'ordre del dia.

2. Si no s'obté l'acord esmentat o havent transcorregut tres mesos des de la seva adopció la cooperativa no entaula l'acció de responsabilitat, aquesta pot ser exercida per qualsevol soci en nom i per compte de la societat.

L'acció de responsabilitat contra el director, a més del que preveu el paràgraf anterior, pot ser exercida pel consell rector.

3. L'assemblea general pot en qualsevol moment, amb l'acord previ adoptat per majoria de dos terços dels vots presents i representats, transgir o renunciar en relació amb l'exercici de l'acció de responsabilitat.

4. L'acció de responsabilitat prescriu a l'any des que els fets són coneguts i, en tot cas, als tres anys des que es van produir.

5. Sense perjudici del que estableixen els apartats anteriors, qualsevol soci pot exercir l'acció pertinent per exigir la reparació dels danys i perjudicis que li han estat causats directament en el seu patrimoni.

Article 65. Conflicte d'interessos.

1. Quan la cooperativa hagi d'obligar-se amb qualsevol membre del consell rector, direcció, interventors, cònjuges, persona amb qui visquin habitualment o algun dels seus parents fins al tercer grau de consanguinitat o segon d'afinitat, és necessària l'autorització expressa de l'assemblea general. No és preceptiva aquesta autorització quan es tracta de relacions pròpies de la condició de soci sense perjudici del que preveu l'article 61.2 d'aquesta llei.

2. En cap cas, els socis que es vegin afectats pel conflicte d'interessos poden prendre part en la votació corresponent de l'assemblea.

3. El contracte o acord subscrit sense l'autorització preceptiva és anul·lable, llevat que sigui ratificat expressament per l'assemblea general, i queden protegits els drets adquirits per tercers de bona fe.

Secció 5a. D'uns altres òrgans.

Article 66. Comitè de recursos.

1. Els estatuts poden preveure l'existència d'un comitè de recursos que tramiti i resolgui tots els recursos que hagi de conèixer per determinació legal o estatutària.

2. La composició i règim de funcionament del comitè de recursos s'han de fixar en els estatuts. Ha d'estar integrat, almanco, per tres membres elegits en votació secreta per l'assemblea general, d'entre els socis amb plenitud de drets. El termini de durada del mandat s'ha de fixar estatutàriament per un període d'entre tres i sis anys i els seus integrants poden ser reelegits.

3. Els acords del comitè de recursos, que són immediatament executius, poden ser potestativament impugnats en el termini de quinze dies des de la notificació de l'acord davant de l'assemblea general en la forma prevista en aquesta llei, sense perjudici que el soci acudeixi directament a l'ordre jurisdiccional que correspongui. La interposició del recurs potestatiu davant de l'assemblea general suspèn el còmput dels terminis previstos per la Llei i aquest s'ha de reprendre després que s'ha pronunciat expressament l'assemblea.

4. Han d'abstenir-se d'intervenir en la tramitació i resolució dels recursos, els membres del comitè que siguin cònjuge del soci o de l'aspirant a soci afectat, els qui conviuen habitualment amb aquests o els qui tinguin, respecte a ells, parentiu de consanguinitat dins del tercer grau, d'afinitat dins del segon, amistat íntima, enemistat manifesta o relació de servei. Així mateix, han d'abstenir-se aquells membres que tinguin relació directa amb l'objecte de recurs.

Article 67. Uns altres òrgans socials. Lletrat assessor.

1. Els estatuts poden preveure la creació dels òrgans que estimin convenients per al millor desenvolupament i funcionament de la cooperativa i n'han de determinar el règim d'actuació i competències, sense que en cap cas els siguin atribuïbles les pròpies dels òrgans necessaris.

2. La denominació completa d'aquests òrgans no ha d'incloure amb la dels òrgans socials necessaris a què es refereix l'article 36 d'aquesta llei.

3. Les cooperatives poden designar per acord de l'assemblea general un lletrat assessor per a exercicis successius. També ho pot fer el consell rector, però en aquest cas el nomenament ha de ser ratificat en la immediata assemblea general vinent.

4. El lletrat assessor, assisteixi o no a les reunions dels òrgans socials, ha de dictaminar en tot cas si són conformes a dret els acords adoptats que siguin susceptibles d'inscripció en qualsevol registre públic. Els certificats d'aquests acords han de portar constància que als llibres d'actes figuren dictaminats pel lletrat assessor. Igualment, ha de dictaminar en tots els assumptes relacionats amb el règim d'altres i baixes i amb l'aplicació de les normes disciplinàries i el seu procediment.

5. L'exercici de la funció de lletrat assessor és incompatible amb qualsevol càrrec dels altres òrgans socials.

El lletrat assessor no pot ser soci de la cooperativa ni mantenir-hi relació comercial o contractual que no siguin les pròpies d'assessorament jurídic o de direcció lletrada de procediments judicials.

6. La naturalesa jurídica de la relació entre el lletrat assessor i la cooperativa pot ser d'arrendament de serveis com a professional independent o de contracte laboral.

7. Les confederacions, les federacions i les unions de cooperatives i les cooperatives de segon grau que incloguin l'assessoria jurídica entre les seves finalitats, poden organitzar, finançar i prestar aquest servei.

8. El lletrat assessor ha de respondre civilment davant la cooperativa, els seus socis i tercers en cas de danys ocasionats per negligència professional en l'emissió de dictàmens que li siguin sol·licitats.

9. En el supòsit previst en l'apartat 6 d'aquest article, quan la vinculació del lletrat assessor amb les entitats referides sigui de contracte laboral, aquestes han de respondre civilment juntament amb els professionals contractats dels perjudicis que es produeixin a les cooperatives en l'exercici del càrrec del lletrat assessor.

Capítol VII. Del règim econòmic. **Secció 1a. De les aportacions socials.**

Article 68. Responsabilitat.

Els socis no responen personalment dels deutes socials. La seva responsabilitat pels deutes està limitada a les aportacions al capital social que han subscrit, sense perjudici del que preveu l'apartat 1 b) de l'article 76.

Article 69. Capital social.

1. El capital social està constituït per les aportacions obligatòries i voluntàries dels socis i dels associats.

2. El capital social mínim per constituir-se i funcionar una cooperativa no pot ser inferior a mil vuit-cents tres euros (1.803). En el moment de la constitució el capital social mínim ha de trobar-se totalment subscrit i desemborsat.

3. Els estatuts poden fixar un capital social mínim superior a l'assenyalat en el punt 2 d'aquest article. També ha d'estar subscrit i desemborsat en la seva totalitat des de l'elevació a públic d'acord social.

Si la cooperativa anuncia al públic la seva xifra de capital social, ha de referir-lo a data concreta i expressar el desemborsat.

4. Les aportacions dels socis i dels associats s'han de realitzar en moneda de curs legal. Això no obstant, si ho preveuen els estatuts o ho acorda l'assemblea general, també poden consistir en béns i en drets susceptibles de valoració econòmica. En aquest cas, el consell rector ha de fixar-ne la valoració, amb l'informe previ d'un o diversos experts independents designats pel consell sobre les característiques i el valor de l'aportació i els criteris utilitzats per calcular-lo. Els consellers han de respondre solidàriament durant cinc anys de la realitat d'aquestes aportacions i del valor que se'ls hagi atribuït. Això no obstant, l'assemblea general, si els estatuts ho preveuen, ha d'aprovar la valoració realitzada pel consell rector.

Si l'aportació consisteix en un dret, el soci aportant ha de respondre de la seva legitimitat i de la solvència del deutor i és de crèdit.

4. A les cooperatives de primer grau, l'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir d'un terç del capital social.

5. Les aportacions al capital s'han d'acreditar mitjançant títols nominatius que en cap cas tenen la consideració de títols valors. També poden acreditar-se mitjançant llibretes, cartilles de participació nominatives o anotacions en compte que han de reflectir les aportacions successives o actualitzacions i les deduccions fetes per les pèrdues imputades al soci.

Article 70. Aportacions obligatòries al capital.

1. Els estatuts han de fixar l'aportació mínima obligatòria per ser soci de la cooperativa. Poden preveure que la seva quantia sigui

igual per a tots els socis o proporcional a l'activitat cooperativitzada desenvolupada o compromesa per cada soci.

Un vint-i-cinc percent ha de ser desemborsat en el moment de la subscripció i la resta en el termini que estableixin els estatuts o l'assemblea general.

2. L'assemblea general per majoria de dos terços dels vots presents i representats, pot acordar l'exigència de noves aportacions obligatòries, fixant la seva quantia, termini i condicions. Els socis que tinguin desemborsades aportacions voluntàries realitzades anteriorment poden aplicar-les per atendre les aportacions obligatòries exigides.

El soci disconforme pot donar-se justificadament de baixa, amb els efectes i les condicions regulats en aquesta llei.

3. El soci que incorri en morositat en el desemborsament de l'aportació, pot ser suspès dels seus drets societaris fins que en normalitzi la situació. Els estatuts han de preveure'n l'expulsió si no realitza l'aportació requerida en un termini de trenta dies. En tot cas, la cooperativa pot procedir judicialment contra el soci morós.

Article 71. Aportacions al capital dels nous socis.

1. L'assemblea general ha de fixar anualment la quantia de l'aportació obligatòria per incorporar nous socis i les condicions i terminis per fer el desemborsament, harmonitzant les necessitats econòmiques de la cooperativa i facilitant la incorporació de nous socis.

2. L'import d'aquestes aportacions no pot superar per a cada classe de soci el valor actualitzat que resulti d'aplicar l'índex de preus al consum de cada any a l'aportació més elevada dins de cada classe de soci.

Article 72. Aportacions voluntàries al capital.

1. L'assemblea general pot acordar l'admissió d'aportacions voluntàries realitzades pels socis. L'acord ha d'establir la quantia global màxima, les condicions i el termini de subscripció.

2. Les aportacions voluntàries han de desemborsar-se totalment en el moment de la subscripció i tenen el caràcter de permanència, propi del capital social de què passen a formar part.

Article 73. Remuneració de les aportacions.

1. Els estatuts i, si de cas en manquen, l'assemblea general han de determinar la retribució de les aportacions obligatòries desemborsades. Per a les aportacions voluntàries, l'acord d'admissió ha de fixar la remuneració.

2. Les remuneracions estan condicionades a l'existència en l'exercici econòmic de resultats positius.

3. Per a les aportacions dels socis, l'interès fixat per a totes aquestes no pot excedir en cap cas l'interès legal del diner més tres punts.

Article 74. Actualització de les aportacions dels socis.

1. El balanç de les cooperatives pot ser actualitzat en els mateixos termes i amb els mateixos beneficis que s'estableixin

per a les societats de dret comú, mitjançant acord de l'assemblea general, sense perjudici del que estableix aquesta llei sobre la destinació de la plusvàlua resultant de l'actualització.

2. Després que s'acompleixin els requisits exigits per disposar de la plusvàlua resultant, la cooperativa l'ha de destinar —d'acord amb el que preveuen els estatuts o, si de cas en manquen, per acord de l'assemblea general—, a l'actualització del valor de les aportacions al capital social o a l'increment dels fons de reserva, obligatoris o voluntaris, en la proporció que s'estimi convenient, respectant en tot cas les limitacions que quant a disponibilitat estableixi la normativa reguladora sobre actualització de balanços. Això no obstant, quan la cooperativa tingui pèrdues sense compensar, la plusvàlua s'ha d'aplicar en primer lloc a compensar-les i la resta a les destinacions assenyalades anteriorment.

Article 75. Transmissió de les aportacions.

1. Les aportacions poden transmetre's per actes *inter vivos* únicament a uns altres socis de la cooperativa en els termes que fixin els estatuts i respectant els límits fixats en l'article 69.4 d'aquesta llei.

2. També poden transmetre's per actes *mortis causa* si els drethavents són socis o, si no ho són, amb l'admissió prèvia com a tals, feta d'acord amb el que disposa l'article 23 d'aquesta llei. En qualsevol altre cas tenen dret a la liquidació del crèdit corresponent a l'aportació social tal com s'estableix en l'article 76 d'aquesta llei.

Article 76. Reemborsament de les aportacions.

1. Els estatuts han de regular el dret del soci al reemborsament de les aportacions al capital social en cas de baixa de la cooperativa. El càlcul per liquidar les aportacions s'ha de fer d'acord amb el procés següent:

a) S'ha de determinar el valor teòric actualitzat de l'aportació del soci, aplicant-hi l'índex de preus al consum de cada any des de la seva incorporació a la cooperativa o des de la seva última actualització, si n'hi ha hagut cap.

b) S'han de deduir del valor teòric actualitzat les pèrdues imputades i imputables al soci, així com les deduccions que siguin procedents d'acord amb aquesta llei. Això no obstant, el soci que sigui declarat baixa ha de respondre personalment pels deutes socials, amb l'exclusió prèvia de l'haver social, durant cinc anys des de la pèrdua de la seva condició de soci, dels deutes que es reclamin a la cooperativa i no hagi estat possible imputar-los-hi durant el període que va tenir aquella condició i fins al límit de l'import reemborsat de les seves aportacions al capital social.

c) L'import net resultant de l'apartat b) d'aquest article, s'ha de liquidar amb càrrec a:

c.1) L'aportació al capital acreditat en qualsevol de les formes previstes en aquesta llei.

c.2) Si hi ha un fons de reserva per a reemborsament d'aportacions, en la proporció que li correspongui d'aquest, segons el nombre de socis i dotació que hi ha en el moment de la baixa del soci.

2. En el cas de baixa no justificada per incompliment del període de permanència mínim a què fa referència l'article 24 d'aquesta llei, es pot establir una deducció sobre l'import resultant de la liquidació de les aportacions obligatòries, després d'haver efectuat els ajusts establerts en el punt 1 d'aquest article.

Els estatuts han de fixar el percentatge a deduir, sense que aquest pugui superar el trenta per cent.

3. El termini de reemborsament no pot excedir de cinc anys a partir de la data de la baixa o d'un any en cas de mort, liquidable anualment i amb dret a percebre el soci o els seus dretshavents l'interès legal del diner sobre la quantitat no reintegrada, sense perjudici del que preveu l'article 107 d'aquesta llei.

Article 77. Aportacions que no formen part del capital social.

1. Els estatuts o l'assemblea general poden establir quotes d'ingrés i periòdiques que no integren el capital social ni són reintegrables.

L'import de les quotes d'ingrés dels nous socis no pot ser superior al vint-i-cinc per cent de les aportacions obligatòries dels socis.

2. Els béns de qualsevol tipus lliurats pels socis per a la gestió cooperativa i, en general, els pagaments per obtenir els serveis cooperativitzats, no integren el capital social i estan subjectes a les condicions fixades i contractades amb la cooperativa.

Article 78. Uns altres finançaments.

1. Per acord de l'assemblea general, la cooperativa pot emetre obligacions, el règim d'emissió de les quals s'ha d'ajustar a la legislació vigent i en cap cas poden convertir-se en aportacions socials.

2. L'assemblea general pot autoritzar l'emissió de títols participatius, a través del qual el subscriptor realitza una aportació econòmica per un temps determinat, adquirint el dret a la remuneració corresponent que, d'acord amb les condicions que s'estableixin en l'emissió, pot ser en forma d'interès fix, variable o mixt.

3. També poden contractar-se comptes en participació, ajustant-se el seu règim a l'establert en el Codi de Comerç.

Secció 2a. De l'exercici econòmic i de la determinació de resultats.

Article 79. Exercici econòmic.

1. L'exercici econòmic coincideix amb l'any natural, excepte que hi hagi una disposició contrària en els estatuts i en els casos de constitució, extinció o fusió de la societat.

2. La determinació dels resultats de l'exercici econòmic s'ha de dur a terme d'acord amb la normativa general comptable i també s'hi han de considerar com a despeses les partides següents:

a) L'import dels béns lliurats pels socis per a la gestió cooperativa, en valor no superior als preus reals de liquidació, i l'import de les bestretes laborals als socis treballadors o de treball, imputant-los en el període en el qual es produeixi la prestació de treball.

b) La remuneració de les aportacions al capital social, participacions especials, obligacions, crèdits de creditors i inversions financeres de tot tipus captades per la cooperativa, sigui aquesta retribució fixa, variable o participativa.

3. Han de figurar, separadament, en comptabilitat els resultats extracooperatius derivats de les operacions per l'activitat

cooperativitzada realitzada amb tercers no socis, els obtinguts d'activitats econòmiques o fonts alienes a les finalitats específiques de la cooperativa, els derivats d'inversions o participacions financeres en societats o els extraordinaris procedents de plusvàlues que resultin d'operacions d'alienació dels elements de l'actiu immobilitzat, amb les excepcions següents:

a) Els derivats d'ingressos procedents d'inversions o participacions financeres en societats cooperatives, o en societats no cooperatives quan aquestes realitzin activitats preparatòries, complementàries o subordinades a les de la pròpia cooperativa, que es consideren a tots els efectes resultats cooperatius.

b) Les plusvàlues obtingudes per l'alienació d'elements de l'immobilitzat material destinats a l'acompliment de la finalitat social, quan es reinverteixi la totalitat de l'import en nous elements de l'immobilitzat, amb idèntica destinació, dins del termini comprès entre l'any anterior a la data del lliurament o posada a disposició de l'element patrimonial i els tres anys posteriors, sempre que romanguin en el seu patrimoni, llevat de les pèrdues justificades, fins que finalitzi el seu període d'amortització.

4. Per determinar els resultats extracooperatius s'han d'imputar als ingressos derivats d'aquestes operacions, a més de les despeses específiques necessàries per obtenir-los, la part que segons criteris d'imputació fonamentats correspongui de les despeses generals de la cooperativa.

Article 80. Aplicació dels excedents.

1. El resultat econòmic procedent de les operacions amb els socis després d'haver deduït les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors i abans de considerar l'impost de societats, constitueix l'excedent cooperatiu i s'ha de destinar, almanco, el vint per cent al fons de reserva obligatori, el cinc per cent al fons d'educació i promoció i el deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a retorn d'aportacions.

2. Dels resultats extracooperatius i extraordinaris i els procedents de plusvàlues, després d'haver deduït les pèrdues de qualsevol naturalesa d'exercicis anteriors, i abans de considerar l'impost de societats, s'han de destinar almanco el deu per cent, si n'hi ha, al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions i la resta al fons de reserva obligatori.

3. L'excedent cooperatiu que resulta després d'haver aplicat els fons indicats en els punts 1 i 2 d'aquest article i l'impost de societats, constitueix l'excedent net.

4. L'excedent net, després d'haver deduït les dotacions per als fons voluntaris o estatutaris, constitueix l'excedent disponible, i té la destinació que acordi l'assemblea general en cada exercici.

a) Si l'assemblea general decideix un retorn cooperatiu, aquest s'ha d'acreditar en proporció amb les activitats cooperativitzades realitzades pels socis.

b) De l'excedent disponible, els estatuts o l'assemblea general poden reconèixer per als treballadors assalariats de les cooperatives el dret a percebre una retribució de caràcter anual, la quantia de la qual s'ha de fixar en funció dels resultats de l'exercici econòmic. Aquesta retribució té caràcter salarial i és compensable amb el complement de similar naturalesa establert en la normativa laboral aplicable, llevat que sigui inferior al complement esmentat; en aquest cas s'ha d'aplicar aquest darrer.

Article 81. Imputació de les pèrdues.

1. Els estatuts han de fixar els criteris per compensar les pèrdues. És vàlid imputar-les a un compte especial per amortitzar-les amb càrrec a resultats positius futurs, dins del termini màxim de set anys.

2. En la compensació de pèrdues la cooperativa ha de subjectar-se a les regles següents:

a) Als fons de reserva voluntaris o estatutaris, si n'hi ha, poden imputar-se la totalitat de les pèrdues.

b) Al fons de reserva obligatori pot imputar-se, com a màxim, el percentatge mitjà del que s'ha destinat als fons legalment obligatoris en els últims cinc anys d'excedents positius, o des de la seva constitució si aquesta no és anteriora cinc anys.

c) La quantia no compensada amb els fons obligatoris, voluntaris o estatutaris s'imputa als socis en proporció amb les operacions, serveis o activitats realitzades per cadascun d'ells amb la cooperativa.

3. Les pèrdues imputades a cada soci s'han d'abonar d'alguna de les formes següents:

a) Directament o mitjançant deduccions en les seves aportacions al capital social.

b) Amb càrrec als retorns que puguin correspondre alsocien els set anys següents. Si queden pèrdues sense compensar, han de ser abonades pel soci en el termini màxim d'un mes, comptador des del requeriment exprés efectuat pel consell rector.

Secció 3a. Dels fons socials obligatoris.**Article 82. Fons de reserva obligatori.**

El fons de reserva obligatori destinat a la consolidació, desenvolupament i garantia de la cooperativa no es pot repartir entre els socis. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva obligatori:

a) Els percentatges establerts en l'article 80.1 i 80.2 d'aquesta llei.

b) Les quotes d'ingrés i periòdiques.

Amb independència dels fons obligatoris regulats en aquesta llei, la cooperativa ha de constituir i dotar els fons que, per la normativa que li resulti d'aplicació, s'estableixin amb caràcter obligatori, en funció de la seva activitat o qualificació.

Article 83. Fons d'educació i promoció.

1. El fons d'educació i promoció s'ha de destinar, en aplicació de les línies bàsiques fixades pels estatuts o l'assemblea general, a activitats que compleixin alguna de les finalitats següents:

a) La formació i educació dels socis i treballadors en els principis cooperatius i en els seus valors, en matèries específiques de la seva activitat societària o laboral i en les altres activitats cooperatives.

b) La difusió del cooperativisme, la promoció de les relacions intercooperatives, la potenciació de les estructures associatives del moviment cooperatiu i el suport a noves experiències cooperatives pròpies o alienes.

c) La promoció cultural, professional i assistencial de l'entorn local o de la comunitat en general; la millora de la qualitat de vida i del desenvolupament comunitari, i les accions de protecció mediambiental.

2. S'han de destinar necessàriament al fons d'educació i promoció:

a) El percentatge establert en l'article 80.1 d'aquesta llei.

b) Les sancions econòmiques fixades en els estatuts que imposi la cooperativa als seus socis.

c) Les deduccions sobre les aportacions obligatòries de capital en la baixa no justificada dels socis.

3. El fons d'educació i promoció no es pot embargar ni repartir entre els socis i la seva dotació ha de figurar en el passiu del balanç amb separació de les altres partides.

4. L'import del fons que no s'ha aplicat ha de materialitzar-se dins de l'exercici econòmic següent a aquell en què s'ha efectuat la dotació en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per la comunitat autònoma de les Illes Balears. Els rendiments financers obtinguts s'han d'aplicar a la mateixa finalitat. Els dipòsits o títols esmentats no poden ser ignorats ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

5. En tot cas, els imports del fons hauran d'aplicar-se a les accions elegides dins un termini màxim de cinc exercicis econòmics.

Secció 4a. Dels fons socials voluntaris.**Article 84. Fons de reserva per a reemborsament d'aportacions.**

1. Si els estatuts socials de la cooperativa l'estableixen, pot constituir-se el denominat *fons de reserva per a reemborsament d'aportacions*. Aquest fons s'ha d'aplicar en el moment de la baixa del soci de la cooperativa per compensar l'efecte inflacionista que han tingut les seves aportacions al capital social. Les disposicions relatives a aquest fons s'estableixen en l'article 76.c.2) d'aquesta llei.

2. S'han de destinar necessàriament al fons de reserva per a reemborsament d'aportacions, els percentatges establerts en l'article 80.1 i 80.2 d'aquesta llei, fins a assolir el valor teòric actualitzat de totes les aportacions al capital social. A partir d'aquest moment, no s'han d'efectuar les aplicacions d'excedents per a aquest fons.

3. La dotació d'aquest fons ha de figurar en el passiu del balanç de la cooperativa amb separació de les altres partides.

4. L'import del fons de reserva per a reemborsament d'aportacions que no s'hagi aplicat, ha de materialitzar-se dins de l'exercici econòmic següent a aquell en què s'hagi efectuat la dotació en comptes d'estalvi, en títols de deute públic o títols de deute públic emesos per la comunitat autònoma de les Illes Balears. Els rendiments financers obtinguts s'han d'aplicar a la mateixa finalitat. Aquests dipòsits o títols no poden ser pignorats ni afectats a préstecs o comptes de crèdit.

5. També poden destinar-se a aquest fons els excedents disponibles que acordi l'assemblea general.

6. El fons de reserva per a reemborsament d'aportacions no pot tenir una altra destinació diferent al que ha originat la seva constitució.

Capítol VIII. De la documentació social i de la comptabilitat.

Article 85. Documentació social.

1. Les cooperatives han de portar en ordre i al dia els llibres següents:

- a) Llibre de registre de socis.
- b) Llibre de registre d'aportacions al capital social.
- c) Llibre d'actes de l'assemblea general, del consell rector, dels interventors, dels liquidadors i, si pertoca, del comitè de recursos.
- e) Llibre d'inventaris, comptes anuals i llibre diari.
- f) Qualsevol altres que siguin exigits per unes altres disposicions legals.

2. Tots els llibres socials i comptables han de ser diligenciats i legalitzats, abans d'emprar-los, pel registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. També són vàlids els assentaments i les anotacions realitzats per procediments informàtics o per uns altres procediments adequats que, posteriorment, han de ser enquadrats correlativament per formar els llibres obligatoris. Aquests han de ser legalitzats pel registre de cooperatives de les Illes Balears en el termini de quatre mesos des de la data de tancament de l'exercici.

4. Els llibres i els altres documents de la cooperativa han d'estar sota la custòdia, vigilància i responsabilitat del consell rector, que ha de conservar-los, almanco, durant els cinc anys següents a la transcripció de l'última acta o assentament o a l'extinció dels drets i obligacions que continguin, respectivament.

5. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa ha de confeccionar el balanç social, d'acord amb el que estableix l'article 88 d'aquesta llei.

Article 86. Comptabilitat i comptes anuals.

1. Les cooperatives han de portar una comptabilitat ordenada i adequada a la seva activitat, d'acord amb el que estableix el Codi de comerç i normativa comptable, amb les peculiaritats contingudes en aquesta llei i normes que la despleguin. Les cooperatives poden formular els comptes anuals en model abreujat quan concorrin les mateixes circumstàncies contingudes en els articles 181 i 190 de la Llei de societats anònimes.

2. El consell rector ha de formular obligatòriament, en un termini màxim de tres mesos, comptadors des de la data del tancament de l'exercici social establerta estatutàriament, els comptes anuals, l'informe de gestió i una proposta d'aplicació dels excedents disponibles o d'imputació de pèrdues.

3. L'informe de gestió també ha de recollir les variacions hagudes en el nombre de socis.

4. El consell rector ha de dipositar en el registre de cooperatives de les Illes Balears, en el termini d'un mes des que es van aprovar, un certificat dels acords de l'assemblea general d'aprovació dels comptes anuals i d'aplicació dels excedents o imputació de les pèrdues. Ha d'adjuntar al certificat un exemplar de cada un dels comptes esmentats, l'informe de gestió, l'informe dels interventors de comptes i l'informe dels auditors, quan la societat estigui obligada a auditoria o aquest s'ha fet a

petició de la minoria. Si algun o diversos dels comptes anuals s'ha formulat en forma abreujada, s'ha de constar en el certificat, juntament amb l'expressió de la causa.

Article 87. Auditoria de comptes.

1. Les cooperatives han de sotmetre a auditoria externa els comptes anuals i l'informe de gestió en qualsevol dels casos següents:

- a) Quan així resulti de la Llei d'auditoria o de les seves normes de desplegament.
- b) Quan ho prevegin els estatuts o ho acordi l'assemblea general.
- c) Quan ho estableixi aquesta llei.

2. Els comptes anuals també han de sotmetre's a auditoria externa quan ho sol·licitin per escrit al consell rector una minoria de socis suficient per poder exigir la convocatòria de l'assemblea general. En aquest supòsit les despeses de l'auditoria externa són a compte de la cooperativa, llevat que l'informe dels auditors reconegui que els comptes auditats no tenen vicis o irregularitats de cap tipus, cas en què s'imputaran als sol·licitants.

3. Correspon a l'assemblea general designar els auditors de comptes i ha de realitzar-se abans que finalitzi l'exercici que s'ha d'auditar, a partir de la data en què l'assemblea va adoptar-hi l'acord.

Article 88. Balanç social.

1. El consell rector ha de confeccionar el balanç social de l'exercici, que ha de ser presentat a l'assemblea general, juntament amb els comptes anuals, per al seu coneixement i aprovació.

2. El balanç social pot incorporar aquells indicadors o informes que permetin avaluar la situació de la cooperativa en relació amb els seus socis, a les cooperatives del sector i a la comunitat en general on dugui a terme l'activitat econòmica, establint el grau d'acompliment dels objectius proposats, el nivell de participació social, les col·laboracions hagudes amb altres cooperatives i les aportacions, de tot tipus, de la cooperativa a l'entorn social, així com un informe de les fortaleses i debilitats de la cooperativa.

Capítol IX. De la modificació dels estatuts socials.

Article 89. Modificació dels estatuts.

1. Qualsevol modificació dels estatuts socials ha de ser adoptada per l'assemblea general, d'acord amb l'establert en l'article 44 d'aquesta llei i exigeix la concurrència dels requisits següents:

- a) Els autors de la proposta han de fer un informe escrit justificant-la.
- b) S'han d'expressar en la convocatòria amb la deguda claredat els aspectes que s'han de modificar.
- c) En l'anunciar la convocatòria ha de constar expressament el dret de tots els socis d'examinar en el domicili social el text íntegre de la modificació proposada i de l'informe justificatiu i de demanar el lliurament o tramesa d'aquests documents.

2. L'acord esmentat s'ha d'eleva a escriptura pública, la qual s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

3. Si la modificació és per canvi de denominació, canvi de domicili o modificació de l'objecte social, s'ha d'anunciar almanco en un dels diaris de major circulació del domicili social de la cooperativa i abans de la inscripció.

4. Quan la modificació consisteixi en el canvi de classe de la cooperativa o en la modificació de l'objecte social, els socis que hagin votat en contra, o els que no havent assistit a l'assemblea expressin la seva disconformitat per escrit dirigit al consell rector en el termini de quaranta dies, comptadors des de la inscripció de l'acord en el registre de cooperatives de les Illes Balears, tenen dret a separar-se de la cooperativa, en els mateixos termes que els que disposa l'article 24 d'aquesta llei.

Capítol X. De la fusió, escissió, dissolució i liquidació.

Secció 1a. De la fusió i de l'escissió.

Article 90. Modalitats i efectes.

1. Les societats cooperatives poden fusionar-se, mitjançant la creació d'una societat cooperativa o mitjançant l'absorció d'una o més societats cooperatives per una altra, sempre que els objectes socials de cada cooperativa no resultin incompatibles.

2. Les cooperatives que es fusionin en una de nova o que siguin absorbides per una altra ja existent quedaran dissoltes, encara que no entrin en liquidació. Els seus patrimonis han de passar a la societat nova o absorbent, que ha d'assumir els drets i obligacions de les societats dissoltes. Els fons socials, obligatoris o voluntaris de les societats dissoltes passen a integrar-se als corresponents de la societat cooperativa nova o absorbent.

Article 91. Projecte de fusió.

1. Els consells rectors de les societats cooperatives que participin en la fusió han de redactar un projecte de fusió que han de subscriure com a conveni previ.

2. El projecte de fusió ha de contenir, almanco, les mencions següents:

a) La denominació, classe i domicili de les cooperatives que participin en la fusió i de la nova cooperativa, si pertoca, amb totes les seves dades registrals identificatives.

b) Sistema per fixar la quantia que es reconeix a cada soci o associat de les societats dissoltes, com a aportacions al capital social de la societat cooperativa nova o absorbent, computant-se, quan n'hi hagin, les reserves voluntàries de caràcter repartible.

c) Els drets i obligacions que es reconeguin als socis de les cooperatives extingides en la societat nova o absorbent.

d) La data a partir de la qual les operacions de les cooperatives que es fusionin han de considerar-se realitzades, a efectes comptables, per compte de la cooperativa nova o absorbent.

e) Els drets que corresponguin en la societat cooperativa nova o absorbent als titulars de títols participatius o altres d'assimilables de les cooperatives que s'extingeixin.

3. Després d'haver aprovat el projecte de fusió, els membres dels consells rectors de les cooperatives que es fusionin s'han d'abstenir de realitzar qualsevol classe d'actes o de concloure qualsevol contracte que pugui comprometre l'aprovació del projecte o modificar substancialment la proporció de la

participació dels socis de les cooperatives extingides en la nova o absorbent.

4. El projecte de fusió queda sense efecte en el supòsit que no hagi estat aprovat per les assemblees generals de les cooperatives que participin en la fusió dins dels sis mesos següents des de la data del projecte.

Article 92. Balanç de la fusió.

1. La fusió requereix elaborar un balanç expressament per a l'acte esmentat.

2. Pot considerar-se, tanmateix, balanç de fusió l'últim balanç anual aprovat, sempre que hagi estat tancat dins dels vuit mesos anteriors a la data de la celebració de l'assemblea que ha de resoldre sobre la fusió.

3. La impugnació del balanç de fusió s'ha de sotmetre al règim general de la impugnació dels acords socials.

Article 93. Procediment de fusió.

El procediment legal per a la fusió de les societats cooperatives és el següent:

1. L'assemblea general de cada cooperativa degudament convocada ha d'aprovar, d'acord amb l'establert en l'article 44 d'aquesta llei, sense modificacions el projecte de fusió fixat en un conveni previ pels consells rectors respectius. El projecte de fusió s'ha de posar a disposició de cada soci associat segons el que disposa l'article 22.1 i ha d'anar acompanyat de la documentació següent:

a) Una memòria del consell rector sobre la conveniència i efectes de la fusió projectada.

b) Els comptes anuals dels tres darrers exercicis de les societats que participin en la fusió, juntament amb els informes corresponents dels interventors i, si pertoca, dels auditors, sobre la situació econòmica i financera d'aquelles, i la previsible de la cooperativa resultant. A més, s'ha d'adjuntar el balanç de fusió previst en l'article 92.1 d'aquesta llei quan sigui diferent a l'últim balanç anual aprovat.

c) Un projecte d'estatuts de la nova cooperativa o de les modificacions estatutàries que hagin d'introduir-se en la societat absorbent.

d) Els estatuts vigents de les cooperatives que intervinguin en la fusió.

e) Les dades identificatives dels membres dels consells rectors i dels interventors de les cooperatives dissoltes i dels membres proposats per al consell rectori per als interventors de la societat resultant.

2. L'acord de fusió de cada una de les cooperatives ha de ser publicat en *el Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de les entitats citades.

3. Els consells rectors de les cooperatives que es fusionin estan obligats a informar l'assemblea general de la seva societat sobre qualsevol modificació important de l'actiu o del passiu esdevinguda en qualsevol d'elles, entre la data de redacció del projecte de fusió i la de reunió de l'assemblea general.

4. La fusió no es pot realitzar abans que transcorri un mes des de la data de l'últim anunci o publicació. Si durant el termini

esmentat algun creditor de qualsevol de les societats fusionades, s'oposa per escrit a la fusió, aquesta no es pot dur a terme sense que s'assegurin prèviament o s'abonin del tot els drets del creditor disconforme, que no pot oposar-se al pagament encara que es tracti de crèdits no vençuts, de conformitat amb la legislació estatal aplicable. En el mateix termini els socis disconformes poden separar-se de la seva cooperativa mitjançant escrit dirigit al president del consell rector, i la cooperativa resultant de la fusió assumirà l'obligació de liquidació i reemborsament de les seves aportacions en la forma regulada en aquesta llei per al cas de baixa justificada.

5. Cada una de les cooperatives queda obligada a continuar el procediment de fusió des del moment en què el projecte hagi estat aprovat per l'assemblea general de totes elles. La normalització de la fusió es farà mitjançant escriptura pública única, en la qual constarà l'acord de fusió aprovat per les respectives assemblees generals de les societats que es fusionin, que ha de contenir el balanç de fusió de les societats que s'extingeixin.

6. Si la fusió es realitza mitjançant la creació d'una nova societat, l'escriptura ha de contenir, a més, les mencions exigides en l'article 13, quan siguin d'aplicació, per constituir-la. Si es realitza per absorció, ha de contenir les modificacions estatutàries que la societat absorbent hagi acordat amb motiu de la fusió. Aquesta escriptura ha de servir per cancel·lar els assentaments de les primeres i inscriure la novament constituïda o les modificacions de l'absorbent en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

Article 94. Escissió.

1. L'escissió de la societat cooperativa pot consistir en la dissolució, sense liquidació, mitjançant la divisió del seu patrimoni i del col·lectiu de socis i dels associats en dos o més parts. Cada una d'aquestes s'ha de traspasar en bloc a cooperatives de nova creació, ha de ser absorbida per unes altres ja existents o s'ha d'integrar amb les parts escindides d'unes altres cooperatives en una de nova creació. En aquests dos darrers casos es denomina *escissió-fusió*.

També pot consistir en la segregació d'una o més parts del patrimoni i del col·lectiu de socis i associats d'una cooperativa sense la dissolució d'aquesta, i el traspàs en bloc o en part o en parts segregades a unes altres cooperatives de nova constitució o ja existents.

2. Són aplicables a les cooperatives participants en l'escissió les normes reguladores de la fusió en aquesta llei i els seus socis, associats i creditors poden exercir els mateixos drets.

3. Només pot acordar-se l'escissió si les aportacions al capital de la cooperativa que s'escindeix es troben íntegrament desemborsades.

Secció 2a. De la dissolució i de la liquidació.

Article 95. Dissolució.

Són causes de dissolució de la societat cooperativa:

- a) L'acompliment del termini fixat en els estatuts socials.
- b) La conclusió de l'empresa que constitueix el seu objecte o la impossibilitat de realitzar l'activitat cooperativizada.

c) La voluntat dels socis, manifestada mitjançant acord de l'assemblea general, adoptat de conformitat amb el que disposa l'article 44.1 a).

d) La reducció del nombre de socis per sota del mínim legalment necessari per constituir la cooperativa, si es manté durant més de dotze mesos.

e) La reducció de la xifra del capital social per sota del mínim establert estatutàriament, si es manté durant més de dotze mesos.

f) La fusió i l'escissió, si és procedent.

g) La fallida.

h) La inactivitat d'algun dels òrgans socials necessaris o la no-realització de l'activitat cooperativizada durant dos anys consecutius.

i) Qualsevol altra causa establerta en la llei o en els estatuts.

Article 96. Eficàcia de les causes de dissolució.

1. En haver transcorregut el termini de durada de la societat fixat en els estatuts, aquesta es dissol de ple dret, si no és que anteriorment ha estat prorrogada i inscrita la pròrroga en el registre de cooperatives de les Illes Balears. El soci disconforme amb la prorroga pot ser declarat baixa en la forma i terminis previstos per a la baixa voluntària, la qual té, en tot cas, la consideració de baixa justificada.

2. Quan concorri una causa de dissolució, llevat de les previstes en els punts c), f) i g) de l'article 95, ha de convocar l'assemblea general en el termini de trenta dies perquè adopti l'acord de dissolució.

Amb aquesta finalitat qualsevol soci o associat pot requerir el consell rector perquè convoqui l'assemblea general, si a parer seu existeixen algunes de les causes de dissolució esmentades. L'assemblea general ha d'adoptar l'acord per la majoria prevista en l'article 44.1.a) d'aquesta llei.

3. El consell rector ha de sol·licitar, i qualsevol interessat pot fer-ho, la dissolució judicial de la cooperativa en els casos següents:

- a) Si no es convoca l'assemblea general.
- b) Si no es reuneix en el termini establert en els estatuts.
- c) Si no pot adoptar l'acord de dissolució.
- d) Si adopta un acord contrari a declarar la dissolució.

4. L'acord de dissolució o la resolució judicial, si pertoca, s'ha de publicar en un dels diaris de més circulació de la província en què tingui el domicili social la cooperativa i en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* en el termini de trenta dies, comptadors des del dia en què es va adoptar l'acord o es va notificar la resolució.

5. La dissolució s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució judicial que la ha declarat o l'escriptura pública on consti l'acompliment de les formalitats i requisits legals i, si pertoca, el nomenament i acceptació dels liquidadors i les facultats que se'ls hagin conferit.

6. La societat cooperativa dissolta ha de conservar la seva personalitat jurídica mentre es realitzi la liquidació. Durant aquest període ha d'afegir-se a la denominació social: *en liquidació*.

Article 97. Liquidació, nomenament i atribucions dels liquidadors.

1. L'assemblea general ha de nomenar els liquidadors en votació secreta i en nombre senar, excepte en el supòsit previst en l'article 95.g) d'aquesta llei. Aquests han d'acceptar els càrrecs com a requisit d'eficàcia.

2. Si transcorre un mes des de la dissolució de la cooperativa sense que s'hagin elegit i acceptat els liquidadors, el consell rector ha de sol·licitar del jutge competent el seu nomenament i aquest càrrec pot recaure en persones no sòcies de la cooperativa. També pot sol·licitar-ho al Jutge qualsevol soci de la cooperativa.

El nomenament efectuat pel jutge s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears, mitjançant el testimoni de la resolució corresponent. El consell rector i la direcció han de cessar en les seves funcions des del nomenament dels liquidadors, a qui han de prestar ajut per fer les operacions de liquidació si són requerits per a això.

3. Els liquidadors han d'efectuar totes les operacions necessàries per liquidar la societat. Durant el període de la liquidació han d'observar-se les disposicions legals i estatutàries aplicables sobre el règim de les assemblees generals, a les quals han de retre compte els liquidadors de la marxa de la liquidació i del balanç corresponent per aprovar-los.

4. Els liquidadors han d'actuar de forma col·legiada i els és d'aplicació les normes sobre elecció, incapacitat, revocació, incompatibilitat i responsabilitat dels membres del consell rector. L'assemblea general pot fixar una retribució per als liquidadors.

5. Són competències dels liquidadors:

- a) Subscriure, juntament amb el Consell Rector, l'inventari i el balanç de la cooperativa en el moment de l'inici de les seves funcions, referits al dia en què s'inicia la liquidació.
- b) Portar i custodiar els llibres i la correspondència de la societat i vetllar per la integritat del seu patrimoni.
- c) Dur a terme les operacions comercials pendents i totes les que siguin necessàries per a la liquidació de la cooperativa.
- d) Alienar els béns socials.
- e) Reclamar i percebre els crèdits i els dividendes passius al temps d'inici de la liquidació.
- f) Concertar les transaccions i els compromisos que convinguin als interessos socials.
- g) Pagar les persones creditors i les sòcies de manera que s'atenguin les normes que aquesta llei estableix.
- h) Representar la cooperativa per a l'acompliment dels fins a què es refereix aquest article.

En tot cas, han de respectar les competències de l'assemblea general previstes a l'article 39 d'aquesta llei, i han d'estar sotmesos en la seva gestió al control i fiscalització de l'assemblea.

Article 98. Intervenció de la liquidació.

1. El deu per cent dels socis i associats a les cooperatives de més de mil, el quinze per cent en les de més de cinc-cents i el vint per cent en la resta pot sol·licitar al jutge competent que designi un o diversos interventors que fiscalitzin les operacions de la liquidació.

2. En aquest cas, no tenen validesa els actes dels liquidadors efectuats sense participació dels interventors.

Article 99. Adjudicació de l'haver social.

1. Per adjudicar l'haver social, s'ha de seguir en tot cas l'ordre següent:

- a) S'ha de respectar íntegrament el fons d'educació i promoció.
- b) S'han de saldar els deutes socials.
- c) S'ha de reintegrar als socis l'import del fons de reserva per al reemborsament d'aportacions en la forma prevista en l'article 84 d'aquesta llei.
- d) S'ha de reintegrar als socis i als associats l'import dels altres fons socials voluntaris repartibles que han estat constituïts estatutàriament. A continuació, se'ls han de reintegrar les aportacions al capital social actualitzades o revalorades, començant per les aportacions voluntàries i seguint per les obligatòries.
- e) Si hi ha actiu sobrant i el romanent existent del fons d'educació i promoció s'han de posar a disposició de l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que els han de destinar de manera exclusiva a les finalitats d'educació i de promoció de les societats cooperatives de les Illes Balears.

Article 100. Operacions finals.

1. En haver finalitzat les operacions d'extinció del passiu, els liquidadors han de formar el balanç final i el projecte de distribució de l'actiu. Tots dos han de ser censurats pels interventors de la cooperativa i, si pertoca, pels interventors a qui fa referència l'article 98 i s'han de sotmetre a l'aprovació de l'assemblea general. La convocatòria d'aquesta assemblea s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, i en un diari de la localitat en què tingui el seu domicili social la cooperativa.

2. Si fos impossible celebrar l'assemblea general, els liquidadors han de publicar el balanç final i el projecte de distribució després d'haver-los censurat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* i en un diari dels de més circulació de la localitat del domicili social de la cooperativa.

Després d'haver transcorregut sis mesos des de l'última de les publicacions esmentades sense que hagi estat impugnada el balanç davant del jutge competent, s'entén aprovat.

3. Després d'haver finalitzat la liquidació i la distribució de l'haver social, els liquidadors han de sol·licitar en el termini de quinze dies la cancel·lació dels assentaments referents a la societat liquidada al registre de cooperatives de les Illes Balears, presentant escriptura pública on consti el balanç final de la liquidació i les operacions d'aquesta. Finalment, han de dipositar en el registre esmentat els llibres i els documents relatius al trànsit de la cooperativa.

Article 101. Suspensió de pagaments i fallida.

1. És d'aplicació a les societats cooperatives la legislació concursal mercantil.

2. S'ha de fer l'assentament en el registre de cooperatives de les Illes Balears de la resolució judicial en virtut de la qual es considera incoat el procediment concursal respecte d'una cooperativa.

Capítol XI. De les classes de cooperatives.

Secció 1a. De les cooperatives de treball associat.

Article 102. Objecte i normes generals.

1. Són cooperatives de treball associat les que associen a persones físiques que, mitjançant el seu treball a temps parcial o complet, realitzen qualsevol activitat econòmica o professional per produir en comú béns i serveis i els proporciona una ocupació estable.

2. Poden ser socis treballadors totes les persones majors de setze anys que legalment tinguin capacitat per contractar la prestació del seu treball. Els estrangers poden ser socis treballadors d'acord el que preveu la legislació específica sobre la prestació del seu treball a l'Estat espanyol.

3. La pèrdua de la condició de soci treballador provoca el cessament definitiu de la prestació de treball a la cooperativa.

4. Els socis treballadors tenen dret a percebre periòdicament, en termini no superior a un mes, percepcions a compte dels excedents de la cooperativa denominats avançaments laborals, que no tenen la consideració de salari, segons la seva participació en l'activitat cooperativitzada.

5. Són d'aplicació en tots els centres de treball de la cooperativa i a tots els socis, les normes sobre salut laboral, i prevenció de riscos laborals, i el que estableix la legislació laboral referent a les limitacions d'edat per a feines nocturnes, insalubres, penoses, nocives o perilloses.

6. El nombre d'hores per any realitzades per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri, no pot ser superior al trenta per cent del total d'hores per any realitzades pels socis treballadors. No es computen en aquest percentatge:

a) Els treballadors integrats en la cooperativa per subrogació legal i els que s'incorporin en activitats sotmeses a aquesta subrogació.

b) Els treballadors que es neguin explícitament a ser socis treballadors.

c) Els treballadors que substitueixin socis treballadors o assalariats en situació d'excedència, incapacitat temporal o baixa per maternitat, adopció o acolliment.

d) Els treballadors que prestin servei en centres de treball de caràcter subordinat o accessori. S'entén, en tot cas, coma servei prestat en centre de treball subordinat o accessori, el servei prestat directament a l'administració pública o autònoma i entitats que coadjuvin l'interès general, quan és realitzat en locals de titularitat pública.

e) Els treballadors amb contractes de treball en pràctiques i per a la formació.

f) Els treballadors contractats en virtut de qualsevol disposició de foment d'ocupació de disminuïts físics o psíquics.

g) Els treballadors que, per raons vinculades a l'objecte i a la finalitat d'una contractació pública, hagin de ser contractats per prestar adequadament el servei, segons les prescripcions establertes en els plecs de condicions econòmicoadministratives generals o particulars o, si pertoca, en el plec de condicions tècniques.

7. Els estatuts poden fixar el procediment pel qual els treballadors assalariats poden accedir a la condició de socis. El treballador amb contracte de treball per temps indefinit i amb més de tres anys d'antiguitat, ha de ser admès com a soci

treballador si ho sol·licita en els sis mesos següents des que va poder exercir aquest dret, sense necessitat de superar el període de prova cooperativa, i si reuneix els altres requisits estatutaris i especialment els relacionats amb la formació cooperativa.

Article 103. Període de prova per a nous socis.

1. En les cooperatives de treball associat, els estatuts han d'establir les condicions d'admissió i la necessària formació cooperativa que ha d'impartir-se al soci aspirant. Es pot assignar com a tutor un soci de la cooperativa.

2. El període de prova no pot excedir els sis mesos i l'ha de fixar el consell rector, llevat que l'acompliment del lloc de treball exigeixi condicions professionals especials. En aquest cas, el període de prova pot ser de fins a un any.

3. El nombre dels llocs de treball ocupats per socis treballadors en període de prova no pot excedir un vint per cent del total de socis.

4. Els socis aspirants durant el període de prova tenen els mateixos drets i obligacions que els socis treballadors, amb les particularitats següents:

a) Poden resoldre la relació per lliure decisió unilateral, facultat que també es reconeix al consell rector de la cooperativa.

b) No poden ser elegits per ocupar els càrrecs dels òrgans de la cooperativa.

c) No poden votar en l'assemblea general cap punt que els afecti personalment i directament.

d) No estan obligats ni facultats per fer aportacions al capital social ni per desemborsar la quota d'ingrés.

e) No els afecta la imputació de pèrdues que es produeixin en la cooperativa durant el període de prova ni tenen dret al retorn cooperatiu.

Article 104. Règim de treball.

1. Els estatuts han de regular, o poden remetre al reglament de règim intern, l'organització bàsica del treball. Han de fer referència com a mínim a: estructura de l'empresa, classificació professional, mobilitat funcional o geogràfica, permisos retribuïts, excedències o qualsevol altra causa de suspensió o extinció de la relació de treball en el règim cooperatiu i, en general, qualsevol altra matèria vinculada als drets i obligacions del soci com a treballador.

2. A proposta del consell rector, l'assemblea general han d'aprovar anualment el calendari sociolaboral. Ha de contenir: durada de la jornada laboral, descans mínim entre cada jornada i descans setmanal, festes i vacances anuals.

3. Els socis de les cooperatives de treball associat poden prestar serveis a temps total, parcial o amb caràcter estacional.

4. En tot allò que no preveu aquest article, són d'aplicació els drets i garanties legalment establerts en el dret laboral comú.

5. Els socis treballadors estan obligats a afiliar-se en el règim corresponent de la Seguretat Social, d'acord amb el que disposa la normativa bàsica de l'Estat.

Article 105. Règim disciplinari.

1. Els estatuts o l'assemblea general mitjançant el reglament de règim intern han d'establir el marc bàsic del règim disciplinari dels socis treballadors.

2. El règim disciplinari ha de regular els tipus de faltes que puguin produir-se en: prestació del treball, sancions, òrgans i persones amb facultats sancionadores delegades i procediments sancionadors amb expressió dels tràmits, recursos i terminis.

3. L'expulsió dels socis treballadors només pot acordar-la el consell rector. Contra aquesta decisió el soci pot recórrer en el termini de vint dies des de la notificació d'aquesta davant del comitè de recursos o, si no n'hi ha, davant de l'assemblea general. L'acord d'expulsió només és executiu des que l'òrgan corresponent el ratifica o ha transcorregut el termini per recórrer davant d'aquest, encara que el consell rector pot suspendre el soci treballador d'ocupació, però conserva provisionalment tots els drets econòmics. Si el soci ha recorregut i l'òrgan competent per resoldre no ho ha fet, en un termini superior a un mes des de la data d'interposició del recurs es considera estimat a tots els efectes.

4. La interposició del recurs suspèn el còmput dels terminis per exercir accions davant de la jurisdicció social. Aquest còmput s'inicia de nou a partir de l'endemà de la data en què ha estat desestimat el recurs.

Article 106. Qüestions contencioses.

1. Les qüestions contencioses que se suscitin entre la cooperativa i els socis treballadors per la seva condició de socis, s'han de resoldre aplicant preferentment aquesta llei, els estatuts i el reglament de règim intern de la cooperativa i, en general, els principis cooperatius. Aquestes qüestions s'han de sotmetre a la jurisdicció de l'ordre social, d'acord amb l'article 2.ñ) del Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de procediment laboral.

La remissió a la jurisdicció de l'ordre social atreu competències dels seus òrgans judicials en tots els seus graus, per conèixer tota qüestió contenciosa que se susciti entre la cooperativa de treball associat i el soci treballador relacionada amb els drets i les obligacions derivats de l'activitat cooperativitzada.

2. Els conflictes no basats en la prestació del treball o els seus efectes, ni compromesos els seus drets quan aportant de treball i que pugui sorgir entre qualsevol soci i les cooperatives de treball associat, estan sotmesos a la jurisdicció de l'ordre civil.

3. El plantejament de qualsevol demanda per part d'un soci en les qüestions a què es refereix el punt 1 d'aquest article, exigeix exhaurir la via cooperativa prèvia, durant la qual queda en suspens el còmput de terminis de prescripció o caducitat per exercir accions o afirmar drets. L'òrgan competent ha de resoldre de forma expressa en un termini no superior a trenta dies des de la data de presentació de l'escrit i, si no resol, s'entén estimada la petició del soci treballador.

Article 107. Suspensió i excedències.

1. En les cooperatives de treball associat se suspèn temporalment l'obligació i el dret del soci treballador a prestar

serveis, perdent els drets i obligacions econòmiques de la prestació per les causes següents:

- a) Incapacitat temporal .
- b) Maternitat o paternitat i adopció i acolliment de menors de sis anys.
- c) Exercici de càrrec públic representatiu o en el moviment cooperatiu que impossibiliti l'assistència a la feina.
- d) Privació de llibertat mentre no hi hagi sentència condemnatòria.
- e) Suspensió d'ocupació i sou per raons disciplinàries.
- f) Causes econòmiques, tècniques organitzatives o de producció i les derivades de força major.
- g) Les consignades vàlidament en els estatuts socials.

En cessar les causes legals de suspensió, el soci treballador recobra la plenitud dels seus drets i obligacions com a soci i té dret a reincorporar-se al lloc de feina reservat.

2. Per a la suspensió per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major l'assemblea general ha de declarar la necessitat que, per alguna d'aquestes causes, passin a la situació de suspensió la totalitat o part dels socis treballadors que integren la cooperativa. També ha de fixar el temps que ha de durar la suspensió i ha de designar els socis treballadors concrets que queden en situació de suspensió. Els socis suspesos estan facultats per sol·licitar la baixa voluntària a l'entitat, que s'ha de qualificar com a justificada.

3. Els socis treballadors que estan inclosos en els supòsits a), b), d) i f) de l'apartat 1 d'aquest article i mentre estan en situació de suspensió, conserven la resta dels seus drets i obligacions com a socis. Els estatuts socials poden establir limitacions als drets en els supòsits c) i g) de l'apartat 1 d'aquest article.

4. Excepte en el supòsit previst en la lletra f) del número 1 d'aquest article, les cooperatives de treball associat poden celebrar contractes de treball de durada determinada per substituir els socis treballadors en situació de suspensió, d'acord amb la legislació estatal aplicable, amb treballadors assalariats sempre que el contracte especifiqui el nom del soci treballador substituït i la causa de la substitució.

5. Els socis treballadors d'una cooperativa de treball associat amb almanco dos anys d'antiguitat a l'entitat, poden gaudir de situacions d'excedència voluntària, sempre que ho prevegin els estatuts socials. També han de determinar els drets i les obligacions.

Article 108. Baixa obligatòria per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major.

1. Quan per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o derivades de força major i per mantenir la viabilitat empresarial de la cooperativa, l'assemblea general consideri convenient reduir amb caràcter definitiu el nombre de socis treballadors de la cooperativa, ha de designar els socis que han de ser declarats baixa. Aquesta té la consideració de baixa obligatòria justificada. L'autoritat laboral ha de constatar les causes esmentades, d'acord amb el que disposa el procediment establert en la legislació estatal aplicable.

2. En aquests casos, la baixa té la consideració d'obligatòria justificada. D'acord amb l'article 76 d'aquesta llei, els socis cessants tenen dret a la devolució de totes les seves aportacions al capital social en el termini màxim d'un any, dividida en mensualitats i conserven el dret preferent al reingrés si en els

dos anys següents a la baixa es creen nous llocs de feina de contingut similar al que ocupaven.

Article 109. Successió d'empreses, contractes i concessions.

1. Quan una cooperativa se subroga en els drets i obligacions laborals de l'anterior titular, els treballadors afectats per aquesta subrogació poden incorporar-se com a socis treballadors en les condicions establertes en l'article 102.7 d'aquesta llei, si porten almanco dos anys a l'empresa anterior, no se'ls pot exigir el període de prova.

2. Quan una cooperativa de treball associat cessaper causes no imputables a aquesta en una contracta de serveis o en una concessió administrativa i un nou empresari se'n fa càrrec, els socis treballadors que hi fan feina tenen els mateixos drets i deures que els haurien correspost d'acord amb la normativa vigent, com si haguessin prestat el seu servei a la cooperativa en la condició de treballadors per compte d'altri.

Secció 2a. De les cooperatives de consumidors i d'usuaris.

Article 110. Objecte i finalitat social.

1. Les cooperatives de consumidors i usuaris tenen com a objecte el subministrament de béns i de serveis adquirits a tercers o produïts per si mateixes per facilitar l'ús o consum dels socis i de qui hi convisquin, amb la finalitat social de facilitar-los el consum o l'ús en les condicions de preu, qualitat i informació al més favorables per als socis, així com l'educació, la formació i la defensa dels drets dels socis en particular i dels consumidors i usuaris en general.

2. Les cooperatives de consumidors i usuaris podran ser considerades com a associacions de consumidors i usuaris en conformitat al que preveu l'article 22 de l'Estatut dels consumidors i usuaris de les Illes Balears.

Article 111. Operacions amb tercers no socis.

1. Les cooperatives de consumidors i usuaris poden realitzar operacions cooperativitzades amb tercers no socis, si ho preveuen els estatuts i d'acord amb l'article 6 d'aquesta llei.

2. Els preus dels subministraments i serveis per a tercers no socis han de ser els mateixos que els establerts per als socis.

Article 112. Aplicació d'excedents.

A les cooperatives de consumidors i usuaris, l'aplicació dels resultats econòmics s'ha de realitzar d'acord amb l'article 80 d'aquesta llei en l'exercici següent a la seva meritació, sense perjudici que el retorn cooperatiu s'efectuï necessàriament als socis com a descompte en els imports de les seves operacions amb la cooperativa. Els estatuts han d'establir en cada cas el mètode d'aplicació.

Article 113. Condició i operativitat.

1. Les cooperatives de consumidors i d'usuaris tenen la condició de majoristes i poden vendre a la menuda com a minoristes.

2. A tots els efectes s'entén que en el subministrament de béns i de serveis de la cooperativa als seus socis no hi ha pròpiament transmissions patrimonials, sinó que són els mateixos socis els qui, com a consumidors directes, els han adquirit conjuntament a tercers.

3. La mateixa cooperativa es considera a efectes legals com a consumidor directe.

Article 114. Assemblea general.

Els estatuts han de regular i desenvolupar en cada cas el procés de participació social en aquelles cooperatives de consumidors i usuaris que tinguin més de mil socis, per garantir el dret d'informació i la seva participació democràtica en les assemblees generals.

Secció 3a. De les cooperatives d'habitatges.

Article 115. Objecte i finalitat social.

1. Les cooperatives d'habitatges tenen per objecte proveir els socis d'habitatge, edificacions o serveis complementaris, construïts o rehabilitats per tercers, amb la finalitat social d'aconseguir aquests béns en les condicions de preu, qualitat i informació al més favorables per als seus socis.

2. Les cooperatives d'habitatges poden adquirir, parcel·lar i urbanitzar terrenys i, en general, desenvolupar totes les activitats i treballs que calgui per acomplir el seu objecte social.

3. Les cooperatives d'habitatges també poden tenir com a objecte promoure la construcció d'edificis per als socis en règim d'ús i gaudi, ja sigui per a descans o per a vacances, ja siguin destinades a residències per a socis de la tercera edat o amb disminució.

4. En tots els casos, els estatuts han de fixar les normes a què han d'ajustar-se tant els habitatges en propietat com les edificacions per a ús i gaudi, sense perjudici dels altres drets i obligacions dels socis.

5. Les cooperatives d'habitatges poden alienar o arrendar a tercers no socis els locals comercials i les instal·lacions i les edificacions complementàries de la seva propietat però no els habitatges.

6. Dels imports aconseguits per l'alienació dels béns citats en el punt 5 d'aquest article, s'ha de destinar un u per cent a dotar el fons d'educació i promoció i la resta s'ha d'aplicar a reduir el cost de l'habitatge.

7. Dels imports aconseguits per l'arrendament de locals comercials i les edificacions i les instal·lacions complementàries, s'ha de destinar un cinc per cent a dotar el fons d'educació i promoció i la resta a sufragar les despeses comunes de manteniment, conservació i millora.

8. La propietat o l'ús i gaudi dels habitatges i dels locals poden ser adjudicats o cedits als socis mitjançant qualsevol títol admès en dret.

Article 116. Règim dels socis.

1. Poden ser socis de les cooperatives d'habitatges les persones físiques, els ens públics, les cooperatives, les caixes d'estalvi i les entitats que no tenen caràcter mercantil.

2. Els estatuts poden preveure en quins casos la baixa del soci és justificada. Per a la resta de casos, poden aplicar-se a les quantitats que ha lliurat el soci per finançar el pagament dels habitatges i locals les deduccions a què es refereix l'article 76.2 d'aquesta llei.

3. Les quantitats a què es refereix el punt 2 d'aquest article i les aportacions del soci al capital social han de reemborsar-se-li en el moment en què sigui substituït en els seus drets i obligacions per un altre soci.

4. Ningú no pot ocupar simultàniament el càrrec de membre del consell rector en més d'una cooperativa d'habitatges.

5. Els membres del consell rector en cap cas poden percebre remuneracions o compensacions per acomplir les obligacions del càrrec, sense perjudici del dret a ser rescabats per les despeses que els originin.

Article 117. Construcció per fases o promocions.

1. Si la cooperativa d'habitatges desenvolupa més d'una promoció o una mateixa ho és per fases, s'ha d'ajustar al que disposa l'article 7 d'aquesta llei per a cadascuna.

2. Cada promoció o fase ha d'identificar-se amb una denominació específica. Aquesta ha de figurar de forma clara i destacada en tota la documentació que s'hi relaciona, incloent-hi permisos, inscripcions registrals o llicències administratives i qualsevol contracte celebrat amb tercers.

3. Els béns que integren el patrimoni comptabilitzat d'una promoció o fase no respon dels deutes de les restants.

Article 118. Auditoria de comptes.

Les cooperatives d'habitatges, abans de presentar els comptes anuals a l'assemblea general ordinària per estudiar-los i aprovar-los, han de sotmetre'ls a una auditoria externa de comptes sense perjudici del que estableix l'article 87.2 d'aquesta llei. Aquesta obligació legal subsisteix mentre no s'adjudiquen o se cedeixen als socis els habitatges o locals.

Article 119. Transmissió de drets.

1. En les cooperatives d'habitatges, el soci que pretengui transmetre *inter vivos* els seus drets sobre l'habitatge o local —abans d'haver transcorregut cinc anys, o un altre termini superior fixat pels estatuts, que no pot ser superior a deu anys des de la data del lliurament de la possessió de l'habitatge o local—, ha de posar-los a disposició de la cooperativa, que els oferirà als sol·licitants d'admissió com a socis per ordre d'antiguitat.

2. El preu de tempteig ha de ser igual a la quantitat desemborsada pel soci que transmet els seus drets sobre l'habitatge o local, incrementada amb la revalorització que hagi experimentat d'acord amb l'índex de preus al consum, durant el període comprès entre les dates dels diferents desemborsaments parcials i la data de la comunicació a la cooperativa de la intenció del soci de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local.

3. Quan han transcorregut tres mesos des que el soci ha posat en coneixement del consell rector el propòsit de transmetre els seus drets sobre l'habitatge o local, sense que cap sol·licitant d'admissió com a soci faci ús del dret de preferència per adquirir-los, el soci queda autoritzat per transmetre'ls, *inter vivos*, a tercers no socis.

4. Si en el supòsit a què es refereixen els punts anteriors d'aquest article, el soci no aconsegueix els requisits que s'hi estableixen i

transmet a tercers els seus drets sobre l'habitatge o local, la cooperativa, si hi ha sol·licitants d'admissió com a socis, ha d'exercir el dret de retracte i el comprador ha de reemborsar el preu establert en el punt 2 d'aquest article, incrementat amb les despeses a què fa referència l'article 1518.2 del Codi Civil. Les despeses previstes en l'article 1518.1 del Codi Civil són a càrrec del soci que va incomplir el que estableixen els punts anteriors d'aquest article.

5. El dret de retracte pot exercir-se durant un any, comptador des de la inscripció de la transmissió al Registre de la Propietat o, si no s'ha fet, durant tres mesos, comptadors des que el retraient té coneixement de la transmissió.

6. Les limitacions establertes en els punts anteriors d'aquest article no són d'aplicació quan el soci transmet els seus drets sobre l'habitatge o local als seus ascendents o descendents, així com a les transmissions entre cònjuges decretades o aprovades judicialment en els casos de separació o divorci.

Secció 4a. De les cooperatives agràries.

Article 120. Objecte i finalitat social.

1. Són cooperatives agràries les que associen persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de bens, titulars d'explotacions agrícoles, forestals, ramaderes o mixtes i que tenen com a objecte comercial, proporcionar subministraments, equips productius i serveis o realitzar operacions encaminades a la millora en qualsevol àrea o vessant econòmica o social de les explotacions dels socis, dels seus elements o components de la cooperativa o de la vida en el medi rural.

2. Per acomplir el seu objectiu social, les cooperatives agràries poden desenvolupar, a més de les activitats pròpies d'aquest determinades en els estatuts, aquelles altres que sigui pressupòsit, conseqüència, complement o instrument per a la millora econòmica, tècnica, laboral, ecològica o social de la cooperativa, de les explotacions dels socis, dels elements d'aquestes o del medi rural.

3. Els estatuts de la cooperativa poden exigir com a requisit per adquirir i conservar la condició de soci un compromís d'activitat exclusiva corresponent a l'objecte social d'aquells.

4. Sense perjudici del que estableix l'article 24.2 d'aquesta llei, els estatuts han d'establir el temps mínim de permanència dels socis a la cooperativa, que no pot ser superior a cinc anys. L'incompliment d'aquesta obligació no eximeix el soci de la seva responsabilitat davant tercers, ni de la que ha assumit amb la cooperativa per obligacions i inversions realitzades i no amortitzades.

5. Es poden acordar nous compromisos de permanència obligatoris amb caràcter excepcional per als socis quan l'assemblea general adopti acords que impliquin la necessària permanència o la participació d'aquests en l'activitat de la cooperativa en nivells o terminis nous o superiors als previstos en els estatuts, com ara inversions, ampliació d'activitats, plans de capitalització o similars. En aquests casos, els socis de la cooperativa o de la secció a qui afecti aquest acord poden sol·licitar la baixa a la cooperativa o a la secció de què es tracta. Aquesta baixa té caràcter de justificada en el termini dels quaranta dies següents a l'adopció de l'acord.

6. Si els estatuts ho preveuen, la cooperativa pot incorporar com a socis col·laboradors, aquelles persones, tant físiques com jurídiques, que sense poder realitzar plenament l'activitat cooperativitzada col·laboren en la seva consecució, participant en alguna o en algunes activitats accessòries.

7. Els estatuts o un acord de l'assemblea general han de determinar el règim d'admissió i baixa, així com els drets i obligacions dels socis col·laboradors, si bé el conjunt dels seus vots no pot superar el trenta per cent dels vots socials. Els socis col·laboradors poden elegir un representant al consell rector, amb veu però sense vot, mai superior a un terç d'aquests, i aquest no pot exercir en cap cas els càrrecs de president ni de vicepresident.

8. Quan la cooperativa té a més associats, aquest límit s'ha d'aplicar al conjunt de vots dels col·lectius esmentats.

9. Els socis col·laboradors han de subscriure l'aportació inicial al capital social que fixen els estatuts, però no estan obligats a realitzar noves aportacions obligatòries al capital social, si bé l'assemblea general pot autoritzar-los a fer noves aportacions voluntàries. La suma de les seves aportacions al capital social no pot superar el quaranta per cent dels socis ordinaris. Les aportacions al capital dels socis col·laboradors han de comptabilitzar-se de manera independent a les de la resta de socis.

10. Els estatuts poden regular la forma en què els socis col·laboradors han de participaren la imputació de les pèrdues, així com el dret al retorn cooperatiu.

11. També poden ser socis col·laboradors les cooperatives amb què se subscriu un acord de col·laboració intercooperatiu, en les mateixes condicions establertes en els punts anteriors d'aquest article.

12. Els socis col·laboradors no poden desenvolupar activitats cooperativitzades en competència amb les que desenvolupi la societat cooperativa de la que siguin col·laboradors.

Article 121. Operacions amb tercers.

1. Les cooperatives agràries amb activitat comercial, siguin polivalents o especialitzades, poden desenvolupar aquesta activitat i les que hi estiguin connectades, arribant fins i tot directament al consumidor amb productes agraris que no procedeixin de les explotacions de la cooperativa o dels seus socis en els casos següents, sense perjudici del que estableix l'article 6 d'aquesta llei:

a) En cada exercici econòmic fins a un cinc per cent sobre el total anual facturat per la cooperativa.

b) Si ho preveuen els estatuts, el percentatge màxim en cada exercici econòmic pot ser de fins al cinquanta per cent sobre les bases obtingudes d'acord amb el punt 1.a) d'aquest article.

c) Quan per circumstàncies no imputables a la cooperativa, aquesta pugui depassar els límits anteriors per haver obtingut l'autorització prevista en aquesta llei.

2. Les cooperatives agràries amb activitat subministradora, única o diferenciada, dirigida a les seves explotacions o a les dels seus membres, poden cedir a tercers no socis productes o serveis dins dels límits i en els supòsits equivalents del punt 1

d'aquest article, sense perjudici de poder fer-ho en tot cas quan es tracti dels romanents ordinaris de l'activitat cooperativa.

Article 122. Votacions.

1. Els estatuts de les cooperatives agràries poden optar entre un sistema de vot unitari o un sistema de vot ponderat o plural. En aquest últim supòsit han d'observar-se les regles següents:

a) S'atorga a cada soci entre un i cinc vots; els estatuts han de regular la ponderació.

b) La distribució de vots a cada soci sempre es fa en funció proporcional a l'activitat o servei cooperativitzat i mai en funció de l'aportació al capital social. En tot cas i amb independència de la ponderació que li correspon, el soci a títol principal sempre té cinc vots.

c) Amb l'antelació suficient a la celebració de cada assemblea general, el consell rector ha d'elaborar una relació en què s'estableixi el nombre de vots socials que correspon a cada soci, prenent com a base les dades de l'activitat o servei cooperativitzat de cadascun referides als tres últims exercicis econòmics. Aquesta relació s'ha d'exposar al domicili social de la cooperativa durant els cinc dies anteriors a la data de celebració de l'assemblea, a efectes de la possible impugnació pel soci disconforme, d'acord el que preveu l'article 54 d'aquesta llei.

d) El reglament de règim interior aprovat per l'assemblea general ha d'establir la relació entre els vots socials i l'activitat cooperativitzada necessària per a la distribució dels vots.

Secció 5a. De les cooperatives d'explotació comunitària de la terra.

Article 123. Objecte i finalitat social.

Són cooperatives d'explotació comunitària de la terra les que associen titulars de drets d'ús i aprofitament de terres o uns altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària, que cedeixin aquests drets a la cooperativa i que hi presten o no el seus serveis. També poden associar unes altres persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi presten serveis per a l'explotació en comú dels béns cedits pels socis i dels altres que posseeixi la cooperativa per qualsevol títol, així com desenvolupar les activitats recollides en l'article 120 d'aquesta llei, tot això encaminat a la millora, en qualsevol àrea o vessant econòmica o social de totes les explotacions sota l'empament de la cooperativa, dels seus elements o components, de la pròpia cooperativa o de la vida en el medi rural.

Article 124. Operacions amb tercers.

Les cooperatives d'explotació comunitària de la terra poden realitzar operacions amb tercers en els mateixos termes i amb les mateixes condicions establertes en aquesta llei per a les cooperatives agràries.

Article 125. Règim dels socis.

1. Poden ser socis de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra:

a) Les persones físiques, jurídiques, societats rurals menorquines i comunitats de béns, titulars de drets d'ús i aprofitament de terra o altres béns immobles susceptibles d'explotació agrària que cedeixin aquests drets a la cooperativa, prestant-hi o no serveis i que, en conseqüència, tenen simultàniament la condició de socis que cedeixen el gaudi de

béns a la cooperativa i de socis treballadors, o únicament la primera.

b) Les persones físiques que, sense cedir a la cooperativa drets de gaudi sobre béns, hi prestin serveis. Aquestes tenen únicament la condició de socis treballadors.

2. És d'aplicació als socis treballadors de les cooperatives d'explotació comunitària de la terra, que cedeixin o no simultàniament el gaudi de béns a la cooperativa, les normes establertes en aquesta llei per als socis treballadors de les cooperatives de treball associat, amb les excepcions contingudes en aquesta secció.

3. El nombre d'hores per any realitzades per treballadors amb contracte de treball per compte d'altri no pot superar els límits establerts en l'article 102 d'aquesta llei.

Article 126. Cessió de l'ús i aprofitament de béns.

1. Els Estatuts han d'establir el temps mínim de permanència a la cooperativa dels socis en la condició que cedeixen l'ús i aprofitament de béns, que no pot ser superior a quinze anys.

2. Havent acomplert el termini de permanència a què es refereix el punt 1 d'aquest article, si els estatuts ho preveuen, poden establir-se nous períodes successius de permanència obligatòria, per terminis no superiors a cinc anys. Aquests terminis s'apliquen automàticament, llevat que el soci comuniqui la seva decisió de ser declarat baixa, amb una anticipació mínima de sis mesos a l'acabament del termini de permanència obligatòria respectiu.

En tot cas, el termini per reemborsar les aportacions al capital social ha de començar a computar-se des de la data en què acabi l'últim termini de permanència obligatòria.

3. Encara que, per qualsevol causa, el soci cessi en la cooperativa en la seva condició que cedeix el gaudi de béns, la cooperativa pot conservar els drets d'ús i aprofitament que van ser cedits pel soci pel temps que falti per acabar el període de permanència obligatòria d'aquest a la cooperativa. La cooperativa si fa ús d'aquesta facultat ha d'abonar en compensació al soci cessant la renda mitjana de la zona dels béns esmentats.

4. L'arrendatari i la resta de titulars d'un dret de gaudi poden cedir l'ús i l'aprofitament dels béns pel termini màxim de durada del seu contracte o títol jurídic sense que això sigui causa de desnonament o de resolució d'aquest.

En aquest supòsit, la cooperativa pot dispensar de l'acompliment del termini estatutari de permanència obligada sempre que el titular dels drets d'ús i aprofitament es comprometí a cedir-los pel temps que abasti el seu títol jurídic.

5. Els estatuts han d'assenyalar el procediment per obtenir la valoració dels béns susceptibles d'explotació en comú.

6. Cap soci pot cedir a la cooperativa l'usdefruit de terres o d'uns altres béns immobles que excedeixin del terç del valor total dels integrats a l'explotació, llevat que es tracti d'ens públics o societats, en el capital social de les quals els ens públics participin majoritàriament.

7. Els estatuts poden regular el règim d'obres, millores i servituds que puguin afectar els béns, el gaudi dels quals ha estat cedit i siguin conseqüència del pla d'explotació comunitària d'aquests. La regulació estatutària comprèn el règim

d'indemnitzacions que siguin procedent a conseqüència d'aquestes obres, millores i servituds. Si els estatuts ho preveuen i el soci que cedeix el gaudi té titularitat suficient per autoritzar la modificació, no pot oposar-se a la realització de l'obra o millora o a la constitució de la servitud. Quan sigui necessari per al normal aprofitament del bé afectat, la servitud s'ha de mantenir, encara que el soci cessi en la cooperativa o l'immoble canviï de titularitat, sempre que aquesta circumstància s'hagi fet constar al document de constitució de la servitud. En tot cas, és d'aplicació la facultat de variació recollida en el paràgraf segon de l'article 545 del Codi Civil.

Per adoptar acords relatius al que estableix aquest punt, és necessari que la majoria prevista en l'article 44 d'aquesta llei comprengui el vot favorable dels socis que representin, almanco, el cinquanta percent de la totalitat dels béns, l'ús i el gaudi dels quals hagi estat cedit a la cooperativa.

8. Els estatuts poden establir normes per les quals els socis que hagin cedit a la cooperativa l'ús i aprofitament de béns, quedin obligats a no transmetre a tercers drets sobre aquests béns que impedeixin el de l'ús i aprofitament d'aquests per la cooperativa durant el temps de permanència obligatòria del soci.

9. El soci que sigui baixa obligatòria o voluntària a la cooperativa, qualificada de justificada, pot transmetre les seves aportacions al capital social de la cooperativa al seu cònjuge, ascendents o descendents, si aquests són socis o adquireixen tal condició en el termini de tres mesos des de la baixa d'aquell.

Article 127. Règim econòmic.

1. Els estatuts han de fixar l'aportació obligatòria mínima al capital social per ser soci, distingint la que ha de realitzar en la seva condició que cedeix el gaudi de béns i en la de soci treballador.

2. El soci que, tenint la doble condició que cedeix el gaudi de béns i de soci treballador, sigui declarat baixa en una, té dret al reemborsament de les aportacions realitzades en funció de la condició en què cessa a la cooperativa, sigui aquesta la que cedeix béns o la de soci treballador.

3. Els socis en la seva condició de socis treballadors perceben bestretes laborals, d'acord amb que s'estableix per a les cooperatives de treball associat. En la seva condició que cedeix l'ús i aprofitament de béns a la cooperativa, perceben per aquesta cessió la renda usual a la zona per a finques anàlogues. Les quantitats percebudes per les bestretes laborals i rendes ho són a compte dels resultats finals, en l'exercici de l'activitat econòmica de la cooperativa.

A efectes del que estableix l'article 79.2.a) d'aquesta llei tant les bestretes laborals com les rendes esmentades tenen la consideració de despeses deduïbles.

4. Els retorns cooperatius s'han d'acreditar als socis d'acord amb les normes següents:

a) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns inclosos a l'explotació per títols diferents a la cessió a la cooperativa del seu gaudi pels socis, s'han d'imputar a qui tinguin la condició de socis treballadors, d'acord amb les normes establertes per a les cooperatives de treball associat.

b) Els excedents disponibles que tinguin el seu origen en els béns, el gaudi dels quals hagi estat cedit pels socis a la cooperativa, s'han d'imputar als socis en proporció amb la seva

respectiva activitat cooperativa, en els termes que s'assenyalen a continuació:

b1) L'activitat consistent en la cessió a favor de la cooperativa del gaudi de les finques ha de ser valorada necessàriament en el moment de la cessió.

b2) L'activitat consistent en la prestació de treball pel soci ha de ser valorada d'acord amb el salari del conveni vigent per al seu lloc de feina, encara que hagi percebut bestretes laborals de quantia diferent.

5. La imputació de les pèrdues s'ha de realitzar d'acord amb les normes establertes en el punt 4 d'aquest article.

Això no obstant, si l'explotació dels béns, el gaudi dels quals ha estat cedit pels socis dóna lloc a pèrdues, les que corresponguin a l'activitat cooperativitzada de prestació de treball sobre els béns esmentats, s'han d'imputar en la seva totalitat als fons de reserva i, si no n'hi ha, als socis en la seva condició de quicedeixel gaudi de béns, en la quantia necessària per garantir als socis treballadors una compensació mínima igual al setanta per cent de les retribucions satisfetes a la zona per un treball igual i, en tot cas, no inferior a l'import del salari mínim interprofessional.

Secció 6a. De les cooperatives de serveis.

Article 128. Objecte.

1. Són cooperatives de serveis les que associen a persones físiques o jurídiques, titulars d'explotacions industrials o de serveis i a professionals o artistes que exerceixin la seva activitat per compte propi i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, produir béns i realitzar operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les activitats professionals o de les explotacions dels socis.

2. No pot ser classificada coma cooperativa de serveis aquella, en que els socis i en l'objecte de la qual concorrin circumstàncies o peculiaritats que permetin classificar-la d'acord amb el que estableix una altra de les seccions d'aquest capítol.

3. No obstant el que estableixen els punts 1 i 2 d'aquest article, les cooperatives de serveis poden realitzar activitats i serveis cooperativitzats amb tercers no socis, fins a un cinquanta per cent del volum total de l'activitat cooperativitzada realitzada amb els socis.

Secció 7a. De les cooperatives del mar.

Article 129. Objecte i finalitat social.

1. Són cooperatives del mar les que associen a pescadors, armadors d'embarcacions, confraries, organitzacions de productors pesquers, titulars de viviers i, en general, a persones físiques o jurídiques titulars d'explotacions dedicades a activitats pesqueres, i a professionals per compte propi de les activitats esmentades, i que tenen per objecte prestar subministraments i serveis, així com realitzar operacions, encaminades a la millora econòmica, tècnica o social de les activitats professionals, de les explotacions dels socis, de la pròpia cooperativa i del medi marí.

2. Per acomplir el seu objecte social, les cooperatives del mar poden desenvolupar, a més de les activitats d'aquest objecte, determinades en els estatuts, aquelles altres que siguin pressupòsit, conseqüència, complement o instrument per a la millora econòmica, tècnica, laboral, ecològica o social de la

cooperativa, de les explotacions dels socis, dels seus elements d'aquestes, de les activitats professionals, o del medi marí.

3. És d'aplicació a les cooperatives del mar el que preveu sobre operacions amb tercers en l'article 121 d'aquesta llei.

4. L'àmbit d'aquesta classe de cooperatives s'ha de fixar estatutàriament.

Secció 8a. De les cooperatives de transport.

Article 130. Objecte.

1. Són cooperatives de transportistes les que associen a persones físiques o jurídiques, titulars d'empreses de transport o professionals que puguin exercir en qualsevol àmbit, fins i tot local, l'activitat de transportistes, de persones o coses o mixt i que tenen per objecte prestar serveis i subministraments i realitzar operacions encaminades a la millora econòmica i tècnica de les explotacions dels socis.

Les cooperatives de transportistes també poden realitzar aquelles activitats per a les quals es troben expressament facultades per la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres en els termes que s'hi estableixen.

2. Les cooperatives de transportistes poden desenvolupar operacions amb tercers no socis, d'acord amb el que estableix la secció 6a per a les cooperatives de serveis.

Secció 9a. De les cooperatives d'assegurances.

Article 131. Normativa aplicable.

Són cooperatives d'assegurances les que exerceixen l'activitat asseguradora als rams i amb els requisits establerts en la legislació de l'assegurança i, amb caràcter supletori, en la Llei de Cooperatives.

Secció 10a. De les cooperatives sanitàries.

Article 132. Objecte i normes aplicables.

1. Són cooperatives sanitàries les que desenvolupen la seva activitat a l'àrea de la salut i poden estar constituïdes pels prestadors de l'assistència sanitària, pels seus destinataris o pels uns i pels altres. Poden realitzar també activitats complementàries i connexes fins i tot de tipus preventiu, general o per a grups o col·lectius determinats.

2. A les cooperatives sanitàries els és d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les de treball associat o per a les de serveis, segons sigui procedent, quan els socis siguin professionals de la medicina. Quan els socis siguin els destinataris de l'assistència sanitària s'han d'aplicar a la societat les normes sobre cooperatives de consumidors i usuaris. Quan es donin les condicions previstes en l'article 140 d'aquesta llei, s'ha d'aplicar la normativa sobre cooperatives integrals. Si estiguessin organitzades coma empreses asseguradores, s'han d'ajustar, a més, a la normativa esmentada en l'article 131 d'aquesta llei.

Quan per imperatiu legal no puguin desenvolupar l'activitat asseguradora, aquesta ha de ser realitzada per societats mercantils que siguin propietat, almanco majoritària, de les cooperatives sanitàries. Als resultats derivats de la participació

de les cooperatives sanitàries en aquestes societats mercantils els és d'aplicació el que disposa l'article 79.3 d'aquesta llei.

3. Quan una cooperativa de segon grau integri almanco una cooperativa sanitària, aquella pot incloure en la seva denominació el terme *sanitària*.

Secció 11a. De les cooperatives d'ensenyament.

Article 133. Objecte i normes aplicables.

1. Són cooperatives d'ensenyament les que desenvolupen activitats docents, en diferents nivells i modalitats. Poden realitzar també, coma complementàries, activitats extraescolars i connexes, així com prestar serveis que facilitin les activitats docents.

2. A les cooperatives d'ensenyament els és d'aplicació les normes establertes en aquesta llei per a les cooperatives de consumidors i usuaris, quan associïn als pares dels alumnes, als seus representants legals o als propis alumnes.

3. Quan la cooperativa d'ensenyament associï a professors i a personal no docent i de serveis, li és d'aplicació les normes d'aquesta llei que regulen les cooperatives de treball associat.

Secció 12a. De les cooperatives de crèdit.

Article 134. Objecte i normes aplicables.

1. Quan les cooperatives tinguin per objecte atendre les necessitats de finançament dels seus socis i de tercers mitjançant l'exercici de les activitats pròpies de les entitats de crèdit, s'han de denominar cooperatives de crèdit.

2. Les cooperatives de crèdit poden fer tota classe d'operacions actives, passives i de serveis a les altres entitats de crèdit, i han d'atendre preferentment les necessitats financeres dels seus socis, a fi de complir millor els seus fins cooperatius.

3. Les cooperatives de crèdit s'han de regular per les normes especials d'aquesta secció i per les altres disposicions generals d'aquesta llei, sense perjudici de les normes bàsiques de l'Estat ni de les autonòmiques que els siguin aplicables.

4. Poden adoptar la denominació de caixa rural les societats cooperatives de crèdit que tinguin com a activitat principal la prestació de serveis financers en el medi rural.

Article 135. Constitució.

La sol·licitud de constitució d'una cooperativa de crèdit ha de estar subscripta per un grup de promotors del qual n'han de formar part, almenys, cinc persones jurídiques que desenvolupin l'activitat pròpia del seu objecte social de manera ininterrompuda des d'almenys dos anys abans de la data de constitució, o per persones físiques, d'acord amb la normativa estatal aplicable.

Per constituir una caixa rural, el grup promotor ha d'incloure, almenys, dues cooperatives, una de les quals ha de ser agrària, o cinquanta socis persones físiques titulars d'explotacions agràries.

Article 136. Règim econòmic.

1. Les aportacions inicials al capital social de la cooperativa s'han de fer efectiu metèl·lic i s'han de desemborsar, almenys un cinquanta per cent, en el moment de la constitució, i la resta, dins el termini màxim de dos anys, o abans, si ho exigeix el compliment del coeficient de solvència. El capital social mínim ha d'estar completament desemborsat en tot cas.

Les aportacions esmentades s'han d'acreditar en títols nominatius, dels quals cada soci n'ha de posseir almenys un. Els estatuts han de determinar el valor nominal de cada títol, com també el nombre mínim de títols que han de posseir els socis, segons la naturalesa jurídica i el compromís d'activitat que han assumit dins els límits que s'estableixen en l'apartat 2 d'aquest article. Tots els títols han de tenir el mateix valor nominal.

2. L'import total de les aportacions de cada soci no pot excedir del vint per cent del capital social quan es tracti d'una persona jurídica i el dos i mig per cent quan es tracti d'una persona física. En cap cas el conjunt de persones jurídiques que no tinguin la condició de societat cooperativa no pot posseir més del cinquanta per cent del capital social.

3. No s'han d'abonar interessos per les aportacions al capital social quan el resultat de l'exercici econòmic, després d'haver computat, si n'és el cas, les pèrdues d'exercicis anteriors, no hagi estat positiu i no hi hagi reserves a lliure disposició suficients per satisfer-los, llevat d'autorització de l'òrgan o de l'entitat competent segons la legislació estatal i d'informe favorable de l'òrgan autonòmic competent en matèria de cooperatives.

4. Les aportacions al capital social s'han de reemborsar als socis només quan no es produeixin una cobertura insuficient del capital social obligatori, reserves i coeficient de solvència. Tampoc no es poden practicar reemborsaments durant els cinc primers anys, comptadors des de la constitució de la cooperativa, llevat que legalment o reglamentàriament s'hagi previst la possibilitat d'autorització expressa.

5. De conformitat amb la normativa estatal aplicable, les cooperatives de crèdit poden fer operacions actives amb tercers no socis fins un màxim del cinquanta per cent dels seus recursos totals. En aquest percentatge no s'han de computar les operacions realitzades per les cooperatives de crèdit amb els socis de les cooperatives associades, les de col·locació dels excessos de tresoreria en el mercat interbancari, ni l'adquisició de valors i actius financers de renda fixa que es puguin adquirir per cobrir els coeficients legals o per col·locar els excessos de tresoreria.

6. El que s'ha disposat en aquest article s'han d'entendre de conformitat amb l'establert en la legislació estatal aplicable.

Article 137. Control i inspecció.

1. Amb independència del que estableix al respecte la legislació estatal, les cooperatives de crèdit estan sotmeses a les normes generals que regulin les facultats d'ordenació, de control, d'inspecció i de disciplina que sobre aquestes escaiguin a les autoritats d'ordre econòmic de l'Administració, pel seu caràcter d'entitats de crèdit.

2. Les línies bàsiques de l'aplicació del fons destinats a educació i promoció acordades per l'Assemblea General de la

cooperativa s'han de sotmetre a aprovació de la conselleria competent en matèria de cooperatives, que ha de requerir l'informe previ de la conselleria competent en matèria de política financera i, en el cas de les caixes rurals, a més, el de la conselleria competent en matèria d'agricultura.

Secció 13a. De les cooperatives d'iniciativa social.

Article 138. Objecte i normes aplicables.

1. Seran qualificades cooperatives d'iniciativa social aquelles que sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte social la prestació de serveis relacionats amb:

1.1. Serveis socials

- a) Família.
- b) Infantesa i adolescència.
- c) Persones grans.
- d) Persones amb discapacitat.
- e) Dona.
- f) Minories ètniques i immigració.
- g) Uns altres grups o sectors en què es puguin manifestar situacions de risc o exclusió social.

1.2. Salut

Alcohòlics i toxicòmans.

1.3. Joventut

Protecció de la joventut.

1.4. Educació

Educació especial.

1.5. En general, necessitats socials no ateses.

2. En el supòsit que l'objecte social de la cooperativa inclogui, a més, activitats diferents a les pròpies de la iniciativa social, aquelles han de ser accessòries i subordinades a aquestes. La cooperativa ha de portar una comptabilitat separada per a un i per a l'altre tipus d'activitats.

3. Per ser qualificada i inscrita com a cooperativa de treball associat d'iniciativa social, ha de fer constar expressament en els estatuts l'absència d'ànim de lucre. Amb aquesta finalitat ha d'acomplir els requisits següents:

- a) Els resultats positius que es produeixen en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre els socis.
- b) Les aportacions dels socis al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritir un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.
- c) El caràcter gratuït de l'acompliment dels càrrecs del consell rector, sense perjudici de les compensacions econòmiques procedents per les despeses en què puguin incórrer els consellers en l'acompliment de les seves funcions.
- d) Les bestretes societàries i les retribucions dels treballadors per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions que en funció de l'activitat categoria professional, estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.
- e) L'incompliment de qualsevol dels anteriors requisits determina la pèrdua de la condició de cooperativa d'iniciativa

social i ha de passar a regir-se plenament pel que es disposa amb caràcter general per a les cooperatives de treball associat.

4. Aquestes cooperatives han d'expressar a més en la seva denominació la indicació *iniciativa social*, amb caràcter previ a la qualificació i a la inscripció en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

5. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears ha de considerar aquestes cooperatives entitats sense finalitats lucratives a tots els efectes.

6. Les entitats i organismes públics poden participar en qualitat de socis en la forma en que estatutàriament pugui establir-se.

Secció 14a. De les cooperatives d'inserció social.

Article 139. Objecte i normes aplicables.

1. S'anomenen cooperatives d'inserció social, les que, sense ànim de lucre i amb independència de la seva classe, tenen per objecte atendre els seus membres, pertanyents a col·lectius de discapacitats físics o psíquics, menors i ancians amb mancances familiars i econòmiques, i qualsevol altre grup o minoria exclosos socialment, facilitant-los la seva integració plena en la societat.

2. Poden ser socis d'aquestes cooperatives, les persones indicades en el número 1 com els seus tutors, personal tècnic, professional i d'atenció, així com entitats públiques i privades.

3. Els socis discapacitats poden estar representats en els òrgans socials pels qui tinguin atribuïda la seva representació legal.

4. Els estatuts han de regular necessàriament el funcionament d'aquestes cooperatives, incorporant-hi d'una forma especial les potencialitats dels valors cooperatius per a la consecució de la seva finalitat social.

5. Per ser qualificada i inscrita com cooperativa d'inserció social ha de fer constar expressament en els seus estatuts l'absència d'ànim de lucre, a complint amb aquest efecte els requisits que s'estableixen en la disposició addicional segona d'aquesta llei.

6. A tots els efectes, la Administració Pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears considera aquestes cooperatives com entitats sense fins lucratius.

7 Serà d'aplicació, per aquestes cooperatives, les normes de la present llei relatives a la classe de cooperatives a què pertanyen.

Secció 15a. De les cooperatives integrals.

Article 140. Objecte i normes aplicables.

Es denominen cooperatives integrals aquelles que, amb independència de la classe, la seva activitat cooperativitzada és doble o plural, a complint les finalitats socials pròpies de diverses classes de cooperatives en una mateixa societat, d'acord amb els seus estatuts i a complint el que es regula per a cada una de les seves activitats. En els casos esmentats, l'objecte social és plural i es beneficia del tractament legal que li correspon per l'acompliment d'aquestes finalitats.

En els òrgans socials de les cooperatives integrals ha d'haver sempre representació de les activitats integrades a la

cooperativa. Els estatuts poden reservar el càrrec de president o vicepresident a una determinada modalitat de socis.

Capítol XII. De les cooperatives de segon i ulterior grau i unes altres formes de col·laboració econòmica.

Article 141. Cooperatives de segon i ulterior grau.

1. Per a l'acompliment i desenvolupament de finalitats comunes d'ordre econòmic, dos o més cooperatives de la mateixa o diferent classe poden constituir cooperatives de segon o ulterior grau.

2. Els estatuts han d'incloure l'enumeració de les facultats essencials que, per ser precises per al desenvolupament de l'objectiu social, quedin transferides als òrgans de la cooperativa esmentada. Quan la cooperativa es constitueixi amb finalitats d'integració empresarial, els estatuts han de determinar les àrees d'activitat empresarial integrades, les bases per a l'exercici de la direcció unitàries del grup i les característiques d'aquest.

3. A les cooperatives de segon o ulterior grau formades per cooperatives agràries, poden ser socis, sense superar-ne el vint-i-cinc per cent del total, les societats agràries de transformació integrades pertintors d'exploracions agràries i/o pertreballadors agrícoles.

4. A les assemblees d'aquestes cooperatives, cada cooperativa soci la representarà el seu president respectiu. També la pot representar un altre soci d'aquesta, si és designat a tal efecte per a cada assemblea per acord del seu consell rector.

5. Els membres del consell rector, els interventors de comptes, els membres del comitè de recursos i els liquidadors de les cooperatives de segon o ulterior grau, han de ser elegits per l'assemblea d'entre els seus socis.

6. Els retorns que percebin les cooperatives socis, així com els interessos que meritin de les seves aportacions al capital social no tenen la consideració de beneficis extracooperatius.

7. En el supòsit de liquidació de la cooperativa de segon o ulterior grau, el fons de reserva obligatori s'ha de transferir al fons de la mateixa naturalesa de cada una de les cooperatives que la constitueixen, així com la resta de l'haber líquid resultant, distribuint-se tot això entre les cooperatives soci en proporció amb el volum de l'activitat cooperativitzada desenvolupada per cada una d'elles durant els últims cinc anys o, en el seu defecte, des de la seva constitució, no tenint ell mateix caràcter de benefici extracooperatiu.

8. Les aportacions obligatòries al capital social d'una cooperativa de segon o ulterior grau s'han de realitzar en funció a l'activitat cooperativa compromesa amb aquella per cada soci.

9. La distribució dels excedents, tant si són positius com si registren pèrdues, s'han d'acordar en funció a l'activitat cooperativitzada compromesa estatutàriament, després d'haver realitzat la imputació que procedeixi als fons obligatoris.

10. Els estatuts han de fixar els criteris o mòduls que defineixen l'activitat cooperativa.

11. Les cooperatives de segon i ulterior grau s'han de regir pel que disposa aquest article, i en el seu defecte, per les normes de caràcter general d'aquesta llei.

Article 142. Grup cooperatiu.

1. S'entén per grup cooperatiu als efectes d'aquesta llei el conjunt format per diverses societats cooperatives de qualsevol classe, i que té per objecte la definició de polítiques empresarials i el seu control, la planificació estratègica de l'activitat dels socis i la gestió dels recursos i activitats comunes.

2. Els estatuts del grup cooperatiu han de determinar les facultats d'administració i gestió que ha de tenir la seva entitat cap de grup, les instruccions del qual són d'acompliment obligat per a les cooperatives agrupades, de manera que es produeixi una unitat de decisió en l'àmbit de les facultats esmentades.

3. L'emissió d'instruccions pot afectar diferents àmbits de gestió, administració o govern, entre els quals es poden incloure:

a) L'establiment a les cooperatives de base, de normes estatutàries o reglamentàries comunes.

b) L'establiment de relacions associatives entre les cooperatives de base.

c) El compromís d'aportació periòdica de recursos calculats en funció de la seva respectiva evolució empresarial o compte de resultats.

4. Els compromisos generals assumits davant del grup han de formalitzar-se per escrit, sigui en els estatuts de l'entitat cap de grup, si és societat cooperativa, o mitjançant un altre document contractual. Se n'hi ha d'incloure la duració si aquesta és limitada, el procediment per modificar-lo i per separar una cooperativa i l'exercici de les facultats que s'acorda atribuir a l'entitat cap de grup. La modificació, ampliació o resolució dels compromisos indicats pot efectuar-se, si així s'ha establert, mitjançant acord de l'òrgan màxim de l'entitat cap de grup. El document contractual ha d'eleva-se a escriptura pública.

5. L'acord d'integració en un grup cooperatiu s'anotarà al full corresponent de cada societat cooperativa en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

6. La responsabilitat derivada de les operacions que realitzin directament amb tercers les societats cooperatives integrades al grup, no afecta el grup ni les altres cooperatives que l'integrin.

Article 143. Unes altres formes de col·laboració econòmica i social.

1. Les cooperatives de qualsevol tipus i classe poden constituir societats, agrupacions, consorcis i unions entre si o amb altres persones físiques o jurídiques, públiques o privades, i formalitzar convenis o acords per aconseguir millor el seu objectiu social i per defensar els seus interessos.

2. Les cooperatives poden subscriure amb altres acords intercooperatius per aconseguir els seus objectius socials. En virtut d'aquests, la cooperativa i els seus socis poden realitzar operacions de subministrament, lliuraments de productes o serveis a l'altra cooperativa signant de l'acord. Aquests fets tenen la mateixa consideració que les operacions cooperativitzades amb els propis socis. Els resultats d'aquestes operacions s'han d'imputar d'acord amb el que disposa l'article 80.1 d'aquesta llei.

Títol II. De l'administració pública i de les societats cooperatives.

Capítol I. Del foment del cooperativisme.

Article 144. Principi general.

La comunitat autònoma de les Illes Balears en aplicació de l'article 129.2 de la Constitució espanyola, ha d'assumir com a matèria d'interès públic la promoció, estímul i desenvolupament de les societats cooperatives i de les seves estructures d'integració econòmica i representativa, amb absolut respecte a la seva llibertat i autonomia.

A aquests efectes, els poders públics de les Illes Balears han de protegir, estimular i incentivar l'activitat que desenvolupin les societats cooperatives mitjançant l'adopció de mesures que afavoreixin la inversió empresarial, la creació d'ocupació, l'elevació del nivell de formació socioprofessional i preparació tècnica dels socis, i l'associacionisme cooperatiu.

Per a l'acompliment de que s'ha dit, l'Administració autònoma ha d'actuar a través de la conselleria competent en matèria de cooperatives, dotant-la dels recursos i serveis necessaris per a l'acompliment de les seves finalitats de promoció, difusió, formació, inspecció i registre, sense perjudici de la coordinació que hi pertoca amb la resta de conselleries o administracions vinculades amb l'activitat econòmica que desenvolupin les cooperatives.

Article 145. Unes altres mesures.

1. Les federacions o associacions de cooperatives que contribueixin a la promoció de l'interès general de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de les seves funcions, poden ser reconegudes d'utilitat pública pel Govern autòmic, d'acord i amb els efectes que estableixi la normativa vigent.

2. El Govern de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures convenients per a la difusió i ensenyament del cooperativisme als diferents nivells educatius, afavorint la creació de cooperatives d'ensenyament en els centres docents.

3. Especialment s'ha de promoure i donar suport a la constitució de cooperatives de segon o ulterior grau i qualsevol altra forma d'integració que tendeixi a reforçar els vincles cooperatius. Les cooperatives que concentrin les seves empreses per fusió o per constitució d'altres cooperatives de segon o ulterior grau, així com mitjançant unions d'empresaris o agrupacions d'interès econòmic han de gaudir de tots els beneficis atorgats per la normativa autònoma que es relacionin amb l'agrupació esmentada o concentració d'empreses, al seu grau màxim.

4. Les cooperatives han de gaudir de prioritat en cas d'empat en els concursos i subhastes per adjudicar els contractes de l'Administració vinculada a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

5. Per a complir les seves finalitats específiques, les cooperatives d'habitatges de promoció social tenen dret a adquirir terrenys de gestió pública pels procediments d'adjudicació directa previstos en la normativa d'aplicació.

6. Les societats cooperatives de les Illes Balears que participin en els procediments de contractació, o contractin amb les Administracions públiques ubicades en les Illes Balears, només

han d'aportar el vint-i-cinc percent de les garanties que hagin de constituir.

7. Les societats cooperatives de les Illes Balears tenen la condició de majoristes en la distribució o en la venda. Això no obstant, poden vendre a la menuda i distribuir coma detallistes, independentment de la qualificació que els correspon a efectes fiscals.

Igualment, no tenen la consideració de vendes els lliuraments de béns i prestacions de serveis proporcionades per les cooperatives als seus socis, ja sigui produïdes tant per les cooperatives com pels seus socis o adquirides a tercers per a complir les seves finalitats socials.

8. Es consideren activitats cooperatives internes i tenen caràcter d'operacions de transformació primària, les que realitzin les cooperatives agràries i les d'explotació comunitària de la terra, així com les cooperatives de segon o ulterior grau que les agrupin, amb productes o matèries que estiguin destinats exclusivament a les explotacions dels socis.

9. En la promoció de cooperatives s'ha de valorar de manera especial i singular, la seva capacitat de generar ocupació.

10. Així mateix, s'ha de promoure la creació de cooperatives, l'activitat de les quals consisteixi en la prestació de serveis encaminats a la satisfacció d'un interès públic o social.

11. L'Administració ha de garantir la participació i la representació del sector cooperatiu en tots els òrgans i meses de diàleg social i econòmic.

Capítol II. De la inspecció, infraccions, sancions, intervenció i desqualificació.

Article 146. Inspecció de les societats cooperatives.

Correspon a la conselleria competent en matèria de cooperatives la potestat de la funció inspectora en relació a l'acompliment d'aquesta llei.

La funció inspectora sobre l'acompliment de la legislació cooperativa, així com el seu desplegament estatutari, segons el que preveu aquesta llei, l'ha d'exercir la conselleria competent mitjançant la Inspecció de Treball i Seguretat Social, sense perjudici de les funcions inspectores que corresponguin a altres conselleries en funció de la legislació específica aplicable.

Article 147. Infraccions.

1. Les cooperatives són subjectes responsables de les accions i omissions a la Llei o als Estatuts, amb independència de la responsabilitat dels membres dels seus òrgans socials en allò que el sigui imputable amb caràcter solidari o personal, bé de forma directa o perquè pugui ser exigida a través de derivació de responsabilitat.

2. Són infraccions lleus: L'incompliment de les obligacions o la vulneració de les prohibicions imposades per aquesta llei que no suposin un conflicte greu entre parts, no interrompin l'activitat social i no puguin ser qualificades de greus o molt greus:

a) No tenir o no portar al dia els llibres socials o els llibres de comptabilitat obligatoris per un termini superior a 6 mesos, comptats des del darrer assentament fet.

b) Incomplir l'obligació de lliurar a les persones sòcies els títols o les llibretes de participació que acreditin llurs aportacions socials.

3. Són infraccions greus:

a) Incomplir l'obligació d'inscriure els nomenaments i les renovacions dels càrrecs i tots els altres actes que hagin de ser registrats.

b) No respectar els drets que, en matèria d'informació, estableixen els articles 20 i 22 d'aquesta llei, en els casos establerts per llei, pels estatuts o per un acord de l'Assemblea General.

c) No dipositar els comptes anuals i les auditories, d'acord amb el que disposa l'article 86 d'aquesta llei, en els termes que estableix la legislació corresponent.

d) Superar els límits per a la contractació amb tercers per compte aliè.

4. Són infraccions molt greus:

a) Abonar a les persones sòcies en actiu, retorns cooperatius en funció de llur aportació al capital i no en proporció a les operacions, els serveis o les activitats cooperativitzades que hagin dut a terme.

b) Vulnear les disposicions legals i estatutàries o els acords de l'Assemblea General sobre la imputació de pèrdues de l'exercici econòmic.

c) No destinar els recursos corresponents al fons de reserva obligatori i al fons d'educació i promoció cooperativa, en els casos i per l'import establerts per llei, pels estatuts o per un acord de l'Assemblea General.

d) No destinar els fons irrepartibles, o l'haver líquid resultant de la liquidació, d'acord amb allò que preveu aquesta llei en els casos de liquidació, fusió i escissió de la cooperativa.

e) Destinar a finalitats diferents de les que la llei determina els recursos del fons d'educació i promoció cooperativa, i el fons de reserva obligatòria.

f) Incomplir l'obligació de sotmetre els comptes de l'exercici a verificació mitjançant auditoria externa, si ho estableixen aquesta llei o els estatuts socials, ho acorden l'Assemblea General o el Consell Rector, o ho sol·licita el 20 per cent de les persones sòcies de la cooperativa.

g) Incomplir les normes legals i estatutàries que regulen l'actualització de les aportacions socials i la destinació del resultat de regularitzar el balanç de la cooperativa.

h) Incomplir les normes legals i estatutàries relatives a l'objecte i la finalitat de la cooperativa.

i) Encobrir, sota la fórmula de societat cooperativa, finalitats pròpies de les societats mercantils.

j) La paralització de l'activitat cooperativitzada, o la inactivitat dels òrgans durant dos anys.

k) La transgressió de les disposicions imperatives o prohibitives de la Llei de cooperatives, quan se comprovi connivència per lucrar-se o per obtenir fictíciament subvencions o bonificacions fiscals.

5. Les infraccions lleus, greus o molt greus es graduaran a efectes de la seva sanció corresponent en funció de la negligència i intencionalitat, falsedat, incompliment de les advertències prèvies i requeriments de la inspecció, nombre de socis afectats, perjudici causat, repercussió social i dimensió de la cooperativa.

6. Les infraccions prescriuran: les lleus als tres mesos, les greus als sis mesos, les moltes greus a l'any. Terminis comptadors des de la data en què s'hagin comès.

Article 148. Sancions.

1. Les sancions per les infraccions tipificades en els articles anteriors poden imposar-se en grau mínim, mitjà o màxim atenent aquests criteris:

a) Nombre de socis afectats.

b) Repercussió social.

c) Engany o falsedat.

d) Negligència.

e) Capacitat econòmica.

f) Incompliment de les advertències i requeriments previs dels inspectors.

2. Quan l'acta de l'inspector que iniciï l'expedient sancionador avaluï la infracció en grau mitjà o màxim, hi ha de consignar els criteris que fonamenten la graduació efectuada. Basta un únic criteri per proposar-ne el grau mitjà i dos per al grau màxim. Aquests criteris s'han de fer constar igualment en la resolució administrativa corresponent.

Quan no es consideri rellevant amb aquests efectes cap dels criteris enumerats anteriorment o no consti en els actes administratius esmentats en el paràgraf anterior, la sanció s'imposarà en grau mínim.

3. Les sancions s'han de graduar de la forma següent:

a) Infraccions lleus:

- De grau mínim: de seixanta a cent cinquanta euros (de 60 a 150).

- De grau mitjà: de cent cinquanta un a tres-cents euros (de 151 a 300).

- De grau màxim: de tres-cents un a sis-cents euros (de 301 a 600).

b) Infraccions greus:

- De grau mínim: de sis-cents un a mil dos-cents euros (de 601 a 1.200).

- De grau mitjà: de mil dos-cents un a dos mil euros (1.201 a 2.000).

- De grau màxim: de dos mil un tres mil euros (2.001 a 3.000).

c) Infraccions molt greus:

- De grau mínim: de tres mil un a sis mil euros (3.001 a 6.000).

- De grau mitjà: de sis mil un a trenta mil euros (6.001 a 30.000).

- De grau màxim: de trenta mil un a seixanta mil euros (de 30.001 a 60.000).

4. Les sancions imposades per infraccions molt greus, quan siguin fermes s'han de fer públiques en la forma que es determini reglamentàriament.

5. Si s'aprecia reincidència, la quantia de les sancions consignades en aquest article pot incrementar-se fins al doble del grau de la sanció corresponent o de la infracció comesa, sense excedir en cap cas el límit màxim previst per a les infraccions molt greus.

6. Les infraccions han de ser sancionades, a proposta de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, pel director general de qui depengui el registre de cooperatives de les Illes Balears i pel conseller competent en matèria de cooperatives, quan s'acordi la desqualificació.

7. En la tramitació dels expedients és d'aplicació la normativa específica en matèria d'infraccions i sancions a l'ordre social.

Article 149. Desqualificació.

1. La desqualificació de la societat cooperativa implica la seva dissolució.

2. Són causes de desqualificació:

a) Les causes de dissolució, excepte les derivades de l'acompliment del terme fixat en els estatuts, de fusió o escissió o d'acord de l'assemblea general.

b) Les transgressions molt greus de les disposicions imperatives d'aquesta llei quan provoquin o puguin provocar importants perjudicis econòmics o socials que suposin vulneració reiterada i essencial dels principis cooperatius.

3. Quan la direcció general competent en matèria de cooperatives adverteixi una causa de desqualificació, ha de requerir la cooperativa perquè la esmeni en un termini no superior a sis mesos des de la notificació o la publicació del requeriment. L'incompliment del requeriment origina la incoació de l'expedient de desqualificació.

4. El procediment per desqualificar s'ha d'ajustar al que s'estableix per a l'exercici de la potestat sancionadora regulat en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, amb les particularitats següents:

a) La conselleria competent en matèria de cooperatives és competent per acordar la desqualificació, mitjançant resolució motivada, amb l'audiència prèvia de la cooperativa afectada i l'informe preceptiu de la direcció general competent.

b) La resolució administrativa de desqualificació es pot revisar per via judicial i, si es recorre, no serà executiva mentre no hi recaigui sentència ferma.

5. La desqualificació, una vegada ferma, s'ha d'inscriure en el registre de cooperatives de les Illes Balears.

6. La resolució administrativa de desqualificació ha de nomenar un interventor de la liquidació.

Títol III. De l'associacionisme cooperatiu.

Article 150. Principis generals.

1. Les societats cooperatives poden associar-se lliurement i voluntàriament per defensar i promocionar els seus interessos, constituint unions i, si és procedent, federacions. Tot això sense perjudici d'acollir-se a qualsevol altra fórmula associativa conforme a les normes que regulin el dret d'associació.

2. Les societats agràries de transformació i les associacions agràries poden integrar-se, encara que no tinguin la condició de societats cooperatives, a les federacions i associacions de cooperatives agràries, sense poder ser-hi majoritàries. És requisit indispensable perquè es produeixi aquesta integració que les societats esmentades estiguin formades, únicament, per socis titulars d'algun dret que porti aparellat l'ús o gaudi d'explotacions agràries, així com les constituïdes per treballadors del camp.

Article 151. Competències.

1. Correspon a les unions, federacions o associacions de federacions:

a) Representar els membres que associen d'acord amb el que estableixen els estatuts.

b) Exercir la conciliació en els conflictes sorgits entre les societats cooperatives que associïn, o entre aquestes i els seus socis, quan així ho sol·licitin ambdues parts voluntàriament.

c) Organitzar serveis d'assessorament, auditoria, assistència jurídica o tècnica i totes les que siguin convenients per als interessos dels seus afiliats.

d) Participar en les institucions i organismes de l'Administració pública que afectin el perfeccionament del règim legal relacionat amb les cooperatives, així com en els organismes que tinguin competència o funcions respecte de l'ordenació socioeconòmica.

e) Fomentar la promoció i formació cooperativa.

f) L'exercici de qualsevol altra activitat d'anàloga naturalesa.

2. La constitució d'una unió, federació, associació de federacions o adhesió a una altra ja existent, requereix l'acord de l'assemblea general, que s'ha d'enviar a la federació en el supòsit d'adhesió.

3. Les unions, federacions i associacions de federacions estan obligades a sotmetre els seus comptes a auditoria quan siguin beneficiàries de subvencions, d'acord amb el que preveu la Llei 19/1988 d'auditories de comptes.

4. A les unions, federacions i associacions els és d'aplicació el previst expressament en aquest títol i, subsidiàriament, si així procedeix per la seva naturalesa, el contingut general d'aquesta llei. Sense perjudici d'això, no li són d'aplicació les normes relatives a incompatibilitats, incapacitats i prohibicions, així com les relatives a infraccions i sancions previstes en aquesta llei.

5. Les unions, federacions i associacions de federacions han de comunicar al registre de cooperatives de les Illes Balears, dins del termini d'un mes següent a l'acabament de cada semestre, les baixes i altes dels seus afiliats o federats que s'ha produït en el transcurs del semestre, adjuntant, en els casos d'alta, certificat de l'acord d'associació.

Article 152. Procediment de constitució.

1. Les unions, federacions i associacions de federacions constituïdes, a l'empara d'aquesta llei, per adquirir personalitat jurídica han de dipositar, per mitjà dels seus promotors, en el registre de cooperatives de les Illes Balears, una escriptura pública que ha de contenir:

a) Relació d'entitats promotores.

b) Certificat de l'acord d'associació de l'assemblea general de cada entitat.

c) Composició dels òrgans de representació i govern de l'entitat.

d) Certificat que acrediti la inexistència d'una altra entitat amb denominació coincident.

e) Els estatuts socials.

2. Els estatuts socials han de contenir:

a) Denominació.

b) Domicili, àmbit territorial i funcional d'actuació de l'entitat.

c) Òrgans socials, funcionament i règim de provisió electiva dels seus càrrecs.

d) Regulació del dret de vot, havent d'establir limitacions al vot plural si n'hi ha.

e) Requisits i procediments per adquirir i perdre de la condició d'afiliat.

f) Règim de modificació d'estatuts, fusió, dissolució i liquidació de l'entitat.

g) Règim econòmic de l'entitat que estableixi el caràcter, procedència i destinació dels seus recursos, així com els mitjans que permetin als associats conèixer la situació econòmica de l'entitat.

h) Comptabilitat adequada a la seva activitat, règim d'aprovació del pressupost d'ingressos i despeses i d'aprovació dels comptes anuals, balanç i liquidació del pressupost.

3. El registre de cooperatives de les Illes Balears ha de disposar, en el termini de trenta dies i per una sola vegada, la publicitat del dipòsit o el requeriment als seus promotors, perquè en el termini d'uns altres trenta dies esmenin els defectes observats.

Després d'haver transcorregut aquest termini, el registre de cooperatives n'ha de disposar la publicitat o n'ha de rebutjar el dipòsit mitjançant resolució fonamentada exclusivament en la manca d'algun dels requisits mínims o defectes en la documentació presentada a què es refereix aquest títol.

La publicitat del dipòsit s'ha d'efectuar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. L'entitat adquireix personalitat jurídica i plena capacitat d'actuar en el moment de la publicació del dipòsit.

La modificació dels estatuts de les unions, federacions i associacions de federacions cooperatives ja constituïdes, s'ha d'ajustar al procediment regulat en aquest apartat.

Disposició addicional primera. Còmput de terminis.

En les relacions de les cooperatives amb els seus socis, el còmput dels terminis establerts en aquesta llei es realitza en la forma prevista en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, modificada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, excepte en els supòsits en què la Llei en disposi expressament una altra cosa.

En els terminis assenyalats en aquesta llei per dies, es computen com hàbils, i els fixats per mesos o anys s'han de computar de data a data.

Si en el mes del venciment no hi ha dia equivalent al dia d'inici del còmput, s'ha d'entendre que el termini expira l'últim dia del mes.

Quan l'últim dia del termini és inhàbil, s'ha d'entendre prorrogat al primer dia hàbil següent.

Disposició addicional segona. Qualificació com a entitats sense ànim de lucre.

1. El règim tributari aplicable a les societats cooperatives qualificades com a entitats sense ànim de lucre en l'àmbit territorial d'aquesta llei és l'establert en la Llei 20/1990, de 19 de desembre, de règim fiscal de cooperatives.

2. Les cooperatives que d'acord amb aquesta llei són qualificades com a societats cooperatives sense ànim de lucre, en els seus estatuts han de fixar de forma expressa el següent:

a) Els resultats positius que es produeixin en un exercici econòmic no poden ser distribuïts entre els seus socis.

b) Les aportacions dels socis al capital social, tant obligatòries com voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal del diner, sense perjudici de la seva possible actualització.

c) L'acompliment dels càrrecs del consell rector tenen caràcter gratuït, sense perjudici de les compensacions que procedeixin per les despeses en què puguin incórrer els consellers en l'acompliment de les seves funcions.

d) Les retribucions dels socis treballadors, o en el seu cas, dels socis de treball i dels treballadors per compte d'altri no poden superar el cent cinquanta per cent de les retribucions de l'activitat i de la categoria professional, que estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat del sector.

Disposició addicional tercera. Drets dels cònjuges.

Sempre que en aquesta llei es fa referència als drets dels cònjuges dels socis, ha d'entendre's que els mateixos es fan extensius a les parelles de fet quan així ho prevegi la legislació vigent.

Disposició addicional quarta. Beneficis fiscals.

Resulten d'aplicació a les entitats regulades per aquesta llei els beneficis fiscals, aranzelaris i de qualsevol altra índole establerts en la legislació estatal en tot el que no s'oposi a aquesta llei.

Les cooperatives han de designar lliurement el notari que autoritzi tot els actes i contractes dels quals siguin part, excepte en els supòsits en què intervinguin persones o organismes subjectes a torn de repartiment. Els aranzels notarials, quan l'escriptura pública o qualsevol altre instrument públic vinguin imposats per la legislació cooperativa, tenen una reducció igual a la que es concedeix a l'Estat.

Disposició addicional cinquena. Quantia de les sancions.

El Govern de les Illes Balears, a proposta del conseller competent en matèria de cooperatives, pot actualitzar la quantia de les sancions establertes en l'article 148 d'aquesta llei, tenint en compte la variació dels índexs de preus al consum.

Disposició addicional sisena. Arbitratge.

Les discrepàncies o controvèrsies que puguin plantejar-se en les cooperatives, entre el consell rector o els apoderats, el comitè de recursos i els socis, fins i tot en el període de liquidació, poden ser sotmeses a arbitratge de dret regulat per la Llei 36/1998, de 5 de desembre, d'arbitratge. Això no obstant, si la discrepància afecta substancialment els principis cooperatius poden acudir a l'arbitratge d'equitat.

Disposició addicional setena. Creació d'un òrgan assessor i consultiu.

El Govern de les Illes Balears ha de crear un òrgan de caràcter consultiu i de participació, col·laboració i coordinació entre el moviment cooperatiu i l'Administració pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Disposició addicional vuitena. Normes especials.

Les cooperatives han d'estar subjectes al que estableix la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris, les altres disposicions sobre aquesta matèria i les disposicions sanitàries i assistencials que li siguin d'aplicació.

Disposició addicional novena. Mesures de foment per crear ocupació.

Totes les normes o incentius sobre treballadors per compte d'altri que tinguin per objecte consolidar i crear feines estables, tant les relatives a la Seguretat Social com a les modalitats de contractació, són d'aplicació als socis treballadors de les cooperatives de treball social i als socis de treball de les altres classes de cooperatives segons les previsions que regulin aquestes matèries en la legislació estatal competent, o la legislació que tingui aquestes competències.

Disposició addicional desena.

Els estatuts de les cooperatives de les Illes Balears, qualsevol que sigui la seva classe o data de constitució, no poden ser aplicats en contradicció amb el que disposa aquesta llei per considerar-se nuls.

Disposició addicional onzena.

Els socis treballadors de les cooperatives de treball associat o similars, han de gaudir dels beneficis de la seguretat social de conformitat amb la legislació estatal aplicable al cas, si bé poden optar entre la modalitat d'assimilats a treballadors per compte d'altri en el règim general de la Seguretat Social, o en els règims especials que procedeixi d'acord amb la seva activitat, o coma treballadors autònoms en el règim especial de treballadors autònoms. L'opció ha de ser exercida en els estatuts socials.

Disposició transitòria primera. Expedients en tramitació i aplicació temporal de la llei.

Els expedients en matèria de cooperatives iniciats abans de la vigència d'aquesta llei, s'han de tramitar i resoldre d'acord amb les disposicions previstes en la Llei general de cooperatives de 3/1987, llevat que els seus estatuts hagin estat adaptats a la Llei 27/1999, de 16 de juliol, en aquest cas li són d'aplicació les normes contingudes en aquest darrer text legal. D'igual manera, les cooperatives en liquidació s'han de sotmetre fins a la seva extinció a la legislació que li sigui aplicable segons el que preveu aquesta disposició.

Disposició transitòria segona. Adaptació dels estatuts.

1. En el termini màxim de vint-i-quatre mesos a partir de la data de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* d'aquesta llei, les cooperatives de les Illes Balears que han estat constituïdes conforme a la normativa anterior, han d'adaptar els seus estatuts a aquesta llei.

2. Les cooperatives que en aquest termini no han acreditat en el registre de cooperatives de les Illes Balears l'adaptació esmentada, queden dissoltes de ple dret i entren en període de liquidació, sense perjudici que la cooperativa acordi expressament la seva reactivació amb l'acord previ de l'assemblea general.

3. L'acord d'adaptació dels estatuts ha de ser adoptat per l'assemblea general, és suficient el vot a favor de la meitat més un dels socis presents i representats.

Disposició transitòria tercera. Anotacions registrals.

Mentre no entri en vigor el Reglament del registre de cooperatives de les Illes Balears, resulten d'aplicació les disposicions vigents fins a la data en matèria registral.

Disposició transitòria quarta. Certificat de denominacions.

Mentre no s'acompleixin les previsions de l'article 109 de la Llei 27/1999, de 16 de juliol, de cooperatives, el certificat negatiu de denominació ha de ser sol·licitat a la secció central del registre de cooperatives dependent del Ministeri de Treball i Afers Socials.

Disposició derogatòria única.

Es deroga el Decret 146/1989, de 30 de novembre, relatiu a societats cooperatives, publicat en el BOCAIB núm. 157, de 21 de desembre.

Disposició final primera. Entrada en vigor.

Aquesta llei entra en vigor al mes de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Disposició final segona. Normes per aplicar i desplegar la llei.

Es faculta el Govern de les Illes Balears perquè, a proposta de la Conselleria competent en matèria de cooperatives, dicti totes les disposicions que siguin precises per aplicar i desplegar aquesta llei. En tot cas, el Govern de les Illes Balears ha d'aprovar, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Reglament d'organització i funcionament del registre de cooperatives de les Illes Balears.

Disposició final tercera. Dret aplicable.

Les societats cooperatives de les Illes Balears s'han de regir per les previsions contingudes en aquesta llei, reglaments de desplegament i els seus estatuts socials.

Palma, a 19 de juliol de 2002.

El conseller de Treball i Formació:

Eberhard Grosske i Fiol.

El president:

Francesc Antich i Oliver.

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 4 de setembre del 2002, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2580/02, de salut de les Illes Balears.

Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Assumptes Socials, esmenes al projecte esmentat,

el text del qual s'insereix a continuació. Aquest termini finalitzarà dia 24 de setembre d'enguany, a les 14,00 hores.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

El president del Parlament:
Maximilià Morales i Gómez.

Antoni Garcías i Coll, secretari del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFICA que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió de dia 19 de juliol del 2002, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

22. Aprovació del Projecte de llei de salut de les Illes Balears.

El Consell de Govern, a proposta de la consellera de Salut i Consum, adopta l'acord següent:

"**Primer.** Aprovar el projecte de llei de salut de les Illes Balears.

Segon. Remetre el projecte de llei al Parlament per a la seva tramitació, segons disposa l'article 112 del Reglament de la Cambra."

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau del Molt Hble. Sr. President, que firmi i segelli a Palma, a dia 19 de juliol del 2002.

El secretari del Consell de Govern.
Vistiplau, el president.

B)

Projecte de llei de salut de les Illes Balears

Sumari

Exposició de motius

Títol preliminar

Títol I. Drets i deures dels ciutadans en l'àmbit sanitari.

Capítol I. Titulars dels drets i deures.

Capítol II. Drets bàsics.

Capítol III. Drets específics dels usuaris en els centres assistencials.

Capítol IV. Drets dels usuaris dels serveis sanitaris públics.

Capítol V. Deures dels usuaris del sistema sanitari.

Títol II. El sistema sanitari públic de les Illes Balears.

Capítol I. Estructura i finalitats del sistema.

Capítol II. Tipologia d'actuacions del sistema sanitari.

Capítol III. Pla de salut.

Capítol IV. Òrgans de participació.

Títol III. Competències de les administracions públiques.

Capítol I. Competències del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma.

Capítol II. Competències dels ens territorials.

Títol IV. La intervenció pública en relació a la salut individual i col·lectiva

Capítol I. La funció inspectora

Capítol II. La potestat sancionadora

Títol V. El Servei de Salut de les Illes Balears.

Capítol I. Disposicions generals.

Capítol II. Estructura i organització.

Capítol III. Règim jurídic.

Capítol IV. Règim financer i pressupostari.

Capítol V. Ordenació funcional dels serveis assistencials.

Capítol VI. Relacions amb la iniciativa privada.

Títol VI. Ordenació territorial sanitària.

Capítol I. Àrees de salut.

Capítol II. Zones Bàsiques de salut.

Disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i final.

Exposició de motius.

I

En l'ordenament jurídic espanyol, el dret a la protecció de la salut ve expressament reconegut en la Constitució, la qual atribueix als poders públics l'organització i tutela de la salut pública a través de les mesures que es consideren oportunes, tant en el seu vessant preventiu, com en la pròpia de prestació d'assistència sanitària. Aquest reconeixement constitucional s'ha plasmat en la Llei 14/1986 general de sanitat, de dia 25 d'abril, que, amb caràcter bàsic, recull tot el conjunt d'accions i dispositius encaminats a la protecció de la salut, i destaca el protagonisme i la suficiència de les comunitats autònomes en l'articulació d'una política pròpia en matèria sanitària. Però, no només la Llei general de sanitat estableix el marc normatiu de protecció de la salut, també ho fa la Llei orgànica 3/1986, de 14 de abril, de mesures especials en matèria de salut pública, que faculta les administracions públiques, dins l'àmbit de les seves competències, adoptar les mesures excepcionals d'intervenció sanitària en situacions de necessitat o d'urgència.

En l'àmbit de les Illes Balears, l'Estatut d'Autonomia atribueix a la comunitat autònoma, a l'article 10.14, la competència exclusiva en matèria de sanitat. Així mateix, l'article 11.5 del mateix text legal li atribueix el desenvolupament legislatiu i l'execució de la coordinació hospitalària, inclosa la de la Seguretat Social, i l'ordenació farmacèutica. Tot això sense oblidar la funció executiva de l'article 12.8 sobre la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social. A l'empara dels títols competencials esmentats, es pretén recollir en una norma de rang legal totes les accions relacionades amb la salut dels ciutadans, de manera integral i integrada, i començar per la formulació dels drets dels usuaris enfront dels processos assistencials en l'àrea sanitària, per continuar amb l'ordenació dels recursos sanitaris de les Illes, territorialment i de manera funcional, i finalitzar amb les accions del sistema sanitari públic de les Illes Balears.

Prèviament, el Parlament de les Illes Balears havia creat el Servei Balear de la Salut, mitjançant la Llei 4/1992, de 15 de juliol, comun sistema únic i harmonitzat de tots els recursos, els centres i els serveis de l'àmbit geogràfic de les Illes Balears, amb la meta d'aconseguir la integració, la desconcentració, la simplificació, la racionalització i, en definitiva, una optimització màxima dels serveis sanitaris existents o futurs. Certament, el retard en la transferència dels serveis i funcions de l'assistència sanitària de la Seguretat Social a la nostra comunitat va queixar de certa obsolescència la Llei del Servei Balear de la Salut. A més de regular únicament el Servei, sense contemplar altres

aspectes essencials en matèria de protecció de la salut. Per aquest motiu la Llei del 92 i les modificacions que s'hi han introduït per part de la Llei 20/2001, de 21 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública són substituïdes per aquesta, i s'integra la regulació del Servei de Salut en un text més ambiciós que regula totes les accions dels poders públics adreçades a la protecció de la salut.

II

En el marc de les competències assolides en l'Estatut, la Llei de salut de les Illes Balears es configura com a l'instrument normatiu més important de la comunitat autònoma per articular-ne el compromís amb els ciutadans, de cara a la protecció d'un aspecte tan essencial de la persona com és la salut. La llei té com eix central l'atenció de la salut del ciutadà en totes les vessants, des de l'educació per a la salut, les accions preventives, les mesures públiques de protecció de la salut individual i col·lectiva, fins a l'atenció de la malaltia, la rehabilitació funcional i la reincorporació social del pacient.

La Llei de salut de les Illes Balears tracta de recollir els aspectes més interessants de les regulacions comparades, adaptats naturalment, a la realitat social, geogràfica i sanitària de les Illes, especialment en l'estructuració del model organitzatiu.

Però, la Llei de salut de les Illes Balears no es limita a la regulació del Servei autonòmic de salut, ni tan sols a la formulació de l'ordenació sanitària de les Illes Balears. Amb una vocació més ambiciosa, pretén ser un instrument normatiu que reguli totes les accions dels poders públics relacionades amb la salut, però no només d'aquests. També el sector privat es veu implicat en una tasca tan important com la que la llei pretén: la protecció de la salut abans que aparegui la malaltia i el seu restabliment, en cas de pèrdua. El dret a la protecció de la salut configura un dret reconegut constitucionalment que requereix un desenvolupament legal en l'àmbit de les Illes Balears, en sintonia amb la regulació establerta en la Llei general de sanitat per a tot l'Estat, com a norma de caràcter bàsic per a totes les administracions sanitàries del territori nacional.

III

Prèviament a la regulació de les accions encaminades a la protecció i el restabliment de la salut és necessari plasmar els principis informadors en els quals es fonamenta l'articulació del dret a la protecció de la salut en el sistema sanitari públic de les Illes Balears, la qual cosa es recull en el títol preliminar; a més d'identificar l'objecte i l'àmbit subjectiu d'aplicació de la llei.

En el títol I es detallen els drets i deures dels ciutadans en l'àmbit sanitari. Aquest títol comença pels titulars dels drets, per continuar amb la regulació dels drets bàsics de tots relatius als serveis sanitaris i de salut de les Illes Balears, com a garantia del principi constitucional de protecció de la salut. En el capítol III d'aquest títol es contenen els drets específics dels usuaris dels centres assistencials, des del moment previ al naixement fins a la mort. Destaquen els drets en relació al naixement, a la intimitat i confidencialitat, la nova regulació del document vital i del consentiment informat, sense oblidar els drets del col·lectiu mereixedors d'especial protecció, els dels malalts mentals, i el dret a la història i documentació clínica. El capítol IV conté la formulació dels drets dels usuaris dels serveis sanitaris públics com a complement dels drets generals

establerts en el capítol II, i regula les funcions del defensor dels usuaris com a òrgan de garantia d'aquests drets. Finalment, en el capítol V es formulen els deures dels usuaris dels serveis sanitaris.

IV

El títol II de la llei regula el sistema sanitari públic de les Illes Balears, com el conjunt de recursos, normes, mitjans organitzatius i accions orientades a satisfer el dret a la protecció de la salut. El Govern i l'administració sanitària són els encarregats del funcionament del sistema.

El sistema sanitari públic de les Illes Balears, com a part del Sistema Nacional de Salut, té com a finalitats primordials la millora general en l'estat de la salut de la població, mitjançant la promoció de l'educació per a la salut, la prevenció, la planificació de les accions i la prestació d'una atenció integral i personalitzada. Per aconseguir aquestes finalitats, les administracions públiques competents, establertes a les Illes Balears, desenvoluparan tota una mena d'accions adreçades a protegir la salut abans que aparegui la malaltia i a l'atenció sanitària posterior, que es complementaran amb activitats de docència, investigació i formació a més de l'avaluació i control de la qualitat dels serveis sanitaris. Totes aquestes accions es dirigeixen a aconseguir la finalitat primordial de la llei.

V

El capítol III del títol II regula el Pla de Salut de les Illes Balears, el qual es configura a la llei com a l'instrument estratègic principal de planificació i coordinació sanitària, que es complementarà amb el Pla sociosanitari –de caràcter intersectorial– així com amb altres plans de desenvolupament d'aspectes més concrets de l'actuació sanitària (de la SIDA, de drogues, de salut mental, ...). Com a instrument estratègic, el Pla de Salut estableix les línies a desenvolupar per les estructures corresponents, tant sanitàries com alienes al sector. L'objectiu final és l'assumpció dels compromisos que involucrin a sectors socials, professionals i polítics.

El capítol IV preveu l'existència i les funcions dels òrgans de participació comunitària en el sistema sanitari públic de les Illes Balears, especialment el Consell de Salut, que s'adscriu a la Conselleria competent en matèria sanitària, com a l'òrgan col·legiat superior de participació comunitària i de consulta del sistema sanitari públic.

VI

Les competències i funcions de les diverses administracions públiques que actuen en matèria sanitària en el territori de les Illes Balears, vénen recollides en el títol III de la llei, que comença per definir les competències del Govern i de l'Administració de la comunitat autònoma (capítol I), i finalitza, en el capítol II amb les competències dels ens territorials de les Illes Balears. Aquestes competències es desenvolupen de conformitat amb el que disposa l'Estatut, la Llei general de sanitat, les lleis de consells insulars i de règim local i dins el marc del Pla de salut.

VII

El títol IV regula la intervenció pública en relació amb la salut individual i col·lectiva, la funció inspectora i la potestat sancionadora en matèria sanitària de manera estructurada en dos

capítols. En el primer es defineixen les funcions del personal que realitza funcions inspectores i es determina el caràcter públic de les actes i diligències inspectores, mentre que en el capítol II es regula l'exercici de la potestat sancionadora per l'administració sanitària autonòmica i tot el règim d'infraccions tipificades i sancions en matèria sanitària, a més de la possibilitat d'adoptar mesures cautelars per l'òrgan sancionador com a garantia del compliment del deures i obligacions establertes a aquesta llei, i a la resta de l'ordenament jurídic sanitari.

VIII

L'eix principal de l'organització sanitària pública dels serveis sanitaris de les Illes s'estructura en el títol V, on es regula el Servei de Salut de les Illes Balears com a ens públic, de caire autònom, dotat de personalitat jurídica i patrimoni propis, amb plena capacitat d'actuar i al qual s'encomana la gestió dels serveis públics assistencials. Aquest Servei de Salut s'adscriu a la conselleria competent en matèria sanitària. La llei estableix en general els objectius fonamentals que persegueix i la relació amb l'ens matriu.

L'estructura i l'organització del Servei de Salut, continguda en el capítol II, defineix els òrgans superiors de direcció i gestió de l'ens: el Consell General, el director general i el secretari general. El règim jurídic del Servei de Salut l'estableix aquesta llei i els seus estatuts, i la representació i defensa en judici s'atribueix als advocats que s'integren a l'escala corresponent del cos superior d'avocats de l'Administració de la comunitat autònoma, sense perjudici d'habilitar advocats col·legiats per a supòsits específics.

El règim pressupostari que es configura en la llei en el capítol IV, permet al Servei comptar amb el seu propi pressupost, i des del punt de vista financeres preveuen mesures de control permanent per part de la Intervenció de la comunitat autònoma.

El capítol V del títol V recull l'ordenació funcional dels serveis assistencials, estructurada en els nivells d'atenció sanitària, primària, especialitzada i d'urgències. L'atenció primària és el primer nivell d'assistència, mentre que l'especialitzada és el segon nivell. Aquest està configurat per la xarxa hospitalària pública de les Illes Balears, que també s'estructura en diversos nivells d'hospitals, en funció de l'especialització i complexitat dels processos de què disposen. El títol finalitza en el capítol VI, dedicat a les relacions amb la iniciativa privada, la qual s'articula al voltant del concert, com a modalitat consolidada de col·laboració del sector privat en la prestació dels serveis públics.

IX

L'ordenació sanitària territorial del sistema sanitari públic de les Illes és objecte de tractament en el títol VI, on es detalla l'organització del Servei de Salut en àrees de salut, com a estructura bàsica del sistema, sectors sanitaris i zones bàsiques de salut. Al Servei de Salut se li encomana la responsabilitat en la gestió unitària i integrada dels centres i serveis que en depenen, així com les prestacions i programes sanitaris a desenvolupar. Les àrees de salut s'estructuraran en els òrgans de participació, direcció i gestió que determinin els estatuts del Servei. Les àrees de salut es podran dividir territorialment en sectors sanitaris, responnent a la necessitat que l'ordenació territorial resulti operativa i funcioni amb eficàcia. Cadascuna

de les àrees disposarà d'un hospital públic per garantir l'atenció especialitzada als ciutadans. Per altra banda, les zones bàsiques de salut són el marc territorial i poblacional fonamental per a l'ordenació dels serveis d'atenció primària sanitària.

X

En conclusió, la Llei de Salut de les Illes Balears configura un sistema públic de salut universal, gratuït i solidari, que pretén ordenar tots els recursos sanitaris de manera eficient, tot i tenint en compte les peculiaritats de les Illes Balears, on històricament hem patit greus mancances de recursos en la xarxa pública, mitigades en part pel recurs a la doble assegurança.

En el procés d'elaboració s'ha sotmès a consulta dels sectors implicats i de tota la ciutadania, a través d'Internet. Sense oblidar la consulta del Consell Econòmic i Social, com a ens institucional que té la representació dels sectors socials.

La Llei de salut té vocació de perdurabilitat i per això ha tengut cura de ser flexible per adaptar-se a les situacions futures sense traumatismes, i s'ha de configurar com a un instrument al servei de tots els ciutadans de les Illes Balears.

Títol preliminar.

Article 1. Objecte.

1. La present llei té per objecte l'ordenació del sistema sanitari per tal de fer efectiu, en l'àmbit territorial de les Illes Balears, el dret a la protecció de la salut reconegut a l'article 43 de la Constitució.

2. En particular, aquesta llei:

- a) Defineix i garanteix els drets dels ciutadans en l'àmbit sanitari.
- b) Configura el marc jurídic fonamental del sistema sanitari públic.
- c) Delimita les competències de les administracions públiques en matèria de sanitat.
- d) Regula la funció inspectora i la potestat sancionadora en matèria sanitària.
- e) Estableix les regles bàsiques de l'organització i el funcionament del Servei de Salut de les Illes Balears.

Article 2. Àmbit subjectiu d'aplicació.

Aquesta llei s'aplica:

- a) Als ciutadans residents i als no residents, amb independència de la seva situació legal o administrativa.
- b) A les administracions públiques de les Illes Balears.
- c) A qualsevol altra persona jurídica, quan així s'estableixi en aquesta llei.

Article 3. Principis informadors.

La regulació continguda en aquesta llei s'inspira en els principis següents:

- a) Universalització de l'atenció sanitària per a tots els ciutadans de les Illes Balears.
- b) Concepció integral de la salut, de forma que compregui activitats de promoció, prevenció, assistència i rehabilitació, tenint en compte els aspectes biològics, psicològics i socials.

c) Equitat i superació de les desigualtats territorials i socials en la prestació dels serveis, donar prioritat a l'eficiència social i afavorir els col·lectius més desprotegits.

d) Eficàcia i eficiència en la gestió dels recursos sanitaris, amb incorporació de la millora continuada de la qualitat, mitjançant l'acreditació i l'avaluació continuada.

e) Descentralització, desconcentració, coordinació i responsabilitat en la gestió, d'acord amb una concepció integral i integrada del sistema sanitari balear.

f) Participació comunitària en la formulació de la política sanitària, a través dels drets d'informació i participació.

g) Participació dels professionals en l'organització i en l'ús racional de tots els recursos necessaris per a la bona pràctica clínica, basada en l'evidència científica.

h) Cooperació intersectorial com element cohesiu de les polítiques de tots els sectors amb responsabilitat en la salut.

i) Consideració del medi ambient com un factor d'incidència sobre la salut, individual i col·lectiva.

Títol I. Drets i deures dels ciutadans en l'àmbit sanitari.

Capítol I. Titulars dels drets i deures.

Article 4. Titulars dels drets i deures.

1. Sense perjudici del que preveu la legislació bàsica estatal, i amb independència de la seva situació legal o administrativa, són titulars dels drets i deures definits en aquesta llei, en els termes establerts en aquest títol:

a) Els espanyols i els estrangers residents en qualsevol dels municipis de les Illes Balears.

b) Els espanyols i els estrangers no residents a les Illes Balears que tinguin establerta la residència en el territori espanyol, amb l'abast determinat per la legislació estatal.

c) Els nacionals dels estats membres de la Unió Europea, respecte dels drets que resultin de l'aplicació del dret comunitari europeu i dels tractats i convenis subscrits per l'Estat espanyol que els siguin d'aplicació.

d) Els nacionals dels estats que no pertanyen a la Unió Europea, només respecte dels drets que els reconeguin les lleis, els tractats i els convenis subscrits per l'Estat espanyol amb el seu país d'origen.

2. No obstant el que es preveu a l'apartat anterior, es garantirà en tot cas a qualsevol persona l'atenció sanitària en situacions d'urgència, prestada pels professionals i amb la posterior facturació dels costos i despeses al beneficiari o tercer responsable.

Capítol II. Drets bàsics.

Article 5. Drets bàsics.

1. En els serveis i centres públics i privats tots tenen els drets següents:

a) A l'assistència sanitària en els termes establerts en aquesta llei.

b) Al respecte a la intimitat i a la personalitat, a la dignitat humana, i a ser atès sense cap mena de discriminació.

c) A obtenir informació sobre els diversos serveis sanitaris als quals es pot accedir, com també sobre el cost econòmic de les prestacions i els requisits per al seu ús.

d) A obtenir, en tots els centres i serveis sanitaris, còpia de la carta de drets i deures per la qual s'ha de regir la relació de l'usuari amb aquests.

e) A realitzar reclamacions pels funcionament dels serveis sanitaris i a fer suggeriments, així com a rebre una resposta en els termes prevists reglamentàriament.

f) A ser informats adequadament, en termes comprensibles, dels factors, situacions i causes de riscos per a la salut individual i col·lectiva.

2. Així mateix, tots tenen dret a rebre informació sanitària en la forma més idònia per a la seva comprensió i en una de les llengües oficials de la comunitat autònoma, i assegurar-se que aquella sigui intel·ligible per als pacients.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, i en la mesura que la planificació sanitària ho permeti, els centres i serveis sanitaris implantaran els mitjans necessaris per atendre les necessitats lingüístiques dels usuaris estrangers.

Capítol III. Drets específics dels usuaris en els centres assistencials.

Article 6. Dels drets específics en els centres assistencials.

A més dels drets reconeguts a tots per aquesta llei, els usuaris dels centres assistencials de titularitat pública o privada tenen també els drets reconeguts en aquest capítol.

Secció 1a. Drets en relació al naixement.

Article 7. Drets de la mare.

La dona, durant la gestació, el part i el puerperi, té dret a:

a) Obtenir informació continuada, completa i adequada sobre l'evolució de l'embaràs, part i postpart i estat del seu fill, expressada en termes comprensibles.

b) Rebre una atenció prenatal adequada i una educació maternal efectuada per un professional capacitat i estar acompanyada per una persona de la seva confiança durant el prepart, part i postpart, excepte causasuficientment justificada.

c) Ser informada adequadament de les diferents opcions de part, ja sigui natural, amb analgèsia, mitjançant cesària o qualsevol altra modalitat, amb els avantatges i inconvenients de cada opció; ser la protagonista sobre la decisió del tipus i modalitat del part que desitja amb l'assessorament dels professionals sanitaris; decidir les intervencions no estrictament necessàries des d'un punt de vista clínic, excepte en els casos on la urgència de la situació ho impedeixi.

d) A escollir durant el part i el postpart un únic professional referent del seu cas, quan siguin més d'un els professionals que l'atenen.

e) Tenir el nadó al seu costat des del moment del naixement i durant tota la seva estada hospitalària, sempre que la salut d'ambdós ho permeti; obtenir còpia de l'informe d'alta amb totes les dades del part, i el resum de l'estat neonatal.

f) Obtenir de l'organització de l'hospital els recursos necessaris per facilitar la lactància materna, d'acord amb les recomanacions de les autoritats sanitàries; obtenir informació sobre un altre tipus d'alimentació, quan la lactància materna no sigui possible, o bé no sigui l'opció elegida.

g) Atenció domiciliària durant i després del part, si n'és el cas.

Article 8. Drets del nadó.

Als nadons se'ls reconeixen els drets següents :

a) Rebre un tractament respectuós i digne, així com ser identificat immediatament mitjançant les mesures que es considerin adequades.

b) Tenir un únic referent mèdic, ser explorat després del naixement per un metge especialista en Pediatria i que se li realitzin les proves de detecció neonatal; si el seu estat de salut així ho requereix ser atès per personal qualificat amb els mitjans tècnics adequats i, que se li faciliti l'estimulació precoç en cas de tenir alguna disminució.

c) No ser sotmès a cap examen o intervenció, el propòsit del qual sigui la investigació, excepte amb el consentiment exprés i per escrit dels seus pares, o si n'és el cas, dels representats legals.

Article 9. Drets comuns de les mares i dels pares.

Els pares i les mares dels nadons, en relació amb l'assistència sanitària regulada en aquesta llei, tenen el dret a:

a) Rebre la informació comprensible, suficient i continuada, sobre el procés o evolució del seu fill o la seva filla, inclòs el diagnòstic, pronòstic i opcions de tractament, com també sobre les cures eventuals que rebí l'infant.

b) Tenir accés continuat al seu fill, si la situació clínica ho permet, així com participar en l'atenció i en la presa de decisions relacionades amb l'assistència sanitària que ha de rebre.

c) Rebre l'informe d'alta i la informació i l'assessorament necessaris per al seguiment del procés tant del fill com de la mare, per a llur integració en la xarxa sanitària i per a l'obtenció dels recursos socials de suport, si fos necessari.

Secció 2a. Dret a la intimitat i confidencialitat.**Article 10. Dret a la intimitat.**

1. El dret a la intimitat del pacient es concreta en el respecte a la confidencialitat de les dades que fan referència a la seva salut i a l'assistència o tractament. Les persones que no estiguin autoritzades degudament no poden accedir a aquestes dades.

2. Els centres sanitaris han d'adoptar les mesures oportunes per garantir el dret a la intimitat. A aquest efecte han d'elaborar normes i procediments protocolitzats per garantir l'accés a les dades dels pacients.

3. El personal dels centres i serveis sanitaris només podrà desvetllar les dades relatives a processos assistencials dels pacients en el casos legalment previstos.

Article 11. Dret a la informació assistencial.

1. El pacient té dret que se li faciliti en termes comprensibles informació completa i continuada, verbal i escrita, sobre el seu procés, inclosos el diagnòstic, pronòstic i opcions de tractament. No obstant, es respectarà la voluntat del pacient al qual se li ofereixen les alternatives següents:

- No voler ser informat.

- Donar-li l'opció de decidir entre les distintes opcions terapèutiques del centre.
- Renunciar al tractament.

2. El metge responsable del pacient ha de garantir el compliment del dret a la informació. Els professionals assistencials que l'atenen i li apliquen una tècnica o un procediment concret també han d'assumir la responsabilitat en el procés d'informació al pacient.

3. El pacient té dret a ser advertit de les possibilitats d'utilització dels procediments de diagnòstic i terapèutics que se li apliquen en un projecte docent o d'investigació que, en cap cas, no podrà comportar perill addicional conegut per a la salut. Reglamentàriament, es determinaran els supòsits en què serà imprescindible la prèvia informació al pacient i la seva autorització per escrit, així com l'acceptació per part del metge i de la direcció del corresponent centre sanitari.

4. Es reconeix el dret del pacient a una segona opinió mèdica, en els termes que reglamentàriament es determini, amb la finalitat d'enfortir la relació bàsica entre el metge i el pacient, i complementar les possibilitats d'atenció.

5. Tot pacient té dret a rebre l'informe d'alta hospitalària en acabar l'estada en el centre assistencial, en un termini raonable.

6. Les persones autoritzades pel pacient també tenen dret a ser informades en els termes establerts en aquest article.

Secció 3a. Dret a l'autonomia del pacient.**Article 12. El consentiment informat.**

1. Qualsevol intervenció en l'àmbit de la salut requereix que la persona afectada n'hagi donat el consentiment específic i lliure i n'hagi estat prèviament informada.

2. El consentiment s'ha de manifestar per escrit en els casos d'intervencions quirúrgiques, procediments diagnòstics invasius i, en general, quan es duen a terme procediments que suposin riscos i inconvenients notoris i previsibles susceptibles de repercutir en la salut del pacient.

3. El pacient podrà revocar per escrit el consentiment en qualsevol moment.

4. No és necessària l'exigència del consentiment en les situacions següents:

a) Quan la manca d'intervenció comporti un risc per a la salut pública.

b) Quan el cas impliqui una urgència que no permeti demores per la possibilitat d'ocasionar lesions irreversibles o existir risc de mort.

c) Quan el pacient hagi manifestat per escrit el desig de no ser informat.

5. En el cas d'incapacitat del pacient per prendre decisions, el dret sobre qualsevol tipus d'intervenció que afecti la seva salut correspondrà als representants legals que determini la sentència d'incapacitat. En el cas d'inexistència de declaració judicial, correspondrà als seus familiars, a la seva parella i, subsidiàriament, a les persones properes a ell.

6. Pel que fa als menors d'edat, el dret a decidir correspondrà als pares, tutors o curadors que ostentin la representació legal.

L'opinió del menor serà presa en consideració en funció de la seva edat i el seu grau de maduresa, d'acord amb el que estableixen les lleis civils. Quan hi hagi disparitat de criteris entre els representants legals del menor i la institució sanitària, la darrera autorització se sotmetrà a l'autoritat judicial.

Secció 4a. Dret a la documentació clínica.

Article 13. Formulació del dret.

1. Tot usuari del sistema sanitari té dret a la constància per escrit, o en suport tècnic adequat a l'efecte, de tot el seu procés assistencial.

2. Igualment té dret a accedir a la seva documentació clínica i que se li faciliti còpia dels documents, informes o dades.

3. Només tendran dret a obtenir la documentació clínica, mitjançant el previ consentiment de l'usuari, les persones autoritzades per aquest, el qual podrà substituir pels seus representants legals, en cas de minoria d'edat o incapacitat.

Article 14. La història clínica.

1. La història clínica és el conjunt de documents agrupats en un expedient, que conté les diverses actuacions relatives al procés assistencial de cada malalt i la identificació dels metges i de la resta de professionals sanitaris que hi intervenen.

2. La història clínica ha de contenir, en tot cas, les dades personals, les de l'assistència i les clínicoassistencials. Hi constaran així mateix les accions, les intervencions i les prescripcions fetes per cada professional sanitari, quan hi participin més d'un metge o d'un equip assistencial.

3. Reglamentàriament es regularà el contingut complet de la història clínica i els usos d'aquesta.

4. Els centres sanitaris han de disposar d'un model normalitzat d'història clínica que reculli els continguts fixats reglamentàriament, adaptats al nivell assistencial que tenen i a la classe de prestació que realitzen.

Article 15. Deure de secret de les dades de la documentació clínica.

1. El personal que tenguí accés a la documentació clínica queda subjecte al deure de guardar el secret sobre les dades consultades.

2. Reglamentàriament es regularà el dret d'accés, custòdia, conservació i altres aspectes relatius a la documentació clínica.

Secció 5a. Drets dels pacients que pertanyen a col·lectius que mereixen una protecció especial.

Article 16. Formulació dels drets.

1. L'administració sanitària posarà en marxa programes i actuacions específics destinats als col·lectius subjectes a un major risc sanitari per tal de donar efectivitat als drets reconeguts amb caràcter general per aquesta llei.

2. A aquest efecte, les administracions competents es coordinaran i promouran la participació dels col·lectius afectats en les accions esmentades a l'apartat anterior.

Secció 6a. Drets dels malalts mentals.

Article 17. Drets específics dels malalts mentals.

1. Els qui pateixin una malaltia mental i estiguin ingressats en un centre assistencial tenen dret a:

a) Que la direcció del centre sol·liciti la corresponent autorització judicial per a la continuació de l'internament si desapareix la plenitud de facultats mentals, quan l'ingrés hagi estat voluntari.

b) Que es revisi periòdicament la necessitat de l'internament quan l'ingrés hagi estat forçós.

2. L'administració sanitària, per tal de garantir els drets dels malalts mentals, ha d'actuar d'acord amb els criteris següents:

a) La plena incorporació de les actuacions relatives a la salut mental en el sistema sanitari general i la total equiparació del malalt mental a les altres persones que requereixin serveis sanitaris i socials.

b) L'atenció integral i multidisciplinària, d'acord amb la concepció social de la malaltia mental.

c) L'atenció als problemes de salut mental s'ha de fer preferentment en l'àmbit comunitari i s'ha de potenciar l'assistència ambulatoria, minimitzar l'hospitalària, a més de donar suport a la família del malalt mental.

Secció 7a. Dret a manifestar les voluntats anticipadament.

Article 18. Les voluntats anticipades.

1. Les persones majors d'edat, amb capacitat suficient, tenen dret a atorgar i remetre al metge responsable un document de voluntats anticipades, en el qual, de manera lliure, expressen les instruccions que s'han de tenir en compte quan es trobin en una situació que no els permeti expressar personalment la voluntat.

2. En aquest document, la persona pot també designar un representant que és l'interlocutor vàlid i necessari amb el metge o l'equip sanitari, perquè el substitueixi.

3. La declaració de voluntats anticipades s'ha de plasmar mitjançant una de les formes següents:

a) Davant tres testimonis, majors d'edat i amb plena capacitat d'obrar, dos dels quals, com a mínim, no han de tenir relació de parentiu fins al segon grau, ni estar vinculats per relació patrimonial amb el declarant.

b) Manifestació davant notari, supòsit en el qual no serà necessària la presència de testimonis.

4. Les voluntats anticipades que incorporen previsions contràries a l'ordenament jurídic o que no es corresponen amb el que el subjecte ha previst a l'hora d'emetre-les, no es tendran en compte. En aquests casos, s'ha de fer l'anotació raonada pertinent en la història clínica del pacient.

5. La persona que ha atorgat voluntats anticipades, els seus familiars o el seu representant ha de lliurar el document que les conté al centre sanitari on la persona és atesa, per a la seva incorporació a la història clínica del pacient.

6. Els centres facilitaran informació i models dels documents de voluntats anticipades.

Capítol IV. Drets dels usuaris dels serveis sanitaris públics.**Secció 1a. Drets generals.****Article 19. Drets dels usuaris dels serveis sanitaris públics.**

Els usuaris dels serveis sanitaris públics de les Illes Balears tenen també dret a:

a) La lliure elecció de metge, servei i centre, dins l'àrea de salut i d'acord amb la planificació de l'assistència sanitària. En l'atenció primària aquest dret es concreta en la possibilitat d'elecció de metge de família i de pediatra, d'entre els que en presten serveis a l'àrea de salut corresponent al seu lloc de residència.

b) Les prestacions bàsiques del Sistema Nacional de Salut. L'administració sanitària de la comunitat autònoma pot establir prestacions complementàries tal com els medicaments homeopàtics, que seran efectives prèvia programació expressa i dotació pressupostària específica.

c) Obtenir els medicaments i productes sanitaris que es considerin necessaris per promoure, conservar i restablir la salut, d'acord amb els criteris bàsics d'ús racional, en els termes que reglamentàriament s'estableixin.

d) Obtenir, dins les possibilitats pressupostàries del Servei de Salut, una habitació individual per garantir la millora del servei i el dret a la intimitat i confidencialitat de cada usuari.

e) Estar informat d'una manera intel·ligible, suficient i adequada de les distintes opcions i tècniques terapèutiques -farmacològiques i no farmacològiques- pertinents per al tractament del seu procés.

f) Participar, de manera activa i informada, en la presa de decisions terapèutiques que afectin la seva persona, especialment davant situacions on existeixin diferents alternatives de tractament basades en l'evidència científica.

Secció 2a. Garanties dels drets dels usuaris.**Article 20. El Defensor dels usuaris.**

1. Es crea el Defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears com a l'òrgan encarregat de la defensa dels drets d'aquells, el qual desenvoluparà les seves funcions amb plena autonomia funcional.

2. El Defensor dels usuaris estarà adscrit a la Conselleria competent en matèria sanitària i donarà compte de les seves actuacions, anualment, al Consell de Salut de les Illes Balears.

Article 21. Designació.

El Defensor dels usuaris serà designat pel Consell de Govern, oït el Consell de Salut, per un període de cinc anys, entre juristes de reconeguda competència o professionals amb experiència en l'administració sanitària.

Article 22. Actuacions.

1. El Defensor dels usuaris podrà actuar d'ofici o sol·licitud de tota persona natural que invoqui un interès legítim.

2. Les actuacions realitzades pel defensor dels usuaris poden ser del tipus següent:

a) Atendre les reclamacions, queixes o denúncies presentades dins l'àmbit sanitari.

b) Iniciar les investigacions corresponents per aclarir-les.

c) Formular suggeriments, propostes o recomanacions a l'Administració i a les entitats privades a fi d'adequar les seves actuacions al que preveu aquesta llei.

d) Mantenir entrevistes amb les persones de l'Administració que siguin objecte de la denúncia, reclamació o queixa dels usuaris.

e) Emetre informe anualment al Consell de Salut del resultat de les seves actuacions.

3. En la seva investigació, el defensor dels usuaris podrà sol·licitar de les Administracions competents la informació detallada que es consideri necessària, quedant garantida la més absoluta reserva i confidencialitat en la seva actuació.

4. Si de les actuacions realitzades pel defensor dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears en l'estudi de les reclamacions, queixes o denúncies presentades es dedueix la possibilitat d'existència de responsabilitat administrativa, elevarà la seva proposta al Consell de Salut.

Article 23. Règim jurídic.

Reglamentàriament el Consell de Govern establirà l'estructura de l'òrgan, així com les incompatibilitats, situació administrativa i el règim que li sigui d'aplicació.

Capítol V. Deures dels usuaris del sistema sanitari.**Article 24. Deures.**

Sense perjudici dels deures reconeguts a la legislació bàsica estatal, els usuaris del sistema sanitari estan subjectes als deures següents:

a) Acomplir les prescripcions generals de naturalesa sanitària comuns a tota la població, així com les específiques determinades pels serveis sanitaris.

b) Utilitzar les instal·lacions a fi que es mantinguin en condicions d'habitabilitat, higiene i seguretat adequada.

c) Vetllar per l'ús adequat dels recursos oferts pel sistema sanitari, fonamentalment d'allò que es refereix a la utilització dels serveis, procediments de baixa laboral o incapacitat permanent i prestacions terapèutiques i socials.

d) Acomplir les normes i procediments d'ús i accés als drets que se li atorguin a través d'aquesta llei.

e) Mantenir el degut respecte a les normes establertes en cada centre, així com al personal que n'hi presti els serveis.

f) Firmar, en cas de negar-se a les actuacions sanitàries i no acceptar el tractament, el document pertinent, en el qual quedarà expressat amb claredat que el pacient ha quedat suficientment informat i rebutja el procediment suggerit.

Títol II. El sistema sanitari públic de les Illes Balears.

Capítol I. Estructura i finalitats del sistema.

Article 25. Sistema sanitari públic de les Illes Balears.

1. El Sistema sanitari públic de les Illes Balears és el conjunt de recursos, normes, mitjans organitzatius i accions orientats a satisfer el dret a la protecció de la salut.

2. El Govern i l'administració sanitària de la comunitat autònoma garanteixen el bon funcionament del Sistema mitjançant l'exercici de facultats de direcció, coordinació, ordenació, planificació, avaluació i control que li atribueix aquesta llei i la resta de l'ordenament jurídic.

Article 26. Finalitats del Sistema sanitari públic de les Illes Balears.

El Sistema sanitari públic de les Illes Balears, com a part del Sistema Nacional de Salut, té com a missions fonamentals:

- a) L'extensió dels seus serveis a tota la població en els termes prevists en aquesta llei, per garantir la solidaritat i la cohesió territorial i social.
- b) Millorar l'estat de salut de la població.
- c) Promocionar la salut de les persones i col·lectius.
- d) Promoure l'educació per a la salut de la població.
- e) Proveir l'assistència sanitària individual i personalitzada.
- f) Complimentar la informació sanitària per establir la vigilància i la intervenció epidemiològica.
- g) Garantir l'assegurament i el finançament públic del sistema.
- h) L'ús preferent dels serveis sanitaris públics en la provisió de serveis.
- i) La prestació d'una atenció integral de la salut, per procurar alts nivells de qualitat degudament controlats i avaluats.
- j) La planificació de les prioritats de l'atenció sanitària a partir de les necessitats de salut de la població.
- k) La distribució òptima dels mitjans econòmics afectes al finançament dels serveis i prestacions sanitaris.
- l) El foment de la formació, la docència i la investigació en l'àmbit de la salut.

Capítol II. Tipologia d'actuacions del sistema sanitari.

Article 27. Actuacions bàsiques.

El sistema sanitari públic de les Illes Balears, a través de les administracions públiques competents, desenvolupa les actuacions següents:

- a) De planificació i ordenació.
- b) D'autoritat sanitària.
- c) De protecció de la salut pública.
- d) D'assistència sanitària.
- e) De formació.
- f) De recerca.
- g) D'avaluació i millora contínua de la qualitat.
- h) De salut laboral
- i) De salut ambiental.

Article 28. Actuacions de planificació i ordenació sanitària.

Són actuacions de planificació i ordenació sanitària les següents:

- a) La definició de les polítiques de salut per mitjà del Pla de salut i els corresponents plans i programes de salut.
- b) L'ordenació sanitària territorial per mitjà del mapa d'ordenació sanitària.
- c) L'ordenació de prestacions sanitàries.
- d) L'exercici de les funcions relatives a les professions i col·legis professionals d'àmbit sanitari establertes a l'ordenament jurídic.
- e) L'avaluació i el control de les actuacions tant pel que fa a la gestió com a la qualitat dels serveis.

Article 29. Actuacions d'autoritat sanitària.

Les funcions d'autoritat sanitària comprenen:

- a) Les autoritzacions administratives sanitàries i l'ordenació i la gestió dels registres sanitaris.
- b) Les declaracions d'interès sanitari.
- c) Les acreditacions i certificacions de centres, serveis i professionals sanitaris i de les activitats de formació d'aquests.
- d) La inspecció de les activitats que afecten la salut de les persones.
- e) L'exercici de la potestat sancionadora en matèria sanitària.

Article 30. Actuacions de protecció de la salut pública.

Per a la defensa i promoció de la salut pública correspon a l'administració sanitària:

- a) La valoració de la situació de salut col·lectiva, que inclou la difusió periòdica d'informes sobre l'estat de salut de la població de les Illes Balears.
- b) La protecció de la salut, en especial el control dels factors mediambientals, i el seu seguiment; l'avaluació dels riscos per a la salut de les persones; la garantia de la seguretat dels aliments.
- c) El control en la distribució i dispensació dels medicaments, de manera que es faci un ús racional d'aquests, i dels efectes adversos que puguin produir, per mitjà de les actuacions de Farmacovigilància.
- d) La vigilància i l'anàlisi epidemiològica, així com la responsabilitat de promoure i gestionar els registres de malalties.
- e) La promoció de la salut, l'educació per a la salut i la prevenció de malalties.
- f) La garantia del funcionament dels laboratoris de salut pública.
- g) La vigilància de la salut laboral en la vessant de salut pública.

Article 31. Actuacions d'assistència sanitària.

L'assistència sanitària es duu a terme mitjançant l'atenció integral a la salut de la població, i a través dels dispositius en els nivells següents:

- a) Atenció primària de salut, que garanteix l'accessibilitat als serveis i ofereix la continuïtat de l'assistència per mitjà de l'adscripció a un centre de salut.
- b) Atenció de nivell especialitzat i hospitalari, per garantir la coordinació i continuïtat de l'assistència.
- c) Atenció a la salut mental, d'acord amb les prescripcions del Pla de salut mental.

d) Atenció sociosanitària coordinada amb les administracions responsables dels serveis socials, d'acord amb el Pla sociosanitari.

e) Atenció a les drogodependències i altres addiccions, d'acord amb el Pla autonòmic de drogues i normes reguladores d'altres conductes addictives.

f) L'atenció d'urgències i emergències sanitàries.

g) La prestació de productes farmacèutics, terapèutics, diagnòstics necessaris per a la promoció de la salut, curació i rehabilitació de la malaltia.

Article 32. Actuacions de formació.

La millora de la formació tècnica i científica en l'àmbit sanitari exigeix dels òrgans competents:

a) Garantir la formació contínua dels professionals i del personal que presta serveis en el sector de la salut, que serà acreditada i avaluada per la conselleria competent en matèria sanitària.

b) Col·laborar amb l'administració educativa, les universitats i els col·legis professionals, en l'establiment de plans de formació sanitària.

c) Col·laborar amb l'exercici de funcions docents i l'organització i execució de la formació.

Article 33. Actuacions de recerca.

1. L'administració sanitària ha de promoure la investigació científica per tal d'aportar coneixements que permetin la millora de la salut de la població. Tots els centres i serveis sanitaris han d'estar en disposició d'afavorir la recerca.

2. Per a l'exercici de les actuacions de recerca en ciències de la salut, l'administració sanitària col·laborarà amb l'administració educativa, amb la Universitat de les Illes Balears, i amb altres institucions públiques i privades per tal de crear centres, serveis o organismes dedicats a donar suport científic i tècnic al sistema sanitari, que podran estar dotats de personalitat jurídica.

3. Al mateix temps, l'administració sanitària garantirà els drets dels ciutadans pel que fa a la bona pràctica clínica, confidencialitat de dades i seguretat dels subjectes sotmesos a la investigació científica.

Article 34. Actuacions d'avaluació i millora contínua de la qualitat.

1. La qualitat assistencial informarà totes les activitats del personal dels centres, i serveis sanitaris i sociosanitaris.

2. Reglamentàriament s'establiran els procediments d'avaluació i control de la qualitat dels serveis i dels processos assistencials.

Article 35. Actuacions en matèria de salut laboral.

En matèria de salut laboral, l'administració sanitària realitza les actuacions següents:

a) Vigilància de la salut; recollida i anàlisi de la informació sobre les persones exposades a riscos laborals; elaboració dels corresponents mapes de riscos que permetin implantar mesures per al diagnòstic precoç i la prevenció.

b) Promoció de mesures sanitàries de prevenció dels riscos laborals.

c) Acreditació, avaluació i control de les actuacions sanitàries dels serveis de prevenció i promoció de la formació sanitària del personal d'aquests serveis.

d) Qualsevol altra establerta en la legislació de prevenció de riscos laborals, sense perjudici de les competències atribuïdes a altres òrgans de l'Administració a les lleis específiques.

Article 36. Actuacions en matèria de salut ambiental.

1. Tots tenen dret a viure en un entorn ambiental sa.

2. Serà objecte d'avaluació, seguiment i intervenció per part de l'administració sanitària, les actuacions següents, relacionades amb el desenvolupament de les polítiques de salut ambiental:

a) La promoció i millora dels sistemes de sanejament, proveïment d'aigües, eliminació i tractament de residus líquids i sòlids, la promoció i millora dels sistemes de sanejament i control de l'aire, amb especial atenció a la contaminació atmosfèrica, la vigilància sanitària i l'adequació a la salut del medi ambient en tots els àmbits de la vida, inclòs l'habitatge.

b) L'establiment de les prohibicions i requisits mínims per a l'ús i tràfec de béns i serveis, quan suposin un risc per a la salut ambiental.

c) La suspensió de l'exercici de determinades activitats, el tancament d'empreses i la intervenció de les seves instal·lacions, així com dels seus mitjans materials i personals, quan tenguin una repercussió extraordinària i negativa per a la salut ambiental.

d) L'establiment de normes i directrius per al control i inspecció de les condicions higienicosanitàries, i de funcionament de les activitats alimentàries, locals de convivència col·lectiva, i dels medi ambient en el qual es desenvolupa la vida humana.

Capítol III. Pla de salut.

Article 37. Característiques essencials.

1. El Pla de salut és l'instrument estratègic principal de planificació i coordinació sanitària de les Illes Balears, que es desenvolupa a través dels plans i programes complementaris.

2. Com a instrument estratègic, el Pla de salut estableix les línies d'actuació i els objectius concrets a desenvolupar per part de les estructures corresponents, tant sanitàries com alienes al sector, i es coordina amb els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 38. Contingut necessari.

El Pla de salut es basa en una orientació positiva del concepte de salut. A partir del coneixement de l'estat de salut de la població, ha de formular objectius de millora de la salut i de disminució de riscos, i ha de definir les intervencions i accions prioritàries per afrontar les necessitats detectades. Per aconseguir-ho, el Pla de salut ha de contenir necessàriament:

a) Les dades sobre l'estat de salut de la població.

b) Els objectius generals i específics per àrees i sectors.

c) La prioritització de les actuacions públiques.

d) La definició de les estratègies sanitàries i socials.

e) La descripció i avaluació dels recursos per a l'assumpció dels objectius, amb coordinació amb els pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

f) Els instruments que l'han de desenvolupar.

g) L'àmbit de vigència temporal.

h) El mecanisme de finançament, d'acord amb la planificació pressupostària.

Article 39. Procediment d'elaboració i aprovació.

1. La conselleria competent en matèria de sanitat estableix la metodologia per a la formulació de l'Avantprojecte del Pla de salut i garanteix la participació de les administracions de les Illes Balears, dels professionals sanitaris i de les entitats i organitzacions socials de l'àmbit sanitari.

2. Correspon al Consell de Govern l'aprovació del Pla, a proposta del titular de la conselleria competent en matèria de sanitat, una vegada oït el Consell de Salut de les Illes Balears.

3. El Parlament ha de ser informat pel Govern del contingut del Pla i dels resultats del procés d'avaluació i seguiment d'aquest.

Article 40. Caràcter vinculant del Pla.

1. Les determinacions del Pla de salut, una vegada publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, s'incorporen a l'ordenament jurídic com a disposicions reglamentàries i, en conseqüència, seran vinculants per a les administracions públiques i per als subjectes privats en les termes prevists en el propi Pla.

2. El Pla podrà establir condicions generals per a l'obtenció de subvencions i ajudes de les administracions públiques en matèria de salut.

Capítol IV. Òrgans de participació.

Secció 1a. El Consell de Salut.

Article 41. Naturalesa.

1. El Consell de Salut és l'òrgan superior de participació comunitària i consulta del sistema sanitari públic de les Illes Balears, adscrit a la conselleria competent en matèria de sanitat.

2. La composició i règim de funcionament d'aquest òrgan es determina per reglament, el qual assegura la participació dels ens territorials de les Illes Balears, de les organitzacions sindicals i empresarials més representatives i dels col·legis professionals d'àmbit sanitari i de representants d'entitats ciutadanes, relacionades amb la salut, així com de les associacions de consumidors i usuaris.

Article 42. Funcions.

Correspon al Consell de Salut:

a) Assessorar el Govern, la conselleria competent en matèria de sanitat i el Servei de Salut de les Illes Balears en relació a l'establiment i l'execució de les polítiques sanitàries.

b) Emetre informe, quan així li'n requereixi el titular de la conselleria competent en matèria de sanitat, en relació als avantprojectes de llei i projectes de disposicions reglamentàries, el contingut dels quals afecti les competències sanitàries.

c) Emetre informe sobre l'Avantprojecte de Pla de salut de les Illes Balears.

d) Conèixer i informar la memòria anual de la conselleria competent en matèria de sanitat i del Servei de Salut de les Illes Balears.

e) Formular propostes i recomanacions a les autoritats sanitàries, inclosos els òrgans de direcció del Servei de Salut de les Illes Balears, en relació a la salut de la població.

f) Qualsevol altra que se li atribueixi d'acord amb la llei.

Secció 2a. Altres òrgans de consulta i participació.

Article 43. Consells de salut d'àrea i de zona.

Els serveis sanitaris públics s'organitzaran de manera que es faci efectiva la participació ciutadana en els consells d'àrea i de zona de salut, d'acord amb el que preveu el títol VI d'aquesta llei.

Article 44. Altres òrgans de participació.

Reglamentàriament es podran preveure altres òrgans de participació i consulta per a àmbits concrets de l'acció sanitària, determinant-ne la vinculació orgànica i les funcions administratives.

Títol III. Competències de les administracions públiques.

Capítol I. Competències del govern i de l'administració de la comunitat autònoma.

Article 45. Competències del Govern.

Correspon al Govern de les Illes Balears la superior direcció de la política de salut, l'exercici de la potestat reglamentària i la planificació bàsica en aquesta matèria, i l'establiment de les directrius corresponents.

Article 46. Competències de l'administració sanitària de la comunitat autònoma.

1. L'Administració de la comunitat autònoma, d'acord amb les directrius del Govern, exerceix les competències que té atribuïdes en matèria de sanitat i higiene, assistència sanitària, coordinació hospitalària i ordenació farmacèutica.

2. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'exercir, d'acord amb la llei present, les funcions administratives que li assigna l'ordenament jurídic en matèria sanitària.

Capítol II. Competències dels ens territorials.

Article 47. Competències dels consells insulars.

1. Correspon als consells insulars l'exercici de les competències sanitàries i sociosanitàries que se'ls atribueixi per llei del Parlament.

2. D'acord amb la legislació de règim local, els consells insulars prestaran assistència i cooperació als municipis per a l'exercici més eficaç de les competències sanitàries previstes en aquesta llei.

Article 48. Competències dels municipis.

1. Corresponen als municipis les competències sanitàries i sociosanitàries que els atribueix la llei 14/1986, general de sanitat i la legislació de règim local.

2. La comunitat autònoma pot transferir o delegar als municipis qualsevol funció sanitària en les condicions previstes en la legislació vigent.

3. Per al desenvolupament de les seves funcions, les corporacions locals poden sol·licitar la col·laboració dels recursos sanitaris de l'àrea de salut corresponent.

Article 49. Coordinació interadministrativa.

1. El Govern de la comunitat autònoma podrà, mitjançant decret, establir plans i directrius de coordinació de l'actuació de les entitats territorials de les Illes Balears en matèria sanitària i sociosanitària, d'acord amb les condicions fixades en la legislació vigent.

2. La coordinació haurà de perseguir alguna de les finalitats següents:

- a) L'eficàcia dels recursos públics en situacions d'emergència sanitària.
- b) L'actuació davant problemes greus de salut col·lectiva.
- c) L'adopció de mesures de prevenció i protecció sanitàries en els àmbits de la seguretat alimentària i la sanitat ambiental.
- d) La lluita contra les malalties infeccioses.
- e) La gestió adequada dels residus sanitaris perillosos.

Títol IV. La intervenció pública en relació amb la salut individual i col·lectiva.

Article 50. Actuacions.

L'administració sanitària, en l'exercici de les seves competències, ha de realitzar les actuacions següents:

- a) Establir els registres, mètodes d'anàlisi, sistemes d'informació i estadístiques necessàries per al coneixement de les diferents situacions de salut de les quals se'n puguin derivar accions d'intervenció.
- b) Establir autoritzacions sanitàries i sotmetre al règim de registre, quan s'escaigui, els professionals, empreses i productes.
- c) Exigir autorització administrativa per a la creació, funcionament i modificacions dels centres i serveis sanitaris.
- d) Controlar i inspeccionar les condicions higièniques sanitàries de funcionament de les activitats, locals i edificis de convivència pública o col·lectiva, com també del medi en què es desenvolupa la vida humana.
- e) Controlar i inspeccionar les activitats alimentàries.
- f) Ordenar l'exercici de la policia sanitària mortuòria.
- g) Controlar i inspeccionar els centres i serveis sanitaris assistencials, així com les seves activitats de promoció i publicitat, especialment la publicitat mèdica sanitària.

Article 51. Actuacions de control sanitari.

1. L'administració sanitària en l'exercici de les seves competències ha de realitzar les següents actuacions:

- a) Establir limitacions preventives de caràcter administratiu respecte a aquelles activitats públiques o privades que, directament o indirectament puguin tenir conseqüències negatives per a la salut.
- b) Establir requisits mínims i prohibicions per a l'ús i tràfic dels béns i productes quan impliquin un risc o dany per a la salut.
- c) Adoptar les mesures adients d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva, sense perjudici de les indemnitzacions procedents.

2. Les mesures i actuacions previstes en l'apartat anterior que s'ordenin amb caràcter obligatori i d'urgència o necessitat, s'han d'adaptar als criteris expressats a l'article 28 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i a la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública.

Capítol I. La funció inspectora.

Article 52. Funcions d'inspecció.

1. L'administració sanitària, en exercici de la funció inspectora:

- a) Controla el compliment de la normativa sanitària.
- b) Verifica els fets objecte de queixa, reclamació o denúncia dels particulars en matèria de salut.
- c) Supervisa l'aplicació de les subvencions i ajudes en matèria sanitària.
- d) Informa i assessora sobre els requisits sanitaris establerts per a l'exercici de determinades activitats.
- e) Desenvolupa qualsevol altra funció que, en relació a la seva finalitat institucional, se li atribueixi per llei o reglament.

2. Les actes i diligències complimentades pel personal que exerceix les funcions de control i inspecció, formalitzades d'acord amb els requisits legals pertinents, tenen la consideració de document públic i fan prova, excepte acreditació o prova en contra, dels fets continguts en aquestes.

Article 53. Els serveis d'inspecció.

1. Les funcions establertes a l'article anterior les exerceixen els funcionaris integrants dels serveis d'inspecció de les administracions competents.

2. Els inspectors sanitaris tenen la condició d'agent de l'autoritat a tots els efectes.

3. El personal que duu a terme funcions d'inspecció, quan les exerceix i n'acrediti, si és necessari, la identitat, està facultat per:

- a) Entrar lliurement i sense prèvia notificació en tot centre o establiment subjecte a l'àmbit de la present llei.
- b) Procedir a les proves, investigacions o exàmens necessaris per comprovar el compliment de la normativa vigent.
- c) Prendre o treure mostres per a la comprovació del compliment de les disposicions aplicables i realitzar totes les actuacions que siguin necessàries per comprovar el compliment de la normativa sanitària vigent.
- d) Adoptar les mesures cautelars necessàries a fi d'evitar perjudicis per a la salut en els casos d'urgent necessitat. En aquest supòsit el personal encarregat de la inspecció ha de donar compte immediat de les mesures adoptades a les autoritats sanitàries competents, que les han de ratificar.
- e) Realitzar totes les actuacions que siguin necessàries pel correcte exercici de les funcions d'inspecció i, especialment, formular requeriments específics a l'objecte d'eliminar riscos sanitaris per a la salut pública.

4. Com a conseqüència de les actuacions d'inspecció i amb l'audiència prèvia de l'interessat, les autoritats sanitàries competents poden ordenar la suspensió provisional, prohibició d'activitats i clausura definitiva de centres i establiments, per requerir-ho la protecció de la salut col·lectiva o per

incompliment dels requisits exigits per a la seva instal·lació o funcionament.

Capítol II. La potestat sancionadora.

Article 54. Règim d'infraccions.

1. Constitueixen infraccions sanitàries administratives les accions o omissions tipificades com a tals en aquesta llei, sempre que no siguin constitutives de delictes.

2. Les infraccions es qualifiquen com a lleus, greus i molt greus.

Article 55. Infraccions lleus.

Són infraccions lleus:

a) Les simples irregularitats en el compliment dels deures establerts en aquesta llei o només de desenvolupament, quan no tinguin repercussió greu per a la salut de les persones o per als drets legítims d'aquestes.

b) La manca d'observació de les prescripcions contingudes en aquesta llei i de les disposicions que la desenvolupen, comesa per simple negligència i sense intencionalitat.

c) Les conductes tipificades com a faltes greus, en les quals concorrin circumstàncies atenuants i sempre que no hagin produït danys a la salut.

Article 56. Infraccions greus.

Són infraccions greus:

a) Les accions deliberadament contràries als drets reconeguts en aquesta llei o en les normes de desenvolupament sempre que no es qualifiquin de molt greus.

b) Aquelles que es produeixin per absència de controls i precaucions exigibles en l'activitat, instal·lació o servei.

c) L'incompliment dels requeriments específics formulats per les autoritats sanitàries quan sigui la primera vegada.

d) La realització d'actuacions que afectin greument la salut ambiental i que en tinguin una repercussió negativa.

e) El subministrament de dades falses o fraudulentament a les autoritats sanitàries o a la inspecció sanitària.

f) La negativa, obstrucció o resistència a subministrar dades, facilitar informació o prestar col·laboració a les autoritats sanitàries o a la inspecció sanitària.

g) L'obertura d'un centre sanitari o sociosanitari, o la modificació de la seva capacitat assistencial, sense autorització administrativa, però que compleix els requisits establerts en les normes sanitàries.

h) La reincidència en la comissió d'infraccions lleus en els darrers dotze mesos.

i) Les infraccions concurrents amb altres faltes lleus o que hagin servit per a facilitar-les o encobrir-les.

Article 57. Infraccions molt greus.

Són infraccions molt greus:

a) Les accions intencionadament contràries als drets reconeguts en aquesta llei o en les normes de desenvolupament, que tinguin un dany notori per a la salut.

b) L'incompliment reiterat dels requeriments específics formulats per les autoritats sanitàries i la inspecció de sanitat, a l'objecte de fer complir la llei.

c) La negativa absoluta a facilitar informació o prestar col·laboració als serveis d'inspecció.

d) La represàlia, coacció, amenaça o qualsevol altra classe de pressió feta a l'autoritat sanitària o als seus agents.

e) La reincidència en la comissió de faltes greus en els darrers cinc anys.

f) L'obertura, trasllat o tancament d'un centre, servei o establiment sanitari o sociosanitari, o la modificació de la seva capacitat assistencial, sense haver obtingut l'autorització administrativa sanitària i que no compti amb els requisits exigits en les normes sanitàries.

g) Les que, en raó dels elements contemplats en el present capítol, mereixin la qualificació de molt greus, o no procedeixi la qualificació com a faltes greus o lleus.

Article 58. Responsabilitat.

1. Són responsables de les infraccions les persones físiques o jurídiques que siguin autores de les conductes o omissions descrites en aquest títol.

2. La responsabilitat pot exigir-se també als subjectes que, sense tenir la consideració d'autors, tenen el deure de prevenir la infracció quan no han adoptat les mesures necessàries per evitar la comissió de la infracció.

Article 59. Règim de sancions.

1. A les infraccions establertes en aquest títol corresponen les sancions següents:

a) A les infraccions lleus, amonestació escrita o multa d'entre cent i sis mil euros.

b) A les infraccions greus, multa d'entre sis mil un i seixanta mil euros.

c) Les infraccions molt greus han de ser sancionades amb multes d'entre seixanta mil un i un milió d'euros. Aquestes podran arribar al quintuple del valor dels productes o serveis objecte de les infraccions.

2. A més de les sancions previstes a l'apartat anterior, per la comissió d'infraccions greus i molt greus poden imposar-se totes o alguna de les sancions següents:

a) Suspensió de les activitats professionals o empresarials per un període comprès entre un i quinze mesos.

b) Clausura de centres, serveis, instal·lacions i establiments per un període màxim de cinc anys.

c) Inhabilitació per ser beneficiari de subvencions i ajudes de l'administració sanitària per un període comprès entre un i cinc anys.

Article 60. Criteris graduadors de les sancions.

Les sancions establertes en l'article anterior s'han d'imposar, preferentment, en grau mínim si no hi concorre cap de les circumstàncies esmentades a continuació, en grau mig si hi concorre una de les circumstàncies i en grau màxim si hi concorren dues o més circumstàncies de les següents:

a) Dany o perjudici causat a la salut pública.

b) Negligència greu en la conducta infractora.

c) Reiteració en la conducta infractora.

d) Menyspreu manifest dels drets reconeguts en aquesta llei.

e) Manca de col·laboració en la reparació de la situació fàctica alterada.

f) La generalització de la infracció de manera que afecti un col·lectiu.

Article 61. Prescripció d'infraccions i sancions.

1. Les infraccions establertes en aquesta llei prescriuen:

- a) Les lleus a l'any.
- b) Les greus als dos anys.
- c) Les molt greus als cinc anys.

2. Les sancions imposades d'acord amb aquesta llei prescriuen:

- a) Les lleus als sis mesos.
- b) Les greus a l'any.
- c) Les molt greus als tres anys.

Article 62. Mesures cautelars.

L'òrgan competent per iniciar el procediment sancionador podrà adoptar en qualsevol moment mesures cautelars a fi d'assegurar el compliment de la resolució definitiva que hagi de dictar-se. En tot cas podrà decidir:

- a) La suspensió total o parcial de l'activitat.
- b) La clausura de centres, serveis, instal·lacions i establiments.
- c) L'exigència de fiances o caucions en garantia del compliment de previsible sancions.

Article 63 . Documentació dels procediments.

Els expedients i, en general, la documentació dels procediments d'inspecció i sancionadors, instruïts a l'empara d'aquesta llei, hauran de conservar-se íntegrament a les dependències oficials, com a mínim durant deu anys, comptadors des de la data d'inici del procediment.

Títol V. El Servei de Salut de les Illes Balears.

Capítol I. Disposicions generals.

Article 64. Naturalesa.

1. El Servei de Salut de les Illes Balears és un ens públic de caràcter autònom, dotat de personalitat jurídica i patrimoni propis, i amb plena capacitat per actuar en el compliment de les seves finalitats, al qual es confia la gestió dels serveis públics sanitaris de caràcter assistencial de les Illes Balears.

2. Aquesta entitat s'adscriu a la conselleria competent en matèria de sanitat.

Article 65. Principis informadors.

1. L'organització i el funcionament del Servei de Salut han d'adequar-se als principis de desconcentració, descentralització, coordinació i responsabilitat en la gestió, d'acord amb la concepció integral i integrada del sistema sanitari.

2. Així mateix, l'actuació de l'entitat ha de basar-se en el reconeixement de l'eficiència com un requisit per a l'equitat en la distribució social dels recursos públics, els quals s'han d'administrar, tot garantint-ne els drets d'informació i participació dels ciutadans.

3. La llei garanteix l'accessibilitat de tots els usuaris als serveis sanitaris assistencials.

Article 66. Objectius fonamentals.

Són objectius fonamentals del Servei de Salut:

- a) Participar en la definició de les prioritats de l'atenció sanitària a partir de les necessitats de salut de la població.
- b) Distribuir, de manera òptima, els mitjans econòmics assignats al finançament dels serveis i prestacions sanitàries.
- c) Garantir que les prestacions es gestionin de manera eficient.
- d) Garantir, avaluar i millorar la qualitat del servei al ciutadà, tant en l'assistència com en el tracte.
- e) Promoure la participació dels professionals en la gestió del sistema sanitari balear i fomentar la motivació professional.
- f) Fomentar la formació, la docència i la investigació en l'àmbit de la salut.

Article 67. Gestió dels serveis.

1. El Servei de Salut ha de desenvolupar les seves funcions en el marc de les directrius i prioritats de la política sanitària general, d'acord amb els criteris generals establerts en la planificació sanitària corresponent.

2. Per al desenvolupament més eficaç de la seva gestió, el Servei pot:

- a) Exercir les seves funcions mitjançant entitats que en depenguin, d'acord amb la legislació reguladora del sector públic.
- b) Formalitzar acords, convenis o altres fórmules de gestió integrada o compartida amb altres entitats públiques o privades, encaminades a una òptima coordinació i al millor aprofitament dels recursos sanitaris disponibles.

Article 68. Relacions amb l'Administració de la comunitat autònoma.

1. La conselleria competent en matèria de sanitat orienta i coordina l'actuació del Servei de Salut :

- a) Participa en els òrgans de govern de l'entitat.
- b) Estableix plans, programes i directrius de caràcter vinculant.
- c) Aprova la proposta d'avantprojecte de pressupost de l'entitat.
- d) Assigna els recursos econòmics en funció dels objectius establerts.
- e) Exerceix les funcions que autoritzen, avaluadores i de control que estableix l'ordenament jurídic.
- f) Requereix informació sobre l'actuació de l'entitat.

2. Les relacions ordinàries entre la conselleria i el Servei de Salut es duen a terme:

- a) Directament entre els òrgans que siguin competents en cada cas en ambdues instàncies.
- b) Per mitjà dels òrgans de govern de l'entitat en els quals hi ha representació de la conselleria.
- c) Per mitjà dels òrgans de coordinació i col·laboració que s'estableixin d'acord amb els estatuts de l'entitat.

Capítol II. Estructura i organització.**Article 69. Estructura i organització.**

1. El Servei de Salut s'organitza d'acord amb aquesta llei i els seus estatuts.
2. Són òrgans superiors de direcció i gestió:
 - a) El Consell General.
 - b) El director general.
 - c) El secretari general.
3. La composició del Consell General, presidit pel titular de la conselleria competent en matèria de sanitat, està integrat pel director general de l'entitat, pels representats de les administracions territorials de les Illes Balears i per la resta de membres que determinin els estatuts.
4. El director general ha de ser nomenat per decret del Govern, a proposta del titular de la conselleria competent en matèria de sanitat.
5. El secretari general ha de ser nomenat pel conseller competent en matèria de sanitat, a proposta del director general de l'entitat.

Capítol III. Règim jurídic.**Article 70.**

1. El règim jurídic del Servei de Salut l'estableix, en el marc de la legislació reguladora del sector públic, aquesta llei i els estatuts.
2. Els estatuts són aprovats per decret del Govern, a proposta del Consell General de l'entitat.
3. El règim de recursos, sense perjudici del que estableix en aquesta matèria la legislació bàsica de l'Estat, s'atén a les regles següents:
 - a) Els actes del Consell General esgoten la via administrativa.
 - b) Contra els actes del director general es pot interposar recurs d'alçada davant el Consell General.
 - c) Contra els actes dictats per altres òrgans es pot interposar recurs d'alçada davant el director general.

Article 71. Representació i defensa en judici.

1. La representació i defensa en judici del Servei de Salut correspon preferentment als advocats integrants dels seus serveis jurídics, els quals s'integren en l'escala del cos superior d'avocats de l'Administració de la comunitat autònoma, que es crea en la disposició addicional setena de la present llei. Excepcionalment, en els termes que reglamentàriament s'estableixin, la representació i defensa en judici podrà correspondre també als advocats del cos superior d'avocats de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
2. Aquestes funcions es duran a terme sota la direcció del òrgan que tenguia atribuïda la competència en matèria de representació i defensa en judici de la Administració de la comunitat autònoma i en coordinació amb aquest, en els termes que reglamentàriament s'estableixen.

3. Els estatuts determinaran els casos en què la representació i defensa de l'entitat podrà encarregar-se, mitjançant habilitació a advocats col·legiats.

Capítol IV. Règim financer i pressupostari.**Article 72. Pressuposts.**

1. El Servei de Salut de les Illes Balears compta amb el seu propi pressupost que s'inclou en els pressuposts generals de la comunitat autònoma.
2. La proposta d'avantprojecte de pressupost del Servei s'elabora per la pròpia entitat d'acord amb les directrius i els criteris de planificació establerts per la conselleria competent en matèria de sanitat, de manera coordinada amb el Pla de salut.

Article 73. Gestió econòmica.

1. La gestió econòmica del Servei de Salut de les Illes Balears es basa en els principis de racionalització, simplificació, eficàcia i eficiència de l'organització sanitària.
2. Els òrgans competents han d'adoptar les mesures adients per fer efectius aquests principis en:
 - a) Els centres i serveis dependents que han de comptar amb un sistema integrat de gestió que permeti implantar una direcció per a objectius i un control per resultats, delimitar clarament les responsabilitats de direcció i gestió, i establir un adequat control de qualitat assistencial i de costos.
 - b) Els sistemes per formar personal especialista en direcció, gestió i administració sanitària.
 - c) L'establiment de mecanismes perquè els centres i serveis esmentats comuniquin periòdicament la informació que s'estableixi reglamentàriament amb la finalitat d'exercir les funcions de control i avaluació.

Article 74. Control financer.

1. L'exercici del control financer es realitzarà de manera permanent per la Intervenció General de la comunitat autònoma.
2. No obstant això, el Consell de Govern podrà acordar que el control financer permanent es pugui substituir per la fiscalització prèvia en qualsevol de les modalitats d'aquesta, en els programes i centres on així es determini.

Capítol V. Ordenació funcional dels serveis assistencials.**Article 75. Disposicions generals.**

La prestació de l'assistència sanitària a càrrec dels centres, i serveis dependents del Servei de Salut, s'adequarà a les prescripcions d'aquest capítol.

Article 76. Atenció sanitària.

L'atenció sanitària s'ha de prestar de manera integrada i coordinada a través de programes mèdics preventius, curatius, rehabilitadors, d'higiene i educació sanitària, en els centres i serveis sanitaris, de manera que es garanteixi l'actuació dels recursos apropiats segons les necessitats de salut dels ciutadans i d'acord amb la planificació sanitària.

Article 77. Atenció primària.

1. L'atenció primària assumeix la responsabilitat continuada sobre la salut de la població. S'ha de prestar pels professionals d'aquest nivell, i ha de disposar per a això dels mitjans i recursos per a la prevenció, promoció, diagnòstic, tractament i rehabilitació.

2. L'atenció primària la presten els professionals de l'equip d'atenció primària de la zona de salut corresponent, el qual constitueix el nucli bàsic d'atenció des del qual s'orienta l'atenció compartida, entesa com una continuïtat en els processos d'atenció a la salut, des del primer contacte i amb independència del dispositiu en què aquesta tingui lloc. Aquest equip presta una atenció primària integral, continuada i d'urgència, com també és responsable de les mesures de promoció de salut, prevenció de les malalties i educació sanitària de la població de la zona bàsica de salut.

3. L'equip d'atenció primària ha d'actuar coordinadament amb la conselleria competent en matèria sanitària, especialment en la promoció i defensa de la salut pública, com també en el control i la inspecció sanitària.

Article 78. Atenció especialitzada.

1. L'atenció especialitzada presta serveis de caràcter preventiu, assistencial i rehabilitador, en coordinació amb l'atenció primària i la resta de dispositius del Servei de Salut.

2. L'atenció especialitzada es presta fonamentalment pel personal sanitari dels centres hospitalaris i d'altres centres dels serveis públics assistencials. Eventualment es prestarà en àmbits no hospitalaris quan així s'estableixi.

3. L'hospital és l'estructura sanitària bàsica on es desenvolupa l'atenció especialitzada, programada i urgent, tant en règim d'internament com ambulatori, a la població de l'àmbit territorial corresponent.

4. Els serveis hospitalaris poden designar-se com a serveis de referència per a tota la xarxa assistencial, els quals han de comptar amb la màxima especialització i amb la més elevada tecnologia. A aquests serveis poden accedir-hi tots els usuaris del sistema sanitari públic, una vegada superades les possibilitats de diagnòstic i de tractament en altres centres de l'àrea de salut.

Article 79. Coordinació d'altres dispositius assistencials.

1. Els òrgans competents han d'establir mesures adequades per garantir la coordinació i interrelació entre els diferents centres i serveis sanitaris, així com de les diverses unitats i nivells assistencials, tant dins l'àrea de salut, com entre les diferents àrees de salut.

2. L'atenció sociosanitària es prestarà de manera coordinada, d'acord amb les previsions contingudes en el Pla sociosanitari.

3. La xarxa assistencial s'ha de coordinar amb el Banc de Sang i el Banc de Teixits i Ossos de la comunitat. Els bancs comunitaris són els únics proveïdors de sang, hemoderivats, teixits i ossos de la xarxa pública i privada de les Illes Balears.

Article 80. Finalitats dels serveis públics assistencials.

Els serveis públics assistencials tenen com a finalitats:

a) Oferir a la població els mitjans tècnics i humans de diagnòstic, tractament i rehabilitació adequats, sempre que la prestació d'aquests no sigui possible en els nivells d'atenció primària, així com l'atenció d'urgències que correspongui.

b) Possibilitar l'internament hospitalari als pacients que ho necessitin.

c) Participar en les campanyes de promoció de la salut, prevenció de malalties, educació sanitària, epidemiològica i d'investigació, d'acord amb les directrius emanades de la conselleria competent en matèria sanitària, per al desenvolupament de la política sanitària general i la dels programes sanitaris de l'àrea de salut que corresponguin.

d) Prestar l'assistència sanitària en règim de consultes externes.

e) Col·laborar en la formació del personal sanitari, així com en les comeses d'informació sanitària i estadística, tant del Servei de Salut com de la conselleria competent.

Article 81. Atenció de les urgències i emergències sanitàries.

1. L'atenció de la demanda sanitària urgent s'ha de prestar:

a) A través dels dispositius específics d'urgències i emergències sanitàries de les Illes Balears.

b) En l'àmbit de l'atenció primària, pel personal sanitari dels centres de salut i, especialment, dels punts d'atenció continuada, coordinadament amb el personal sanitari dels centres hospitalaris i els serveis d'emergències.

c) En l'àmbit de l'atenció especialitzada, pel personal sanitari dels centres hospitalaris que es determinen com a responsables d'oferir l'assistència a urgències mèdiques, a través de les seves unitats i serveis de cures crítiques i d'urgències.

2. Els dispositius d'urgències i emergències sanitàries es coordinaran amb el Banc de Sang de les Illes Balears, en els casos en què es requereixin aportacions extraordinàries de sang i hemoderivats.

Capítol VI. Relacions amb la iniciativa privada.**Article 82. Marc de relacions.**

L'administració sanitària de les Illes Balears es relaciona amb els dispositius assistencials privats mitjançant l'exercici de funcions d'ordenació, d'avaluació i d'instruments de col·laboració.

Article 83. Forma de col·laboració.

1. La col·laboració de les entitats sanitàries privades amb el Servei de Salut de les Illes Balears s'instrumenta preferentment a través de concerts per a la prestació de serveis sanitaris.

2. Els concerts es regeixen, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, pel que disposa aquesta llei i, supletòriament, pel que estableix la legislació de contractació administrativa.

3. Les entitats i organitzacions sense fi de lucre tenen preferència en la subscripció de concerts.

4. Els concerts s'han de formalitzar d'acord amb els principis de subsidiarietat respecte dels serveis públics i optimització dels recursos, en igualtat de condicions de qualitat, eficàcia i eficiència en l'atenció sanitària.

Article 84. Requisits i contingut dels concerts.

1. Per a la formalització dels concerts, les institucions i entitats que col·laborin amb el Servei de Salut han de reunir els requisits mínims següents:

- a) Acreditació del centre o establiment on es prestaran els serveis.
- b) Acompliment de les normes de comptabilitat, fiscals, laborals i de seguretat social, així com també les disposicions que afectin l'activitat objecte de concert.

2. Els concerts hauran de tenir el contingut mínim següent:

- a) La descripció dels serveis, recursos i prestacions que es concerten i dels objectius a aconseguir.
- b) El règim d'accés dels usuaris amb cobertura pública que serà gratuït.
- c) El cost dels serveis a concertar i la forma de pagament.
- d) La duració del concert i les causes de renovació o extinció d'aquest.
- e) El procediment d'avaluació dels centres concertats.
- f) El règim d'inspecció dels centres i serveis concertats.
- g) Les conseqüències de l'incompliment.

Article 85. Durada, revisió i extinció dels concerts.

1. Els concerts tendran una durada màxima de quatre anys, prorrogables amb els límits establerts a les normes de contractació.

2. Es podrà establir en el concert la possibilitat de revisió en finalitzar cada exercici econòmic amb la finalitat d'adequar les condicions econòmiques i les prestacions a les necessitats de la conjuntura.

3. Els concerts s'extingeixen per les següents causes:

- a) El compliment del termini.
- b) El mutu acord.
- c) L'incompliment de les normes d'acreditació vigents.
- d) L'establiment de serveis sanitaris i complementaris sense autorització.
- e) La violació dels drets dels usuaris dels serveis sanitaris.
- f) L'incompliment greu dels requisits, condicions i obligacions assolides en el concert.
- g) Qualsevol altra prevista en el concert.

Títol VI. Ordenació territorial sanitària.**Article 86. Principis de l'ordenació territorial.**

El Servei de Salut s'organitza territorialment en àrees de salut, sectors sanitaris i zones bàsiques de salut.

Capítol I. Àrees i sectors de salut.**Article 87. Naturalesa de l'àrea de salut.**

1. L'àrea de salut és la divisió territorial fonamental del Servei de Salut, i constitueix el marc de referència per al desenvolupament de programes de la salut i prevenció de les malalties, la gestió dels centres i serveis sanitaris, i l'aplicació de les prestacions del sistema. A més, es configura com a l'àmbit de referència per al finançament de les actuacions sanitàries que s'hi desenvolupen.

2. L'aprovació i modificació dels límits de les àrees de salut es du a terme per decret del Govern, previ informe del Consell General del Servei de Salut i havent oït el Consell de Salut.

3. Cada àrea de salut ha de disposar, com a mínim, d'un hospital públic.

Article 88. Objectius.

En el marc de les finalitats assignades al Servei de Salut, l'activitat en les àrees de salut ha d'estar orientada a assegurar:

- a) Una organització funcional dirigida al servei de l'usuari.
- b) La participació dels ciutadans en les actuacions i programes sanitaris.
- c) Una organització integrada dels serveis de promoció i protecció de la salut, prevenció de la malaltia i atenció primària en l'àmbit comunitari.
- d) L'adequada continuïtat entre l'atenció primària i l'atenció especialitzada i hospitalària.
- e) L'apropament i accessibilitat dels serveis a tota la població.
- f) La gestió dels recursos econòmics assignats a aquesta amb criteris d'economia, de racionalitat i eficiència.
- g) La gestió integral dels nivells assistencials.

Article 89. Estructura.

1. Les àrees de salut, podran estructurar-se com a òrgans desconcentrats del Servei de Salut, i organitzar-se d'acord amb els estatuts, els quals hauran de preveure, com a mínim, els òrgans de participació, de direcció i gestió de les àrees.

2. Les circumstàncies singulars i de doble insularitat de l'Illa de Formentera seran considerades per l'administració sanitària en la planificació i gestió de l'assistència sanitària.

3. Les àrees de salut es poden organitzar territorialment en sectors sanitaris, que constituïran estructures funcionals per a la coordinació dels recursos sanitaris de les zones bàsiques de salut.

4. Reglamentàriament es determinarà la composició i funcionament dels òrgans de gestió i participació de les àrees i sectors.

Capítol II. Zones bàsiques de salut.**Article 90. Zones bàsiques de salut.**

1. La zona bàsica de salut és el marc territorial i poblacional fonamental per a l'ordenació dels serveis d'atenció primària. Dóna suport a l'atenció sanitària que presta l'equip d'atenció primària, i possibilita el desenvolupament d'una atenció integral encaminada a la promoció de la salut, tant individual com col·lectiva, a la prevenció, a la curació i a la rehabilitació.

2. Correspon al Govern mitjançant decret, amb l'informe previ del Consell General del Servei de Salut i havent oït el Consell de Salut, la delimitació de les zones una vegada atesos els factors geogràfics, demogràfics, socials, epidemiològics, de vies de comunicació i de recursos sanitaris.

3. En cada zona es determinarà el municipi cabdal d'acord amb els criteris de l'apartat anterior.

Article 91. Centres de salut.

1. Els centres de salut són l'estructura física i funcional on es desenvolupen les activitats pròpies de l'atenció primària en els àmbits de promoció, prevenció, atenció curativa, rehabilitació i reinserció social, així com el de la participació comunitària.

2. Cadascuna de les zones bàsiques de salut ha de comptar amb un d'aquests centres, els quals s'han d'ubicar preferentment en els municipis que siguin capçalera de zona.

3. El centre de salut, com a institució sanitària:

- a) Assumeix la gestió dels recursos corresponents a l'àmbit d'actuació en el qual opera.
- b) Coordina els serveis que en depenen.

Disposició addicional primera.

Les referències a l'organisme Servei Balear de la Salut que es contenen a l'ordenament jurídic s'han d'entendre referides al Servei de Salut de les Illes Balears.

Disposició addicional segona.

1. Correspon al Servei de Salut de les Illes Balears l'exercici de les competències de gestió de les prestacions sanitàries de la Seguretat Social en el marc d'allò que disposa el Reial decret 1478 /2001, de 29 de desembre, de traspàs a la comunitat autònoma de funcions i de serveis de l'INSALUD, i en el termes establerts pel Govern de les Illes Balears.

2. Els béns, drets, serveis i personal dependent de les entitats gestores de la Seguretat Social, objecte del traspàs de funcions i serveis, s'adscriuen al Servei de Salut.

Disposició addicional tercera.

1. La Tresoreria General de la comunitat autònoma té al seu càrrec la funció de tresoreria dels ingressos i pagaments del Servei de Salut i els centralitza sigui quina sigui la seva procedència.

2. Reglamentàriament es podrà establir un règim diferent de Tresoreria del previst a l'apartat anterior.

Disposició addicional quarta.

En el termini de sis mesos, comptadors des de l'entrada en vigor de la llei, el Govern presentarà al Parlament un projecte de llei regulador de l'Estatut del personal sanitari que contempli, d'una manera homogènia, la regulació del personal sanitari propi i el transferit.

Disposició addicional cinquena.

El Servei de Salut de les Illes Balears adoptarà les mesures necessàries per a la normalització de l'ús de la llengua catalana en els centres i serveis que en depenen.

Disposició addicional sisena.

1. En tots els centres assistencials, de caràcter privat, la informació escrita a l'usuari sobre els serveis i prestacions sanitàries haurà de figurar, com a mínim, en llengua catalana.

2. Així mateix, aquests centres hauran d'estar en condicions d'oferir, igualment en llengua catalana, aquesta informació verbalment.

Aquests deures anteriors seran exigibles a partir dels sis mesos comptadors des de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

Disposició addicional setena.

Es modifica el punt setè de la disposició addicional primera de la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de la Funció Pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears en el sentit d'afegir el següent paràgraf:

“Es crea l'escala d'advocats del Servei de Salut de les Illes Balears, que s'integra en el cos superior d'advocats de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.”

Disposició transitòria primera.

Mentre que no s'aprovin els Estatuts del Servei de Salut, les competències d'autorització i disposició de la despesa, així com les del Servei de Salut relatives a la formalització de contractes, concerts, convenis i subvencions correspondran:

- En despeses de quantia superior a sis milions d'euros, al titular de la conselleria competent en matèria sanitària, amb l'autorització prèvia del Consell de Govern.

- En despeses de quantia igual o inferior a sis milions d'euros, al director general del Servei de la Salut, si bé es requerirà l'autorització prèvia del titular de la conselleria competent en matèria sanitària quan la despesa excedeixi d'un milió dos-cents mil euros.

Disposició transitòria segona.

Els drets establerts a les lletres c) i d) de l'article cinquè d'aquesta llei, només seran exigibles una vegada transcorreguts sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta.

Disposició transitòria tercera.

Mentre no es produeixi la integració dels lletrats de l'INSALUD transferits a la Comunitat Autònoma en l'escala que es crea en la Disposició Addicional setena, la representació i defensa en judici del Servei de Salut de les Illes Balears podrà ser exercida pels lletrats esmentats.

Disposició derogatòria.

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que contradiguin el que s'estableix en la present llei i, en particular la Llei 4/1992, de 15 de juliol, del Servei Balear de la Salut.

Disposició final.

1. Es faculta el Govern de les Illes Balears per dictar les disposicions necessàries en execució i desenvolupament d'aquesta llei.

2. Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, a 19 de juliol del 2002.

La consellera de Salut i Consum:

Aina Maria Salom i Soler.
El president:
Francesc Antich i Oliver.

Ordre de Publicació

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 4 de setembre del 2002, d'acord amb el que disposa l'article 112 del Reglament del Parlament, admeté a tràmit el Projecte de Llei RGE núm. 2640/02, d'avaluacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears.

Els Hbles. Srs. Diputats i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies, que comptarà des del dia següent al de la seva publicació, per presentar davant la Mesa de la Comissió d'Assumptes Socials, esmenes al projecte esmentat, el text del qual s'insereix a continuació. Aquest termini finalitzarà dia 24 de setembre d'enguany, a les 14,00 hores.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

El president del Parlament:

Maximilià Morales i Gómez.

Antoni Garcías i Coll, secretari del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFICA que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió de 2 d'agost del 2002, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

37. Aprovació del Projecte de Llei d'avaluacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears.

A proposta de la consellera de Medi Ambient, el Consell de Govern adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el projecte de Llei d'avaluacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears.

Segon. Trametre l'esmentat projecte de Llei al Parlament de les Illes Balears, d'acord amb l'article 112 del Reglament de la Cambra".

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau del Molt Hble. Sr. President, que firm i segell a Palma, a dia 2 d'agost del 2002.

El secretari del Consell de Govern.

Vistiplau, el president.

C)

Projecte de llei d'avaluacions per a la protecció del medi ambient a les Illes Balears

Exposició de motius

I

L'avaluació d'impacte ambiental dels projectes, plans i programes que tenen efectes significatius sobre el medi ambient és una de les tècniques de més significació dins el dret ambiental. Nascuda de l'experiència nord-americana alhora que es formulava la política ambiental nacional, potenciada en diversos fòrums internacionals, arriba al nostre àmbit perrà de

les exigències derivades de l'ingrés en la Unió Europea amb la Directiva 85/337/CEE.

La comunitat autònoma de les Illes Balears va ser la primera autoritat espanyola que va incorporar aquesta directiva mitjançant el Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'avaluació d'impacte ambiental, uns mesos abans que es publicqués el Reial decret legislatiu 1302/1986, de 28 de juny, d'avaluació d'impacte ambiental. Així mateix, convé destacar que la normativa balear contenia uns compromisos més grans de protecció ambiental que la regulació estatal, fins al punt que es va avançar d'una manera notable a les exigències que imposava la interpretació correcta de la Directiva 85/337/CEE, segons ha establert la jurisprudència comunitària europea.

No obstant això, el cas és que en gran manera la regulació balear ha esdevingut obsoleta. En aquest sentit, no s'ha d'oblidar que es va aprovar amb caràcter provisional, a fi de permetre, com n'assenyalava el preàmbul, "un període d'experimentació i correcció previ a la reglamentació definitiva". Així mateix, l'evolució que ha sofert la regulació de la tècnica de l'avaluació d'impacte ambiental, en el dret comparat i en el dret comunitari europeu, ha estat enorme. La Directiva 97/11/CE va modificar amb profunditat la Directiva 85/337/CEE ampliant-ne de manera significativa l'àmbit d'aplicació de l'avaluació, la qual cosa va determinar la necessitat del canvi legislatiu nacional, que es va produir, amb caràcter provisional, mitjançant el Reial decret llei 9/2000, de 6 d'octubre, i, ja amb caràcter definitiu, mitjançant la Llei 6/2001, de 8 de maig.

També s'hi ha d'afegir l'aprovació recent de la nova Directiva 2001/42/CE, que ha omplert una llacuna important del dret estatal en establir l'avaluació dels efectes ambientals dels plans i programes, tècnica que ja havia establert el Decret autonòmic 4/1986.

Així mateix, amb aquesta llei, el Govern de les Illes Balears dona compliment a l'article 85 i a la disposició addicional setena de la Llei 6/99, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació del territori de les Illes Balears i de mesures tributàries, promovent la regulació dels estudis d'impacte ambiental dels instruments d'ordenació territorial i dels instruments de planejament general.

Així, doncs, cal regular de nou i d'una manera completa les avaluacions relatives a la protecció del medi ambient a les Illes Balears. L'objectiu fonamental és assumir del tot els canvis legislatius anteriors, tenint en compte els aclariments que ha anat aportant la jurisprudència, sobretot la constitucional. A més, també es pretén potenciar que l'Administració de la comunitat autònoma i les entitats que en depenen, els consells insulars, els municipis i la resta d'entitats de l'Administració local utilitzin aquesta tècnica.

II

L'avaluació d'impacte ambiental, exigible en relació amb dues llistes de projectes de diferent naturalesa i importància (annexos I i II), es desenvolupa en dues fases: preliminar i definitiva.

L'objecte de l'avaluació preliminar és, d'una banda, determinar els projectes de l'annex II que s'han de sotmetre del tot al procediment i que, per tant, han de passar a la fase

d'avaluació definitiva; i d'una altra, precisar els continguts generals de l'estudi que ha d'elaborar el promotor del projecte, posat cas que l'avaluació definitiva sigui necessària.

L'avaluació definitiva tracta ja d'una manera directa d'analitzar els efectes que es deriven del projecte, les alternatives possibles, etc., i així en resulta la desitjada informació fiable i públicament comprovada, és a dir, l'estudi d'impacte ambiental, que s'ha de sotmetre a l'escrutini del públic i, si n'és el cas, al debat entre l'òrgan substantiu i l'ambiental.

La llei opta per una regulació clàssica de la matèria, ajustada a la legislació bàsica existent. D'una banda, les modificacions que s'hi incorporen tendeixen sobretot a aclarir la manera en què s'han d'ajustar els procediments diversos que poden concórrer en relació amb un projecte. D'altra banda, la novetat majorés que s'hi introdueix, amb caràcter potestatiu, la tècnica de l'enquesta pública, amb què es pretén revitalitzar els esmorteïts tràmits d'informació pública, d'acord amb les pautes d'alguns legisladors estrangers. També s'hi preveu una taxa d'avaluació d'impacte ambiental, d'acord amb el principi de qui contamina, paga.

III

Aquesta llei regula de manera unitària, sense perjudici de les diferències pertinents, l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes i l'avaluació ambiental dels plans i programes. Quant a aquests darrers, s'ha optat per incorporar-hi directament les obligacions derivades de la Directiva 2001/42/CE. El fet d'avançar-se a l'Estat en aquesta qüestió no obeeix a cap afany de competitivitat, sinó només a la constatació de la necessitat de regular l'avaluació de plans i programes, que ja incloïa, en la nostra experiència, el Decret 4/1986, de 23 de gener. És per això que ara no podem deixar una llacuna i trencar una pràctica administrativa que en mostra constantment els efectes beneficiosos.

S'ha mirat d'aconseguir que la regulació de l'avaluació ambiental de plans i programes s'ajusti del tot a la Directiva comunitària indicada. Tant en la determinació dels plans i programes afectats com en les regles sobre el contingut i l'extensió de l'informe ambiental, i en la inserció d'aquests dins del procediment corresponent, s'ha posat cura en ajustar la normativa balear a les exigències comunitàries europees. D'aquesta manera, s'intenta facilitar qualsevol adaptació que en el futur pugui imposar la legislació bàsica.

Títol primer. Disposicions generals.

Capítol I. Introducció.

Article 1. Objecte.

L'objecte d'aquesta llei és regular els procediments següents, d'acord amb el que estableix la legislació bàsica:

a) Avaluació d'impacte ambiental dels projectes que puguin tenir efectes significatius sobre el medi ambient i que els han d'autoritzar o elaborar la comunitat autònoma de les Illes Balears, els consells insulars, o l'Administració local, amb l'objectiu de conèixer, valorar, eliminar o reduir els efectes negatius sobre el medi ambient.

b) Avaluació ambiental dels plans i programes que poden tenir efectes significatius en el medi ambient i que els han

d'aprovar la comunitat autònoma de les Illes Balears, els consells insulars, o l'Administració local, amb la finalitat d'aconseguir un nivell elevat de protecció del medi ambient, de contribuir a la integració dels aspectes ambientals a l'hora de preparar i d'adoptar els plans i programes i de promoure un desenvolupament sostenible.

Article 2. Definicions.

Als efectes d'aquesta llei s'entén per:

a) Projecte: qualsevol obra, construcció, instal·lació, moviment de terres, excavació o activitat que suposi una intervenció sobre el medi ambient.

b) Promotor: el mateix òrgan substantiu quan promou un projecte o elabora un pla o programa, o la persona que en sol·licita l'autorització o l'aprovació.

c) Òrgan substantiu: l'òrgan que té la competència per atorgar l'autorització, la llicència, el permís o la concessió que habilita el promotor per dur a terme un projecte, d'acord amb la legislació aplicable; també, l'òrgan que té la competència per aprovar definitivament un pla o programa.

d) Òrgan ambiental: òrgan que exerceix les competències en matèria de medi ambient previstes en aquesta llei.

e) Plans i programes: els documents de planificació i programació que preveu l'ordenament jurídic, inclosos els que cofinança la Comunitat Europea, i també qualsevol modificació que se'n faci, l'elaboració, l'adopció o l'aprovació dels quals correspon a una autoritat de la comunitat autònoma o de l'Administració local, inclosos els que hagi d'adoptar o aprovar el Parlament de les Illes Balears.

Article 3. Confidencialitat.

1. D'acord amb les disposicions sobre propietat industrial i amb la pràctica jurídica en matèria de secret industrial i comercial, els òrgans administratius que participin en les avaluacions que regula aquesta llei han de respectar la confidencialitat de les informacions que s'aportin en els expedients que tinguin aquest caràcter i, en tot cas, han de tenir en compte la protecció de l'interès públic.

2. Quan l'avaluació afecti un altre estat membre de la Unió Europea, la transmissió d'informació a aquest estat s'ha de sotmetre a les restriccions que es considerin convenients per garantir aquesta confidencialitat.

Article 4. Nul·litat.

Incorr en un vici de nul·litat de ple dret l'autorització o l'aprovació de qualsevol projecte, pla o programa que s'adopti sense observar els procediments d'avaluació que regula aquesta llei, quan es puguin exigir.

Article 5. Acció pública.

És pública l'acció per exigir el compliment del que estableix aquesta llei davant els òrgans administratius i la jurisdicció contenciosa administrativa, mitjançant els recursos o les accions que pertorquin.

Capítol II. Àmbit.**Secció 1a. Projectes.****Article 6. Subjecció.**

1. Els projectes que enumera l'annex I d'aquesta llei han d'observar el procediment d'avaluació d'impacte ambiental en les dues fases, preliminar i definitiva, tal com les regula el títol segon d'aquesta llei.

2. Els projectes que enumera l'annex II d'aquesta llei han d'observar la fase d'avaluació preliminar d'impacte ambiental i, si és necessari, també la d'avaluació definitiva, d'acord amb la regulació que conté el títol segon d'aquesta llei.

3. No obstant això, el promotor pot iniciar directament la fase d'avaluació definitiva en les condicions establertes a l'article 23.3 d'aquesta llei.

Article 7. Prohibició de fraccionament.

1. L'avaluació d'impacte ambiental ha de fer referència a la totalitat del projecte.

2. El fraccionament de projectes de la mateixa naturalesa i fets en el mateix espai físic no impedeix que s'apliquin els llinars que estableixen els annexos d'aquesta llei, als efectes dels quals s'han d'acumular les magnituds o les dimensions de cada un dels projectes considerats.

Article 8. Exclusió.

S'exclouen del procediment administratiu d'avaluació d'impacte ambiental els projectes que, encara que s'inclouen en els supòsits de l'article 6, s'hagin aprovat específicament mitjançant una llei del Parlament de les Illes Balears, sempre que en la tramitació parlamentària s'hagi complert l'objectiu de disponibilitat de les mateixes informacions que haurien d'haver figurat en el procediment administratiu d'avaluació d'impacte ambiental.

Article 9. Dispensa.

1. Amb relació als projectes corresponents a la competència material de la comunitat autònoma o de l'Administració local, el Govern de les Illes Balears, en supòsits excepcionals i mitjançant un acord motivat, pot excloure un projecte concret del procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

2. L'acord anterior s'ha de fer públic i ha de contenir les previsions que en cada cas es considerin necessàries a fi de minimitzar l'impacte ambiental del projecte. Així mateix, el Govern de les Illes Balears ha de dur a terme les actuacions següents:

a) Informar el Govern de l'Estat sobre els motius que justifiquen l'exempció concedida, abans d'atorgar l'autorització, perquè després se'n pugui informar la Comissió de les Comunitats Europees.

b) Posar a l'abast del públic interessat les informacions relatives a l'exempció i les raons perquè s'ha concedit.

c) Examinar la conveniència de fer una altra forma d'avaluació i determinar, si pertoca, si és procedent fer públiques les informacions que s'hi recullen.

Article 10. Efectes transfronterers.

1. Quan un projecte pugui tenir repercussions significatives sobre el medi ambient d'un altre estat membre de la Unió Europea, s'ha de seguir el procediment que regula el Conveni sobre avaluació d'impacte en el medi ambient en un context transfronterer, fet a Espoo el 25 de febrer de 1991 i que Espanya va ratificar l'1 de setembre de 1997.

2. A aquest efecte, l'òrgan ambiental que intervingui en l'avaluació d'impacte ambiental d'aquests projectes s'ha de relacionar amb l'estat afectat mitjançant el Ministeri competent en matèria d'affers exteriors.

Secció 2a. Plans i programes.**Article 11. Subjecció.**

Han d'observar el procediment d'avaluació ambiental, que regula el títol tercer d'aquesta llei, els plans i programes següents, llevat d'allò que estableix l'article 55 per als petits plans i programes:

a) Els que s'elaborin en matèria d'agricultura, ramaderia, silvicultura, pesca, energia, indústria, transports, gestió de residus, gestió de recursos hídrics, telecomunicacions, turisme, ordenació del territori, urbanisme i recursos naturals.

b) Els que estableixin el marc per autoritzar els projectes que enumeren els annexos I i II d'aquesta llei.

c) Els que afectin les zones especialment sensibles designades d'acord amb les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE, les zones humides incloses en la llista del Conveni de Ramsar o les àrees d'interès natural.

d) Els que es determinin, d'acord amb el que estableix l'article 56 d'aquesta llei.

Article 12. Exclusió.

En tot cas s'exclouen del procediment administratiu d'avaluació ambiental els plans i programes següents:

a) Els que tenen l'objectiu de servir els interessos de la defensa nacional o de la protecció civil.

b) Els de tipus financer o pressupostari.

c) Els que cofinanci la Comunitat Europea amb càrrec als fons estructurals durant el període 2000-2006 i amb càrrec al Fons europeu d'orientació i de garantia agrícola durant el període 2000-2007.

Capítol III. Competències.**Article 13. Òrgan ambiental.**

La Comissió Balear de Medi Ambient és l'òrgan ambiental en relació amb tots els projectes, plans o programes subjectes a avaluació que l'Administració de la comunitat autònoma, els consells insulars, els municipis o les entitats de dret públic dependents de qualsevol d'aquestes administracions territorials hagin d'autoritzar, elaborar, adoptar o aprovar.

Article 14. Consulta preceptiva.

Correspon a la Comissió Balear de Medi Ambient evacuar la consulta preceptiva, prevista en la legislació bàsica, quan sigui competència de l'Administració general de l'Estat formular la declaració d'impacte ambiental sobre els projectes,

plans o programes que li correspongui autoritzar, elaborar o aprovar.

Article 15. Criteris tècnics.

En tot cas correspon a la Comissió Balear de Medi Ambient aprovar criteris tècnics per a la redacció dels diferents estudis d'impacte ambiental dels projectes i els informes ambientals dels plans o programes.

Títol segon. Avaluació d'impacte ambiental dels projectes.

Capítol I. Avaluació preliminar.

Article 16. Iniciació.

El promotor d'un projecte que estigui subjecte a avaluació d'impacte ambiental ha de sol·licitar a l'òrgan substantiu l'inici del procediment, mitjançant l'avaluació preliminar, d'acord amb la regulació que conté aquest capítol.

Article 17. Documentació.

1. El promotor ha d'adjuntar a la sol·licitud d'avaluació preliminar un esquema del projecte i una memòria, que ha de redactar un equip interdisciplinari i on s'han d'identificar i valorar els impactes ambientals previsibles de les diferents alternatives raonables del projecte.

2. Mitjançant una ordre de la persona titular de la conselleria competent en matèria de medi ambient es poden establir documents sobre l'impacte ambiental dels projectes, que el promotor també ha d'emplenar i de presentar.

Article 18. Informació pública.

Correspon a l'òrgan substantiu sotmetre conjuntament el projecte i la documentació que enumera l'article anterior als tràmits d'informació pública i d'informes exigibles dins el procediment aplicable per autoritzar o dur a terme el projecte. L'obertura de la informació pública s'ha d'anunciar en un diari de la comunitat autònoma, i al manco en un de l'illa on es fa l'actuació.

Article 19. Tramesa.

Abans de resoldre sobre el projecte, l'òrgan substantiu n'ha de trametre l'expedient a l'òrgan ambiental amb tots els documents i totes les actuacions que hi figurin, i amb les observacions que consideri oportunes.

Article 20. Declaració de no necessitat.

En relació amb els projectes que enumera l'annex II d'aquesta llei, l'òrgan ambiental, mitjançant una motivació d'acord amb els criteris que estableix l'article següent, pot considerar que no és necessari observar el procediment d'avaluació definitiva d'impacte ambiental i així ho ha de comunicar, retornant-li l'expedient, a l'òrgan substantiu, que ha de dictar la resolució procedent sobre l'autorització o realització del projecte.

Article 21. Criteris per declarar la no necessitat.

Per decidir si s'ha d'observar el procediment complet d'avaluació d'impacte ambiental, pel que fa als projectes que

enumera l'annex II d'aquesta llei, l'òrgan ambiental ha de ponderar uns criteris relatius als aspectes següents:

a) Les característiques dels projectes, sobretot des del punt de vista de la dimensió, l'acumulació amb altres projectes, l'ús de recursos naturals, la generació de residus, la contaminació i altres inconvenients, i també el risc d'accidents, considerant d'una manera especial les substàncies i tecnologies utilitzades.

b) La ubicació dels projectes, de manera que es tingui en compte la sensibilitat ambiental de les àrees geogràfiques afectades i, en particular, l'ús existent del sòl i la relativa abundància, la qualitat i la capacitat regenerativa dels recursos naturals de l'àrea.

c) La capacitat de càrrega del medi natural, amb una atenció especial a les zones humides, les zones costaneres, les àrees de muntanya i de bosc, els espais naturals protegits, les zones d'especial protecció designades en aplicació de les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE, les àrees on ja s'hagin ultrapassat els objectius de qualitat ambiental que estableix el dret comunitari, les àrees de densitat demogràfica alta i el patrimoni cultural.

d) Les característiques de l'impacte potencial del projecte, en relació amb els criteris que estableixen els apartats a i b d'aquest article, i, en particular, l'extensió de l'impacte; això és, la dimensió de l'àrea geogràfica i de la població afectades, el caràcter transfronterer, la magnitud i la complexitat, la probabilitat i la durada, la freqüència i la reversibilitat.

Article 22. Consultes.

En la fase d'avaluació preliminar, l'òrgan ambiental pot fer consultes a les persones, a les institucions i a les administracions públiques que poden resultar afectades quan s'executi el projecte, en relació amb l'impacte ambiental d'aquest o sobre qualsevol indicació que considerin beneficiosa per a una major protecció i defensa del medi ambient, com també sobre els continguts que consideren que convé incloure en l'estudi d'impacte ambiental. A aquest efecte, els ha de requerir la resposta en el termini màxim d'un mes.

Article 23. Declaració preliminar.

1. Amb relació als projectes als que no afecta allò que estableix l'article 20, correspon a l'òrgan ambiental adoptar la declaració preliminar d'impacte ambiental amb els continguts següents:

a) La compatibilitat o incompatibilitat global del projecte amb les exigències de protecció del medi ambient, amb la determinació, si pertoca, de l'alternativa que s'ha de seguir i també les característiques, el traçat i la ubicació generals que es considerin preferibles. Les anteriors declaracions no tenen caràcter definitiu i no impedeixen al promotor que ho desitgi seguir amb la fase d'avaluació definitiva.

b) Si n'és el cas, el contingut de les respostes a les consultes fetes durant el procediment.

c) Índex i criteris generals que s'han de considerar en l'estudi d'impacte ambiental, i també el termini màxim per presentar-lo.

d) Si es considera que el projecte és socialment conflictiu i s'estima adient, la declaració sobre la conveniència de que l'estudi d'impacte ambiental sigui realitzat per un equip d'experts independents, i la realització de l'enquesta pública que regula el capítol següent.

2. Després de la declaració preliminar, l'òrgan ambiental ha de trametre l'expedient a l'òrgan substantiu, el qual ha de notificar

la declaració al promotor a fi de començar l'avaluació definitiva.

3. No obstant això, el promotor de qualssevol dels projectes enumerats als annexos I i II d'aquesta llei pot iniciar directament la fase d'avaluació definitiva, prescindint de la fase d'avaluació preliminar, tot i que en tal cas s'ha d'aplicar el règim dels projectes considerats socialment conflictius, considerant-se, en conseqüència, convenient que l'estudi d'impacte ambiental sigui realitzat per un equip d'experts independents i necessària la realització de l'enquesta pública o un certificat emès per l'òrgan substantiu que indiqui la no necessitat de realització de l'esmentada enquesta pública i de la redacció per part de l'equip d'experts.

Article 24. Termini.

1. L'òrgan ambiental té un termini de dos mesos, des d'haver rebut l'expedient, per resoldre sobre la no necessitat d'avaluació o per adoptar la declaració preliminar d'impacte ambiental.

2. Si ha transcorregut el termini que estableix el paràgraf anterior i no s'ha adoptat la resolució corresponent, el promotor pot començar la fase d'avaluació definitiva, mitjançant la presentació de l'estudi d'impacte ambiental d'acord amb el que regula el capítol següent.

Capítol II. Avaluació definitiva.

Secció 1a. Estudi.

Article 25. Supòsits.

Els projectes subjectes al procediment d'avaluació d'impacte ambiental, després de l'avaluació preliminar regulada en el capítol anterior, han de continuar l'avaluació definitiva que regula aquest capítol, llevat que l'òrgan ambiental hagi declarat la no necessitat de continuar el procediment, d'acord amb el que estableix l'article 20 d'aquesta llei, i sense perjudici de l'establert a l'article 23.3 de la mateixa.

Article 26. Redacció.

1. L'estudi d'impacte ambiental s'ha de redactar amb la participació de diversos professionals, a fi de garantir la interdisciplinarietat necessària per identificar, analitzar i valorar els impactes ambientals més importants.

2. L'òrgan substantiu i l'ambiental han d'atendre les demandes d'auxili, si n'és el cas, del promotor del projecte, per determinar la composició tècnica de l'equip redactor de l'estudi d'impacte ambiental, quan en la declaració preliminar d'impacte ambiental s'hagi considerat convenient que l'estudi sigui realitzat per un equip d'experts independents.

3. L'auxili dels òrgans substantiu i ambiental s'ha de desenvolupar en termes objectius, identificant les professions que pareix convenient que intervinguin en la redacció de l'estudi d'impacte ambiental, sense que en cap cas suposi l'obligació del promotor d'utilitzar tècnics determinats.

Article 27. Contingut.

D'acord amb les indicacions, si n'és el cas, de la declaració preliminar, correspon al promotor presentar davant l'òrgan substantiu l'estudi d'impacte ambiental, que ha de contenir les dades següents:

a) Descripció general del projecte i exigències previsible en el temps pel que fa a la utilització del sòl i d'altres recursos naturals. Valoració dels tipus i de les quantitats de residus abocats i de les emissions de matèria o energia que en resultin.

b) Descripció del medi ambient afectat amb un inventari dels recursos naturals.

c) Avaluació dels possibles efectes del projecte, tant els directes com els indirectes, sobre la població, la fauna, la flora, el sòl, l'aire, l'aigua, el medi marí, els factors climàtics, el paisatge i els béns materials, inclòs el patrimoni cultural.

d) Mesures previstes per reduir, eliminar o compensar els efectes ambientals significatius.

e) Plans i programes de vigilància ambiental per a la fase de realització de les obres i per al funcionament posterior.

f) Resum de l'estudi i conclusions en uns termes bons de comprendre. Informe, si n'és el cas, sobre les dificultats informatives o tècniques que hagin sorgit en elaborar-lo.

Article 28. Tràmits.

1. Quan així ho disposi la declaració preliminar, per tractar-se d'un projecte socialment conflictiu, l'òrgan substantiu, després d'haver rebut l'estudi d'impacte ambiental, pot obrir tot seguit un tràmit d'enquesta pública, d'acord amb el que estableix la secció següent d'aquest capítol.

2. Quan l'enquesta pública no es consideri adient, l'òrgan substantiu ha de sotmetre l'estudi a informació pública, dins el procediment aplicable per autoritzar o elaborar el projecte, o directament, si aquest tràmit no està previst.

3. Al mateix temps que l'obertura del tràmit d'enquesta o d'informació pública, l'òrgan substantiu ha de requerir els informes prevists en el procediment corresponent al projecte i tots els altres que consideri oportuns.

Secció 2a. Enquesta pública.

Article 29. Objecte.

1. L'enquesta pública té per objecte informar al públic i recollir les seves apreciacions, suggeriments i propostes alternatives sobre l'estudi d'impacte ambiental, quan així s'hagi establert en la declaració preliminar de l'impacte ambiental, a fi de permetre al òrgan competent disposar de tots els elements necessaris per a la seva decisió.

2. El procediment d'enquesta pública ha d'incloure una fase d'exposició pública; és innecessària l'observació separada d'aquest tràmit.

Article 30. Comissaris.

1. Segons la importància del projecte, l'òrgan substantiu, de comú acord amb l'òrgan ambiental, ha de designar un o diversos comissaris de l'enquesta, d'entre els que s'inclouguin en les llistes que hagin elaborat els col·legis professionals i la Universitat de les Illes Balears.

2. Correspon al comissari o, si n'hi ha més d'un, a la Comissió d'Enquesta, exercir les funcions següents:

a) Dirigir l'enquesta, a fi de permetre que el públic conegui al màxim els problemes ambientals del projecte.

b) Estimular sobretot les associacions de defensa ambiental d'àmbit autonòmic perquè presentin apreciacions, suggeriments i propostes alternatives.

c) Dur a terme, el mateix comissari o altres professionals, totes les investigacions i comprovacions que consideri necessàries.

d) Acordar, si ho estimen convenient, que es facin sessions públiques de debat, amb la presència de representants de posicions contradictòries.

e) Elaborar un informe sobre el procediment i els resultats de l'enquesta pública.

Article 31. Termini.

La durada del tràmit d'enquesta pública no pot ser inferior a un mes, ni superior a tres mesos, comptadors des de l'endemà d'haver-se'n publicat oficialment l'obertura. En tot cas, el tràmit d'enquesta pública suspèn el còmput del termini establert per a autoritzar el projecte.

Secció 3a. Substanciació.

Article 32. Tramesa.

En el termini del mes següent d'haver rebut l'estudi d'impacte ambiental o d'haver acabat l'enquesta pública quan sigui preceptiva, l'òrgan substantiu ha de trametre a l'òrgan ambiental l'estudi d'impacte ambiental, l'expedient de l'enquesta pública, si se n'ha fet, l'expedient relatiu a l'autorització del projecte i també les observacions que consideri oportunes.

Article 33. Requeriments.

En qualsevol moment, l'òrgan substantiu o l'ambiental poden requerir al promotor que completi l'estudi d'impacte ambiental o que amplii la documentació, amb la corresponent suspensió del termini per resoldre.

Article 34. Termini.

1. En el termini de dos mesos des d'haver tramès la documentació a què fa referència l'article 32, correspon a l'òrgan ambiental trametre a l'òrgan substantiu la proposta de declaració definitiva d'impacte ambiental i l'expedient del projecte.

2. S'entén que els terminis que estableix la normativa reguladora de la intervenció administrativa substantiva corresponent s'amplien, si n'és el cas, el temps necessari per complir la tramitació del procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

Article 35. Discrepàncies.

L'òrgan substantiu pot suscitar discrepàncies amb l'òrgan ambiental sobre la proposta de declaració definitiva d'impacte ambiental, la qual cosa dóna lloc a les negociacions corresponents dins el mateix termini. En tot cas, l'òrgan substantiu té el termini d'un mes, comptador des d'haver-ne rebut la proposta, per formalitzar les discrepàncies davant l'òrgan ambiental.

Secció 4a. Declaració definitiva.

Article 36. Competència.

Correspon a l'òrgan ambiental adoptar la declaració definitiva d'impacte ambiental, llevat que l'òrgan substantiu

hagi formalitzat les discrepàncies en relació amb la proposta de declaració dins el termini que estableix l'article anterior. En aquest cas, la competència per adoptar la declaració definitiva correspon al Govern de les Illes Balears o al ple del consell insular, en funció de si la competència d'autorització o decisió sobre el projecte correspon a l'Administració autonòmica, en el primer cas, o d'una illa o d'un municipi, en el segon, incloent en cada una d'aquestes esferes territorials les entitats de dret públic dependents de les mateixes.

El ple del consell insular pot delegar en el Consell Executiu la competència per adoptar la declaració definitiva en cas de discrepàncies.

Article 37. Contingut.

1. La declaració definitiva d'impacte ambiental, que s'ha de publicar de manera oficial, determina si és convenient dur a terme el projecte per a l'interès públic de protecció del medi ambient i, si n'és el cas, les condicions en què s'ha de fer.

2. L'òrgan substantiu ha d'incorporar la declaració definitiva a la resolució d'autorització o de decisió del projecte, i les clàusules de la declaració tenen el mateix valor i la mateixa eficàcia que la resta de clàusules de l'autorització.

Article 38. Impugnabilitat.

La declaració definitiva d'impacte ambiental exhaureix la via administrativa i és susceptible separatament del recurs que sigui procedent d'acord amb la legislació administrativa o processal, sense perjudici que es pugui també impugnar juntament amb la resolució d'autorització o de decisió del projecte, conforme amb el règim impugnador aplicable a aquesta resolució.

Capítol III. Eficàcia.

Article 39. Competències.

1. Correspon a l'òrgan substantiu assegurar l'execució exacta de les declaracions d'impacte ambiental, mitjançant el control, el seguiment i la vigilància del compliment.

2. L'òrgan ambiental pot recaptar informació de l'òrgan substantiu, fer les comprovacions que consideri convenients i formular-li requeriments per exercir les seves potestats.

3. Posat cas que l'òrgan substantiu no atengui els requeriments de l'òrgan ambiental, el superior jeràrquic comú d'ambdós òrgans ha de resoldre allò que sigui procedent i, si no n'hi ha, ho ha de fer l'autoritat competent per adoptar la declaració definitiva en cas de discrepàncies, d'acord amb el que estableix l'article 36.

4. És obligació del promotor trametre a la Comissió Balear de Medi Ambient els plans i els programes de vigilància i control amb la periodicitat establerta en la declaració definitiva d'impacte ambiental.

Article 40. Costos.

1. El promotor del projecte ha de fer-se càrrec del cost de les mesures preventives, correctores i compensatòries de l'impacte ambiental i de la vigilància establertes en la declaració definitiva d'impacte ambiental.

2. Correspon a l'òrgan substantiu exigir al promotor les garanties necessàries per assegurar el compliment d'aquestes mesures.

Article 41. Caducitat.

Si no es compleix el termini per executar el projecte, correspon a l'òrgan substantiu, a requeriment si n'és el cas de l'òrgan ambiental, declarar la caducitat de l'autorització corresponent, sense perjudici del que estableix el paràgraf 3 de l'article 45 d'aquesta llei.

Article 42. Suspensió.

1. Si un projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental es comença a executar sense observar aquest procediment, l'òrgan substantiu, a requeriment si n'és el cas de l'òrgan ambiental, l'ha de suspendre, sense perjudici de les responsabilitats que corresponguin i de l'aplicació, quan pertoqui, del que estableix el paràgraf 3 de l'article 45 d'aquesta llei. La suspensió es pot acompanyar de les mesures imprescindibles per conservar els elements ambientals en perill.

2. També es pot acordar la suspensió quan es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

a) L'ocultació, el falsejament o la manipulació maliciosa de dades en el procediment d'avaluació.

b) L'incompliment o la transgressió de les condicions ambientals imposades per executar el projecte.

Article 43. Restitució.

1. Després de la suspensió a què fa referència l'article anterior, el promotor pot sol·licitar el seguiment del procediment d'avaluació definitiva d'impacte ambiental, a fi d'establir en la declaració definitiva les prescripcions que siguin procedents, que s'han d'incorporar a la resolució corresponent del mateix òrgan substantiu.

2. Quan el fet d'executar els projectes hagi produït una alteració de la realitat física que no es pugui legalitzar, la persona titular l'ha de restituir en la forma que disposi la resolució de l'òrgan substantiu, que a aquest efecte li pot imposar multes coercitives successives de fins a tres mil euros cada una, sense perjudici de la possible execució subsidiària per l'Administració mateixa, a càrrec de la persona titular.

Article 44. Reparació.

1. En qualsevol cas, el promotor del projecte ha d'indemnitzar els danys i perjudicis ocasionats a terceres persones i al medi ambient.

2. La titularitat del dret a indemnització, en el cas de danys a elements ambientals no patrimonialitzats, s'ha d'atribuir a l'Administració actuant.

3. L'òrgan substantiu és el que ha de valorar els danys i els perjudicis, amb un informe de l'òrgan ambiental, amb la taxació contradictòria prèvia quan el promotor no estigui d'acord amb la valoració.

Capítol IV. Disciplina.

Article 45. Infraccions molt greus.

Es consideren infraccions molt greus, que l'òrgan substantiu ha de sancionar amb una multa des de 240.001 fins a 2.400.000 euros, el fet de començar a executar un projecte que s'hagi de sotmetre a avaluació d'impacte ambiental sense complir aquest requisit. Quan l'òrgan substantiu sigui el promotor del projecte, l'òrgan ambiental exerceix la potestat sancionadora.

Article 46. Infraccions greus.

Es consideren infraccions greus, que l'òrgan substantiu ha de sancionar amb una multa des de 24.001 fins a 240.000 euros:

a) L'ocultació, el falsejament o la manipulació maliciosa de dades en el procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

b) L'incompliment de les condicions ambientals, protectores i correctores en què ha de fer-se el projecte, d'acord amb la declaració definitiva d'impacte ambiental.

Quan l'òrgan substantiu sigui el promotor del projecte, l'òrgan ambiental exerceix la potestat sancionadora.

Article 47. Infraccions lleus.

1. Es consideren infraccions lleus, que l'òrgan substantiu ha de sancionar amb una multa de fins a 24.000 euros, l'incompliment de qualsevol de les previsions que conté aquesta llei, quan no estigui tipificat com a infracció molt greu o greu.

2. Quan l'òrgan substantiu sigui el promotor del projecte, l'òrgan ambiental exerceix la potestat sancionadora.

Títol tercer. Avaluació ambiental de plans i programes.

Capítol I. Abast.

Article 48. Plans i programes inclosos.

1. En el procediment d'elaboració dels plans i dels programes que enumera l'article 11 d'aquesta llei, abans d'adoptar-los o d'aprovar-los, s'ha d'observar la fase d'avaluació ambiental que regula aquest títol, llevat del que estableix l'article següent.

2. Quan els plans o els programes esmentats en el paràgraf anterior s'hagin d'adoptar o aprovar mitjançant una norma amb rang de llei, l'avaluació ambiental s'ha d'efectuar abans de tramitar el procediment legislatiu corresponent.

Article 49. Petits plans i programes.

Els plans o els programes que introdueixen modificacions menors en els plans i en els programes que assenyalen l'article 11, només requereixen l'avaluació ambiental quan l'òrgan substantiu, havent-ho consultat prèviament a la Comissió Balear de Medi Ambient, determini la probabilitat que tinguin efectes significatius en el medi ambient, d'acord amb els criteris que estableix l'article 57.

Article 50. Altres plans o programes.

En relació amb tots els altres plans o programes, diferents dels esmentats en els articles anteriors, que estableixin un marc per autoritzar projectes en el futur, l'òrgan substantiu

corresponent, abans de començar a elaborar-los i amb la consulta prèvia a la Comissió Balear de Medi Ambient, ha de determinar si s'ha d'observar la fase d'avaluació ambiental a causa de la probabilitat de tenir efectes ambientals significatius, de conformitat amb els criteris que estableix l'article 57.

Article 51. Criteris.

Per decidir si un pla o un programa pot tenir efectes previsibles significatius en el medi ambient, en els casos que estableixen els articles 55 i 56, s'han de tenir en compte els criteris següents:

a) Les característiques dels plans i dels programes; sobretot: la mesura en què el pla o el programa estableix un marc per a projectes o altres activitats en relació amb la ubicació, les característiques, les dimensions, les condicions de funcionament o mitjançant l'assignació de recursos; el grau en què influeix en altres plans o programes, inclosos els que estiguin jerarquizats; la pertinència per integrar aspectes ambientals amb l'objectiu, en particular, de promoure la sostenibilitat; els problemes ambientals significatius per al pla o programa; i la pertinència per aplicar la legislació comunitària europea en matèria de medi ambient.

b) Les característiques dels efectes i de la zona d'influència probable; sobretot: la probabilitat, la durada, la freqüència, la reversibilitat dels efectes, i també el caràcter acumulatiu i la naturalesa transfronterera que tenen; els riscos per a la salut humana o per al medi ambient; la magnitud i l'abast dels efectes en l'espai, tenint en compte la zona geogràfica i la població que puguin afectar; el valor i la vulnerabilitat de la zona probablement afectada a causa de les característiques naturals especials o el patrimoni cultural, la superació dels nivells o valors límit de qualitat del medi ambient o l'explotació intensiva de la terra; i els efectes en zones o indrets amb un estatut de protecció reconegut en els àmbits autonòmic, nacional, comunitari o internacional.

Capítol II. Informe ambiental.

Article 52. Elaboració.

1. L'avaluació ambiental de plans i programes comença amb l'elaboració d'un informe ambiental on s'identifiquen, descriuen i avaluen els probables efectes significatius en el medi ambient, com també unes alternatives raonables que tinguin en compte els objectius i l'àmbit geogràfic d'aplicació del pla o programa.

2. L'informe ambiental, que l'ha de redactar un equip interdisciplinari, forma part de la documentació del pla o del programa corresponent, i el promotor és el que ha d'elaborar-lo i de presentar-lo.

Article 53. Contingut.

L'informe ambiental ha de contenir la informació següent:

a) Un esquema suficient del contingut, dels objectius principals del pla o programa i les relacions amb altres plans o programes.

b) Els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i l'evolució probable en el cas que no s'apliqui el pla o programa.

c) Les característiques ambientals de les zones que s'afectin de manera significativa.

d) Qualsevol problema ambiental existent que sigui important per al pla o programa, inclosos els problemes relacionats amb qualsevol zona d'importància ambiental especial, com ara les zones que designen les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE i les àrees d'interès natural.

e) Els objectius de protecció ambiental que s'hagin fixat en els àmbits internacional, comunitari, nacional o autonòmic que tinguin relació amb el pla o programa i la manera en què aquests objectius i qualsevol aspecte ambiental s'han tingut en compte durant l'elaboració.

f) Els probables efectes significatius en el medi ambient de cada alternativa raonable, fins i tot aspectes com la biodiversitat, la població, la salut humana, la fauna, la flora, la terra, l'aigua, l'aire, els factors climàtics, els béns materials, el patrimoni cultural, el paisatge i la interrelació d'aquests factors. També s'hi han d'incloure els efectes secundaris, acumulatius i sinèrgics a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius.

g) Les mesures previstes per prevenir, reduir i, tant com sigui possible, compensar qualsevol efecte negatiu important en el medi ambient que pugui produir l'aplicació del pla o programa.

h) Un resum dels motius pels quals s'han seleccionat les alternatives previstes i una descripció de com s'ha fet l'avaluació, incloses les dificultats, per exemple, les deficiències tècniques o la manca de coneixements i d'experiència que s'hagin pogut trobar a l'hora d'aconseguir la informació necessària.

i) Una descripció de les mesures previstes per a la supervisió.

j) Un resum de caràcter no tècnic de la informació proporcionada en virtut dels apartats anteriors.

Article 54. Sistemes de plans o programes.

1. En l'informe ambiental de plans o programes que formin part d'un sistema jeràrquic de planificació o programació, a fi de no haver de repetir l'avaluació, s'ha de fer constar la informació que es consideri raonablement necessària, tenint en compte la fase del procés de decisió en què es troba i la mesura en què l'avaluació de determinats aspectes és més adequada en unes altres fases d'aquest procés, amb l'objecte de procurar no repetir-la.

2. Es pot utilitzar la informació que es tingui sobre els efectes dels plans i programes que s'hagi obtingut en unes altres fases del procés de decisió que conforma el sistema de planificació o programació corresponent.

Article 55. Abast.

1. En tot cas, en l'informe ambiental ha de figurar la informació que es consideri raonablement necessària, tenint en compte els coneixements i els mètodes existents d'avaluació i el contingut i el grau d'especificació del pla o programa.

2. L'extensió i el grau d'especificació de la informació que ha de constar en l'informe ambiental, d'acord amb el que disposen els articles anteriors, els ha de decidir l'òrgan substantiu, amb la consulta prèvia a la Comissió Balear de Medi Ambient.

Capítol III. Procediment.

Article 56. Consultes.

1. El projecte de pla o programa i l'informe ambiental s'han de sotmetre a la consulta de les mateixes autoritats que n'hagin

d'emetre l'informe durant el procediment d'aprovació del respecte pla o programa i, en tot cas, de la Comissió Balear de Medi Ambient, per un termini comú de dos mesos. Si transcorregut aquest termini no s'han evacuat les consultes, el procediment continua.

2. Posat cas que la Comissió Balear de Medi Ambient s'hi oposi, i així ho manifesti dins el termini que estableix el paràgraf primer d'aquest article, l'aprovació definitiva del pla o programa correspon al Govern de les Illes Balears o al ple del consell insular, en funció de si la competència material correspon respectivament a l'Administració autonòmica, en el primer cas, o d'una illa o d'un municipi, en el segon, incloent en cada una d'aquestes esferes territorials les entitats de dret públic dependents de les mateixes.

3. El ple del consell insular pot delegar en el Consell Executiu la competència per adoptar la declaració definitiva en cas de discrepàncies.

Article 57. Participació.

1. En els quinze dies primers del termini que estableix l'article anterior, la Comissió Balear de Medi Ambient, atesa la importància del pla o programa, pot ordenar el compliment del tràmit d'enquesta pública, que l'ha d'obrir tot seguit l'òrgan substantiu, d'acord amb el que estableixen els articles 29 a 31 d'aquesta llei.

2. Si transcorregut el termini del paràgraf anterior la Comissió Balear de Medi Ambient no s'ha manifestat en aquest sentit, l'òrgan substantiu ha d'obrir el tràmit d'informació pública, durant el termini d'un mes, d'acord amb el que estableix la legislació del procediment administratiu comú.

Article 58. Consultes transfrontereres.

Quan l'òrgan substantiu consideri que l'execució d'un pla o d'un programa pot tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'un altre estat membre de la Unió Europea, o quan un estat membre d'aquesta que pugui resultar afectat significativament ho sol·liciti, correspon al Govern de les Illes Balears suspendre el procediment d'aprovació del pla o del projecte i comunicar-ho a la Delegació del Govern en la comunitat autònoma, a fi de determinar el procediment de les consultes transfrontereres que corresponguin.

Article 59. Declaració ambiental.

L'aprovació de qualsevol pla o programa subjecte a avaluació ambiental ha d'incloure una declaració ambiental, que s'ha de comunicar a tot el qui ha intervingut en el procediment, on s'han de resumir les dades següents:

- a) La integració dels aspectes ambientals.
- b) La consideració de l'informe ambiental i dels resultats dels tràmits d'informació o d'enquesta pública i de les consultes de qualsevol tipus que s'hagin fet.
- c) Les raons per les quals s'ha elegit el pla o el programa aprovat, en vista de la resta d'alternatives raonables considerades.
- d) Les mesures que s'han adoptat per a la supervisió.

Article 60. Supervisió.

Correspon a la Comissió Balear de Medi Ambient supervisar els efectes de l'aplicació dels plans i dels programes que són

importants per al medi ambient, a fi d'identificar com més aviat millor els efectes adversos no previstos i permetre que s'hi duguin a terme les mesures de reparació adequades.

Disposició addicional primera. Comissió Balear de Medi Ambient.

En un termini no superior a sis mesos i mitjançant una disposició reglamentària s'ha d'establir la composició i el funcionament de la Comissió Balear de Medi Ambient, en què han d'estar representades les diverses conselleries del Govern de les Illes Balears i els departaments dels consells insulars que s'hi considerin directament implicats i els municipis i les organitzacions econòmiques, socials i ecologistes que s'estimi convenient. Tot això sense perjudic de la continuïtat, en tant es produeixi l'anterior regulació, de la Comissió Balear de Medi Ambient constituïda conforme al Decret 38/1985, de 16 de maig, i normes posteriors.

Disposició addicional segona. Taxa d'avaluació d'impacte ambiental.

1. Fet imposable.

Constitueix el fet imposable de la taxa d'avaluació d'impacte ambiental (AIA), la tramitació per part de la Comissió Balear de Medi Ambient de les declaracions preliminar i definitiva d'impacte ambiental i l'emissió d'informes tècnics d'avaluació d'impacte ambiental.

2. Subjecte passiu.

Són subjectes passius d'aquesta taxa les persones físiques, jurídiques i entitats de l'article 33 de la Llei general tributària, que promoguin l'activitat o el projecte subjecte a avaluació d'impacte ambiental, a informe mediambiental, o que instin que s'exoneri.

3. Quantia.

AIA preliminar: 172,33 euros.

AIA definitiva: 689,31 euros.

Informe mediambiental: 68,91 euros.

4. Meritació i pagament.

La taxa es merita en el moment en que es realitza l'activitat administrativa en que consisteix el fet imposable, sense perjudici que se n'exigeixi el pagament, en concepte de dipòsit previ, abans de les fases de l'avaluació preliminar i l'avaluació detallada.

En els casos en que l'òrgan ambiental no adopti les resolucions que li competeixen en els terminis que estableix aquesta llei, les quantitats que s'hagin pagats s'han de retornar al subjecte passiu.

Disposició transitòria primera. Expedients iniciats d'acord amb el Decret 4/1986, de 23 de gener.

Els expedients d'avaluació d'impacte ambiental iniciats abans que aquesta llei entri en vigor, d'acord amb el que estableix el Decret 4/1986, de 23 de gener, han de continuar-ne la tramitació d'acord amb aquest. A aquests efectes, únicament s'han de considerar iniciats els plans urbanístics i les normes subsidiàries que s'hagin aprovat inicialment.

Disposició transitòria segona. Aplicació a plans i programes.

L'obligació d'observar el procediment d'avaluació ambiental s'ha d'aplicar als plans i als programes que s'aprovin inicialment després de la data en què aquesta llei entri en vigor.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta llei i, en concret, el Decret 4/1986, de 23 de gener, d'implantació i regulació dels estudis d'avaluació d'impacte ambiental, sense perjudici del que estableix la disposició transitòria primera d'aquesta llei, com també les disposicions que fan referència als estudis d'impacte ambiental prevists a l'article 124 de la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de taxes de la CAIB, i a l'article 15 de la Llei 20/2001, de 21 de desembre, de mesures tributàries, administratives i de funció pública.

Disposició final.

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Annex I. Projectes subjectes directament a avaluació d'impacte ambiental.**Grup 1. Agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia.**

a) Les repoblacions forestals amb espècies al·lòctones i les repoblacions de més de 20 hectàrees amb espècies autòctones i/o no pròpies de l'indret, i les repoblacions forestals que comportin riscs de greus transformacions ecològiques negatives.

b) Tala d'espècies forestals a fi de canviar a un altre tipus d'ús del sòl, quan no estigui sotmesa a plans d'ordenació.

c) Projectes per destinar a l'explotació agrícola intensiva terrenys incultes o àrees naturals o seminaturals, que ocupin una superfície major de 5 hectàrees.

d) Projectes de gestió de recursos hídrics per a l'agricultura, amb la inclusió de projectes de reg o de drenatge de terrenys, quan afectin una superfície major de 10 hectàrees, o de 5 hectàrees si s'ha previst utilitzar aigües residuals depurades.

e) Instal·lacions de ramaderia intensiva que superin les capacitats següents:

1. Explotacions avícoles a partir de 5.000 caps de capacitat.
2. Granges de porcs a partir de 150 caps de capacitat amb cicle tancat amb la seva recria i engreix.
3. Explotacions de bestiar porcí amb trutges i porcells de fins a 20 quilos de pes al destallament, 100 reproductors amb la seva recria i porcells.
4. Explotacions de bestiar oví i caprí en espais protegits.
5. Explotacions de bestiar boví lleter, fins a 125 femelles adultes i la seva recria.
6. Explotacions de bestiar boví d'aptitud càrnia, fins a 135 femelles adultes i la seva recria.
7. Explotacions de bestiar boví d'engreix fins a 285 caps.
8. Granges de conills de 285 caps de capacitat.
9. Instal·lacions ramaderes i avícoles d'altres espècies.

f) Piscifactories.

g) Pistes rurals de qualsevol tipus i les forestals en pendents superiors al 15% i, en qualsevol cas, pistes forestals a partir de 2 quilòmetres de longitud.

h) Campanyes fitosanitàries quan afectin superfícies a partir de 20 hectàrees i s'utilitzin productes classificats com a tòxics, o molt tòxics, per als humans, o que tinguin la classificació ecotoxicològica "c" per a mamífers, aus, peixos o abelles.

Grup 2. Indústria extractiva.

a) Noves explotacions i fronts d'una mateixa autorització o concessió de jaciments minerals i de la resta de recursos geològics, l'aprofitament dels quals es reguli en la Llei de mines, en el Pla director sectorial de pedreres de les Illes Balears i en la normativa complementària. Inclou:

1. Pedreres i extraccions mineres, i altres extraccions.
2. Explotació de dipòsits marins.

En tots els casos s'inclouen totes les instal·lacions i estructures necessàries per tractar el mineral, per fer arplega temporal o residual d'estèrils de mina o d'aprofitament del mineral (abocadors d'enderrocs, preses i basses d'aigua o d'estèrils, plantes de trituració o de minerals i altres).

b) Dragatges, extraccions d'arena en jaciments marins per regenerar platges.

c) Extracció de petroli i de gas natural amb finalitats comercials.

Grup 3. Indústria energètica.

a) Refineries de petroli brut (llevat de les empreses que produeixin només lubricants a partir de petroli brut), com també les instal·lacions de gasificació/regasificació i de líquefacció.

b) Centrals tèrmiques i nuclears:

1. Centrals tèrmiques i altres instal·lacions de combustió amb potència tèrmica de 50 MW com a mínim.

2. Centrals nuclears i altres reactors nuclears, inclòs el fet de desmantellar-los o clausurar-los definitivament (llevat de les instal·lacions d'investigació per produir i transformar materials físsils i fèrtils, la potència màxima de les quals no superi 1kW de càrrega tèrmica contínua). Les centrals nuclears i altres reactors nuclears no es consideren com a instal·lacions quan la totalitat del combustible nuclear i d'altres elements radioactivament contaminats s'hagi retirat de manera definitiva del lloc de la instal·lació.

c) Instal·lacions industrials per produir electricitat, vapor i aigua calenta amb potència tèrmica de, com a mínim, 50 MW.

d) Instal·lació de reprocés de combustibles nuclears irradiats.

e) Instal·lacions dissenyades per a qualsevol de les finalitats següents:

1. La producció o l'enriquiment de combustible nuclear.
2. El tractament de combustible nuclear irradiat o de residus d'alta activitat.
3. El dipòsit final del combustible nuclear irradiat.
4. Exclusivament el dipòsit final de residus radioactius.

5. Exclusivament l'emmagatzematge (projectat per a un període superior a deu anys) de combustibles nuclears irradiats o de residus radioactius en un lloc diferent del de producció.

f) Canonades per transportar gas i petroli en sòl rústic. En tot cas, oleoductes i gasoductes submarins.

g) Instal·lació de línies per transportar i distribuir energia elèctrica en sòl rústic, amb un voltatge igual o superior a 66 kV.

h) Instal·lacions per emmagatzemar productes petrolífers majors de 500 m³.

i) Producció i emmagatzematge de gasos combustibles, a partir de 100 m³ de capacitat.

j) Parcs eòlics.

k) Noves subestacions de transformació d'energia elèctrica a partir de 10 MW.

Grup 4. Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls.

a) Plantes siderúrgiques integrals. Instal·lacions per produir metalls en brut no ferrosos a partir de minerals, de concentrats o de matèries primeres secundàries mitjançant processos metal·lúrgics, químics o electrolítics.

b) Instal·lacions destinades a l'extracció d'amiant, com també al tractament i a la transformació de l'amiant i dels productes que en contenen: per als productes d'amiant-ciment; per als usos de l'amiant com a material de fricció, amb una producció anual de més de 50 tones de productes acabats; per a la resta d'usos de l'amiant, amb una utilització anual de més de 200 tones.

c) Instal·lacions per produir lingots de ferro o d'acer (fusió primària o secundària), incloses les instal·lacions de fosa contínua.

d) Instal·lacions per elaborar metalls ferrosos on es faci alguna de les activitats següents:

1. Laminatge en calent amb una capacitat superior a 20 tones d'acer en brut per hora.

2. Forjat amb martells, l'energia d'impacte dels quals sigui superior a 50 quilojoules per martell i quan la potència tèrmica utilitzada sigui superior a 20 MW.

3. Aplicació de capes protectores de metall fos amb una capacitat de tractament de més de 2 tones d'acer brut per hora.

e) Foneries de metalls ferrosos amb una capacitat de producció de més de 5 tones per dia.

f) Instal·lacions per fondre (inclòs l'aliatge) metalls no ferrosos, llevat de metalls preciosos, inclosos els productes de recuperació (refinació, restes de fosa, etc.), amb una capacitat de fusió de més de 4 tones, per al plom i cadmi, o 5 tones, per a la resta de metalls, per dia.

g) Instal·lacions per tractar la superfície de metalls i materials plàstics mitjançant un procés electrolític o químic, quan el volum de les cubetes utilitzades per al tractament sigui superior a 10 m³.

h) Instal·lacions de calcinació i de sinterització de minerals metàl·lics, amb capacitat superior a 5.000 tones per any de mineral processat.

i) Instal·lacions per fabricar ciment o clínquer.

ii) Plantes d'elaboració de formigó preparat

j) Fabricació de guixos i calç a partir de 5.000 tones per any.

k) Instal·lacions per fabricar vidre, inclosa la fibra de vidre.

l) Instal·lacions per fondre substàncies minerals, inclosa la producció de fibres minerals, amb una capacitat de fosa superior a 20 tones per dia.

ll) Instal·lacions per fabricar productes ceràmics mitjançant forn; en particular, teules, maons, maons refractaris, rajoles de València, gres o porcellana.

m) Instal·lacions per fabricar aglomerats asfàltics en calent.

n) Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció.

Grup 5. Indústria química, petroquímica, tèxtil i paperera.

a) Instal·lacions químiques integrades, això és, instal·lacions per fabricar a escala industrial substàncies mitjançant transformació química, on es troben juxtaposades diverses unitats vinculades funcionalment entre si, i que s'utilitzen per produir:

1. Productes químics orgànics o inorgànics bàsics.

2. Fertilitzants a base de fòsfor, nitrogen o potassi (fertilitzants simples o composts).

3. Productes fitosanitaris bàsics i biocides.

4. Productes farmacèutics bàsics mitjançant un procés químic o biològic.

5. Producció d'explosius.

b) Canonades per transportar productes químics amb un diàmetre de més de 800 mil·límetres i una longitud superior a 20 quilòmetres.

c) Instal·lacions per emmagatzemar productes petroquímics o químics, amb una capacitat, com a mínim, de 100.000 tones.

d) Plantes per al tractament previ (operacions com rentat, emblanquiment o mercerització) o pertenyir fibres o productes tèxtils quan la capacitat de tractament superi les 2 tones diàries.

e) Les plantes per adobar pells i cuiros quan la capacitat de tractament superi les 2 tones de productes acabats per dia.

f) Plantes industrials per a:

1. La producció de pasta de paper a partir de fusta o d'altres matèries fibroses semblants.

2. La producció de paper i cartró.

g) Instal·lacions de producció i tractament de cel·lulosa amb una capacitat de producció superior a 20 tones diàries.

h) Instal·lacions industrials situades en sòl rústic.

Grup 6. Projectes d'infraestructures.

a) Carreteres:

1. Construcció d'autopistes i autovies, vies ràpides i carreteres convencionals de nou traçat.

2. Actuacions que modifiquin el traçat d'autopistes, autovies, vies ràpides i carreteres convencionals preexistents en una longitud continuada de més de 5 quilòmetres.

3. Ampliació de carreteres convencionals que les transformi en autopista, autovia o carretera de doble calçada.

4. Variants per a la supressió de travesseres de nuclis urbans i túnels de més de 500 metres de longitud.

b) Construcció de línies de ferrocarril, tramvies, metros aeris o subterranis, línies suspeses o similars.

c) Aeroports i aeròdroms.

d) Ports comercials, pesquers o esportius.

e) Espigons i pantanans per a càrrega i descàrrega connectats a terra que admetin vaixells d'arqueig superior a 1.350 tones.

f) Obres costaneres destinades a combatre l'erosió i obres marítimes que puguin alterar la costa, per exemple, la construcció de dics, espigons i altres obres de defensa contra la mar, llevat del manteniment i la reconstrucció d'aquestes.

g) Obres d'alimentació artificial de platges.

Grup 7. Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua.

a) Preses i altres instal·lacions destinades a retenir l'aigua o emmagatzemar-la de manera permanent, quan el volum nou o addicional d'aigua emmagatzemada sigui superior a 0,5 Hm³.

b) Projectes per extreure aigües subterrànies per al proveïment de nuclis de població o la recàrrega artificial d'aqüífers.

c) Plantes de tractament d'aigües residuals la capacitat de les quals sigui superior a 5.000 habitants-equivalents.

d) Instal·lacions de dessalatge d'aigua amb un volum nou o addicional superior a 1.000 m³.

e) Aqüeductes i conduccions que suposin transvasament de conques o d'aqüífers.

Grup 8. Projectes de tractament i gestió de residus.

a) Instal·lacions per tractar i/o eliminar (inclosa la incineració) de residus perillosos (definit en l'article 3c de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus), en qualsevol cas.

b) Instal·lacions d'emmagatzematge (definit en l'article 3n de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus) de residus perillosos, amb una capacitat superior a 100 tones.

c) Instal·lacions per incinerar residus no perillosos amb una capacitat de més de 3 tones per hora.

d) Instal·lacions per tractar i/o eliminar els residus no perillosos en llocs diferents dels abocadors, amb una capacitat de més de 50 tones per dia.

e) Abocadors de qualsevol tipus de residus que rebin més de 10 tones per dia o que tinguin una capacitat total de més de 25.000 tones.

f) Clausura i segellament d'abocadors.

Grup 9. Indústries de productes alimentaris.

a) Instal·lacions industrials per a l'elaboració de greixos i olis vegetals i animals, sempre que s'hi donin de forma simultània les circumstàncies següents:

1. Que es trobin situades fora de polígons industrials.
2. Que es trobin a menys de 500 metres d'una zona residencial.
3. Que ocupin una superfície d'almenys 2.500 m².

b) Instal·lacions industrials per envasar i enllaunar productes animals i vegetals, amb una capacitat de producció superior a 2 tones per dia de productes acabats (valors mitjans trimestrals).

c) Instal·lacions industrials per fabricar productes lleter, sempre que la instal·lació rebi una quantitat de llet superior a 200 tones per dia (valor mitjà anual).

d) Instal·lacions industrials per fabricar cervesa i malt.

e) Instal·lacions industrials per elaborar confitures i almívars.

f) Instal·lacions industrials per sacrificar i/o especejar animals, com també els escorxadors municipals en poblacions de més de 5.000 habitants.

g) Instal·lacions industrials per fabricar fècules.

h) Instal·lacions industrials per fabricar farina de peix o oli de peix.

i) Sucreres amb una capacitat de tractament de matèria primera superior a les 300 tones diàries.

Grup 10. Altres projectes.

a) Jardins botànics i zoològics.

b) Pistes de curses i de proves per a vehicles amb motor.

c) Càmpings amb serveis.

d) Parcs temàtics.

e) Totes les actuacions que d'acord amb els plans d'ordenació de recursos naturals han de ser objecte d'un estudi d'avaluació d'impacte ambiental.

f) Els projectes que s'assenyalen tot seguit, quan es desenvolupin en zones especialment sensibles, designades en aplicació de les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE, o en les zones humides incloses en la llista del Conveni de Ramsar o en la Llei 1/1991, d'espais naturals:

1. Projectes d'urbanitzacions i instal·lacions turístiques d'allotjament, definit per l'article 15 de la Llei general turística de 2/1999, de 24 de març, i que es trobin fora de les zones urbanes i construccions associades, inclosa la construcció de centres comercials i d'aparcaments dels següents grups:

Establiments hotelers.

Apartaments turístics.

Càmpings o campaments de turisme.

Hotels rurals.

2. Parcs temàtics.

3. Obres de canalització i projectes de defensa de cursos naturals.

4. Instal·lacions de conducció d'aigua a llarga distància quan la longitud sigui major de 2 quilòmetres i, en tot cas, els situats dins ANEI d'alt nivell de protecció.

5. Projectes de concentració parcel·l·lària.

6. Línies aèries de voltatge igual o superior a 15 kV.

7. Actuacions que modifiquin el traçat d'autopistes, d'autovies, de vies ràpides o de carreteres convencionals preexistents, traçat de ferrocarrils, tramvies i metros lleugers.

8. Pistes d'esquí, remuntadors i telefèrics, i construccions associades.

9. Campaments permanents i tendes de campanya.

Nota: el fraccionament de projectes d'igual naturalesa i fets en el mateix espai físic no impedeix l'aplicació dels límits que estableix aquest annex, i a aquest efecte s'han d'acumular les magnituds o dimensions de cada un dels projectes considerats.

Annex II. Projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental segons l'avaluació preliminar

Advertiment: S'exceptuen de la llista següent els projectes subjectes directament a avaluació d'impacte ambiental en l'annex I d'aquesta llei.

Grup 1. Agricultura, silvicultura, aqüicultura i ramaderia.

a) Projectes de concentració parcel·l·lària (llevat dels inclosos en l'annex I).

b) Projectes de consolidació i millora de regadius de més de 10 hectàrees.

c) Projectes per destinar a l'explotació agrícola intensiva àrees naturals o seminaturals, no inclosos en l'annex I.

d) Introducció d'espècies exòtiques vegetals o faunístiques, llevat de plantes de cultiu agrícola i de bestiar domèstic.

e) Aprofitaments forestals que es facin en superfícies superiors a 5 hectàrees o que utilitzin maquinària pesant.

Grup 2. Indústria extractiva.

a) Perforacions profundes, llevat de les perforacions per investigar l'estabilitat dels sòls, en particular:

1. Perforacions geotèrmiques.

2. Perforacions per emmagatzemar residus nuclears.

3. Perforacions per al proveïment d'aigua.

b) Instal·lacions industrials en l'exterior i en l'interior per gasificar carbó i pissarres bituminoses.

Grup 3. Indústria energètica.

a) Línies de distribució d'energia elèctrica (projectes no inclosos en l'annex I) que tinguin una longitud superior a 1 quilòmetre.

b) Fabricació industrial de briquetes d'hulla i de lignit.

c) Instal·lacions per produir energia hidroelèctrica (quan d'acord amb el que estableix l'annex I no ho exigeixi qualsevol de les obres que constitueixen la instal·lació).

d) Instal·lacions per processar i emmagatzemar residus radioactius que no estiguin inclosos en l'annex I.

Grup 4. Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls.

a) Forns de coc (destil·lació seca del carbó).

b) Instal·lacions per produir amiant i per fabricar productes que s'hi basen (projectes no inclosos en l'annex I).

c) Instal·lacions per fabricar fibres minerals artificials.

d) Drassanes.

e) Instal·lacions per construir i reparar aeronaus.

f) Instal·lacions per fabricar material ferroviari.

g) Instal·lacions per fabricar i muntar vehicles amb motor i per fabricar motors per a vehicles.

h) Embotició de fons mitjançant explosius.

Grup 5. Indústria química, petroquímica, tèxtil i paperera.

a) Tractament de productes intermedis i producció de productes químics.

b) Producció de pesticides i productes farmacèutics, pintures i vernissos i peròxids.

c) Instal·lacions per emmagatzemar productes petroquímics i químics (projectes no inclosos en l'annex I).

d) Fabricació i tractament de productes a base d'elastòmers.

Grup 6. Projectes d'infraestructures.

a) Projectes de zones industrials.

b) Projectes d'urbanitzacions i instal·lacions turístiques d'allotjament, definit per l'article 15 de la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística, i que es trobin fora de les zones urbanes i construccions associades, inclosa la construcció de centres comercials i d'aparcaments dels següents grups:

Establiments hotelers.

Apartaments turístics.

Càmpings o campaments de turisme.

Hotels rurals.

(Projectes no inclosos en l'annex I).

c) Construcció d'heliports.

d) Aparcaments subterranis o en superfície d'ús públic.

Grup 7. Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua.

a) Construcció d'obres de canalització i projectes de defensa de llits i marges, llevat de les actuacions que s'executin per evitar el risc en zona urbana.

b) Instal·lacions de conducció d'aigua a llarga distància quan la longitud sigui major de 5 quilòmetres.

Grup 8. Altres projectes.

a) Dipòsits de llots.

b) Instal·lacions d'emmagatzematge de ferralla, inclosos vehicles rebutjats i instal·lacions de desballestament.

c) Instal·lacions o bancs de prova de motors, turbines o reactors.

d) Instal·lacions per recuperar o destruir substàncies explosives.

e) Pistes d'esquí, remuntadors i telefèrics, i construccions associades (projectes no inclosos en l'annex I).

f) Campaments permanents per a tendes de campanya o caravanes.

g) Recuperació de terres a la mar.

h) Equipaments sanitaris, docents, esportius o comercials no prevists en el planejament urbanístic.

i) Qualsevol canvi o ampliació dels projectes subjectes a avaluació d'impacte ambiental ja autoritzats, executats o en procés d'execució quan es produeixi un increment significatiu de les emissions a l'atmosfera, dels abocaments a llits públics o al litoral, de la generació de residus o de la utilització de recursos naturals, i també quan es desenvolupin en zones especialment sensibles, designades en aplicació de les directives 79/409/CEE i 92/43/CEE, o en les zones humides incloses en la llista del Conveni Ramsar o en la Llei 1/1991, d'espais naturals.

j) Indústries de qualsevol tipus, quan produeixin residus líquids que no s'evacuin mitjançant el clavegueram municipal.

k) Dragats de ports.

Nota: el fraccionament de projectes d'igual naturalesa i fets en el mateix espai físic no impedeix l'aplicació dels llindars que estableix aquest annex, i a aquest efecte s'han d'acumular les magnituds o dimensions de cada un dels projectes considerats.

Palma, a 2 d'agost del 2002.
La consellera de Medi Ambient:
Margalida Rosselló i Pons.
El president:
Francesc Antich i Oliver.

Ordre de Publicació

Atès l'escrit RGE núm. 2677/02, tramès pel president del Govern de les Illes Balears, en el qual es constata la tramesa d'un text erroni com a Projecte de llei reguladora del creixement urbanístic a les Illes Balears (publicat al BOPIB núm. 149, de 26 de juliol d'enguany) i se n'adjunta el text

aprovat pel Consell de Govern de dia 12 de juliol del 2002, la Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 4 de setembre del 2002, acordà d'admetre a tràmit aquest text, corresponent al projecte de llei esmentat (RGE núm. 2521/02), ordenar-ne la publicació i obrir-ne un nou termini de presentació d'esmenes, que finalitzarà dia 14 de setembre d'enguany, a les 13,00 hores.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

*El president del Parlament:
Maximilià Morales i Gómez.*

Antoni Garcías i Coll, secretari del Consell de Govern de les Illes Balears

CERTIFICA

que el Consell de Govern de les Illes Balears, en sessió de dia 12 de juliol del 2002, adoptà, entre d'altres, el següent acord:

19. Aprovació del Projecte de llei reguladora del creixement urbanístic a les Illes Balears.

A proposta del conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, el Consell de Govern adopta l'acord següent:

"Primer. Aprovar el Projecte de llei reguladora del creixement urbanístic a les Illes Balears, que s'adjunta.

Segon. Sol·licitar al Parlament de les Illes Balears que trameti, a l'empara del que disposa l'article 111 del seu Reglament, el projecte de llei esmentat.

Tercer. Sol·licitar que, atesa la necessitat de prendre mesures immediates per tal de paliar els efectes d'un desenvolupament urbanístic excessiu, com també l'avançada fase en què es troba l'elaboració dels plans territorials insulars, es trameti el projecte esmentat pel procediment d'urgència, d'acord amb el que disposa l'article 95 del Reglament de la Cambra.

Quart. Traslladar el contingut d'aquest acord al Parlament de les Illes Balears per tal que se'n derivin els efectes pertinents."

I perquè consti i tenguí els efectes que corresponguin, expedisc aquest certificat amb el vistiplau del Molt Hble. Sr. President, que firm i segell a Palma, a dia 30 d'agost del 2002.

El secretari del Consell de Govern.
Vistiplau, el president.

D)

Projecte de llei reguladora del creixement urbanístic a les Illes Balears**Exposició de motius**

1. El caràcter autònom que tradicionalment ha tingut la legislació urbanística està cedint a favor d'una subordinació a les estratègies de l'ordenació territorial, inspirades de cada vegada més en criteris de sostenibilitat ambiental i social. L'urbanisme ha passat de ser un instrument per al creixement de la urbanització i de l'edificació a posar-se al servei de valors més complexos, com ara garantir la viabilitat futura del territori i de les activitats humanes que suporta.

La capacitat de càrrega del territori; els límits que imposen la gestió dels recursos naturals i la necessitat de garantir-ne la renovació; els efectes de les infraestructures sobre el territori, el sòl, el subsòl, l'atmosfera, el medi marí i el paisatge; els drets dels ciutadans a un medi ambient saludable... són valors nous que figuren de manera exigent i irreversible en l'agenda política, econòmica, social i cívica del segle XXI.

A les Illes Balears la consciència social ha desenvolupat una sensibilitat especial envers aquests valors. L'escassetat i la vulnerabilitat ambiental dels territoris insulars s'ha vist sacsejada per un procés d'urbanització i d'edificació que s'ha centrat principalment en les zones litorals, les més fràgils com a medi físic i biòtic, i que es compten entre les més valuoses des del punt de vista paisatgístic. La millora del nivell i de la qualitat de vida, com també un millor coneixement científic de les conseqüències de les accions humanes en el medi en què es desenvolupen, han contribuït de manera decisiva a aquesta nova sensibilitat social, que esdevé una exigència per a les actuacions normatives i executives dels poders públics.

El procés d'urbanització i d'edificació intensa, que ha ocupat una bona part de la darrera meitat del segle XX, ha introduït canvis radicals en l'economia del país i una transformació profunda de la realitat social, demogràfica i cultural; però, sobretot, en el model d'assentament i en l'estructura urbana.

Amb matisos molt diferenciats entre la diferent realitat de cadascuna de les illes, el turisme ha estat el factor desencadenant de tota aquesta transformació. Però el model turístic ha passat per diverses fases, que han culminat amb el que es coneix com a turisme residencial, darrera etapa en la qual s'han accentuat de manera alarmant el consum de territori, la pressió sobre els recursos i les infraestructures, el sobrecalfament del mercat immobiliari, i l'activitat del sector de la construcció.

Les Illes Balears formen, doncs, un territori on s'assenta una activitat de turisme madur, que ha de rebutjar el creixement constant com a objectiu, que reclama concentrar els esforços en noves fites lligades a la rehabilitació, a les operacions de reconversió territorial i de l'edificació.

Al llarg de la segona meitat del segle XX s'han fet palesos els efectes indirectes i no desitjats d'un creixement econòmic que no internalitzava les despeses ambientals derivades de les seves actuacions. Les conseqüències negatives d'aquesta circumstància sobre les societats humanes van ser objecte de la Conferència de les Nacions Unides sobre el medi humà, que donà lloc a la Declaració d'Estocolm de 1972. Vint anys més tard, el 1992, la Conferència de les Nacions Unides sobre el medi ambient i el desenvolupament, basant-se en la Declaració d'Estocolm, elaborà i proclamà la Declaració de Rio de Janeiro sobre el medi ambient i el desenvolupament.

La Declaració de Rio reconeix la Terra com a la llar de la humanitat, i s'apropa a les relacions medi ambient/desenvolupament en un doble vessant: global i local. Els convenis signats a Rio, tant el marc sobre canvi climàtic (concretat a Kyoto el 1997), com el de la diversitat biològica, afecten especialment l'escala global. Per la seva banda, l'anomenat Programa 21, del qual es deriven les anomenades agendes locals 21, s'adreça especialment a assolir la sostenibilitat a escala local.

La Declaració de Rio, entre d'altres coses, parla "d'assolir un desenvolupament sostenible i una millor qualitat de vida per a totes les persones" i, per això, cal "reduir i eliminar els sistemes de producció i de consum insostenibles", alhora que es fomenten "polítiques demogràfiques apropiades". Així mateix, la declaració reclama l'aplicació del "principi de precaució", d'acord amb les capacitats del medi ambient, fins al punt d'afirmar que "quan hi hagi perill de danys greus o irreversibles, la manca de certesa científica absoluta no es pot utilitzar com a raó per postergar l'adopció de mesures eficaces en funció dels costos per impedir la degradació del medi ambient."

La política territorial en el si de la Unió Europea assenyalava criteris inormes positives que apunten cap a un rumb inequívoc: ja l'any 1983 la Carta europea d'ordenació del territori assenyalava com a objectiu el desenvolupament socioeconòmic equilibrat de les regions, la millora de la qualitat de vida, la gestió responsable dels recursos naturals, la protecció del medi ambient i l'ús racional del territori. El Tractat d'Amsterdam consagrà la consecució del creixement sostenible com un dels objectius explícits de la Unió. Així, la política europea del desenvolupament sostenible, introduïda per primera vegada el 1992 en el Vè Programa marc de medi ambient considera indispensable l'estratègia d'un desenvolupament sostenible que concilli desenvolupament medi ambiental, progrés social i creixement econòmic sostenible. Una de les accions claus que proposa el VIè Programa d'acció en medi ambient de la UE és precisament el desenvolupament d'una actitud mediambiental més conscient pel que fa a l'ús del territori. La Comissió europea està treballant en una comunicació "vers una estratègia temàtica per a la protecció del sòl", que ja anuncia la continuació dels treballs sobre la utilització del sòl i la seva dimensió territorial. L'ordenació del territori com a instrument necessari per assolir un desenvolupament sostenible i la integració dels aspectes urbans en la política del medi ambient són aspectes destacats de la Carta de les nacionalitats i les regions europees per al medi ambient i de l'Informe sobre ciutats europees sostenibles, documents elaborats en diferents instàncies institucionals i territorials europees, en les quals les Illes Balears participen.

2. Aquesta llei estableix un instrument potent per garantir un ritme de creixement de l'edificació i, com a conseqüència d'aquest, de la urbanització que pugui ser qualificat de sostenible: un límit màxim de creixement anual establert mitjançant el control del nombre de llicències anuals que es poden atorgar, d'acord amb l'ordenació territorial de cada illa.

La programació temporal no ha estat un dels aspectes més desenvolupats de la legislació urbanística. En coherència amb l'esperit tradicional de la disciplina urbanística, sempre ha estat considerada des de l'òptica de garantir l'execució de les previsions del planejament en el seu termini, i no en l'aspecte de dotar el ritme d'execució d'un sentit relacionat amb la sostenibilitat o l'adequació de les construccions al ritme de les infraestructures i dels serveis. És per això que no és fàcil trobar precedents amb els quals poder establir comparacions i paral·lelismes amb aquesta llei.

L'habilitació constitucional, estatutària i de la legislació bàsica de l'Estat d'aquesta llei rau en els articles 45.1 (dret a fruit del medi ambient i el deure de conservar-lo), 45.2 (obligacions dels poders públics de vetllar per la utilització racional de tots els recursos naturals amb la finalitat de protegir i millorar la qualitat de vida i de defensar i restaurar el medi ambient) i 128.1 (subordinació de la riquesa, sigui quina sigui

la seva titularitat, a l'interès general) de la Constitució espanyola.

El fonament competencial de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears es troba en el punt tercer de l'article 10, que estableix l'exclusivitat de competències de la comunitat autònoma en matèria d'ordenació del territori, d'urbanisme i d'habitatge.

La legislació bàsica en matèria urbanística empara perfectament la inclusió de la programació temporal. La llei 6/1998, sobre règim del sòl i valoracions, en l'article 14 –un dels que la disposició final declara bàsics–, sotmet els drets dels propietaris a edificar en les condicions que en cada cas estableixi la legislació del sòl i el deure d'edificar els solars, de manera explícita, en els terminis que estableixi el planejament. Aquests terminis no s'han d'entendre concebuts de manera excloent com a terminis màxims, sinó com a part integrant de la programació que ha de contenir el planejament, sotmès al marc legislatiu.

La disposició addicional quarta d'aquesta mateixa Llei, també bàsica, autoritza criteris complementaris de classificació de sòls no urbanitzables i urbanitzables als territoris insulars i afegeix que “el contingut del dret de propietat del sòl és condicionat per la peculiaritat del fet insular, la limitada capacitat de desenvolupament territorial i la necessitat de compatibilitzar una suficient oferta de sòl urbanitzable amb la protecció amb la preservació dels elements essencials del territori.”

3. L'objecte de la Llei és regular el creixement del procés edificador, mitjançant l'establiment de límits percentuals màxims de creixement en relació a l'edificació existent. El límit s'estableix amb caràcter general en l'1 % anual, tot i que aquesta regulació ha de ser fixada, de manera definitiva, pels plans territorials insulars, els quals, a més, i juntament amb el planejament municipal, es troben facultats per desenvolupar aquesta regulació, en introduir flexibilitats de caràcter temporal, espacial i funcional.

Fins a l'aprovació dels plans territorials insulars, els consells insulars poden establir una regulació provisional i, mentre aquesta regulació s'aprova, regeix l'establert en la Llei, la qual modula el límit anual per illa de l'1%, amb el criteri de permetre un ritme superior a la mitjana als municipis que tenen una major vocació d'atendre les necessitats d'habitatge per a la població resident, en preferència pel creixement turístic i de segona residència. Aquesta modulació s'ha aconseguit a través d'una fórmula matemàtica que garanteix l'aplicació general i individualitzada d'aquest principi a cada municipi.

De caràcter temporal, la Llei permet distribuir parcialment el total de creixement de llicències assignades en quatre anys, la qual cosa en facilita l'administració, i de manera especial quan un projecte extraordinari absorbiria una quantitat excessiva de quota anual de llicències en municipis amb capacitat de creixement molt restringida o, simplement, quan no podria executar-se per absorbir una quota superior.

De caràcter espacial, els plans territorials insulars poden incrementar la quota total insular una determinada quantitat, per raons de reequilibri territorial, a nuclis de l'interior. També aquests plans poden repartir el total de creixement insular de manera discriminada al territori insular, segons l'estratègia d'ordenació que adoptin. Al mateix temps, els ajuntaments

poden distribuir en els plans generals municipals la quantitat anual assignada per classes, per àrees o per zones, també segons l'estratègia que, en el seu nivell, adoptin.

De caràcter funcional, en les àrees de reconversió territorial, la Llei afecta allà on l'enderrocament d'edificis clarament contraris al model territorial té un incentiu en termes de quota anual de llicències.

Les operacions de rehabilitació, la construcció de residències comunitàries no hoteleres, les noves construccions lligades a enderrocaments i la construcció d'habitatges de protecció pública, lligades a plans estatals o autonòmics d'habitatge, romanen exemptes de la quota anual d'edificació.

Aquestes darreres mereixen una consideració especial, tant en relació al compliment de l'imperatiu constitucional que obliga tots els poders públics a promoure les condicions que permetin exercir el dret a un habitatge digne i adequat (art. 47), com en relació a la característica específica de les Illes Balears que és, de totes les comunitats autònomes de l'Estat espanyol, aquella en què els ciutadans han de fer un major esforç econòmic per gaudir del dret esmentat. Per tant, les polítiques de modulació del creixement urbanístic han de ser compatibles amb les que promoguin programes d'ajuts a l'accés a l'habitatge.

En qualsevol cas, la limitació que estableix la Llei de referir els habitatges de nova planta de protecció pública als que s'incloguin en els plans estatals o autonòmics no és més que l'establiment d'una quota, la qual figura en els convenis que desenvolupen els plans estatals d'habitatge i en els plans autonòmics, que ni quantitativament ni qualitativament desvirtua la finalitat d'aquesta Llei.

4. Per tal d'aconseguir els seus objectius, la Llei determina que siguin els municipis que facin efectiu el control del creixement, mitjançant l'atorgament de les llicències municipals que, en la darrera fase del procés urbanitzador, suposen la materialització de les noves places d'allotjament.

S'estableix, per tant, una regulació que ha de permetre als municipis concedir les llicències afectades per la Llei d'acord amb els percentatges que es fixen. Aquesta regulació es configura com un imperatiu directe per a l'Administració municipal, la qual cosa permet l'efectivitat immediata de les mesures proposades. Així i tot, aquesta immediatesa no ha de ser obstacle per a la intervenció del planejament urbanístic ni, sobretot, del territorial. Per això, es preveu la intervenció d'ambdós instruments en les modulacions que abans hem esmentat.

Específicament, es regulen les llicències per a projectes de gran entitat, amb la finalitat d'evitar que un o diversos projectes puguin abastar la major part del contingent anual d'un municipi. Es faculta, en tot cas, cada municipi perquè pugui establir la seva regulació.

Des d'un punt de vista més adjectiu, es regulen les especificitats que, dins del procediment per a l'atorgament de llicències urbanístiques, s'han d'observar per tal de complir la regulació del creixement establerta. En aquest sentit, el principal objectiu ha estat garantir el caràcter reglat de les llicències, amb un respecte escrupulós als principis de publicitat i de transparència.

A partir d'aquestes bases, el procediment fixa períodes de quatre anys susceptibles de fer possible l'atorgament de les llicències, encara que el termini per començar les obres es difereixi al començament de l'any del qual consumeix el contingent de places d'allotjament. Amb aquest horitzó de quatre anys es pretén donar un marge suficient als particulars per tal de poder planificar degudament l'activitat, a la vegada que s'evita que es donin llicències de manera indefinida. Aquesta limitació se situa en un nivell d'equilibri que permet perfectament que tant els ajuntaments com els particulars programin la seva activitat, al mateix temps que impedeix la petrificació dels plans, que dificultaria extraordinàriament l'exercici del *ius variandi* de l'Administració i que impediria, de fet, les revisions i les innovacions dels diferents instruments de planejament urbanístic.

Finalment, es faculta el planejament urbanístic per poder establir, dins el marc del que fixa aquesta Llei, la seva programació del procés edificador. Així, en els termes que després s'han de desenvolupar reglamentàriament, s'atorga als municipis una important eina de control i de programació, que pot modular el ritme de creixement segons les necessitats i l'estratègia del municipi, a qualsevol tipus de sòl, i sempre en coherència amb el planejament territorial.

Article 1. Objecte.

L'objecte d'aquesta Llei és establir, en el marc de l'ordenació territorial, una regulació del creixement urbanístic pel que fa a l'execució del procés edificador en la totalitat del territori de les Illes Balears, i regular, així mateix, la facultat de programació d'aquest procés, mitjançant la fixació d'etapes o de terminis.

Article 2. Regulació del procés edificador.

L'atorgament de llicències amb la finalitat d'implantació d'ús residencial o turístic, per dur a terme actes de construcció o de canvi d'ús en edificacions existents, no pot implicar una quantitat anual superior, a cada illa, a l'1% del total de les places d'allotjament que es determinen en l'annex I d'aquesta Llei; tot això sense perjudici de l'establert en l'article 4.

Article 3. Regles d'atorgament de les autoritzacions.

L'atorgament pels municipis de tota classe de llicències amb la finalitat d'implantació d'ús residencial o turístic, per dur a terme actes de construcció o de canvi d'ús en edificacions existents, s'ha d'ajustar a les regles següents:

1a. Els ajuntaments de les Illes Balears només poden atorgar llicències que autoritzin, per començar dins cada any natural, obres que no excedeixin el màxim de places d'allotjament que fixi el pla territorial insular, dins els límits de l'article anterior.

2a. S'exceptuen de l'aplicació de la regla anterior aquelles obres que suposin:

- a) La reforma o la rehabilitació d'edificacions. No obstant això, quan les obres impliquin un increment de volum de superfície construïda i un augment de places d'allotjament, només s'han de computar, als efectes dels límits abans assenyalats, les places d'allotjament que excedeixin les prèviament existents.
- b) La construcció, la rehabilitació, la reforma o l'ampliació de residències de caràcter comunitari, és a dir, aquelles que es destinen a allotjar determinats col·lectius de persones en règim

de convivència, com col·legis majors, residències universitàries, escolars o de la tercera edat, allotjaments especials i similars.

c) L'edificació de nous habitatges de protecció o promoció pública, construïts a l'empara de plans estatals o autonòmics d'habitatge.

d) La nova construcció o la reforma o ampliació d'una edificació que es vinculi a l'enderrocament degudament autoritzat i executat d'una o diverses edificacions al mateix terme municipal destinades a l'ús residencial o turístic, amb l'informe previ favorable de la Comissió Insular de Patrimoni, en cas que el municipi no compti amb un catàleg d'edificis degudament aprovat. Aquesta excepció no cobreix les places d'allotjament resultants que excedeixin les prèviament existents.

A més de les places d'allotjament que exceptua el paràgraf anterior, també s'han d'exceptuar de l'aplicació de la regla primera un nombre de places d'allotjament igual al de les places que s'enderroquin, sempre que es compleixin les condicions següents:

1. Que les parcel·les afectades es trobin dins una àrea de reconversió territorial.
2. Que els edificis es trobin identificats com a objecte d'enderrocament pel seu impacte ambiental o paisatgístic o la seva inadequació a l'estratègia territorial o urbanística, al planejament territorial o urbanístic.
3. Que les parcel·les on s'ubiquen aquests edificis siguin qualificades en el planejament de detall com a espai lliure públic o viari públic.

e) La construcció d'establiments hotelers, hotels rurals i d'agroturisme, segons la classificació establerta en la legislació turística, fins a un límit màxim insular de mil places a la illa, en els emplaçaments, i d'acord amb el programa temporal que, d'acord amb la seva estratègia d'ordenació, determini el pla territorial insular. Aquest supòsit només és aplicable a les illes en què, en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei, el quocient entre el nombre de places autoritzades per a establiments hotelers, per a hotels rurals i per a agroturismes i la superfície de l'illa, expressada en quilòmetres quadrats, sigui inferior a 50; i té una vigència màxima de deu anys, comptadors des de l'aprovació definitiva del pla territorial insular corresponent.

3a. El planejament general municipal i, si n'és el cas, el pla territorial insular poden distribuir temporalment de manera desigual, per a un o per a diversos usos i per a un període màxim de quatre anys, un cert percentatge del nombre màxim de places d'allotjament que resulti de sumar els límits anuals de creixement corresponents, sempre que s'asseguri el respecte d'aquests al final del període.

4a. El còmput del nombre de places d'allotjament per a cada edificació s'ha de fer, en el cas d'ús residencial, a raó de 3 places per a cada habitatge i, en el cas del turístic, s'ha d'avenir al que es determini o al que resulti de la normativa turística o, en el seu defecte, urbanística.

5a. Es pot autoritzar un habitatge al qual s'hagin assignat dues places d'allotjament quan, en esgotar-se l'assignació anual del municipi, només en romanguin sense autoritzar dues places.

Article 4. El creixement dels nuclis de l'interior.

Els plans territorials insulars poden augmentar el límit de creixement a què fa referència l'article 2, fins a un 0,3% addicional del total insular. Aquest augment s'ha de localitzar exclusivament als nuclis de l'interior de l'illa destinats

majoritàriament a primera residència i que el pla corresponent determini per raons de reequilibri territorial.

El pla territorial insular ha d'establir les determinacions necessàries per tal de garantir que aquest increment no reverteixi en els nuclis costaners, que no han de disposar, en cap cas, d'una quota de llicències que suposi, a cadascun d'aquests nuclis, un ritme de creixement superior a la mitjana del municipi abans d'aplicar aquesta quota addicional.

Article 5. Delimitació d'àrees, zones o classes de sòl.

El planejament general municipal, d'acord, si n'és el cas, amb el pla territorial insular, pot o, en cas que resulti necessari per tal de garantir l'efectivitat de les determinacions a què es refereix el segon paràgraf de l'article anterior, ha de delimitar àrees, zones o classes de sòl on s'apliqui el límit de la regla primera de l'article 3 de manera diferent a cadascuna d'elles. En cap cas no es pot superar el límit màxim anual establert per al municipi.

Article 6. Regulació de les promocions de gran entitat.

1. Els planejaments municipals, si n'és el cas, en ajustar-se a les previsions dels plans territorials insulars, poden establir regulacions per tal d'evitar que l'autorització de projectes de gran entitat en relació a la capacitat d'allotjament del municipi puguin consumir una gran part de l'oferta d'edificacions residencials o turístiques.

2. En absència de regulació sobre limitació de l'autorització de projectes de gran entitat a què es refereix el punt anterior, la suma de la capacitat del conjunt de llicències d'edificis residencials o turístics –llevat dels establiments definits en els articles 18, 19, 25, 26 i 27 de la Llei 2/1999, de 24 de març, general turística de les Illes Balears– que cada promotor pugui obtenir durant un any no pot excedir el resultat de l'aplicació de la fórmula següent:

$$N = 2,5 \times \sqrt{Q}$$

N = nombre màxim de places d'allotjament per promotor, any i municipi.

Q = nombre de places d'allotjament que pot executar anualment el municipi.

El nombre d'habitats resultant per cada llicència s'ha d'obtenir aplicant la relació de la regla quarta de l'article 3 d'aquesta Llei al nombre de places d'allotjament resultant.

A aquests efectes, s'ha d'entendre com a llicència sol·licitada per un mateix promotor, a més de les sol·licituds presentades com a persona física, aquelles instades per la societat interposada en què aquesta participi respecte de la qual n'ostenti el control; s'entén com a tal aquella en què el sol·licitant, o el seu cònjuge, i els seus ascendents o descendents directes, individualment o conjuntament, ostenten una quantitat superior al 25% del capital social o n'exerceixen l'administració.

Article 7. Tramitació de les llicències.

1. Les sol·licituds de llicències a què es refereix l'article 3 s'han de tramitar i s'han de resoldre segons un criteri temporal

estricte, i d'acord amb els principis de transparència i de publicitat.

2. Sense perjudici de la tramitació que hi sigui aplicable segons la normativa vigent, les llicències s'han d'atorgar a compte de les places d'allotjament que restin per autoritzar durant l'any en què es resolgui sobre la sol·licitud o, en un altre cas, durant el d'acabament del termini màxim per resoldre, i els tres anys immediatament següents.

Les llicències que han de donar lloc a plaça o places d'allotjament que excedeixin la quantitat màxima fixada per a l'any en què es resolgui la sol·licitud –o, en un altre cas, per a l'any d'acabament del termini màxim per resoldre– s'han d'atorgar, si n'és el cas, s'han d'entendre atorgades, si s'escau, amb eficàcia diferida al primer dia del primer dels tres anys següents en els quals hi hagi nombre suficient de places d'allotjament o de superfície de sostre disponibles.

S'han de denegar les sol·licituds de llicència que excedeixin la quantitat màxima fixada per al darrer any susceptible de ser tingut en consideració.

3. Cada ajuntament ha de dur un registre públic en el qual s'ha de fer constar el número de llicències atorgades i les places d'allotjament que suposen. Així mateix, amb una periodicitat no major a quinze dies, l'ajuntament ha de publicar al tauler d'anuncis la llista de les llicències i de les places atorgades, juntament amb els límits anuals corresponents als sòls urbà i urbanitzable i al sòl rústic al municipi, com també, si n'és el cas, a cadascuna de les delimitacions fetes en aplicació del que es disposa en l'article 5.

Article 8. La programació del procés edificador.

1. Tot respectant els límits establerts en aquesta Llei, el planejament municipal, d'acord, si n'és el cas, amb el pla territorial insular, pot fixar, en els termes que es determinin reglamentàriament, una programació del procés edificador mitjançant la fixació d'etapes o terminis.

2. Aquesta programació pot determinar, per a un o diversos usos, contingents de places d'allotjament o sostres màxims anuals de nova edificació o ampliació de l'existent, en relació a la capacitat d'allotjament o sostre actual de cada zona o municipi, establerts en funció dels requeriments de la sostenibilitat del creixement i de la coherència entre les capacitats efectives dels serveis públics necessaris i els usos del sòl, en especial dels que es presten a través de les xarxes establertes mitjançant la urbanització.

3. En tot cas s'ha d'assegurar el caràcter reglat de l'atorgament de les llicències preceptives per dur a terme els actes de construcció i d'edificació.

Disposició transitòria primera. Regulació provisional fins al pla territorial insular.

1. El ple de cada consell insular ha d'aprovar una regulació que ha d'establir l'assignació del nombre màxim de places d'allotjament que pot autoritzar cada municipi, als efectes del previst en la regla primera de l'article 3 d'aquesta Llei, i que ha de regir fins a l'aprovació del pla territorial insular.

Prèviament a l'aprovació de l'acord a què es refereix el paràgraf anterior, el consell insular ha d'elaborar una proposta

d'assignació sobre la qual ha de demanar informe als municipis afectats, que s'ha d'evacuar en un termini superior a un mes. Així mateix, durant aquest mateix termini, l'ha de sotmetre a informació pública.

L'acord, perquè sigui eficaç, s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

2. En absència de la regulació provisional a què es refereix el punt anterior, el nombre màxim de places d'allotjament que pot autoritzar cada municipi, als efectes del previst en la regla primera de l'article 3 d'aquesta Llei, és el que determina l'annex II d'aquesta Llei.

Disposició transitòria segona. Tramitació dels plans territorials insulars.

Els plans territorials insulars en elaboració en el moment d'entrar en vigor aquesta Llei s'han de formular, tramitar i aprovar, i s'han d'ajustar la Llei esmentada, a les directrius d'ordenació territorial i a la Llei d'ordenació territorial vigent.

Disposició transitòria tercera. Tramitació dels instruments de planejament urbanístic.

Els instruments de planejament general o parcial que hagin obtingut aprovació inicial municipal, i conclòs el tràmit d'informació pública abans d'entraren vigor aquesta Llei, s'han de seguir tramitant d'acord amb el que s'estableix en la redacció vigent abans d'aquest moment, sense perjudici de l'eficàcia immediata dels articles d'aplicació directa.

Disposició derogatòria única.

1. Queden derogades les disposicions següents:

- a) El número 4 de l'article 3 de la Llei 10/1990, de 23 d'octubre, de disciplina urbanística.
- b) El Decret 6/1987, de 5 de febrer, sobre denúncies de mora davant la Comissió Provincial d'Urbanisme de Balears.

2. A més, queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin el que disposa aquesta Llei.

Disposició final primera.

S'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per desplegar i aplicar aquesta Llei i, particularment, per modificar la relació d'equivalència de places per habitatge establerta en la regla quarta de l'article 3, com també la taula de places d'allotjament de l'annex I d'aquesta Llei, només una vegada, quan s'hagin fet públiques les dades oficials dels censos nacionals de població i d'habitatges de 2001 corresponents a les Illes Balears.

Disposició final segona.

L'any en què entri en vigor aquesta Llei el màxim de places d'allotjament autoritzables és el que resulta d'aplicar la part proporcional de l'assignació anual de places corresponent, en relació al període de l'any en què aquesta Llei està en vigor.

Palma, a 12 de juliol del 2002.

El conseller d'Obres Públiques, Habitatge i Transports:

Francesc Quetglas i Rosanes.

El president:

Francesc Antich i Oliver.

Annex I Places d'allotjament de les Illes

Illes	Places d'allotjament
Mallorca	1.411.573
Menorca	193.939
Eivissa	242.674
Formentera	24.602

Annex II Assignació anual de places d'allotjament per municipis (Q) (disposició transitòria primera)

Alaior	205
Alaró	79
Alcúdia	306
Algaida	76
Andratx	201
Ariany	16
Artà	128
Banyalbufar	12
Binissalem	101
Búger	18
Bunyola	96
Calvià	903
Campanet	46
Campos	148
Capdepera	208
Ciutadella	642
Consell	45
Costitx	19
Deià	15
Eivissa	847
Es Castell	162
Es Mercadal	101
Es Migjorn Gran	36
Escorca	6
Esporles	77
Estellencs	8
Felanitx	324
Ferrieres	97
Formentera	246
Fornalutx	13
Inca	445
Lloret	20
Lloseta	89
Llubí	38
Llucmajor	525
Manacor	676
Mancor	18
Maó	565
Maria	37
Marratxí	414
Montuïri	46
Muro	154
Palma	6.613
Petra	52
Pollença	318
Porreres	83

Puigpunyent	28
Sa Pobla	201
Sant Antoni de Portmany	418
Sant Joan	34
Sant Joan de Labritja	119
Sant Josep	413
Sant Llorenç	169
Sant Lluís	131
Santa Eugènia	25
Santa Eulària	630
Santa Margalida	192
Santa Maria	94
Santanyí	225
Selva	58
Sencelles	44
Ses Salines	84
Sineu	55
Sóller	235
Son Servera	218
Valldemossa	36
Vilafranca	46

compareixences del director i de la cap d'Informatius del centre TVE-Balears, habilitació dels dies necessaris i procediment d'urgència.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en reunió de dia 4 de setembre del 2002, atès l'escrit RGE núm. 2552/02, presentat per la Diputació Permanent, mitjançant el qual sol·licita l'habilitació de terminis per a possibilitar la convocatòria de sessió extraordinària i urgent de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals per recaptar les compareixences del director i la cap d'Informatius del centre TVE-Balears, conformement amb l'establert per l'article 24.4 de l'Estatut d'Autonomia, acordà de convocar sessions extraordinàries de la comissió de referència, per recaptar i acomplir, si n'és el cas, les compareixences del directori la cap d'Informatius del centre TVE-Balears. Igualment, i d'acord amb el que estableix l'article 92.2 del Reglament, acordà d'habilitar els dies que siguin necessaris perquè es puguin dur a terme les compareixences de referència.

Així mateix, i conformement amb l'establert a l'article 95 del Reglament, i atesa la petició formulada, acordà de tramitar-la pel procediment d'urgència.

I això es publica per a coneixement general.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

El President del Parlament:

Maximilià Morales i Gómez.

3.10. PREGUNTES AMB SOL·LICITUD DE RESPOSTA ESCRITA

Ordre de Publicació

RGE núm. 2576/02, de l'Hble. Sr. Diputat Antoni Alorda i Vilarrubias, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a pla d'ajudes de Ca Teva de Bell Nou. (Mesa de 4 de setembre del 2002).

Palma, a 4 de setembre del 2002.

El president del Parlament:

Maximilià Morales i Gómez.

A la Mesa del Parlament de les Illes Balears.

A)

D'acord amb el que preveuen els articles 155 i 156 del Reglament del Parlament de les Illes Balears, el diputat sotasignant formula al Govern de les Illes Balears la pregunta següent amb sol·licitud de resposta escrita.

Demanam a la Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transports, quantes peticions d'ajudes s'han fet d'ençà que aquest pla està en marxa? Quantes llicències s'han acollit a aquest pla? Quina quantia ha suposat per al Govern fins ara aquest pla d'ajudes?

Palma, a 30 de juliol del 2002.

El diputat:

Antoni Alorda i Vilarrubias.

3.17. INFORMACIÓ

Ordre de Publicació

A)

Convocatòria de sessions extraordinàries de la Comissió d'Assumptes Institucionals i Generals per recaptar les

Ordre de Publicació

B)

Ampliació del termini de presentació d'esmenes al Projecte de llei municipal i de règim local de les Illes Balears, RGE núm. 2520/02.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de setembre del 2002, per raons excepcionals i per problemes tècnics aliens als grups parlamentaris, acordà d'ampliar el termini de presentació d'esmenes al projecte de referència (publicat al BOPIB núm. 149, de 26 de juliol del 2002) fins al dia 14 de setembre d'enguany, a les 13,00 hores.

I això es publica per a coneixement general.

Palma, a 4 de setembre del 2002.

El President del Parlament:

Maximilià Morales i Gómez.

4. INFORMACIONS

Ordre de Publicació

A)

Nomenament de personal eventual.

La Mesa del Parlament de les Illes Balears, en sessió de dia 4 de setembre del 2002, acordà de ratificar el nomenament que es publica a continuació.

Palma, 4 de setembre del 2002.

El president del Parlament:

Maximilià Morales i Gómez.

Resolució de nomenament de personal eventual

Atès que:

A. A la vigent relació de llocs de treball del Parlament de les Illes Balears hi figura la plaça de xofer amb caràcter de personal eventual, adscrit al servei del Gabinet de Presidència.

B. Que a proposta de la Presidència, la Mesa en sessió celebrada el dia 24 de juliol del 2002, aprovà la modificació de funcions d'aquesta, en el sentit de realitzar temporalment funcions de col·laboració administrativa en el Gabinet de Presidència en relació als esdeveniments institucionals que s'han de dur a terme fins el dia 31 de maig del 2003.

C. Aquesta plaça està dotada pressupostàriament i que actualment resta vacant.

En ús de les facultats previstes a l'article 5.2 de l'Estatut de personal del Parlament de les Illes Balears,

RESOLC:

1. Nomenar la Sra. Patricia Concepción Nebot i Gelabert amb DNI núm. 43.050.793, com a personal eventual per realitzar funcions de col·laboració administrativa, amb les retribucions corresponents a les de xofer amb caràcter de personal eventual i adscriure-la al servei del Gabinet de Presidència.

2. Ordenar la publicació de la present resolució al *Butlletí Oficial del Parlament de les Illes Balears*.

3. Que els efectes econòmics i administratius d'aquest nomenament seran des del dia 1 d'agost del 2002 a tots els efectes.

4. Que contra la present resolució es pot interposar recurs davant la Mesa de la Cambra en el termini d'un mes des de la publicació d'aquesta al BOPIB, tot d'acord amb l'establert als articles 116 i 117 de la Llei 30/1992, del dia 26 de novembre, del Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, o recurs contenciós administratiu, davant del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, d'acord amb el que disposen els articles 10.1.c. i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, en el termini de dos mesos comptadors a partir de l'endemà de la data de publicació de la present Resolució al BOPIB.

A la seu del Parlament, a 29 de juliol del 2002.
El President del Parlament de les Illes Balears:
Maximilià Morales i Gómez.

Ordre de Publicació

B) *Adjudicació definitiva del contracte d'obres d'instal·lacions d'electricitat, telefonia, megafonia i antiintrusisme a les plantes segona i tercera de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.*

Parlament de les Illes Balears

S'anuncia la següent adjudicació definitiva d'un contracte d'obres:

Entitat adjudicadora:

Parlament de les Illes Balears.
Núm. Exp. 7/2002 .

Objecte del contracte:

Instal·lacions d'electricitat, telefonia, megafonia i antiintrusisme a les plantes segona i tercera de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.

Tipus de contracte: obres

Butlletins Oficials i dates publicació de l'anunci de licitació:

BOPIB núm. 141 de data 24-05-2002 i BOIB núm. 65 de data 30-05-2002.

Tramitació, procediment i forma d'adjudicació:

Tramitació: urgent.
Procediment: obert.
Forma: Concurs.

Pressupost base de licitació:

Import total: 176.360,50 Iva inclòs.

Adjudicació:

Data: 26-06-2002
Contractista: COBRA INSTALACIONES Y SERVICIOS, SA.
Import: 112.870,00 Iva inclòs.

Palma, a 3 de setembre de 2002.

El lletrat oficial major:
Joan Ferrer i Cánaves.

Ordre de Publicació

C) *Adjudicació definitiva del contracte de subministrament de mampares, falsos sòtils i sols tècnics per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.*

Parlament de les Illes Balears

S'anuncia la següent adjudicació definitiva d'un contracte de subministrament:

Entitat adjudicadora:

Parlament de les Illes Balears.
Núm. Exp. 8/2002.

Objecte del contracte:

Subministrament de mampares, falsos sòtils i sols tècnics per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.

Tipus de contracte: subministrament.

Butlletins Oficials i dates publicació de l'anunci de licitació:

BOPIB núm. 143 de data 07-06-2002 i BOIB núm. 71 de data 13-06-2002.

Tramitació, procediment i forma d'adjudicació:

Tramitació: urgent.
Procediment: obert.
Forma: Concurs.

Pressupost base de licitació:

Import total: 117.138,71 Iva inclòs.

Adjudicació:

Data: 26-06-2002.

Contractista: LLABRES FELIU MEDI-AMBIENT, SL.

Import: 108.932,96 Iva inclòs.

Palma, a 3 de setembre de 2002.

El lletrat oficial major:

Joan Ferrer i Cánaves.

Ordre de Publicació

D)

Adjudicació definitiva del contracte de subministrament de mobiliari per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.

Parlament de les Illes Balears

S'anuncia la següent adjudicació definitiva d'un contracte de subministrament:

Entitat adjudicadora:

Parlament de les Illes Balears.

Núm. Exp. 9/2002 .

Objecte del contracte:

Subministrament de mobiliari per a la segona i tercera plantes de la Seu del Parlament de les Illes Balears, carrer Conqueridor, núm. 11, de Palma.

Tipus de contracte: subministrament.

Butlletins Oficials i dates publicació de l'anunci de licitació:

BOPIB núm. 143 de data 07-06-2002 i BOIB núm. 71 de data 13-06-2002 .

Tramitació, procediment i forma d'adjudicació:

Tramitació: urgent.

Procediment: obert.

Forma: Concurs.

Pressupost base de licitació:

Import total: 79.873, 04 Iva inclòs.

Adjudicació:

Data: 26-06-2002.

Contractista: GILET OFICINA, SA.

Import: 57.360,42 Iva inclòs.

Palma, a 3 de setembre de 2002.

El lletrat oficial major:

Joan Ferrer i Cánaves.

Ordre de Publicació

E)

Adjudicació definitiva del contracte de subministrament, instal·lació i configuració d'una xarxa d'emmagatzemament massiu (Storage Area Network-SAN) a l'edifici administratiu del Parlament de les Illes Balears, carrer Palau Reial, núm. 8, de Palma.

Parlament de les Illes Balears

S'anuncia la següent adjudicació definitiva d'un contracte de subministrament:

Entitat adjudicadora:

Parlament de les Illes Balears.

Núm. Exp. 10/2002.

Objecte del contracte:

Subministrament, instal·lació i configuració d'una xarxa d'emmagatzemament massiu (Storage Area Network-SAN) a l'edifici administratiu del Parlament de les Illes Balears, carrer Palau Reial, núm. 8, de Palma.

Tipus de contracte: subministrament.

Butlletins Oficials i dates publicació de l'anunci de licitació:

BOPIB núm. 147 de data 28-06-2002 i BOIB núm. 80 de data 04-07-2002 .

Tramitació, procediment i forma d'adjudicació:

Tramitació: urgent.

Procediment: obert.

Forma: Concurs.

Pressupost base de licitació:

Import total: 246.500,00 Iva inclòs.

Adjudicació:

Data: 24-07-2002.

Contractista: SERVICI BALEAR DE TECNOLOGIA DE LA INFORMACIÓ, SL.

Import: 240.409,12 Iva inclòs.

Palma, a 3 de setembre de 2002.

El lletrat oficial major:

Joan Ferrer i Cánaves.

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	12 euros.
Sis mesos	6 euros.
Tres mesos	3 euros.
Preu de l'exemplar	0,60 euros.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma